

Àrees i espècies protegides VS construccions protuàries

Patricia Escribano Álvarez

DNI: 40539733W

Mariona Ferrao Cubillas

DNI: 39367474-F

Treball deontologia curs 2010-2011

INDEX

Introducció.....	p. 2
1. Medi marí.....	p. 2 - 17
1.1 Espècies i àrees protegides.....	p. 2 - 5
1.2 Legislació. Implicacions de ser àrea protegida.....	p. 5 - 7
1.3 Situació actual	p. 8 - 9
1.3.1 Convenis existents.....	p. 9 - 10
1.3.2 Espècies no incloses	p. 11
1.3.3 Principals amenaces.....	p. 12 - 13
1.3.4 IUCN i algunes xifres de la realitat.....	p.13
1.3.5 Mesures correctores.....	p.14
1.4 Avantatges i inconvenients de ser àrea protegida a nivell mundial.....	p. 15
1.5 Notícies de desastres ecològics que han passat als ports.....	p.16 - 17
2. Construccions marítimes.....	p. 18 - 30
2.1 Fases del projecte d'una nova construcció marítima.....	p. 18 - 21
2.1.1 Legislació	p. 21
2.2 Importància econòmica i gestió.....	p.21 - 22
2.2.1 Gestió a Catalunya.....	p. 22
2.3 Impacte ambiental i desenvolupament portuari sostenible.....	p. 22
2.3.1 Situació a Espanya.....	p. 23
2.3.2 Situació a Catalunya.....	p. 23 - 26
2.4 Entitats, associacions i projectes relacionats amb la protecció del medi marí. p.26-27	
2.5 Notícies sobre impacte mediambiental i desenvolupament portuari.....	p. 28 - 30
3. Opinions.....	p. 31 - 38
3.1 Opinió pública.....	p. 32 - 37
3.2 Opinió d'una especialista: Gemma González Potrony	p. 37 - 38
4. Possibilitats econòmiques de les àrees protegides.....	p. 38 - 40
5. Conclusions.....	p. 41
Bibliografia.....	p.42- 43
Annex 1.....	p. 44 - 70
Annex 2.....	p. 71 - 74
Annex 3.....	p. 75 - 143
Annex 4.....	p. 144 - 160
Annex 5.....	p. 161 - 202
Annex 6.....	p. 203 - 237

INTRODUCCIÓ

Una notícia, una injustícia per al medi ambient marí per la reactivació d'una nova construcció portuària (veure 2.5. Notícies) ens va dur a encaminar el nostre treball a aquesta temàtica. Van sorgir diferents plantejaments entre els qual destacava saber quin impacte ecològic real tenen les construccions portuàries sobre els ecosistemes marins i quina relació té el fet de ser àrea protegida amb l'autorització o no de construir un port.

Un altre objectiu era conèixer si hi havia algun tipus de relació entre el nombre d'espècies protegides que té una zona amb el fet de que s'hi pugui construir o no un port, passant per si hi havia una relació directe entre el nombre d'espècies protegides i la declaració d'àrea protegida.

Per tal d'assolir els nostres objectius vam centrar el nostre treball per una banda, en el medi marí prenent especial atenció en les espècies protegides com a tal i les tasques i organitzacions per a la seva protecció i per altra banda en les construccions portuàries coneixent pas a pas el seu desenvolupament, des de que s'inicia un projecte fins a la seva fi, i sabent les repercussions econòmiques i mediambientals que comporta.

Per últim també ens hem interessat per la legislació que regula tot això i també per l'opinió pública que té la gent del carrer mitjançant una enquesta electrònica, i veure el contrast amb l'opinió d'una persona professional que treballa per una entitat que lluita per la protecció del medi marí al litoral català

1. MEDI MARÍ

1.1. ESPÈCIES I ÀREES PROTEGIDES

ESPÈCIES

Hi ha varies classificacions de les espècies amenaçades en funció de la referència bibliogràfica que consultem. Una de les més acceptades actualment és la que fa la Unió Internacional per la Conservació de la Naturalesa (IUCN), que desenvolupem a continuació.

La (IUCN) és una organització internacional que es dedica a la conservació de recursos naturals i és la màxima autoritat en espècies amenaçades. Segons la IUCN una espècie amenaçada és qualsevol espècie susceptible a extingir-se en un futur pròxim. Classifica aquestes espècies en tres categories a la seva Llista Roja d'espècies amenaçades, en funció del risc d'extinció en que es troben (cal destacar que la Llista Roja té com a objectiu l'avaluació i protecció de les espècies, però no té caràcter legislatiu vinculant):

- **Espècies vulnerables:** són aquelles que es troben davant d'una situació d'alt perill d'extinció en estat salvatge a causa d'una important reducció de la població, fragmentació o distribució natural de l'espècie.
- **En perill d'extinció:** les espècies que estan dins d'aquesta categoria és perquè la seva existència està compromesa globalment. La causa d'aquest estat pot ser la depredació

directa sobre l'espècie o la desaparició d'un recurs del qual en depèn, tant per l'acció de l'home com per canvis en l'hàbitat, com a conseqüència de fets fortuïts com un desastre natural o per canvis graduals del clima.

- **En perill crític d'extinció:** aquestes espècies afronten un risc extremadament alt d'extinció en estat salvatge. Aquesta categoria inclou les espècies que han demostrat una forta caiguda d'entre un 80 i un 90 per cent de la seva població en els últims 10 anys o en tres generacions, fluctuacions marcades, fragmentació en el seu rang de distribució geogràfica o una població estimada menor als 250 individus madurs.

De la mateixa manera també poden entrar en aquestes categories subespècies, poblacions i stocks.

Independentment del rang d'espècies amenaçades hi ha unes altres dues categories, que la situació de risc que afronten és menor:

- **Espècies quasi amenaçades:** no compleixen els criteris per ser incloses en alguna de les tres categories d'espècie amenaçada de la Llista Roja, però estan properes a complir-los o els poden complir en un futur pròxim.
- **Espècies dependents de conservació:** són aquelles que si no reben mesures protectores són altament susceptibles d'entrar en alguna de les tres categories d'espècies amenaçades.

Hi ha altres categories com :

- **Espècies no avaluades:** són les espècies sobre les quals no se n'han realitzat estudis.
- **Dades insuficients:** es refereix a aquelles espècies difícils d'avaluar (disperses o difícils de localitzar, que s' han pogut classificar com a en perill en estudis anteriors).
- **Espècies sota preocupació menor:** són aquelles que per les seves dinàmiques de població es mantenen en paràmetres normals i la seva existència no es troba compromesa.

ÀREES

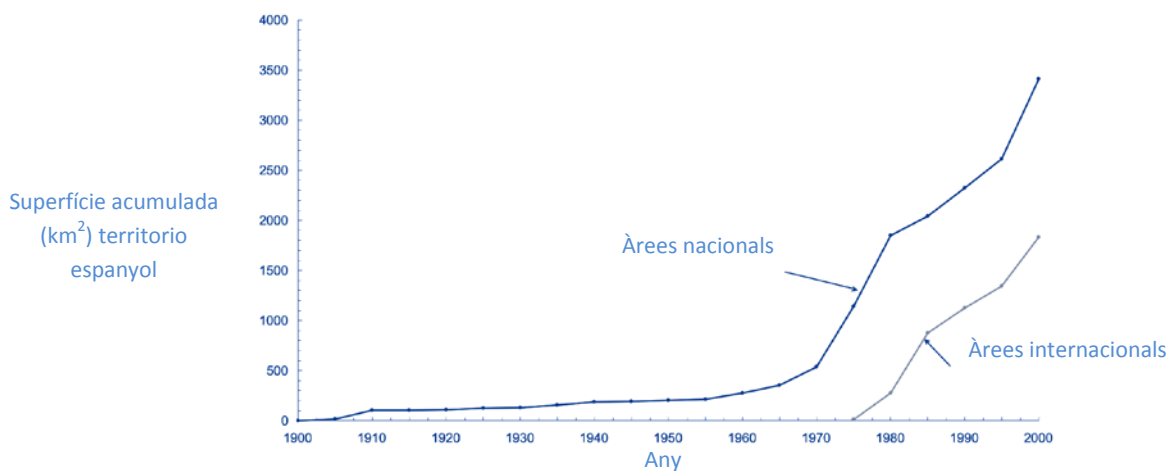
Seguint la definició i classificació d'àrees protegides de la IUCN, trobem que una àrea protegida és “una superfície de terra o mar especialment dedicada a la protecció i manteniment de la biodiversitat i dels recursos naturals i culturals associats. Es gestiona a través de recursos legals i altres mitjans efectius.”

La classificació que segueixen aquestes àrees protegides, segons la IUCN és la següent:

- **Reserva natural estricta:** és una àrea de terra o mar que té un ecosistema excepcionalment representatiu, característiques geològiques o fisiològiques o espècies d'interès primari, que estan disponibles principalment pel seu estudi científic o seguiment ambiental.

- **Àrea de vida salvatge:** són grans espais de terra o mar amb petites modificacions (o sense), que mantenen el seu caràcter natural, sense presència humana (o amb poca) i que són protegits i gestionats per tal de preservar la seva condició natural.
- **Parc Nacional:** àrea natural de terra o mar destinada a:
 - Protegir la integritat ecològica d'un o mes ecosistemes per les generacions presents i futures.
 - Excloure l'explotació o ocupació no lligades a la protecció de l'àrea.
 - Proveir les bases del parc per tal que els visitants puguin fer-ne un ús científic, educatiu o recreatiu, de manera compatible amb la preservació i la cultura.
- **Monument natural:** es tracta d'una àrea que conté un o més indrets específics de valor i importància natural o cultural excepcional com a conseqüència de la seva raresa, qualitats estètiques o significat cultural.
- **Àrea de gestió d'hàbitats/espècies:** és una àrea de terra o mar subjecte a la intervenció per preservar el manteniment dels hàbitats o per satisfer les necessitats d'espècies específiques.
- **Paisatges terrestres/marins protegits:** àrea de terra o mar on la interacció de les persones amb la naturalesa a través del temps ha produït una àrea de caràcter distintiu amb gran valor estètic, ecològic o cultural i freqüentment amb diversitat biològica. La perllongació de la integritat d'aquesta interacció tradicional és vital per la protecció, manteniment i evolució d'aquesta àrea.
- **Àrea protegida de recursos gestionats:** es tracta d'una àrea que conté predominantment sistemes naturals sense modificació, gestionats per garantir la protecció a llarg termini i el manteniment de la diversitat biològica, i per proveir un flux sustentable de productes i serveis necessaris per satisfer les necessitats de la comunitat.

Àrees marines protegides

Com podem apreciar en el gràfic a partir de 1970 hi va començar a haver un augment considerable de les àrees marines protegides d'àmbit nacional. Les internacionals augmenten de la mateixa manera però ho van començar a fer a partir del 1975.

1.2. LEGISLACIÓ. IMPLICACIONS DE SER ÀREA PROTEGIDA

ESPÈCIES:

A l'any 1989 es va promulgar la llei 4/1989, que va representar un pas molt important per la protecció del medi natural a Espanya, és la llei de "Conservación de los Espacios Naturales y de la Flora y fauna Silvestres". Part de la seva transcendència es deu a que per primera vegada apareix el concepte de conservació activa i a un canvi de conceptes molt important. Es va canviar el concepte de que es pot explotar tot, a excepció del que està protegit per un de nou que correspon a que totes les espècies estan protegides, però algunes es poden explotar. Aquesta llei va donar per primera vegada un tracte específic a les espècies amenaçades.

A l'article 30.1 d'aquesta llei es crea el Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades, on s'han d'incloure, segons estableix l'article 29 de la mateixa llei, les espècies, subespècies o poblacions les quals necessitin mesures específiques per part de l'Administració Pública per tal que rebin una protecció efectiva. De la mateixa manera, l'article 10 del Real Decret 1997/1995 s'estableixen mesures per garantir la biodiversitat mitjançant la conservació dels hàbitats naturals (transposició de la Directiva 92/43/CEE d'Hàbitats) reforça el paper del Catàleg Nacional.

Aquest catàleg no pretén realitzar una llista on s'especifiquin les espècies protegides ja que l'article 26 de la mateixa llei estableix un règim general de protecció. El que es vol aconseguir és del conjunt d'aquestes espècies, extreure'n les que necessitin mesures específiques de protecció. Per tant, s'han d'incloure en una de les quatre categories que es defineixen, en funció de les característiques de cadascuna. Les categories establertes són:

- **En perill d'extinció:** una espècie, subespècie o població s'ha d'incloure en aquesta categoria quan els factors negatius que incideixen sobre ella fan que la seva supervivència sigui poc favorable a curt termini.
- **Sensibles a l'alteració del seu hàbitat:** un taxó s'ha d'incloure en aquesta categoria quan no està en perill d'extinció, però s'enfronta a un risc de desaparició a termini mitjà com a conseqüència que ocupa un hàbitat amenaçat, en regressió greu, fraccionat o molt limitat.
- **Vulnerables:** un taxó serà considerat com a tal quan no està en perill d'extinció i s'enfronta a un risc de desaparició a termini mitjà.
- **D'especial interès:** en aquesta categoria hi trobem els taxons que no compleixen els criteris per ser inclosos en les categories anteriors, però que presenten un valor particular en funció del seu interès científic, ecològic, cultural o per la seva singularitat.

El fet d'incloure alguna espècie en una d'aquestes 4 categories implica que rebrà de manera automàtica protecció jurídica que obliga i facilita l'aplicació de les mesures protectores necessàries. Aquestes mesures s'esmenten de manera poc precisa a l'article 31 de la llei 4/98,

on s'exposen les conseqüències de la catalogació de les espècies en aquestes categories establertes a l'article 30.

Categories d'amenaça i compromís de l'administració després d'incloure un taxó al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades:

CATEGORÍES D'AMENAÇA:

En perill d'extinció

Sensible a l'alteració de l'hàbitat

Vulnerables

D'especial interès

OBLIGA A:

Pla de Recuperació

Pla de conservació de l'hàbitat

Pla de conservació

Pla de maneig

El funcionament i contingut del Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades (annex 1) està regulat pel Real Decret 439/1990, on apareixien els primers 448 taxons.

En aquest catàleg no s'hi van incloure la *Posidonia oceànica* ni la *Cymodocea nodosa*. En conseqüència d'aquesta exclusió el director adjunt de Greenpeace Espanya, Asensio Rodríguez es va adreçar a la direcció general del medi natural i política forestal, pertanyent al ministeri de medi ambient i medi rural i marí. Sol·licitava per escrit la inclusió d'ambdues espècies al llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial i al catàleg espanyol d'espècies amenaçades en la categoria de "vulnerable" (annex 2). Segons l'article 48 de la llei 42/2007 13 s'han de disposar proves científiques per canviar un taxó de categoria o incloure'l en un altre. En aquest cas el senyor Rodríguez afirma que es disposen d'estudis científics concloents per incloure aquestes dues espècies al catàleg d'espècies amenaçades.

El 21 de maig de 1992 es va aprovar la Directiva Hàbitat. És una directiva de la Unió Europea que té per objectiu la conservació, protecció i millora de la qualitat del medi ambient, inclosa la conservació dels hàbitats naturals, flora i fauna silvestre. Aquesta directiva crea la xarxa Natura 2000, que és una xarxa ecològica d'àrees de conservació de la biodiversitat d'Europa. Consta de zones especials de conservació designades d'acord amb la Directiva Hàbitat, així com de zones d'especial protecció per les aus establertes en virtut de la Directiva Aus.

L'objectiu és fer possible la supervivència d'espècies i hàbitats a llarg termini, de les zones europees més amenaçades, de manera que es disminueixi la pèrdua de biodiversitat provocada per acció de l'home. És l'eina bàsica per la conservació de la natura a la Unió Europea.

Una de les tasques de la Directiva Hàbitat és definir amb precisió la classificació dels espais naturals protegits i també de les espècies protegides (annex 3).

Posteriorment el 13 de desembre es va aprovar la llei 42/2007, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, on es van catalogar els hàbitats en perill de desaparició:

— **Parc Nacional Marí i Terrestre**, en que s'estableix una zonificació ordenada segons el grau de protecció de major a menor: zona de reserva (zona tancada a l'ús públic), us restringit (accés públic regulat mitjançant permisos), zona d'ús moderat (àrea capaç de suportar el lleure l'aire lliure i activitats interpretatives), zona d'ús especial (alberga les construccions i serveis essencials per l'Administració del Parc i els visitants) i d'assentaments tradicionals (davant de l'existència d'un nucli de població dins d'un parc).

—**Parcs Naturals** son àrees naturals, poc transformades per l'explotació o ocupació humana que, en motiu de la bellesa dels seus paisatges, la representativitat dels seus ecosistemes o la singularitat de la seva flora, fauna o de les seves formacions geomorfològiques, posseeixin uns valors ecològics, estètics, educatius i científics la conservació dels quals es mereix una atenció preferent.

Com a conseqüència de ser un parc, l'article 30 diu que als parcs es pot limitar l'aprofitament dels recursos naturals i que es poden prohibir les activitats incompatibles amb les finalitats que han portat a crear un parc. Als parcs es facilitarà l'entrada de visitants amb les limitacions necessàries per garantir-ne la protecció.

— **Zona Vedada de Pesca**, que pot ser declarada pels Governos Autònoms fent ús de la Llei de Espais Naturals "... les Comunitats Autònomes amb competència exclusiva en matèria d'espais naturals protegits, podran establir, a més de les figures contemplades per aquesta llei, altres de diferents".

— **Reserves Naturals**, són espais naturals, que es creen amb la finalitat de protegir els ecosistemes, comunitats o elements biològics que, per la seva raresa, fragilitat, importància o singularitat mereixen una valoració especial.

Com a conseqüència de ser una reserva natural, l'article 30 afirma que a les reserves l'explotació de recursos estarà limitada, a excepció dels casos en que aquesta explotació sigui compatible amb la conservació dels valors que es pretenen protegir. De manera general està prohibit la recol·lecció de matèria biològica o geològica, a excepció que es permeti com per exemple per estudis científics o per educació (amb prèvia autorització administrativa)

—**Altres espais com per exemple paratges naturals, paisatges protegits i monuments naturals.** Són espais amb exigències excepcionals a causa dels seus valors singulars, llocs concrets del medi natural, que pels seus valors estètics i culturals són mereixedors d'una protecció especial de la seva flora, fauna, constitució geomorfològica, especial bellesa o altres components de molt destacat rang natural.

Per la conservació d'Àrees Marines Protegides i dels seus valors naturals, s'aproven plans que estableixin les mesures de conservació necessàries i les limitacions d'explotació dels recursos naturals.

Independentment de la categoria a la qual pertanyi un espai, l'explotació dels recursos pesquers a aigües exteriors es fa en base al que s'estableix a l'article 18 de la Llei 3/2001 del 26 de març, de Pesca Marítima de l'Estat.

En els monuments amb caràcter general està prohibida l'explotació de recursos, a excepció dels que es permeti per motius de investigació o conservació.

Als paisatges protegits es procurarà el manteniment de les pràctiques tradicionals que contribueixin a la preservació del seu valor i recursos naturals.

(Llei 3/2001. Art.30)

1.3 SITUACIÓ ACTUAL

Actualment hi ha un ampli ventall de mesures de protecció del medi i en els últims anys hi ha hagut un augment exponencial en el nombre d'aquestes mesures. El problema és que aquest fet ha estat en conseqüència d'un augment encara més gran de la desaparició i afectació d'espècies a causa de la destrucció del seu medi i de múltiples factors extrínsecs i ambientals.

Les mesures adoptades per preservar tant la biodiversitat marina com terrestre són altament insuficients, sobretot si tenim en compte que de totes les figures de protecció existents no hi ha un reflex representatiu d'aquestes en la conservació de les àrees naturals. És a dir, se'n posen un nombre reduït en pràctica i sovint tenen uns efectes molt per sota dels desitjats. Per tant les mesures adoptades no garanteixen un a supervivència de la biodiversitat a llarg termini. (B.Spergel)

Val a dir, que les àrees marines es veuen més afectades per aquests fets que les terrestres, ja que passen més desapercebudes i se'n té un desconeixement molt major.

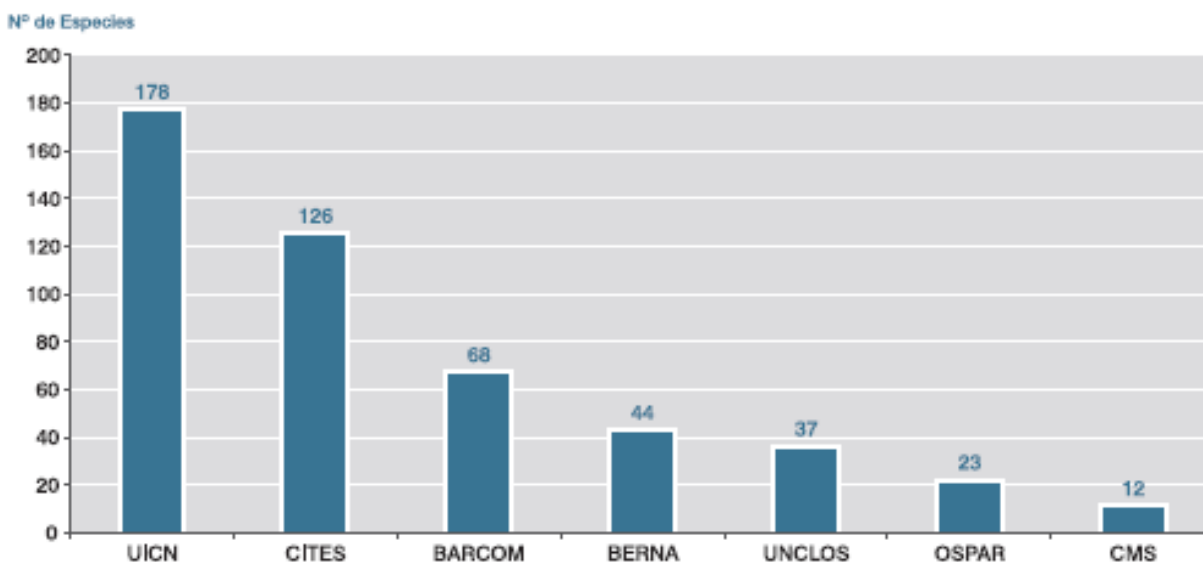
Alguns dels motius que intervenen en aquesta situació de mesures insuficients i manca d'eficàcia de les adoptades són: les diferències entre les espècies i hàbitats de les llistes de protecció, els límits d'actuació de les directives i protocols, la manca de connectivitat entre les àrees protegides, la manca de coordinació entre les administracions competents, la pressió per complir els acords i objectius firmats i aprovats pels estats membres... Tot això fa que hi hagi una gran deficiència en la protecció dels mars i costes.

Actualment els llocs d'importància comunitària (LIC) els proposen les comunitats autònomes i tan sols abarquen zones costeres, deixant de banda els mars i oceans malgrat que sigui on es troba el major percentatge de vida animal i vegetal.

Al mar Mediterrani la majoria d'ambients singulars costers es troben sota algun tipus de protecció (tot i que molts no són efectius). És necessari incloure en les lleis de protecció també les zones d'alta mar amb gran valor ecològic. Per tal que això es pugui dur a terme és del tot imprescindible que el govern central s'impliqui de manera directa i efectiva en la protecció adequada de les aigües exteriors.

Els llistats d'espècies estan fets en base als acords internacionals ja existents. Inclouen espècies marines europees, algunes no incloses en la directiva Hàbitats, llistats d'àmbit nacional i espècies marines rellevants no representades. Tot i això al gràfic que veurem a continuació (gràfic 1) podem apreciar com el nombre d'espècies és bastant reduït. La Llista Roja de la IUCN és la que més espècies inclou.

Gráfico 1. Representatividad de las especies marinas del anexo en los convenios de protección.

Les espècies menys considerades són les algues. Això es deu a que la les algues no tenen interès pesquer (tot i que recentment el seu interès comercial està en auge) i fins ara no han estat explotades. No obstant, com ja hem comentat tenen un paper fonamental en la formació dels hàbitats marins, són refugi d'altres espècies, tenen gran capacitat de fotosíntesi i són la base de la cadena tròfica i per tant són l'aliment de moltes altres espècies. (E.Pardo i R.Aguilar 2009)

1.3.1. *CONVENIS EXISTENTS*

Després d'analitzar els acords i lleis existents, ens podem adonar fàcilment que hi ha buits legals en quant a la protecció d'espècies i hàbitats marins. Aquests acords es basen en temàtiques concretes i per tant les seves maneres d'actuar són molt direccionades i com que no hi ha un acord específic per la protecció del medi marí queden buits molt importants.

A continuació presentem un quadre resum dels convenis existents a la Unió Europea:

Cuadro 3. Cuadro resumen de los acuerdos internacionales con listados de protección de especies marinas europeas.

Convenio	Ámbito geográfico	Objetivos	Año	Carácter	Comentarios
UICN	Global	Evaluar el estado en el que se encuentran las especies globalmente y promover su conservación.	1963	- No vinculante. Frecuente inclusión de las Listas Rojas en legislaciones.	Listado con prestigio internacional en el estado de las especies.
CITES	Global	Preservar las especies amenazadas de flora y fauna silvestre mediante el control de su comercio internacional.	1973	- Establece marco jurídico internacional de exportación/importación de especies o subproductos de especies.	Conferencia de las Partes, reunión al menos cada dos años.
Barcelona	Mediterráneo	- Protección del Mar Mediterráneo. - Reducir y evitar la contaminación. - Salvaguardar los recursos naturales comunes, el patrimonio genético y determinados lugares, mediante la creación de un conjunto de zonas especialmente preservadas.	1976	- Adoptado por la UE mediante la Decisión 77/585/CEE del Consejo.	Desarrollo de Protocolos para protección de especies y áreas mediante Planes de Acción y otras herramientas. (Ej.: SPA/BD Protocol).
Berna	Europa+Global	- Conservación y protección de especies y hábitats naturales, especialmente aquellos que requieren la coordinación de varios países. Particularmente las especies en peligro y vulnerables, incluyendo las especies migratorias.	1979	- Vinculante para los firmantes. - Emisión de informes bianuales y reuniones anuales.	Permite al país firmante realizar reservas en la aplicación del Convenio sobre zonas y/o especies que se indiquen.
Bonn (CMS)	Global	- Contribuir a la conservación de las especies migratorias terrestres y marinas a lo largo de su área de distribución.	1979	- Vinculantes para las Partes del Convenio y/o Acuerdos.	Permite adhesión al Convenio o a los Acuerdos dentro del mismo.
OSPAR	Atlántico NE	- Desarrollar esfuerzos para prevenir la contaminación en el medio marino: mejores técnicas disponibles, el que contamina paga y principio de precaución. - Protección del medio marino desarrollando medidas para la conservación y protección de la diversidad biológica marina y aquellos espacios o especies particulares.	1992	- Las Decisiones son vinculantes entre las partes contratantes. - Las partes contratantes se reúnen anualmente y cada cinco años se produce una reunión ministerial de las partes.	Unifica: - Convenio de Oslo (1972) para la prevención de vertidos al mar desde buques y aeronaves. - Convenio de París (1974). Prevención de la contaminación desde tierra.
UNCLOS Anexo I	Mundial	- Marco jurídico internacional sobre el derecho del mar, en cuyo Anexo I enumera las especies marinas altamente migratorias.	1982	- Vinculante para los países firmantes	Solo enumera las especies migratorias.

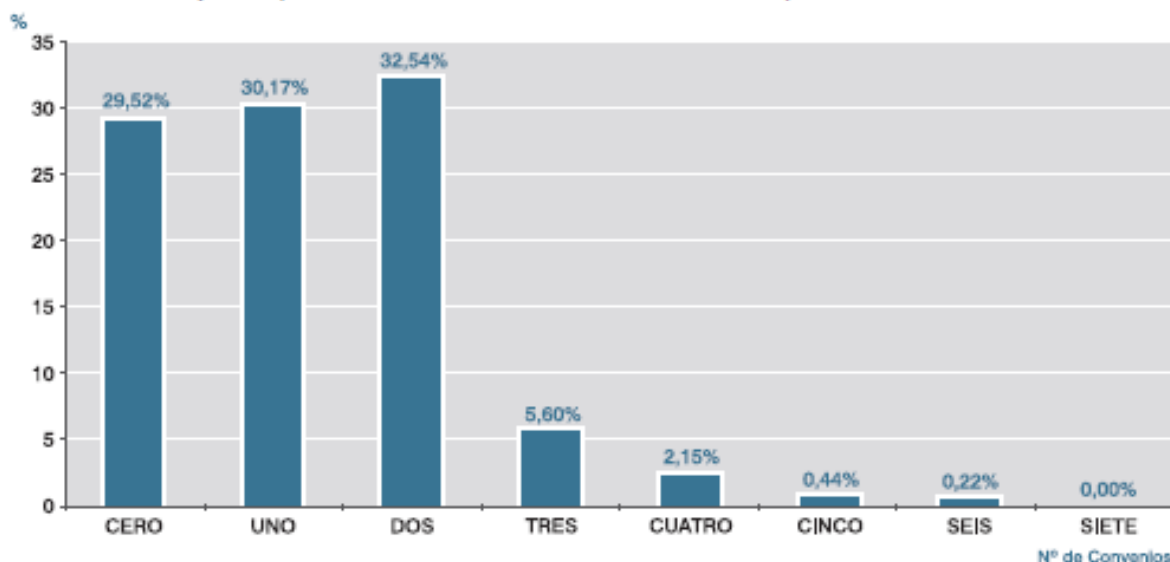
1.3.2. EXEMPLES D'ESPÈCIES NO INCLOSES

Dues de les espècies que més es troben a faltar a la directiva Habitat són la *Posidonia oceanica* i la *Cymodocea nodos* ja que els científics han demostrat que tenen un paper vital en la retenció de substrats i generació d'hàbitats per altres espècies. Tan sols es recullen les praderies de *Posidonia oceanica* com a hàbitat d'interès però no com a espècie.

Aquests dos casos són un clar exemple de la manca de consideració de les espècies marines, i en especial les algues, encara que tinguin estudis científics significatius i concloents que recolzin la seva importància i necessària protecció.

La focalització temàtica dels llistats limita l'àmbit de protecció de les espècies que contenen, per tant una possible mesura de protecció seria incloure les espècies en més d'un llistat. No obstant, si observem el percentatge d'espècies que figuren en més d'un llistat és molt escàs.

Gráfico 2. Porcentaje de especies incluidas en convenios internacionales de protección.

Aquestes dades reflecteixen, una vegada més, la necessitat de desenvolupar nous mètodes per protegir les espècies marines.

Molts dels acords que s'han realitzat disposen de mecanismes i mètodes per actualitzar les seves llistes, en canvi la Directiva Hàbitat no, amb la qual cosa els seus llistats de protecció d'espècies estan obsolets.

Els científics es dediquen a investigar per tal d'avançar però en canvi, la legislació i la política no permeten que aquests avanços es reflecteixin a la realitat. S'està molt lluny d'assolir els compromisos per la reducció de la biodiversitat. Mentrestant els factors que perjudiquen els ecosistemes marins segueixen tenint efecte. Moltes espècies desapareixen abans que s'arribin a conèixer i no hi ha canvis en les tendències de la destrucció i la degradació del medi. (E.Pardo i R.Aguilar 2009)

1.3.3. PRINCIPALS AMENACES

Algunes de les principals amenaces que afecten les espècies marines són:

- **Destrucció directa dels hàbitats:** té causes molt diferents, com per exemple tècniques de pesca destructives (tant legals com il·legals) com per exemple l'arrossegament, tsunamis... Les mesures protectores i correctores s'han de dirigir cap a paràmetres controlables per l'home com la pesca destructiva, el control estricte en les obres marítimes litorals com els ports, limitació de les prospeccions marines...
- **Canvi climàtic:** a part dels efectes més coneguts que té el canvi climàtic sobre el mar, com per exemple l'augment de la temperatura de l'aigua i augment del nivell, n'hi ha de menys coneguts i molt importants com per exemple la modificació del pH de les aigües que pot arribar a modificar o impedir la formació dels esquelets calcaris dels organismes que en tenen.
- **Sobrepesca:** en la indústria pesquera hi ha molt freqüentment manca de control i nombroses activitats il·legals. És un dels principals motius de deterioraments de les poblacions marines.
- **Vessaments de les embarcacions:** els vessaments de residus i de carburant al medi marí són un dels impactes més coneguts, no obstant la gravetat no és tan espectacular com es pugui pensar. S'estima que només un 5% dels vessaments d'hidrocarburs al medi marí provenen de les marees negres provocades per accidents dels vaixells. La majoria d'aquests abocaments es generen per la neteja de les sentines de manera il·legal a alta mar. És molt difícil controlar aquesta activitat, a més es duu a terme de manera constant, és això el que suposa una amenaça real pel medi marí en general.
- **Abocaments des de terra:** és una pràctica molt freqüent l'abocament de les aigües residuals i industrials directament al mar sense cap tipus de tractament. Fins i tot en els països desenvolupats s'està molt lluny d'aconseguir un 100% de la depuració de les aigües. La conseqüència més greu és l'eutrofització, que és a causa de l'abocament d'agents orgànics que provoquen una proliferació d'algues i microorganismes, que en molts casos són tòxics.
- **Contaminació acústica:** l'ús de sònars per part del vaixells provoca canvis en el comportament de moltes espècies, incloent la desorientació dels cetacis i el seu embarrancament a les costes o col·lisió amb les embarcacions, segregació de grups i dificultats alimentàries.

A continuació presentem un quadre on s'ajusten els riscos que estan patint les espècies proposades. Establim de manera qualitativa el grau que les amenaces anomenades anteriorment afecten a algunes espècies. (E.Pardo i R.Aguilar 2009)

Cuadro 4. Incidencia de las amenazas descritas sobre algunos grupos de especies.

Grupo de especies	Amenaza 1	Amenaza 2	Amenaza 3	Amenaza 4	Amenaza 5	Amenaza 6
Clase Osteichthyes	Alta	Media	Muy Alta	Alta	Media	Baja
Clase Ascidiacea	Muy Alta	Alta	Baja	Alta	Alta	Baja
Clase Chondrichthyes	Alta	Media	Muy Alta	Alta	Media	Baja
Subclase Elasmobranchii	Alta	Media	Muy Alta	Alta	Media	Baja
Subclase Holocephali	Alta	Media	Alta	Alta	Media	Sin datos
Clase Mammalia	Alta	Media	Media	Alta	Alta	Muy Alta
Clase Anthozoa	Muy Alta	Muy Alta	Baja	Media	Alta	Sin datos
Clase Hydrozoa	Media	Alta	Baja	Alta	Alta	Sin datos
Clase Asteroidea	Muy Alta	Alta	Baja	Media	Alta	Baja
Clase Echinoidea	Muy Alta	Muy Alta	Media	Baja	Alta	Sin datos
Clase Holothuroidea	Muy Alta	Alta	Baja	Media	Alta	Sin datos
Clase Bivalvia	Muy Alta	Muy Alta	Muy Alta	Media	Alta	Sin datos
Clase Gastropoda	Muy Alta	Muy Alta	Alta	Media	Alta	Sin datos
Clase Bryopsidophyceae	Muy Alta	Media	Baja	Media	Muy Alta	Sin datos
Clase Ulvophyceae	Muy Alta	Alta	Baja	Media	Alta	Sin datos
Clase Calcarea	Muy Alta	Muy Alta	Media	Alta	Alta	Sin datos
Clase Demospongiae	Muy Alta	Muy Alta	Alta	Alta	Alta	Sin datos
Clase Florideophyceae	Muy Alta	Alta	Media	Alta	Alta	Sin datos
Clase Gymnolaemata	Muy Alta	Muy Alta	Media	Media	Alta	Sin datos
Clase Stenolaemata	Muy Alta	Muy Alta	Baja	Media	Alta	Sin datos
Clase Magnoliopsida	Muy Alta	Alta	Media	Media	Alta	Sin datos
Clase Malacostraca	Muy Alta	Muy Alta	Muy Alta	Media	Alta	Sin datos
Clase Maxillopoda	Muy Alta	Muy Alta	Media	Alta	Alta	Sin datos
Clase Phaeophyceae	Muy Alta	Media	Alta	Alta	Muy Alta	Sin datos
Clase Sipunculidea	Alta	Alta	Media	Media	Media	Sin datos
Clase Polychaeta	Muy Alta	Alta	Media	Alta	Media	Sin datos

Sin datos
 Baja
 Media
 Alta
 Muy Alta

1.3.4. IUCN I ALGUNES XIFRES DE LA REALITAT

La Llista Roja de la IUCN és un referent de l'estat de conservació de les espècies tant de medi marí com terrestre a tot el món. També és un reflex del dèficit d'estudis sobre el medi marí.

Segons un informe del 2008 de la IUCN hi ha quasi 45.000 espècies d'animals i plantes al món classificades per algun dels seus criteris. Però per falta d'informació només un 5'6% del total són marines. Aquesta xifra resulta del tot insuficient per reflectir la biodiversitat i la realitat en que es troba aquest bioma en qualsevol terme.

(E.Pardo i R.Aguilar 2009)

Cuadro 1. Clasificación mundial de las especie marinas en la Lista Roja de la IUCN (excluyendo aves).

Categoría UICN	Abreviatura	Especies marinas
Extinta	EX	10
Extinta en estado salvaje	EW	0
En peligro crítico	CR	68
En peligro	EN	99
Vulnerable	VU	381
Riesgo bajo	LR/cd	6
Casi amenazado	NT	336
Datos insuficientes	DD	647
Preocupación menor	LC	611

1.3.5. MESURES CORRECTORES

La contaminació i destrucció dels mars i oceans provoca un desequilibri biològic que afecta al desenvolupament de la vida i la productivitat dels mateixos mars i oceans. Per evitar aquest procés és necessari desenvolupar plans de gestió i protegir efectivament les espècies i hàbitats. Cal remarcar que les mesures protectores que s'adoptin no poden afectar només a les espècies que ja estan en risc, ja que això pot comportar fenòmens de sinèrgia que potenciïn la pèrdua de biodiversitat marina.

És difícil saber exactament l'estat de salut de les espècies marines, ja que la majoria d'estudis que s'han realitzat són d'origen comercial i són sobre espècies explotables que han presentat anomalies com a conseqüència de la pròpia sobreexplotació. Els estudis realitzats sobre espècies silvestres i sense interès comercial són molt puntuals i focalitzats. Un clar exemple és l'escassíssima informació sobre invertebrats i algues, que en conseqüència apareixen molt poc en llistes de protecció, tot i ser les principals espècies formadores de hàbitats i ofereixen protecció a nombroses espècies en alguna de les seves fases vitals. Un dels casos més representatius és el de *Posidonia oceànica* i *Cymodocea nodosa*.

El primer pas que s'ha de fer per tenir un coneixement més exhaustiu del medi marí és promoure els estudis científics. Així es podrien aconseguir criteris que permetrien fer una gestió i plans de protecció més adequats.

El medi marí s'ha de considerar de manera unificada per tal que les mesures que s'adoptin siguin factibles i tinguin efectes beneficiosos reals. És així per la gran quantitat de factors naturals i/o originats per l'ésser humà que intervenen en aquest medi. Per això el tractament que rebí ha de ser integral.

Els acords que engloben de manera més directa la protecció d'espècies marines ho fan controlant el comerç, la contaminació del mar o la protecció d'algunes espècies. Els seus llistats no són prou complets i a més tan sols controlen un únic aspecte. A més, una altra mancança d'aquest sistema de protecció és que les amenaces que intervenen en la degradació de l'hàbitat o d'una espècie són molt diverses.

Les mesures de protecció han d'incloure a més de l'espècie com a tal, els seus requeriments alimentaris, el seu hàbitat i mesures per evitar les amenaces que pateix aquest hàbitat. Òbviament tot això requereix estudis científics complexes.

Per fer front a la situació actual de desconexença del medi marí seria necessari aplicar de manera sistemàtica el principi de precaució per totes les espècies de les quals no es disposi informació suficient, tant si són comercials com no. (E.Pardo i R.Aguilar 2009)

1.4 AVENTATGES I INCONVENIENTS DE TENIR O NO TENIR ÀREA PROTEGIDA A NIVEL MUNDIAL

Avantatges

- Atenuen l'impacte de l'augment dels preus dels combustibles perquè permeten la captació d'aigua que permetria la construcció de centrals hidroelèctriques i per tant la producció d'energia renovable de baix cost.
- Com que capten més aigua poden proveir d'aigua a pobles agrícoles, en zones rurals.
- Crea turisme que genera ingressos addicionals.
- Assegura la conservació efectiva d'una part del patrimoni natural i cultural.
- Millora la qualitat de vida de poblacions vinculades a les àrees protegides aportant desenvolupament social i econòmic de manera integrada amb l'àmbit polític i legislatiu en un marc de desenvolupament sostenible.
- Fomenta els serveis ambientals, els recursos forestals, la protecció dels sòls i la captació d'aigua.
- Creació d'alternatives econòmiques pel desenvolupament sostenible a nivell local.
- Diversificació productiva del sector rural degut al manteniment dels recursos naturals.
- Conservació de la biodiversitat genètica, d'espècies i d'ecosistemes.
- Protecció del patrimoni cultural, històric i arqueològic.
- Protecció de conques hidrogràfiques.
- Ecoeducació: el visitant coneix els processos naturals i aprèn a apreciar la natura.
- Investigació científica i monitoratge ambiental.

Inconvenients

Les àrees protegides no presenten inconvenients biològics o ecològics, a excepció que es tracti d'una zona que no està rebent suficient protecció a conseqüència que es trobi en una categoria d'àrea protegida inferior a la que sigui precisa.

Els inconvenients de les àrees protegides rau en la impossibilitat de desenvolupar-hi activitats industrials i de no poder explotar els recursos naturals que conté l'àrea protegida. Es pot tractar per exemple de la pesca limitada o vedada, de la impossibilitat de construir-hi ports que permetin altres activitats econòmiques, no poder utilitzar la costa per activitats empresarials de turisme, etc.

1.5 NOTÍCIES DE DESASTRES ECOLÒGICS QUE HAN PASSAT ALS PORTS

Vertido de Repsol en España

El vertido de Repsol en Tarragona está a 13 millas de la costa y abarca 19 kilómetros cuadrados

Fecha de Publicación: 22/12/2010

Fuente: Europa Press

País/Región: España

El vertido originado este miércoles en la plataforma Casablanca que opera Repsol en aguas del Mediterráneo, frente a Tarragona, se encuentra a unas 13 millas de la costa y deriva "en paralelo" a la misma, según ha informado Salvamento Marítimo en un comunicado.

La mancha, en cuya dispersión trabajan diversas embarcaciones de Salvamento y de la compañía petrolera, ha alcanzado una extensión de 19 kilómetros cuadrados --1.900 hectáreas--, por lo que está previsto que los trabajos de control y recogida se prolongue durante toda la noche y se mantengan "previsiblemente" hasta el viernes.

El suceso ha originado la activación del Plan Nacional de Contingencias por contaminación marina accidental a las 12.30 horas, que continúa vigente.

Las previsiones apuntan a que este jueves sople en la zona viento de mistral, por lo que "la mancha podría derivar mar adentro" y facilitar así las labores de recogida.

Ecologistas denuncia la pesca ilegal de atún rojo

Informado por La Voz Digital en Jueves, 23 de Diciembre de 2010 (hace 2 semanas)

lavo.digital.es

La organización Ecologistas en Acción ha enviado una carta al Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino en la que insta al Gobierno a solicitar a la Unión Europea una moratoria de la pesca del atún rojo. En el escrito, el colectivo considera que el cierre indefinido de la pesquería del atún rojo debe realizarse en el seno de la Unión Europea (UE), y «debe también promover acuerdos con los países ribereños del norte de África para hacerlo efectiva». Los ecologistas denuncian además que en los últimos 15 años, las capturas ilegales de esta especie «superan las 500.000 toneladas, y mueven un volumen de negocio cercano a los 4.000 millones de dólares». Estos datos «indican una clara ausencia de medios adecuados de control sobre la actividad, así como el incumplimiento sistemático del plan de recuperación de Iccat», apuntan

Marina Mercante multa con 510.000 euros a un buque chino por vertidos ilegales

08 de julio de 2010 CATALUÑA

Diario del Puerto

La dirección general de la Marina Mercante ha sancionado con 510.000 euros al buque chino "Da Peng Wan" por haber realizado, supuestamente, un vertido ilegal de fuel en Mallorca, a 13 millas de Sa Dragonera. El vertido fue detectado por satélite el pasado día 30 de abril por la Agencia Europea de Seguridad Marítima y confirmado por el avión del centro territorial de Salvamento Marítimo en Baleares, que lo avistó desde el aire, según Marina Mercante.

Una vez localizada la mancha del vertido y tomada una muestra de la misma, Salvamento Marítimo comprobó mediante el sistema AIS (Automatically Identification System) los buques que habían navegado en la zona de la contaminación en las horas anteriores.

Tras una inspección de la embarcación sospechosa, la Capitanía Marítima de Tarragona, puerto desde el que había partido el buque con destino a Argelia, abrió un expediente sancionador al "Da Peng Wan", con bandera de Hong Kong.

La compañía responsable del buque presuntamente infractor ha depositado en garantía 450.000 euros hasta que se resuelva el expediente y otros 60.000 para los posibles gastos derivados del vertido.

La dirección general de la Marina Mercante ha señalado que la detección del vertido y el hallazgo del presunto infractor ha sido posible por las recientes mejoras tecnológicas aplicadas en Salvamento Marítimo.

De hecho, la sanción al buque chino se suma a otra de 400.000 euros impuesta a un buque portugués, el "Covadonga", presunto autor de otro vertido cerca de Santander el pasado 27 de mayo.

Aumentan a ocho los muertos por el vertido tóxico en Hungría

Oct 11, 2010 | [Adn](#)

Los muertos por el vertido tóxico en el oeste de Hungría han aumentado hoy a ocho, después de que los equipos de rescate encontraran el cuerpo de la última persona desaparecida. El cuerpo de la octava víctima mortal fue hallado en el lodo entre las localidades de Devecser y Kolontar, informó a Efe la portavoz de Protección Civil, Györgyi Túttös. La rotura de una balsa de acumulación de residuos tóxicos de una fábrica de aluminio hace una semana ha provocado ocho muertos, alrededor de 150 heridos y cientos de evacuados, mientras que el área contaminada por los metales pesados es de unos 40 kilómetros cuadrados. Las autoridades están inmersas en un trabajo contrarreloj para terminar un dique de contención ante el previsible derrumbe del muro norte de la balsa siniestrada

2. CONSTRUCCIONS MARÍTIMES

2.1. FASES DEL PROJECTE d'una nova construcció marítima

a) Fase d'avantprojecte

Estudi d'alternatives:

- Impacte sobre la flora i la fauna (PEIN, punts d'interès marítim).
- Dinàmica del litoral.
- Disponibilitat de sòl lliure per la infraestructura associada (urbanització, formacions geològiques i d'interès).
- Cursos d'aigües superficials i presència d'aqüífers (salinització, canvi en la qualitat de les aigües).
- **Paisatge** (intrusió visual, ocupació espacial i comunicacions associades).
- **Població** (repercussions socials, efectes induïts).
- Anàlisi de les competències del creixement induït per la infraestructura.
- Estudi de viabilitat o capacitat mediambiental.

b) Fase de redacció del projecte

➤ **Flora**

- Tipus i superfície de vegetació destruïda per la construcció de les àrees tècniques, administratives i socials associades a l'obra.
- Afectació i destrucció directa de la vegetació marina i de comunitats de *posidònies* (dic de protecció, molls, pantalans, dragatges).

➤ **Fauna**

- Afectació d'espècies d'ambient marí i al seu hàbitat (presència de vaixells, reducció del mirall d'aigua).
- Afectació de la fauna terrestre (presència antròpica i efectes induïts per l'activitat).
- En la regeneració de platges, possibles moviments de sorres en tempestes que envaeixen els esculls de proliferació de fauna.

➤ **Aigua**

- Dins del port, canvi en les condicions d'abric i repòs de les aigües a causa de la barrera transversal establerta en el litoral (sedimentació detrítica i organògena, pèrdua de calat, temperatura i corrents marines, transparència, salinitat).
- Concentració de matèria orgànica (nutrients, oxigen dissolt, sòlids en suspensió, eutrofització, bacteris i virus).
- Hidrologia superficial (canvis en la sedimentació i regressions dels deltes, regressions i anegament de desembocadures).
- Sistema d'abastament i sanejament.

➤ **Morfologia litoral i sòls**

- Modificació de la línia de costa (canvi en la dinàmica litoral preexistent, ampliació de la superfície guanyada al mar, dragatge del fons

- o marí).
- o Canvi en el transport de sediments (efecte barrera, sedimentació i erosió).
- o Pèrdua de sòl litoral i modificació de la cobertura edàfica (asfaltatge i formigonat de superfícies).
- o Quins materials (escullera, formigó) i d'on?
- o Abocaments de què i on?
- **Aire**
 - o Canvis microclimàtics.
- **Població**
 - o Molèsties per l'increment dels nivells sonors en ports comercials i en els espais lúdics associats al servei dels ports.
- **Paisatge**
 - o Emplaçament adequat (grau d'artificialitat, singularitat de situació, canvi d'estructures paisatgístiques, adaptació a la morfologia litoral).
 - o Integració en els espais naturals.
 - o Intrusió visual i interrupció de vistes panoràmiques (agressivitat visual de l'escullera, alçada de coronació dels dics de protecció, contrast cromàtic, nombre de punts d'atrancament).
 - o Conseqüència sobre l'estabilitat de les platges immediates (barrera per al transport longitudinal de sediments).

c) Fase de construcció

- **Flora**
 - o Afectació de la comunitat vegetal terrestre per execució dels camins d'accés, trànsit de maquinària.
 - o Afectació de la comunitat vegetal marina per extracció de sorra (mètodes i terminis d'execució del dragatge).
- **Fauna**
 - o Afectació de la fauna terrestre per execució de les obres (soroll, pols, pol·lució, voladures o explosions).
 - o Afectació de la fauna marina per alteracions en el medi receptor (abocament de l'escullera, augment de la terbolesa).
- **Aigua**
 - o Canvi de qualitat de l'aigua (abocaments accidentals, emissió de gasos i pols).
- **Morfologia litoral i sòls**
 - o Destrucció de sòls (explotació de pedreres, moviment de terres, moviments de maquinària pesant).
 - o Erosions o acumulacions de material (abocaments de materials, etc.).
 - o Modificació de la cobertura edàfica.

➤ **Aire**

- Variació de la qualitat atmosfèrica (emissió de gasos, pols) per freqüentació de l'entorn portuari.

➤ **Població**

- Afectació dels nuclis de població propers (visual, vibracions, afluència de grans vehicles que transporten materials pesants).
- Increment dels nivells sonors (voladures, càrrega i descàrrega de materials, moviments de maquinària).
-

➤ **Paisatge**

- Intrusió visual temporal (moviment de materials, explotació de pedreres, parcs artificials d'escullera).

d) Fase d'explotació

➤ **Flora**

- Afectació de la comunitat vegetal marina per la contaminació de les aigües (abocaments incontrolats, materials provinents de la combustió).

➤ **Fauna**

- Presència d'ictiofauna litoral a causa de les esquerdes i l'estretor de l'escullera (organismes bentònics, etc.).
- Afectació als recursos pesquers per la presència antròpica.

➤ **Aigua**

- Canvi en la qualitat de l'aigua (risc de fuites o accidents de vehicles que contenen substàncies contaminants, vessaments a l'aigua de productes químics sintètics, olis, metalls pesants) i possible servei de recollida o tractament d'aquests residus.
- Manca de renovació de l'aigua dins del port (contingut d'oxigen, DBO, terbolesa, matèria orgànica, nutrients, sòlids en suspensió, eutrofització, bacteris i virus).
- Canvi en la temperatura i els corrents marins.

➤ **Morfologia litoral i sòls**

- Modificació contínua de la línia de costa (erosions o acumulacions de materials, possible regeneració de platges, by-pass, aterraments de la bocana).

➤ **Aire**

- Contaminació atmosfèrica en la càrrega i descàrrega de vaixells, increment del trànsit en els àmbits portuaris.

➤ **Població**

- Molèsties produïdes per l'increment dels nivells sonors (moviments de grues, augment del trànsit rodat, activitats lúdiques associades).
- Canvi en el sistema de vida (augment de la qualitat de vida, increment

del nivell de dotació de serveis).

➤ **Paisatge**

- o Disseny formal, contrast cromàtic i estructural.
- o Acumulació de sorra i erosió de la costa (estabilitat de les platges properes, etc.).
- o Tipologia edificatòria dels equipaments i alçada.
- o Acabats: lluminària, mobiliari urbà, paviments, baranes.
- o Estacionalitat en l'explotació i canvi d'usos (activitats pesqueres i recreatives, etc.).
- o Magnitud de les superfícies aïllades i visualment accessibles (aparcaments, explanades de càrrega, descàrrega, arbrat i solució estètica).

2.1.1 LEGISLACIÓ

A continuació citem les principals lleis per les quals es troben regides les construccions portuàries i també les que protegeixen el medi marí, les primeres estan condicionades per les segones ja que si una zona es troba sota algun tipus de protecció determinat impossibilitarà la construcció de ports i similars.

- 🚧 Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes (BOE núm.181 de 29.07.1988). (Annex 4)
- 🚧 Llei 27/1992, de 24 de novembre, de ports de l'Estat i la marina mercant. (BOE). (Annex 5)
- 🚧 *Directiva 92/43/CEE del Consejo, de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservación de los hábitats naturales y de la flora y fauna silvestres*
- 🚧 *Directiva 2009/147/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 30 de noviembre de 2009, relativa a la conservación de las aves silvestres.*

2.2. IMPORTÀNCIA ECÒNOMICA I GESTIÓ

Els ports són sense cap mena de dubte, un centre de vida i progrés no tan sols per a la població a què pertanyen sinó per a tota la seva àrea d'influència. Independentment del tipus d'activitat, un port és moviment, intercanvi, dinamisme, riquesa...Però perquè tot això sigui possible, per mantenir un port viu, cal que les seves instal·lacions, infraestructures i serveis siguin adients a les necessitats.

Les necessitats dels ports evolucionen cada dia. Per tant, una de les tasques més importants ha d'ésser la modernització i millora permanent de les infraestructures i instal·lacions portuàries per tal d'adaptar-les a les noves demandes.

Espanya és el país de la Unió Europea que compta amb la major longitud de costa (8,000 Km). A més la seva situació geogràfica, propera a l'eix d'una de les rutes marítimes més importants del món, la beneficia d'un major finançament com àrea estratègica en el transport marítim internacional i com a plataforma logística del sud d'Europa.

El Sistema Portuari espanyol de titularitat estatal està integrat per 46 ports d'interès

general, gestionats per 28 Autoritats Portuàries, la coordinació de les quals i el control d'eficiència correspon al “*Organismo Público Puertos del Estado*”, òrgan depenent del Ministeri de Foment i que té atribuïda l'execució de la política portuària del Govern.

La importància dels ports com esglaons de les cadenes logístiques i de transport ve avalada per les següents xifres: per ells passen a prop del 60% de les exportacions i el 85% de les importacions, el que representa el 53% del comerç exterior espanyol amb la Unió Europea i el 96% amb tercers països.

A més, l'activitat del sistema portuari estatal aporta a prop del 20% del PIB del sector del transport, el que representa l'1,1% del PIB espanyol. Així mateix, genera una “feina” directa de més de 35,000 llocs de treball i d'uns 110,000 de forma indirecta.

2.2.1. GESTIÓ A CATALUNYA

Pel que fa a Catalunya, des de fa més de 10 anys (1998) existeix una empresa pública coneguda com a *Ports de la Generalitat* (aprovada a partir de la Llei de Ports de la Generalitat de Catalunya, i adscrita al Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya) que s'encarrega de dirigir, planificar i gestionar els ports pesquers, esportius i comercials no concessionats i regula també els usos de les instal·lacions comercials, culturals, esportives, lúdiques i recreatives vinculades a l'activitat portuària o marítima que afavoreixen l'equilibri econòmic i social dels ports, les dàrsenes i les instal·lacions marítimes.

Ahora, aplica les mesures correctores apropiades per a la protecció del medi natural i de la qualitat de les aigües marítimes.

Ports de la Generalitat té personalitat jurídica i patrimoni propis, autonomia administrativa i econòmica i capacitat d'obrar per al compliment de les seves finalitats, cosa que garanteix l'eficàcia i la diligència en el compliment de les seves funcions i en la prestació dels seus serveis.

Actualment, *Ports de la Generalitat* gestiona les següents instal·lacions a Catalunya: a la zona nord, port de Llançà, port del Port de la Selva, port de Roses, port de l'Escala, port de l'Estartit, port de Palamós, port de Sant Feliu de Guíxols i port de Blanes; a la zona centre, port d'Arenys de Mar, port del Garraf, port industrial de Vallcarca i port de Vilanova i la Geltrú, així com les dàrsenes pesqueres de Mataró, el Masnou i Torredembarra, a la zona sud, port de Cambrils, port de l'Ametlla de Mar, port de l'Ampolla, port de Deltebre, port de Sant Carles de la Ràpita, port industrial d'Alcanar i port de les Cases d'Alcanar, així com també els embarcadors de Tortosa, Deltebre, Sant Jaume d'Enveja i Amposta.

2.3. IMPACTE AMBIENTAL i DESENVOLUPAMENT PORTUARI SOSTENIBLE

Garantir que el desenvolupament econòmic i social és compatible amb una política portuària respectuosa amb el medi ambient és l'objectiu perseguit quan parlem d'un desenvolupament portuari sostenible.

2.3.1. SITUACIÓ A ESPANYA

L'organisme públic “Puertos del Estado”, conscient de que les infraestructures i activitats portuàries poden tenir un impacte significatiu en el medi ambient, i considerant la seva responsabilitat de protegir-lo, es compromet a:

- **PROMOURE** el desenvolupament de les polítiques ambientals en les Autoritats Portuàries, impulsant la implantació de Sistemes de Gestió Ambiental, l'ús de tecnologies netes i bones pràctiques, que permetin aconseguir els objectius ambientals fixats.

- **INFORMAR** al personal de “Puertos del Estado” i de les Autoritats Portuàries de les novetats normatives i dels aspectes ambientals rellevants que afecten a l'activitat portuària per mitjà de jornades de divulgació i debat.

La llei 33/2010 recull com aspecte clau del nou marc legal dels ports, la component ambiental que ha d'impregnar tota l'activitat portuària, tant la que es refereix a les infraestructures i instal·lacions, com a la prestació dels serveis portuaris. Per això, l'objectiu ambiental d'aquesta llei és nodrir els seus continguts amb un ampli assortiment d'incentius a les millors pràctiques relacionades amb el respecte a l'entorn ambiental físic i humà dels ports, que ha d'exigir-se tant a les pròpies Autoritats Portuàries com a la resta d'agents públics i privats que conformen la comunitat portuària. Així mateix, la llei 33/2010 té entre els seus objectius potenciar el concepte de sostenibilitat dins dels mecanismes de gestió de les Autoritats Portuàries, posant especial èmfasis a la necessitat d'incloure la gestió ambiental com a part de la gestió.

2.3.2. SITUACIÓ A CATALUNYA

Fa temps que la Direcció General de Ports i Transports, més enllà d'impulsar una política portuària basada en l'optimització i modernització dels ports, dàrsenes, instal·lacions marítimes i marines interiors, ha optat per l'adopció de mesures encaminades a garantir la sostenibilitat del medi ambient. Prioritzant l'ambientalització dels ports estem introduint, a la practica, conceptes que, malauradament, han estat històricament dissociats de l'obra pública, especialment en el cas d'infraestructures de gran impacte, i és camí obligat per a aconseguir el tant pregonat equilibri entre el desenvolupament socioeconòmic i antròpic i la preservació del medi.

És per això que s'estan centrant els esforços en dos àmbits diferents. D'una banda, prenent totes les mesures a l'abast per a garantir que les noves infraestructures compleixen tots els requisits ambientals i de qualitat que els són exigibles. D'altra banda, treballant per tal d'aconseguir que les instal·lacions que configuren l'actual sistema portuari s'adeqüin al màxim als requeriments actuals de qualitat en la gestió. Pel que fa al primer aspecte, i una vegada assumit que és innegable l'impacte que un nou port implica en el tram litoral on se situa, el paper de l'administració portuària se centra, bàsicament, en assegurar-se que el projecte constructiu incorpora les mesures de correcció mediambiental necessàries, tant pel que fa a l'impacte sobre la costa, la platja, el fons marí i la biodiversitat marina, com a l'impacte visual, estètic i paisatgístic. Així mateix, s'incorporen mesures que garanteixin una correcta i acurada gestió ambiental durant tot el termini de concessió. En aquest sentit, la recent adopció de mesures legals a la Llei de ports de Catalunya, que faciliten la continuïtat dels concessionaris que

demostrin una bona gestió de la instal·lació portuària atorgada en regim de concessió administrativa, demostra el seu interès a adoptar les novetats i millores que van sorgint, més enllà del seu caràcter obligatori o vinculant. Cal remarcar, no obstant, la importància de disposar dels suficients instruments normatius que permetin implantar les mesures necessàries i que, al mateix temps, incorporin indicadors que permetin comprovar-ne la idoneïtat per a aconseguir els objectius proposats.

Val a dir que seria del tot erroni pretendre que la protecció del medi comportés una prohibició total i absoluta de noves construccions, ates que hi ha una demanda, no només social, sinó també fortament lligada al desenvolupament econòmic. I a hores d'ara ningú no gosaria dir que la millora de la qualitat de vida experimentada en moltes de les zones litorals hauria estat possible, o podria mantenir-se, sense l'oferta que es deriva, precisament, dels ports i instal·lacions marítimes existents.

[...]

Concretament, i pel que fa al sistema nàutic i portuari, es plantegen un conjunt d'iniciatives concebudes i dissenyades per a compatibilitzar el creixement econòmic amb el respecte al medi ambient.

Així, entre aquests objectius, destaquen:

Objectius 2010 – 2011

1. Tendència negativa del consum energètic i estudi de noves fonts d'energia,
2. Optimització dels sistemes d'abastament d'aigua per a un consum racional,
3. Reducció del consum de combustible propi i sensibilització per a un consum racional,
4. Millora de la valorització i/o gestió de residus en l'àmbit de les oficines,
5. Avaluació i minimització dels impactes ambientals sobre el medi natural de les activitats portuàries,
6. Millora en l'ús del paper (reducció del consum i aplicació de criteris de compra responsable),
7. Millora del comportament ambiental de concessionaris, usuaris i proveïdors, 8. No superar en més d'un 5 % el termini de resposta màxim de tres mesos per a qualsevol escrit de queixa, suggeriment i sol·licitud d'informació; i
9. Compliment de les actuacions previstes al Pla d'inversions vigent corresponents al Pla de ports (2007-2015).

En resum, mesures encaminades a la modernització i millora funcional dels ports, dàrsenes, instal·lacions marítimes i marines interiors; a la seva integració en l'entorn social i municipal en el qual s'ubiquen; al desenvolupament dels serveis portuaris en condicions de màxima eficàcia, eficiència, economia, productivitat, salubritat, seguretat i respecte al medi ambient.

Però difícilment es podrà aconseguir aquest objectiu si no se'n trasllada part de la responsabilitat als gestors portuaris. Moltes d'aquestes actuacions no poden concretar-se sense el suport econòmic compartit, i d'aquí la necessitat de preveure pressupostàriament els recursos suficients per a fomentar la implantació d'energies alternatives en els ports, potenciant la instal·lació d'estacions ecològiques de tractament de residus i de recollida d'olis d'embarcacions, i fomentant l'obtenció de certificacions

de normes de qualitat per a la gestió de les infraestructures, amb el doble objectiu d'oferir, d'una banda, una excel·lent qualitat en la prestació dels serveis i, de l'altra, una millora de la competitivitat i la projecció exterior de les instal·lacions catalanes respecte de la resta de ports europeus i mediterranis.

Política de qualitat i medi ambient de Ports de la Generalitat

Ports de la Generalitat en virtut del que disposen els articles 1.3 i 7 de la Llei 5/1998, de 17 d'abril, de ports de Catalunya, té com a missió gestionar el domini públic portuari de la Generalitat que se li encomani, aplicant criteris de sostenibilitat i de respecte al medi ambient. Ports de la Generalitat reconeix la Qualitat i la Protecció del Medi com a principis bàsics de la seva política de gestió. Per això, Ports de la Generalitat centra la seva política de Qualitat i Medi Ambient en els punts següents:

- Garantir el compliment de requisits legals i altres requisits subscrits i aplicar-los en la planificació de les actuacions.
- Revisar periòdicament i sistemàticament les actuacions per fer una valoració i establir nous objectius concrets i quantificables que suposin una millora contínua, d'acord amb les següents línies d'actuació:
 - Optimització i millora constant de l'activitat i dels recursos
 - Prevenció i lluita contra la contaminació
 - Conservació i respecte de l'entorn
- Establir els mecanismes, a través d'una constant comunicació, per detectar les necessitats i la satisfacció de les parts interessades, amb l'objecte de dur a terme els serveis de manera que se satisfacin les expectatives acordades i anar més enllà de l'estricta compliment dels seus requisits identificant noves expectatives i avançant-se a elles.
- Identificar, caracteritzar i minimitzar els impactes utilitzant un sistema de gestió adaptat a les necessitats ambientals i la millor tecnologia disponible.
- Aplicar el principi de prevenció des de la planificació i avaluació de decisions especialment a concessions, obres i proveïdors.
- Aplicar el principi de qui contamina paga. Determinar les mesures preventives i protectores escaients i, en cas de negligència, les sancions corresponents d'acord amb la legislació vigent.
- Proporcionar procediments d'actuació a les persones o entitats usuàries sobre aspectes ambientals i millora de la qualitat dels serveis portuaris.
- Informar d'aquesta política a tot el personal i gaudir del seu compromís per tal d'assolir aquests objectius.
- Publicar periòdicament el programa d'actuacions i els resultats obtinguts, i establir un mecanisme de participació i comunicació.

- Promoure la motivació i la formació continuada del personal propi o aquell que treballa en nom de l'organització així com les persones o entitats usuàries per a aconseguir el compromís de Qualitat i Medi Ambient.
- Col·laborar amb les diferents administracions, ONGs, ens públics i privats en la recerca de solucions més globals de problemes ambientals.

Ports de la Generalitat estimula a tot el personal a què compleixi els principis exposats d'acord amb la seva responsabilitat i l'autoritat que li correspongui. Aquesta Política serà revisada almenys una vegada a l'any pel Comitè Executiu per assegurar la seva contínua adequació a les necessitats futures i al propòsit de l'organització, servint de base per a l'establiment d'objectius.

D'altra banda des del Departament de medi ambient i habitatge de la Generalitat de Catalunya, la Ponència ambiental realitza Declaracions d'impacte ambiental (DIA) sempre que algun port vulgui ampliar-se o fer alguna modificació en les seves instal·lacions. Les últimes declaracions d'impacte ambiental a Catalunya van ser la del Port de Blanes i la del Port de Llançà (Annexes 6).

2.4. ENTITATS, ASSOCIACIONS I PROJECTES relacionats amb la protecció del medi marí a Catalunya

- **Associació Mar Viva:** A part de les activitats de l'associació, a la web es poden trobar interessants articles i notícies relacionades amb el mar.
- **Associació Nereo:** ONG dedicada a la preservació, divulgació i estudi del medi ambient.
- **Centre d'Estudis Avançats de Blanes:** Centre d'investigació del CSIC que treballa en l'àmbit dels sistemes aquàtics: biologia i ecologia marines, oceanografia química i limnologia.
- **Cens d'Entitats d'Educació Ambiental:** Cens del Departament de medi ambient de la Generalitat de Catalunya que recull les entitats que es dediquen a tasques d'educació ambiental a Catalunya.
- **Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CMIMA):** Centre del CSIC que agrupa l'Institut de Ciències del Mar, que desenvolupa projectes de recerca que estudien diversos aspectes de l'ecosistema i del medi marí, i la Unitat de Tecnologia Marina, encarregada de la gestió dels bucs i les instal·lacions polars i el desenvolupament tecnològic d'equipament marí.
- **Club d'Immersió Biològica (CIB):** Club d'Immersió de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona que es dedica a potenciar l'aspecte biològic de la pràctica del busseig. Realitza tasques de formació i divulgació i organitza cursos i sortides.
- **Depana:** ONG que es dedica a la defensa del patrimoni natural del país

mitjançant campanyes, projectes i diverses activitats.

- **Departament de Medi Ambient** (Generalitat de Catalunya): Informació sobre l'estat del medi ambient a Catalunya, els projectes i les polítiques que es desenvolupen, legislació i cartografia ambiental.
- **Fundació CRAM**: Fundació per la conservació i la recuperació d'animals marins.
- **L'Aquàrium de Barcelona**: Centre marí ludicoeducatiu considerat dels més grans d'Europa. A la web es troba informació sobre els serveis que ofereix i completa descripció dels diferents tipus de comunitats i espècies que hi són representades.
- **Medi Ambient** (Ajuntament de Barcelona): Informació sobre les campanyes, els projectes i les polítiques mediambientals que es porten a terme a Barcelona, legislació i informació sobre l'Agenda 21 local.
- **MedCiències**: Portal de l'Observatori Científic de la Ciutat Mediterrània per la divulgació i el desenvolupament de la cultura científica. Recull els centres i museus de ciències de l'ICUB.
- **Portal Català de Ciències Ambientals**: Web dedicada a la carrera de Ciències Ambientals amb apunts, treballs, enllaços, informació sobre cursos, ofertes de feina, etc. d'utilitat per a tots aquells que es moguin en l'àmbit del medi ambient.
- **Societat Catalana d'Educació Ambiental**: Entitat dedicada a donar suport a les persones que es dediquen o estan interessades en l'educació ambiental. Organitza cursos, tallers, conferències i edita diverses publicacions.
- **Projecte NINAM** és una plataforma d'estudi dels cetacis de la conca nord occidental de la Mediterrània, que opera bàsicament a l'entorn del Parc Natural de Cap de Creus, amb port base a Roses. Des 2004 desenvolupa tasques de control i identificació de les espècies de cetacis del Cap de Creus, així com la col·laboració amb els ornitòlegs del Parc Natural per a detectar la presència de diverses aus marines a la zona pelàgica.

2.5. NOTÍCIES SOBRE IMPACTE MEDIAMBIENTAL I DESENVOLUPAMENT PORTUÀRI.

A) Notícia de ELDIA.es:

La Eurocámara anima a denunciar irregularidades en el catálogo de especies protegidas de Canarias (Bruselas, Europa Press)

El comité de peticiones del Parlamento Europeo ha cerrado una queja que ponía en duda la independencia de la fundación creada para supervisar que las obras del puerto industrial de Granadilla (Tenerife) cumplen las normas medioambientales, al considerar que no es competente en esa área, pero ha animado a reorientar la petición para recoger las dudas que plantea Bruselas sobre la desprotección de algunas aves tras la modificación del catálogo de especies protegidas en Canarias.

Un representante de la Comisión Europea presente en el debate ha recordado que Bruselas ha pedido más información a España para aclarar aspectos "dudosos" de la modificación del listado de especies protegidas porque considera que hay elementos "no absolutamente claros".

Ecologistas y asociaciones vincularon esta nueva ley a un intento de reactivar la construcción de infraestructuras como el puerto industrial de Granadilla, cuyas obras han sido paralizadas por el Tribunal Superior de Justicia de Canarias mientras se establece si hay especies que han quedado desprotegidas o no.

En el debate de este jueves de la comisión de Peticiones de la Eurocámara, el representante de la Plataforma ciudadana contra el Puerto industrial de Granadilla, José Luis Fernández Fuarros, ha solicitado a las instituciones europeas una "investigación independiente" sobre el caso y ha alertado de que los trabajos de construcción se han iniciado pese a la decisión del tribunal.

También ha criticado la designación "sin las garantías que la ley establece" del director de la fundación que debe supervisar el cumplimiento de las normas medioambientales en el proyecto de Granadilla, y le ha acusado de ignorar medidas "correctoras" necesarias como un 'by pass' de arena para reducir el impacto del proyecto.

El eurodiputado de Izquierda Unida y vicepresidente de la comisión de peticiones, Willy Meyer, ha concluido el debate confirmando el cierre de la petición presentada por Fernández Fuarros. Sin embargo, ha dejado claro que se trata de esa queja "concreta" y ha invitado al afectado a "utilizar la vía indicada por la Comisión Europea" para "reformular" la petición y presentar "otra" en la línea de las dudas sobre la protección de hábitats y especies.

"Está claro que hay problemas y el tribunal superior de las islas lo ha declarado", ha dicho la eurodiputada verde danesa Margrete Auken para respaldar al peticionario.

Otros eurodiputados como el 'popular' Carlos Iturgaiz y la socialista Inés Ayala también han recomendado al peticionario que reformule su queja si quiere proseguir con el caso,

pero han defendido que la actual debía cerrarse. "Esta petición ya no tiene lugar de ser", según ha dicho Ayala, mientras que Iturgaiz ha apuntado que era la "tercera vez" que se abordaban estos argumentos en la comisión y ha pedido "cerrar definitivamente" la petición primera.

El canario Gabriel Mato (PP) ha sido el más crítico con los argumentos de Fernández Fuarros y ha defendido la independencia del observatorio creado para supervisar el proyecto de Granadilla y ha negado cualquier duda de corrupción insinuada por el peticionario. Además, ha lamentado los "intentos" reiterados para paralizar estas obras.

"Tengo la esperanza de que se dé vía libre a una infraestructura que es necesaria y positiva para Canarias, España y toda Europa", ha dicho.

B) Noticias del MARM:

EL MARM RESUELVE LA EVALUACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL DEL PROYECTO DE DUPLICACIÓN DEL ACCESO AL PUERTO DE ALMERÍA

Con el fin de evitar impactos sobre la hidrología, la resolución exige la limpieza exhaustiva de los terrenos ocupados, el tratamiento conveniente de los residuos tóxicos y la construcción de una balsa de separación de hidrocarburos.

De acuerdo con el análisis y las consultas realizadas, el Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino ha formulado la evaluación de impacto ambiental del proyecto "Conexión del proyecto de duplicación del acceso al puerto de Almería. Tramo I (P.K. 0,000 al 1,500)", concluyendo que siempre y cuando se cumplan con las condiciones fijadas en esta resolución quedará adecuadamente protegido el medio ambiente y los recursos naturales.

El proyecto tiene como objetivo la conexión del Tramo I de la duplicación del acceso al puerto de Almería con el puerto de Almería. El citado tramo tiene Declaración de Impacto Ambiental (DIA) favorable (BOE nº 141 de 11 de junio de 2008), en cambio el tramo II, incluido en el proyecto "Duplicación Puerto de Almería. Tramo II (p.k. 1,500 al p.k. 2,900)" se ha sometido a información pública y se encuentra actualmente a la espera de información adicional. El promotor, para solucionar esta situación y poder abrir el Tramo I como obra completa, ha propuesto una modificación puntual que consiste en proyectar una actuación que permita todos los movimientos de conexión con la N-340 y el futuro desarrollo del tramo II.

La actuación se ubica casi en su totalidad dentro del área urbanizada de Almería. Por lo tanto se trata de un entorno plenamente antropizado, perteneciente al casco urbano en la ciudad. En la zona no se localizan espacios naturales protegidos ni vías pecuarias.

La resolución aprobada establece una serie de medidas protectoras y correctoras que el proyecto deberá cumplir para paliar las posibles afecciones ambientales. Con el fin de evitar impactos sobre la hidrología se seguirán una serie de prácticas como la limpieza exhaustiva de los terrenos ocupados, el tratamiento conveniente de los residuos tóxicos

o la construcción de una balsa de separación de hidrocarburos. Asimismo se desarrollará un plan de gestión de residuos. Una vez finalizados los trabajos y con el fin de reducir las molestias a la población se procederá a la reposición de los servicios afectados.

En la zona denominada "Parque Jurásico", la resolución exige que se estudie la viabilidad de realizar ajustes de trazado que minimicen la afección y que se tomen medidas correctoras adicionales necesarias para conservar, e incluso mejorar, los aspectos estéticos y paisajísticos de esta entrada singular de la ciudad de Almería.

Se ha previsto un Plan de Vigilancia Ambiental que verificará el cumplimiento de las medidas correctoras, controlando su aplicación y eficacia y servirá para proponer nuevas medidas en el caso de que las desarrolladas no fuesen suficientes.

30 de septiembre de 2010

ELENA ESPINOSA DESTACA EL COMPROMISO DEL MARM PARA PROTEGER LA BIODIVERSIDAD MARINA Y GARANTIZAR EL EQUILIBRIO SOSTENIBLE DEL MEDIO MARINO

La Ministra de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino señala que la futura Ley de Protección del Medio Marino integrará todas las políticas relacionadas con el mar para alcanzar un buen estado ambiental del medio marino.

Elena Espinosa ha destacado el compromiso del Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino para proteger la biodiversidad marina y garantizar el equilibrio sostenible del medio marino, en la inauguración de la exposición "Paraísos Marinos", organizada por WWF.

La Ministra ha subrayado la responsabilidad de salvaguardar los ecosistemas singulares marinos y, en este sentido, ha apelado a una colaboración activa de las Administraciones, ONGy de la ciudadanía a escala española, europea e internacional para evitar la degradación del medio ambiente marino, sometido a múltiples presiones e impactos derivados de las actividades humanas.

Bajo este enfoque, Elena Espinosa ha indicado que España cuenta en la actualidad con diez reservas marinas a las que se sumará de forma inminente una nueva en Palamós, mientras que se trabaja en los estudios científicos para la creación de otra reserva marina en la isla de La Gomera.

Asimismo, ha puesto de manifiesto el respaldo al Proyecto Life-Indemares que busca identificar espacios de valor para la Red Natura 2000 en el medio marino y que lidera la Fundación Biodiversidad, adscrita al MARM.

Por último, la Ministra de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino ha hecho hincapié en que la futura Ley de Protección del Medio Marino, que se encuentra ya en fase de tramitación parlamentaria, integrará, por primera vez en España, todas las políticas relacionadas con el mar con el objetivo de alcanzar un buen estado ambiental del medio marino y preservar su potencial para las generaciones actuales y futuras.

16 de septiembre de 2010.

3.OPINIONS

3.1 OPINIÓ PÚBLICA

Hem realitzat una enquesta a 82 persones de diverses edats i procedències. El nostre objectiu era obtenir informació sobre el seu nivell de coneixements sobre alguns aspectes del medi marí com per exemple l'impacte ecològic d'un construcció portuària i també sobre alguns temes relatius a les espècies marines més vulnerables.

Els resultats els presentem a continuació.

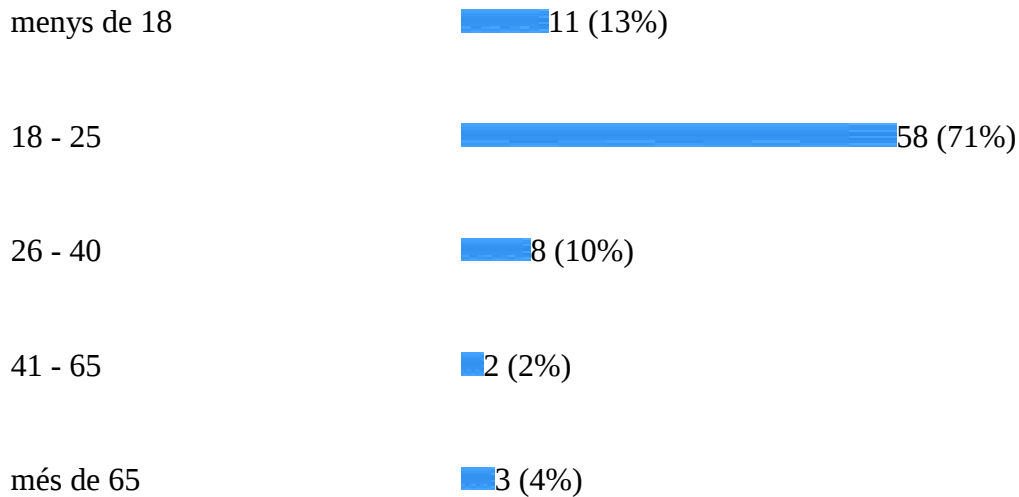
Impacte de les construccions portuàries

Número d'enquestes realitzades: **82**

1 - Sexe

2 - Edat (anys)

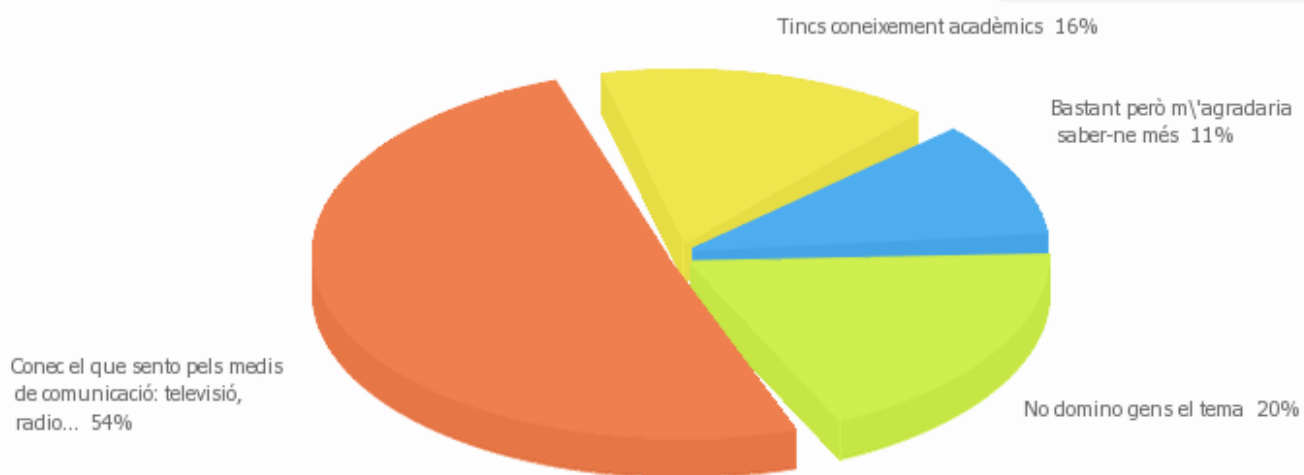
3 - Ocupació

aturat	2 (2%)
Jubilat	3 (4%)
estudiant i treballador	20 (24%)

4 - Quin domini tens sobre el medi marí en general?

- No domino gens el tema
- Conec el que sento pels medis de comunicació: televisió, radio...
- Tinc coneixement acadèmic
- Bastant però m'agradaria saber-ne més

Respuestas totales: 82

5 - Coneixes la diferència entre espècie protegida i espècie vulnerable?

Si	54 (66%)
No	28 (34%)

6 - Coneixes l'espècie marina *Cymodocea nodosa*?

Si	10 (12%)
----	----------

No 72 (88%)

7 - Saps què és la Posidonia oceanica?

Si 30 (37%)

No 52 (63%)

8 - Saps què passaria si deixessin de ser espècies vulnerables incloses en el "listado de especies protegidas"?

Si 33 (40%)

No 49 (60%)

9 - Sabies (per exemple) que la posidònia és una espècie vital per l'equilibri de l'ecosistema marí i que la seva destrucció implicaria greus conseqüències en el sector pesquer?

Si 31 (38%)

No 51 (62%)

10 - Si es deixen d'incloure les dues espècies marines esmentades anteriorment en el "listado de especies protegidas", la zona on habiten deixarà de ser àrea protegida i per tant es permetria la construcció de ports. Creus que és apropiat que es prengui aquesta mesura?

Si 7 (9%)

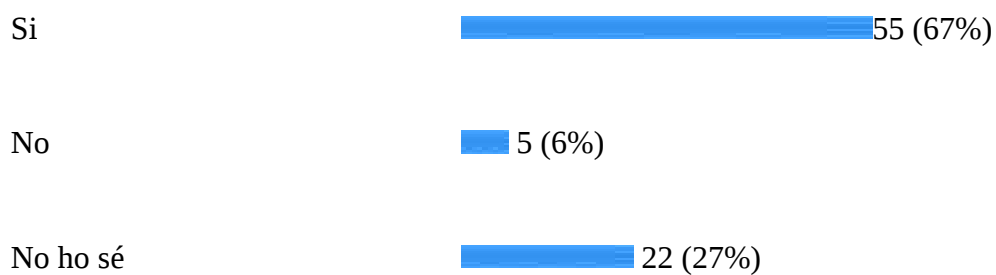
No 54 (66%)

No ho sé 21 (26%)

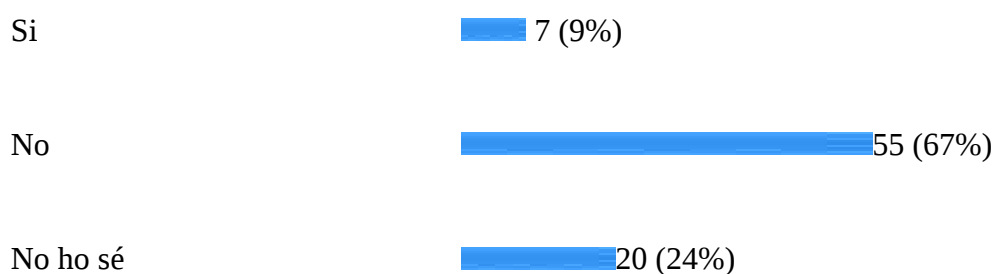
11 - Coneixes alguna entitat catalana que protegeixi el medi marí?

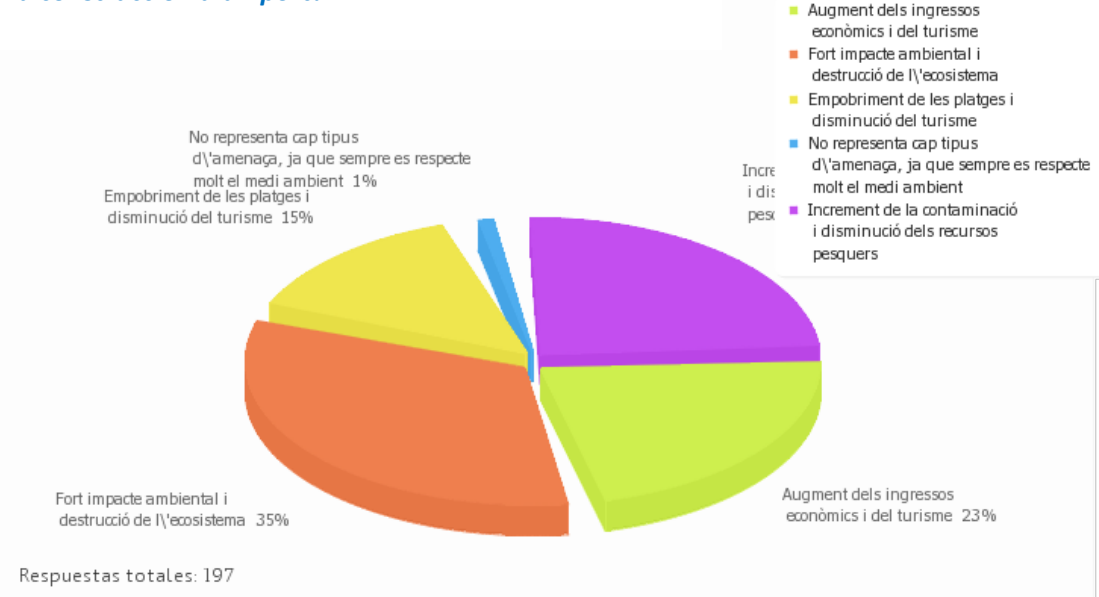
12 - Creus que la destrucció del medi marí podria afectar a la població que viu en zones de muntanya?

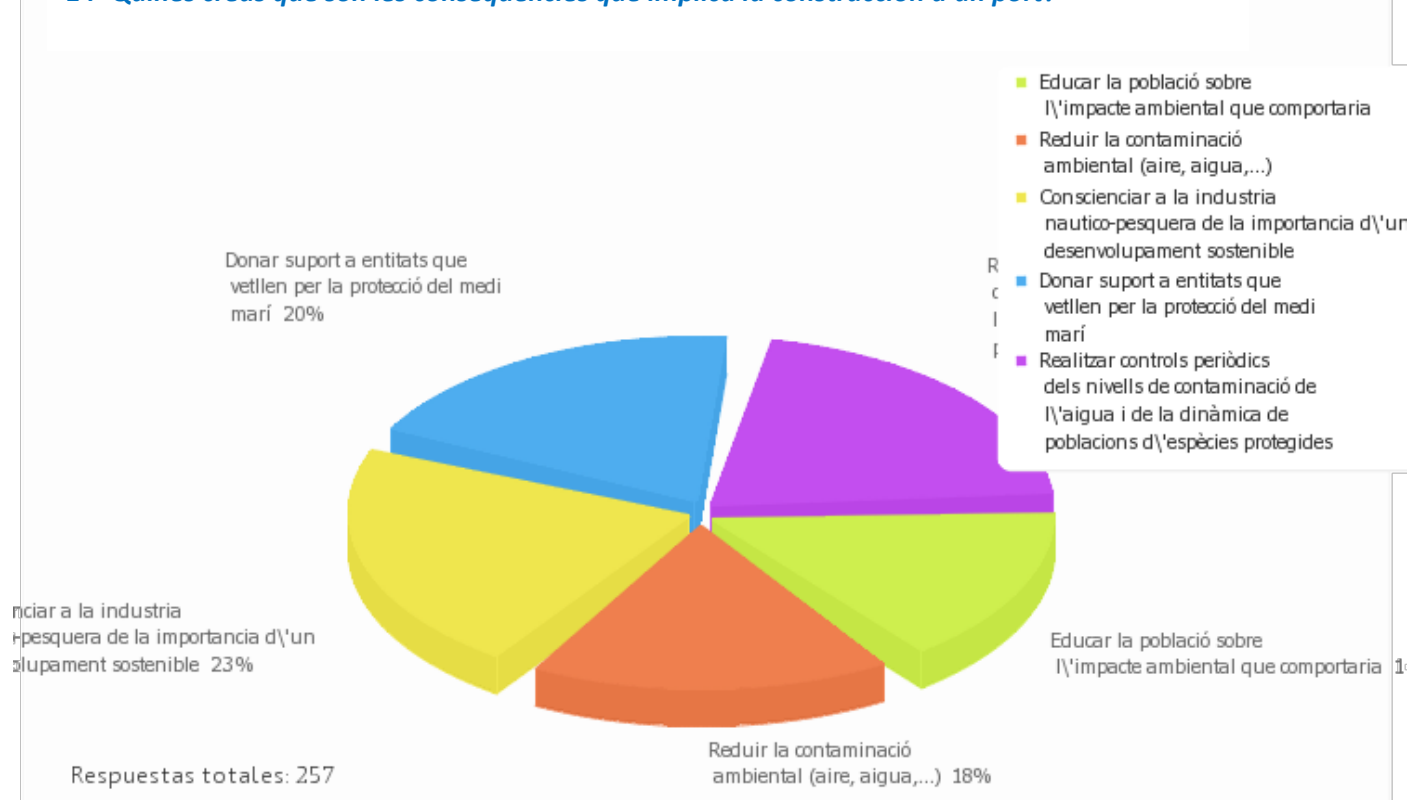
13 - Estaries a favor de la construcció d'un port a la teva localitat?

14- Quines creus que són les conseqüències que implica la construcció d'un port?

14- Quines creus que són les conseqüències que implica la construcció d'un port?

Com es pot apreciar en els resultats hi ha un gran desconeixement per part de la població ens els temes relatius al mar i en l'impacte ambiental que suposaria la construcció d'un port. De la mateixa manera també és notable el nivell de desconeixement sobre algunes de les espècies d'algues més importants dels nostres

marcs com la *Cymodocea nodosa* i la *Posidonia oceanica*. Que estan altament desamparades per la legislació actual ja que estan fora de les llistes d'espècies protegides.

Queda palesa la necessitat d'un increment de l'educació i conscienciació social sobre aquesta temàtica ja que afecta a tota la població i tots els seus sectors.

3.2 OPINIÓ D'UNA ESPECIALISTA:

Entrevista Gemma González Potrony (Biòloga i cofundadora de Projecte Ninam):

1. Com et vas assabentar de la notícia sobre la modificació de la llista d'espècies protegides (al port de Canàries) i de les seves conseqüències?

Em va arribar un mail de Marta Cavallé (d'Acció Natura) en el que es proposava una recollida de firmes per evitar aquesta modificació ja que suposava reempendre la construcció del Port de Granadilla (Illes Canàries) juntament amb les repercussions mediambientals que implicava.

El mail inicial el va escriure Pepe Templado, expert del CSIC de Biologia marina, persona a la que se li demana assessorament des del MARM per la reintroducció o extracció d'espècies de la llista.

2. Quin és el nombre mínim d'espècies protegides que ha de tenir un àrea per ser declarada àrea protegida?

Ara mateix no sé el número concret però en la consideració d'una àrea com a protegida hi té un paper important la Xarxa Natura 2000 (a nivell europeu). Si l'àrea compleix els requisits d'aquesta xarxa s'inclou com a àrea protegida.

3. Quin impacte mediambiental comportaria l'ampliació d'un port i l'activitat industrial portuària?

Primer de tot suposaria una destrucció de nous hàbitats (a nivell marí) tenint especial importància les praderes de fanerògomes per acció del formigó (usat en la construcció). Després, comportaria un augment de volum de tràfic marítim que al seu torn implicaria: contaminació acústica, vessament directe de combustible (petroli), contaminació atmosfèrica (emissió de fum),... També seria important destacar l'augment de pressió de l'entorn en quant a pesca (encara que sigui com a pesca recreativa).

4. Quines iniciatives heu dut a terme des de Projecte Ninam per lluitar contra la modificació de la llista d'espècies protegides?

La mesura que vam prendre va ser difondre el mail que em va arribar a mi fins a aconseguir que arribés a mans del tècnic de fauna a Catalunya, el qual també va establir una xarxa de difusió d'aquest mail.

5. Com a usuaris del port, creieu que la construcció de noves instal·lacions portuàries o l'ampliació de les existents, poden ser beneficioses en algun aspecte?

Les construccions portuàries garanteixen prosperitat de model de turisme de tota la vida. És a dir, suposa un increment de gent en zones properes al port (benefici per les oficines de turisme). A més també es construeixen altres negocis paral·lels com restaurants, bars,...

En resum podríem dir que és un lucre per a uns pocs (a nivell local) però a nivell educatiu, la possibilitat és nul·la. Sempre es plantegen que seria bo sensibilitzar la població amb cursos sobre el medi ambient però mai es duen a terme

6. Perquè són tan importants aquestes dues espècies en el medi marí (Posidonia i Cymodocea nodosa)?

Amb la seva presència junt amb els cetacis són bioindicadors de l'estat del medi marí. La seva presència determina un medi marí saludable.

A nivell tècnic com que realitzen la fotosíntesi fan que les aigües estiguin més oxigenades i això suposa aigües més productives.

Com a hàbitat, les praderes de fanerògomes acullen a una gran comunitat d'espècies animals d'invertebrats que a més a més s'hi alimenten juntament amb varies espècies de vertebrats.

A nivell ecoturístic, ofereixen bons paisatges per gaudir per practicants d'snorkel i submarinisme.

4. POSSIBILITATS ECONÒMIQUES DE LES ÀREES PROTEGIDES

En aquest apartat ens hem centrat en les àrees protegides marines, ja que són les de la incumbència d'aquest treball.

- **Assignació de pressupostos per part del govern:** és important conscienciar el govern que les àrees protegides tenen nombroses possibilitats econòmiques com per exemple el turisme i múltiples serveis ambientals com per exemple:
 - Protecció de les conques per tal de garantir l'abastiment d'aigua potable i energia hidroelèctrica, que a més de ser una energia neta és de menor cost que els hidrocarburs.
 - Protecció de les terres de posta d'ous de peixos amb la finalitat que es puguin comercialitzar en un futur proper, quan hagin assolit el tamany comercial requerit.
 - Conservació de plantes i de recursos genètics que més endavant podran esdevenir una base per medicaments nous.
 - Conservació dels boscos ja que tenen una gran capacitat de reabsorvir el CO₂ provinent de la contaminació ambiental. Els països subdesenvolupats podrien

utilitzar aquesta capacitat i podrien rebre compensació econòmica per part dels països desenvolupats en cas que les emissions del país subdesenvolupat siguin menors a les que les seves àrees verdes poden absorbir. És a dir, podrien vendre capacitat d'emissions de diòxid de carboni.

- **Subvencions i donacions de persones o entitats privades:** en els països desenvolupats, com per exemple els de la Unió Europea les empreses reben incentius tributaris si fan donacions a ONGs. En el cas de les grans empreses aquestes xifres poden assolir quantitats milionàries.
- **Quotes:** són un mètode senzill, eficaç i molt habitual d'obtenir beneficis d'una àrea protegida. Trobem múltiples tipus de quotes:
 - **Quotes d'entrada:** són la manera que trobem més freqüentment de quotes de l'usuari en les àrees protegides. Si l'àrea protegida en qüestió rep una bona gestió les quotes d'entrada poden arribar a generar suficient capital per cobrir la major part dels costos operatius i de manteniment de l'àrea. En àrees protegides que reben una alta afluència de visitants aquests ingressos són majors i poden cobrir per complet les despeses del parc i fins i tot generar beneficis.
 - **Quotes per activitats recreatives:** les àrees protegides poden generar ingressos sobrant una quota adicional als visitants per aconseguir permisos per dur a terme activitats recreatives i lúdiques com per exemple buceig, snorkel, avistament de cetacis i altres tipus de fauna, per passar per llocs determinats, etc.
 - **Quotes de cessió:** es cobra una quota per posar establiments com per exemple restaurants, allotjaments, empreses de guiatge pel turisme, botigues o qualsevol altre activitat comercial dins dels límits de l'àrea protegida. La realitat és que actualment moltes d'aquestes quotes són molt baixes, possiblement perquè no s'han actualitzat. Per fer front a aquesta realitat molts parcs i àrees protegides han optat per treure a concurs les cessions pels establiments comercials, de manera que l'otorguen al millor postor.
 - **Quotes per l'ús de l'aeroport i de vaixells de creuers:** en alguns països tenen lleis que obliguen a tots els turistes estrangers a pagar una quota de conservació de la natura que es paga a la vegada que l'impost de sortida del país. El turista rep informació per escrit de que els diners pagats van directament en benefici d'alguna àrea protegida determinada.
 - **Quotes de caça i pesca:** es donen incentius pels trofeus de pesca. Aquest mètode tan sols es vàlid si els incentius es donen per pescar espècies que no estiguin en perill ni tinguin un alt valor biològic i si els beneficis es destinen a protegir altres espècies i àrees protegides.
- **Impostos a la pesca:** es tracta d'augmentar els impostos al consum en vendes d'equips de pesca i combustible per embarcacions de caràcter recreatiu o pesqueres. La suma recaudada per aquest impost ha d'anar directament a subvencionar les àrees protegides.

- **Quotes i impostos per l'extracció de recursos naturals:** és un tipus de lloguer dels recursos naturals per poder finançar les pròpies àrees protegides. A canvi d'una compensació econòmica es permet extreure un recurs i amb la suma obtinguda s'inverteix en conservar-ne un altre. En alguns països es fa pagar un tribut de pesca a les embarcacions pesqueres en funció de les tones de peix que transportin. Els beneficis són emprats per subvencionar les àrees on la pesca està prohibida i per estudis científics.
- **Ingresos provinents de la loteria:** es pot utilitzar aquest capital per obtenir grans quantitats de diners i invertir-los en la conservació de les costes, mars i oceans. S'ha fet així en alguns països i han obtingut resultats molt positius.
- **Compra obligatòria de souvenirs:** en alguns països europeus s'obliga a comprar a pescadors i caçadors souvenirs determinats, com per exemple una postal, els beneficis de les quals s'utilitzen per finançar projectes de conservació de la natura.
- **Multes per pesca il·legal:** hi ha diverses opcions quan arriba el moment d'invertir els beneficis obtinguts de les multes de pesca il·legal. Una possible opció és destinar aquests diners als pressupostos que fan els governs per les agències de conservació. Una altra manera d'administrar-ho seria invertir els diners obtinguts de les multes que s'han generat en una àrea protegida en la conservació de la pròpia àrea. No obstant, a la gran majoria de països els beneficis de les multes de pesca il·legal s'han d'ingressar al tresor nacional per ser utilitzats en qualsevol altra camp. Queda palesa una clara necessitat de nova legislació que reguli aquest àmbit.
- **Multes per contaminació i acords extrajudicials per la contaminació:** es tracta de sancions que s'imposen per sobrepassar els límits de contaminació per mesos o de taxes que s'han de pagar si es vol seguir emetent un cert contaminant. Mitjançant aquests beneficis s'han finançat fons nacionals pel medi ambient en alguns països d'Europa. La majoria d'aquests ingressos es destinen al control de la contaminació, però un percentatge menor es dedica al finançament d'àrees protegides.

En alguns casos s'ha exigit al país contaminant en qüestió, destinar l'import de la multa a finançar esforços a llarg termini per la conservació de les costes i mars contaminats.

(B.Spergel)

5. CONCLUSIONS

Després d'estudiar a fons els efectes que tenen les construccions portuàries sobre el medi marí i les espècies i àrees marines hem arribat a la conclusió que tenen uns efectes considerablement nocius i perjudicials. Des de fa uns anys han augmentat ostentosament el nombre d'àrees i espècies protegides, i les mesures de protecció mediambiental, no obstant encara són insuficients. En molts casos les mesures adoptades no són eficaces perquè no són un reflexe de la realitat, o perquè afectes a un col·lectiu reduït o un grup d'amenes molt concret. A més, els beneficis econòmics només són positius per un percentatge de població molt petit a diferència de les repercussions negatives que perjudiquen a molts.

Referent a la legislació, és també insuficient i de la ja existent és en la majoria de casos està enfocada a una part molt petita i específica del problema i no cobreix tots els aspectes necessaris sobre el que regula, com és el cas de les espècies i àrees protegides on molt sovint només es prenen mesures davant d'alguna de les amenaces que pateixen. Un factor afegit és que en nombroses ocasions no es compleix la legislació existent, entre d'altres motius perquè sovint no hi ha res ni ningú que vetlli pel seu compliment.

Una de les solucions més importants seria el canvi de la legislació de manera que abarqués tots els aspectes necessaris de protecció de les espècies i àrees protegides, sonretot regulant les construccions portuàries ja que són l'origen de la majoria de problemes mediambientals. No ens hem d'oblidar de la conscienciació i educació social que també és un dels pilars pel canvi cap a un futur més sostenible i on tinguin un espai garantit totes les espècies que habiten els nostres mars i oceans.

En tot aquest camí hi intervenen les ONG's i entitats que lluiten cada dia per la protecció del medi marí portant a terme iniciatives de conscienciació social, fomentant l'avanç científic, lluitant contra les injustícies ecològiques i vetllant per les espècies i àrees protegides. És imprescindible donar a conèixer totes aquestes entitats i donar-los suport, tant a nivell de l'administració com a nivell particular, per tal que puguin seguir desenvolupant aquestes tasques tan fonamentals pel benestar i preservació del medi marí.

BIBLIOGRAFIA

- B. Spergel. Center for Conservation Finance, Building Conservation Capital for the Future, World, Wildlife Fund. *Generación de ingresos para las áreas protegidas*. Recuperat el 8 de gener de 2011 de <http://www.ibcperu.org/doc/isis/8373.pdf>
- E.Pardo i R.Aguilar. Oceana. *Especies amenazadas, propuesta para su protección en Europa y España* (deseembre de 2009). Recuperat el 3 de deseembre de 2010.
- J. Templado. Museo Nacional de Ciencias Naturales (CSIC). Madrid. *Áreas y especies Marinas protegidas*. Noviembre 2008. (on line) http://www.mma.es/secciones/biblioteca_publicacion/publicaciones/revista_ambienta/n82/pdf/18especiesprot822008.pdf Consultat el dia 23 de deseembre de 2010.
- Espanya. Ley orgánica 42/2007, de 13 de deseembre, del Patrimonio Natural y Biodiversidad. Boletín oficial del estado
- Directiva 92/43/CEE del Consejo., de 21 de mayo de 1992 relativa a la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres. DO L 206 DE 22.7.1992, p. 7.
- España. Ley orgánica 3/2001, de 26 de marzo, de Pesca Marítima del Estado. Boletín Oficial del Estado.
- <http://www.iucnredlist.org/initiatives/mediterranean>, consultada el 2 de gener del 2011
- http://www.mapa.es/en/pesca/pags/libropes/prog_conten.htm , consultada el 9 de gener de 2011.
- http://www.wwf.es/que_hacemos/especies/biodiversidad_20102/espana/10_especies_en_peligro/, consultada el 9 de gener de 2011.
- http://www.mma.es/portal/secciones/acm/aguas_marinas_litoral/prot_medio_marino/ue_proteccion/pdf/Informe_GIZC_Spain_enviado.pdf, consultada el 23 de deseembre de 2010.

- Barragán Muñoz, J.M. (1997). *Medio ambiente y desarrollo en las áreas litorales. Guía práctica para la planificación y gestión integradas*. Vilassar de Mar. (*)
- Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos. (1974). *Análisis, Planeamiento y Gestión del Medio Litoral*. Madrid. (*)
- Del Moral Carro, R. (1980). *Curso de ingeniería de puertos y costas*. MOPU. Madrid. (**)
- Diputació de Barcelona (1996). *El sistema litoral en equilibri sostenible?* Barcelona. (**)
- Ministerio de Medio Ambiente (1996). *Convenio de Barcelona para la protección del Mediterráneo*. (**)
- Ministry of Agriculture, Fisheries and Food (1995). *Coastal defence and the environment. A guide to good practice*. Great Britain. (**)
- MOPU. Dirección General de Puertos y Costas (1984). *Playas. Modelos tipos y sugerencias para su ordenación*. Madrid. (*)
- Coastal Management. *An International Journal of Marine Environment, Resources, Law and Society* (revista trimestral).

ANNEX 1

Catálogo Nacional de Especies Amenazadas

Listado de taxones por categorías de amenaza

PELIGRO DE EXTINCIÓN Flora

FLORA

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Anagyris latifolia</i>	Oro de risco	
<i>Androcymbium hierrense</i> subsp. <i>macrospermum</i>		
<i>Alyssum fastigiatum</i>		
<i>Apium bermejoi</i>	Api d'En Bermejo	
<i>Arenaria nevadensis</i>	Arenaria	
<i>Argyranthemum lidii</i>	Magarza	
<i>Argyranthemum sundingii</i>	Magarza	
<i>Artemisia granatensis</i>	Manzanilla de Sierra Nevada	
<i>Asparagus fallax</i>	Esparraguera de monte	
<i>Aster pyrenaeus</i>	Áster del Pirineo	
<i>Astragalus nitidiflorus</i>		
<i>Atractylis arbuscula</i>	Piña de mar	
<i>Atractylis preauxiana</i>	Piña de mar	
<i>Barlia metlesicsiana</i>	Flor de Chío	
<i>Bencomia brachystachya</i>	Zumaquero, Bencomia de risco	
<i>Bencomia exstipulata</i>	Rosalito del guanche	
<i>Bencomia sphaerocarpa</i>	Rosalito de risco, Bencomia	
<i>Borderea chouardii</i>		
<i>Centaurea borjae</i>		
<i>Centaurea pinnata</i>		
<i>Cheirolophus duranii</i>	Cabezón	
<i>Cheirolophus falcisectus</i>	Cabezón, Centaurea rosada	
<i>Cheirolophus metlesicsii</i>	Cabezón	
<i>Cheirolophus santos-abreui</i>	Cabezón, Centaurea	
<i>Cheirolophus sventenii</i> subsp. <i>gracilis</i>	Cabezón, Centaurea	
<i>Christella dentata</i>	Helecha	
<i>Cypripedium calceolus</i>	Zueco, chapín	
<i>Cistus heterophyllus</i> subsp. <i>carthaginensis</i>	Jara de Cartagena	
<i>Coincya rupestris</i> subsp. <i>rupestris</i>		
<i>Convolvulus subauriculatus</i>		
<i>Coronopus navasii</i>		
<i>Crambe sventenii</i>	Colino	
<i>Delphinium bolosii</i>		
<i>Diplazium caudatum</i> ¹	Helecho de sombra ¹	Península
<i>Diploaxis siettiana</i>	Jaramago de Alborán	
<i>Dorycnium spectabile</i>	Trébol de risco	
<i>Dracaena tamaranae</i>	Drago de Gran Canaria	
<i>Echium handiense</i>	Taginaste de Jandía	
<i>Erodium astragaloides</i>		
<i>Euphorbia bourgeauana</i>	Tabaiba de monte	
<i>Euphorbia margalidiana</i>	Lletrera	
<i>Euphorbia mellifera</i>	Filga	
<i>Femeniasia balearica</i>	Socarrell bord	

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

EN PELIGRO DE EXTINCIÓN			Flora
<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>	
<i>Globularia ascanii</i>	Lengua de pájaro		
<i>Globularia sarcophylla</i>	Mata de risco		
<i>Helianthemum bramwelliorum</i>	Jarilla de Guinate		
<i>Helianthemum bystropogophyllum</i>	Turmero peludo		
<i>Helianthemum cirae</i>			
<i>Helianthemum gonzalezferreri</i>	Jarilla de Famara		
<i>Helianthemum inaguae</i>	Jarilla de Inagua		
<i>Helianthemum juliae</i>	Jarilla de cumbre		
<i>Helianthemum teneriffae</i>	Jarilla de La Ladera, Jarilla de Agache		
<i>Helichrysum alucense</i>	Yesquera de Aluce		
<i>Hieracium texedense</i>			
<i>Hypochaeris oligocephala</i>			
<i>Ilex perado lopezlilloi</i>	Naranjo salvaje		
<i>Isoplexis chalcantha</i>	Cresta de gallo		
<i>Isoplexis isabelliana</i>	Cresta de gallo		
<i>Juniperus cedros</i>	Cedro canario	Gran Canaria	
<i>Jurinea fontqueri</i>			
<i>Kunkeliella canariensis</i>	Escobilla		
<i>Kunkeliella psilotoclada</i>	Escobilla		
<i>Kunkeliella subsucculenta</i>	Escobilla		
<i>Laserpitium longiradium</i>			
<i>Limonium perplexum</i> (= <i>Limonium cavanillesii</i>)	Saladilla de Peñíscola		
<i>Limonium dendroides</i>	Siempreviva		
<i>Limonium magallufianum</i>			
<i>Limonium majoricum</i>	Siempreviva		
<i>Limonium malacitanum</i>	Siempreviva malagueña		
<i>Limonium pseudodictyocladum</i>	Saladilla		
<i>Limonium spectabile</i>	Siempreviva		
<i>Lithodora nitida</i>			
<i>Lotus berthelotii</i>	Picopaloma		
<i>Lotus eremiticus</i>	Pico cernícalo		
<i>Lotus kunkelii</i>	Mataparda		
<i>Lotus maculatus</i>	Picopaloma, Pico de El Sauzal		
<i>Lotus pyranthus</i>	Cienfuegos		
<i>Luronium natans</i>			
<i>Lysimachia minoricensis</i>	Lisimaquia menorquina		
<i>Marsilea batardae</i>	Trébol de cuatro hojas		
<i>Micromeria glomerata</i>	Tomillo de risco		
<i>Myrica rivas-martinezii</i>	Faya herreña		
<i>Naufraga balearica</i>	Naufraga		
<i>Narcissus nevadensis</i>	Narciso		
<i>Normania nava</i>			

Nombre científico con el que figura en el BOE, en negrita

EN PELIGRO DE EXTINCIÓN Flora

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Onopordum carduelinum</i>	Cardo	
<i>Onopordum nogalesii</i>	Cardo de Nogales	
<i>Pericallis appendiculata</i>	Alamillo de Gran Canaria	Gran Canaria
<i>Pericallis hadrosoma</i>	Flor de mayo leñosa	
<i>Psilotum nudum</i>	Helecho escoba	
<i>Pteris incompleta</i>	Helecha de monte	
<i>Puccinellia pungens</i>		
<i>Pulicaria burchardii</i>	Dama	
<i>Ruta microcarpa</i>	Ruda salvaje	
<i>Rupicapnos africana</i> subsp. <i>decipiens</i>	Conejitos	
<i>Salvia herbanica</i>	Salvia	
<i>Sambucus palmensis</i>	Sabugo	
<i>Sarcocapnos speciosa</i> (= <i>Sarcocapnos crassifolia</i> subsp. <i>speciosa</i>)	Hierba de la Lucía	
<i>Senecio elodes</i>	Cineraria	
<i>Silene hifacensis</i> ¹	Silene de Ifach ¹	Península
<i>Sideritis cystosiphon</i>	Chahorra, Salvia blanca	
<i>Sideritis discolor</i>	Chagorra de monte	
<i>Solanum lidii</i>	Pimentero	
<i>Solanum vespertilio</i> subsp. <i>doramae</i>	Rejalgadera de Doramas	
<i>Stemmacantha cynaroides</i>	Cardo de plata	
<i>Tanacetum oshanahanii</i>	Margarza	
<i>Teline nervosa</i>	Retama peluda	
<i>Teline rosmarinifolia</i> subsp. <i>eurifolia</i>	Gildana	
<i>Teline salsoloides</i>	Retamón	
<i>Tolpis glabrescens</i>	Lechuguilla	
<i>Thymus albicans</i>	Almoradux, Mejorana	
<i>Vicia bifoliolata</i>	Vessa	

Nombre científico con el que figura en el BOE, en negrita

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

EN PELIGRO DE EXTINCIÓN Invertebrados

INVERTEBRADOS

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
No Artrópodos		
<i>Margaritifera auricularia</i>	Margaritona	
<i>Patella candei</i> subsp. <i>candei</i>	Lapa	
<i>Patella ferruginea</i>	Lapa ferrugínea	
<i>Theodoxus velascoi</i>		
Artrópodos		
<i>Acrostira euphorbiae</i>		
<i>Halophiloscia canariensis</i>		
<i>Lindenia tetraphylla</i>	Libélula	
<i>Macromia splendens</i>	Libélula	
<i>Maioresus randoi</i>		
<i>Munidopsis polymorpha</i>	Jameíto. Cangrejo ciego	
<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Libélula	
<i>Panulirus echinatus</i>	Langosta herreña	
<i>Pimelia granulicollis</i>		
<i>Polyommatus golgus</i>	Niña de Sierra Nevada	
<i>Rhopalomesites euphorbiae</i>		
<i>Speleonectes ondinae</i>		

EN PELIGRO DE EXTINCIÓN Vertebrados

VERTEBRADOS

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
Peces		
<i>Acipenser sturio</i>	Esturión	
<i>Aphanius iberus</i>	Fartet	
<i>Petromyzon marinus</i>	Lamprea marina	Guadiana, Guadalquivir, Sur de España y Ebro
<i>Valencia hispanica</i>	Samaruc	
Anfibios		
<i>Alytes muletensis</i>	Ferreret, Sapillo balear	
Reptiles		
<i>Gallotia bravoana</i>	Lagarto Gigante de la Gomera	
<i>Gallotia intermedia</i>	Lagarto moteado canario	
<i>Gallotia simonyi</i>	Lagarto gigante de El Hierro	
<i>Lacerta aranica</i>	Lagartija aranesa	
<i>Lacerta aurelioi</i>	Lagartija pallaresa	
Aves		
<i>Aquila adalberti</i>	Águila imperial ibérica	
<i>Ardeola ralloides</i>	Garcilla cangrejera	
<i>Aythya nyroca</i>	Porrón pardo	
<i>Botaurus stellaris</i>	Avetoro	
<i>Chlamydotis undulata</i>	Hubara canaria	
<i>Ciconia nigra</i>	Cigüeña negra	
<i>Dendrocopos leucotos</i>	Pico dorsiblanco	
<i>Falco pelegrinoides</i>	Halcón tagarote	
<i>Fringilla teydea</i> subsp. <i>polatzeki</i>	Pinzón azul de Gran Canaria	
<i>Fulica cristata</i>	Focha cornuda	
<i>Gypaetus barbatus</i>	Quebrantahuesos	
<i>Lanius minor</i>	Alcaudón chico	
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	Cerceta pardilla	
<i>Milvus milvus</i> ¹	Milano real ¹	Baleares
<i>Neophron percnopterus</i> ¹	Alimoche ¹	Canarias

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

EN PELIGRO DE EXTINCIÓN Vertebrados

VERTEBRADOS

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Oxyura leucocephala</i>	Malvasía cabeciblanca	
<i>Pelagodroma marina</i> subsp. <i>hypoleuca</i>	Paíño pechialbo	
<i>Puffinus mauretanicus</i>	Pardela balear	
<i>Tetrao urogallus</i> subsp. <i>cantabricus</i>	Urogallo cantábrico	
<i>Turnix sylvatica</i>	Torillo andaluz	
<i>Uria aalge</i> ¹	Arao común ¹	Reproductora
Mamíferos		
<i>Capra pyrenaica</i> subsp. <i>pyrenaica</i>	Bucardo	
<i>Eubalaena glacialis</i>	Ballena vasca o Ballena franca	
<i>Lynx pardinus</i>	Lince ibérico	
<i>Monachus monachus</i>	Foca monje del Mediterráneo	
<i>Mustela lutreola</i>	Visón europeo	
<i>Myotis capaccinii</i>	Murciélago patudo	
<i>Ursus arctos</i>	Oso pardo	

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

SENSIBLE A LA ALTERACIÓN DE SU HÁBITAT ***Flora***

FLORA

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Aquilegia pyrenaica</i> subsp. <i>cazorlensis</i>	Aguileña de Cazorla	
<i>Daphne rodriguezii</i> <i>Diplazium caudatum</i> ¹	Dafne menorquí Helecho de sombra ¹	Canarias
<i>Medicago citrina</i> (= <i>M. arborea</i> <u>subsp.</u> <i>citrina</i>)	Mielga real	
<i>Omphalodes littoralis</i> subsp. <i>gallaecica</i>		
<i>Seseli intricatum</i>		
<i>Zostera noltii</i>	Seba	Canarias

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

SENSIBLE A LA ALTERACIÓN DE SU HÁBITAT Invertebrados

INVERTEBRADOS

Nombre científico

Nombre vulgar

Población

No Artrópodos

Asterina pancerii

Estrella del capitán pequeña

Artrópodos

Baetica ustulata

Candelacypris aragonica

Cucujus cinnaberinus

Limoniscus violaceus

Escarabajo resorte

Osmoderma eremita

Oxygastra curtisii

Libélula

SENSIBLE A LA ALTERACIÓN DE SU HÁBITAT Vertebrados

VERTEBRADOS

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
Reptiles		
<i>Chalcides simonyi</i>	Lisneja	
<i>Gallotia atlantica laurae</i>	Lagarto atlántico del malpaís de La Corona	
<i>Gallotia galloti insulanagae</i>	Lagarto tizón del Roque de Fuera de Anaga	
Total Reptiles "Sensible a la alteración de su hábitat": 3 taxones		
Aves		
<i>Cursorius cursor</i>	Corredor	
<i>Columba bollii</i>	Paloma turqué	
<i>Columba junoniae</i>	Paloma rabiche	
Total Aves "Sensible a la alteración de su hábitat": 3 taxones		
Mamíferos		
<i>Megaptera novaeangliae</i> ¹	Yubarta ¹	Atlántico peninsular y Mediterráneo

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

VULNERABLE

Flora

FLORA

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Atropa baetica</i>	Tabaco gordo	
<i>Erodium rupicola</i> <i>Erodium paularense</i>	Geranio del Paular o Erodio de Cañamares	
<i>Linaria tursica</i>		
<i>Ranunculus weyleri</i>	Botó d'or	
<i>Sarcocapnos baetica</i> subsp. <i>baetica</i> <i>Sarcocapnos baetica</i> subsp. <i>integriflora</i>	Zapaticos de la Virgen	
<i>Silene hifacensis</i> ¹	Silene de Ifach ¹	Baleares
<i>Vulpia fontquerana</i>		

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

VULNERABLE

Invertebrados

INVERTEBRADOS

Nombre científico

Nombre vulgar

Población

No Artrópodos

Astroides calycularis

Coral naranja

Charonia lampas subsp. *lampas*

Caracola

Dendropoma petraeum

Pinna nobilis

Nacra o Nácar

Artrópodos

Austropotamobius pallipes

Cangrejo de río

Buprestis splendens

Carabus (Mesocarabus) riffensis

Chasmatopterus zonatus

Maculinea nausithous

Hormiguera oscura

VERTEBRADOS	VULNERABLE		Vertebrados	
	<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>	
Peces				
	<i>Anaecypris hispanica</i>	Jarabugo		
	<i>Chilomycterus atringa</i>	Tamboril espinoso		
	<i>Chondrostoma arrigonis</i>	Loina		
	<i>Cottus gobio</i>	Cavilat		
	<i>Lampetra planeri</i>	Lamprea de arroyo		
	<i>Salaria fluviatilis</i> (= <i>Blennius fluviatilis</i>)	Fraile		
Anfibios				
	<i>Salamandra algira</i>	Salamandra norteafricana		
Reptiles				
	<i>Iberolacerta bonnali</i> (= <i>Lacerta bonnali</i>)	Lagartija pirenaica		
Aves				
	<i>Circus pygargus</i>	Aguilucho cenizo		
	<i>Chersophilus duponti</i>	Alondra de Dupont		
	<i>Fringilla teydea</i> subsp. <i>teydea</i>	Pinzón azul de Tenerife		
	<i>Hieraaetus fasciatus</i>	Águila perdicera		
	<i>Oceanodroma castro</i>	Paíño de Madeira		
	<i>Lagopus mutus</i> subsp. <i>pirenaicus</i>	Perdiz nival		
	<i>Milvus milvus</i> ¹	Milano real ¹		Península
	<i>Neophron percnopterus</i> ¹	Alimoche ¹		Península y Baleares
	<i>Pandion haliaetus</i>	Águila pescadora		
	<i>Puffinus assimilis</i>	Pardela chica		
	<i>Saxicola dacotiae</i>	Tarabilla canaria		
	<i>Tetrao urogallus</i> subsp. <i>aquitanicus</i>	Urogallo pirenaico		

Nombre científico con el que figura en el BOE, en negrita

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

<u>Nombre científico</u>	VULNERABLE	Vertebrados
	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
Mamíferos		
<i>Balaenoptera physalus</i>	Rorcual común	
<i>Balaenoptera musculus</i>	Rorcual azul	
<i>Balaenoptera borealis</i>	Rorcual norteño	
<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	Rorcual aliblanco	
<i>Crocidura canariensis</i>	Musaraña canaria	
<i>Delphinus delphis</i> ¹	Delfín común ¹	Mediterráneo
<i>Globicephala macrorhynchus</i> ¹	Calderón tropical ¹	Canarias
<i>Myotis bechsteinii</i>	Murciélago ratonero forestal	
<i>Myotis blythii</i>	Murciélago ratonero mediano	
<i>Myotis emarginata</i>	Murciélago de Geoffroy o de oreja partida	
<i>Myotis myotis</i>	Murciélago ratonero grande	
<i>Myotis mystacina</i>	Murciélago bigotudo	
<i>Miniopterus schreibersii</i>	Murciélago de cueva	
<i>Nyctalus noctula</i>	Nóctulo mediano o común	
<i>Nyctalus lasiopterus</i>	Nóctulo gigante	
<i>Phocoena phocoena</i>	Marsopa común	
<i>Physeter catodon</i> (= <i>Physeter macrocephalus</i>)	Cachalote	
<i>Pipistrellus maderensis</i>	Murciélago de Madeira	
<i>Plecotus teneriffae</i>	Murciélago orejudo canario	
<i>Rhinolophus euryale</i>	Murciélago mediterráneo de herradura	
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Murciélago grande de herradura	
<i>Rhinolophus mehelyi</i>	Murciélago mediano de herradura	
<i>Tursiops truncatus</i>	Delfín mular	

Nombre científico con el que figura en el BOE, en negrita

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

DE INTERÉS ESPECIAL Flora

FLORA

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Androsace pyrenaica</i>		
<i>Arenaria alfacarensis</i>	Planta piedra	
<i>Armeria euscadiensis</i>		
<i>Carduncellus dianius</i>	Cardón, Cardosanto	
<i>Centaurea avilae</i>	Centaurea de Gredos	
<i>Centaurea citricolor</i>		
<i>Galium viridiflorum</i>		
<i>Lepidium cardamines</i>		
<i>Lythrum flexuosum</i>	Jopillo	
<i>Ranunculus parnassifolius</i> subsp. <i>cabrerensis</i>		
<i>Thymus loscosii</i>	Tomillo sanjuanero	

DE INTERÉS ESPECIAL Invertebrados

INVERTEBRADOS

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
No Artrópodos <i>Centrostephanus longispinus</i>	Puerco espín marino	
Artrópodos <i>Apteromantis aptera</i>	Mantis	
<i>Coenagrion mercuriale</i> <i>Coenonympha oedippus</i>	Caballito del diablo; Señorita Mariposa lindos ojos	
<i>Dorysthenes (Opisognathus) forficatus</i>		
<i>Eriogaster catax</i>		
<i>Gomphus graslinii</i> <i>Graellsia isabelae</i>	Libélula Mariposa isabelina	
<i>Lucanus cervus</i>	Ciervo volante	
<i>Rosalia alpina</i>	Rosalia	

DE INTERÉS ESPECIAL **Vertebrados**

VERTEBRADOS

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
Peces		
<i>Squalius palaciosi</i> (= <i>Iberocypris palaciosi</i>)	Bogardilla	
Anfibios		
<i>Alytes obstetricans</i>	Sapo partero común	
<i>Alytes cisternasii</i>	Sapo partero ibérico	
<i>Bufo calamita</i>	Sapo corredor	
<i>Bufo viridis</i> subsp. <i>balearica</i>	Sapo verde de Baleares	
<i>Chioglossa lusitanica</i>	Salamandra rabilarga	
<i>Discoglossus galganoi</i>	Sapillo pintojo ibérico	
<i>Discoglossus jeanneae</i>	Sapillo pintojo meridional	
<i>Euproctus asper</i>	Tritón pirenaico	
<i>Hyla arborea</i>	Ranita de San Antón	
<i>Hyla meridionales</i>	Ranita meridional	Península y Baleares
<i>Lissotriton boscai</i> (= <i>Triturus boscai</i>)	Tritón ibérico	
<i>Mesotriton alpestris</i> (= <i>Triturus alpestris</i>)	Tritón alpino	
<i>Pelobates cultripipes</i>	Sapo de espuelas	
<i>Pelodytes punctatus</i>	Sapillo moteado	
<i>Pleurodeles waltl</i>	Gallipato	
<i>Rana dalmatina</i>	Rana ágil	
<i>Rana iberica</i>	Rana patilarga	
<i>Rana temporaria</i>	Rana bermeja	
<i>Triturus helveticus</i>	Tritón palmeado	
<i>Triturus marmoratus</i>	Tritón jaspeado	
Reptiles		
<i>Acanthodactylus erythrurus</i>	Lagartija colirroja	
<i>Algyroides marchi</i>	Lagartija de Valverde	
<i>Anguis fragilis</i>	Lución	
<i>Blanus cinereus</i>	Culebrilla ciega	
<i>Blanus tingitanus</i>	Culebrilla ciega de Tánger	
<i>Caretta caretta</i>	Tortuga boba	

Nombre científico con el que figura en el BOE, en negrita

DE INTERÉS ESPECIAL		Vertebrados
<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Chalcides bedriagai</i>	Eslizón ibérico	
<i>Chalcides chalcides</i>	Eslizón tridáctilo	
<i>Chalcides colosii</i>	Eslizón rifeño	
<i>Chalcides pseudostratus</i>	Eslizón tridáctilo del Atlas	
<i>Chalcides sexlineatus</i>	Lisa variable	
<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	Camaleón común	
<i>Chelonia mydas</i>	Tortuga verde	
<i>Coronella girondica</i>	Culebra lisa meridional	
<i>Coronella austriaca</i>	Culebra lisa europea	
<i>Dermochelys coriacea</i>	Tortuga laúd	
<i>Eretmochelys imbricata</i>	Tortuga carey	
<i>Gallotia stehlini</i>	Lagarto de Gran Canaria	
<i>Hemidactylus turcicus</i>	Salamanquesa rosada	Península y Baleares
<i>Hemorrhois hippocrepis</i> (= <i>Coluber hippocrepis</i>)	Culebra de herradura	
<i>Hierophis viridiflavus</i> (= <i>Coluber viridiflavus</i>)	Culebra verdiamarilla	
<i>Iberolacerta monticola</i> (= <i>Lacerta monticola</i>)	Lagartija serrana	
<i>Lacerta agilis</i> subsp. <i>garzoni</i>	Lagarto ágil	
<i>Lacerta schreiberi</i>	Lagarto verdinegro	
<i>Lacerta tangitana</i>	Lagarto tangerino	
<i>Lacerta viridis</i>	Lagarto verde	
<i>Lacerta vivipara</i>	Lagartija de turbera	
<i>Macroprotodon cucullatus</i>	Culebra de cogulla	
<i>Natrix maura</i>	Culebra viperina	Península, Ceuta y Melilla
<i>Natrix natrix</i>	Culebra de collar	
<i>Podarcis hispanica</i>	Lagartija ibérica	
<i>Podarcis lilfordi</i>	Lagartija balear	
<i>Podarcis muralis</i>	Lagartija roquera	
<i>Podarcis pityusensis</i>	Lagartija de las Pitiusas	
<i>Psammodromus algirus</i>	Lagartija colilarga	
<i>Psammodromus hispanicus</i>	Lagartija cenicienta	
<i>Rhinechis scalaris</i> (= <i>Elaphe scalaris</i>)	Culebra de escalera	
<i>Tarentola mauritanica</i>	Salamanquesa común	
<i>Testudo hermanni</i> subsp. <i>hermanni</i>	Tortuga mediterránea	
<i>Testudo graeca</i>	Tortuga mora	
<i>Trogonophis wiegmanni</i> subsp. <i>elegans</i>	Culebrilla mora	
<i>Zamenis longissimus</i> (= <i>Elaphe longissima</i>)	Culebra de Esculapio	

<i>DE INTERÉS ESPECIAL</i>		<i>Vertebrados</i>
<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
Aves		
<i>Accipiter gentilis</i>	Azor común	
<i>Accipiter nisus</i>	Gavilán	
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	Carricerín real	
<i>Acrocephalus paludicola</i>	Carricerín cejudo	
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Carricerín común	
<i>Acrocephalus palustris</i>	Carricero polígloa	
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Carricero común	
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Carricero tordal	
<i>Actitis hypoleucos</i>	Andarrios chico	
<i>Aegithalos caudatus</i>	Mito	
<i>Aegolius funereus</i>	Lechuza de Tengmalm	
<i>Aegypius monachus</i>	Buitre negro	
<i>Alca torda</i>	Alca	
<i>Alcedo atthis</i>	Martín pescador	
<i>Anthropoides virgo</i>	Grulla damisela	
<i>Anthus campestris</i>	Bisbita campestre	
<i>Anthus berthelotii</i>	Bisbita caminero	
<i>Anthus trivialis</i>	Bisbita arbóreo	
<i>Anthus pratensis</i>	Bisbita común	
<i>Anthus cervinus</i>	Bisbita gorgirrojo	
<i>Anthus spinoletta</i>	Bisbita alpino	
<i>Apus unicolor</i>	Vencejo unicolor	
<i>Apus apus</i>	Vencejo común	
<i>Apus pallidus</i>	Vencejo pálido	
<i>Apus melba</i>	Vencejo real	
<i>Apus caffer</i>	Vencejo cafre	
<i>Aquila chrysaetos</i>	Águila real	
<i>Ardea cinerea</i>	Garza real	
<i>Ardea purpurea</i>	Garza imperial	
<i>Arenaria interpres</i>	Vuelvepiedras	
<i>Asio otus</i>	Búho chico	
<i>Asio flammeus</i>	Lechuza campestre	
<i>Athene noctua</i>	Mochuelo común	
<i>Aythya marila</i>	Porrón bastardo	
<i>Bonasa bonasia</i>	Grévol	
<i>Branta leucopsis</i>	Barnacla cariblanca	
<i>Branta bernicla</i>	Barnacla carinegra	
<i>Bubo bubo</i>	Búho real	
<i>Bubulcus ibis</i>	Garcilla bueyera	
<i>Bucanetes githagineus</i>	Camachuelo trompetero	
<i>Bucephala clangula</i>	Porrón osculado	
<i>Bulweria bulwerii</i>	Petrel de Bulwer	
<i>Burhinus oedicnemus</i>	Alcaraván	
<i>Buteo buteo</i>	Ratonero común	
<i>Calandrella brachydactyla</i>	Terrera común	
<i>Calandrella rufescens</i>	Terrera marismeña	

DE INTERÉS ESPECIAL		Vertebrados
<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Calidris alba</i>	Correlimos tridáctilo	
<i>Calidris alpina</i>	Correlimos común	
<i>Calidris canutus</i>	Correlimos gordo	
<i>Calidris ferruginea</i>	Correlimos zarapitín	
<i>Calidris maritima</i>	Correlimos oscuro	
<i>Calidris minuta</i>	Correlimos menudo	
<i>Calidris temminckii</i>	Correlimos de Temminck	
<i>Calonectris diomedea</i>	Pardela cenicienta	
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Chotacabras gris	
<i>Caprimulgus ruficollis</i>	Chotacabras pardo	
<i>Cercotrichas galactotes</i>	Alzacola	
<i>Certhia brachydactyla</i>	Agateador común	
<i>Certhia familiaris</i>	Agateador norteño	
<i>Cettia cetti</i>	Ruiseñor bastardo	
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Chorlitejo patinegro	
<i>Charadrius dubius</i>	Chorlitejo chico	
<i>Charadrius hiaticula</i>	Chorlitejo grande	
<i>Charadrius morinellus</i>	Chorlito carambolo	
<i>Chlidonias hybridus</i>	Fumarel cariblanco	
<i>Chlidonias leucopterus</i>	Fumarel aliblanco	
<i>Chlidonias niger</i>	Fumarel común	
<i>Ciconia ciconia</i>	Cigüeña blanca	
<i>Cinclus cinclus</i>	Mirlo acuático	
<i>Circaetus gallicus</i>	Águila culebrera	
<i>Circus aeruginosus</i>	Aguilucho lagunero	
<i>Circus cyaneus</i>	Aguilucho pálido	
<i>Cisticola juncidis</i>	Buitrón	
<i>Clamator glandarius</i>	Críalo	
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Picogordo	
<i>Coracias garrulus</i>	Carraca	
<i>Crex crex</i>	Guión de codornices	
<i>Cuculus canorus</i>	Cuco común	
<i>Cyanopica cyana</i>	Rabilargo	
<i>Drycopus martius</i>	Pito negro	
<i>Delichon urbica</i>	Avión común	
<i>Dendrocopos major</i>	Pico picapinos	
<i>Dendrocopos medius</i>	Pico mediano	
<i>Dendrocopos minor</i>	Pico menor	
<i>Egretta alba</i>	Garceta grande	
<i>Egretta garzetta</i>	Garceta común	
<i>Elanus caeruleus</i>	Elanio azul	
<i>Emberiza cia</i>	Escribano montesino	
<i>Emberiza cirrus</i>	Escribano soteño	
<i>Emberiza citrinella</i>	Escribano cerillo	
<i>Emberiza hortulana</i>	Escribano hortelano	
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Escribano palustre	
<i>Erithacus rubecula</i>	Petirrojo	
<i>Falco columbarius</i>	Esmerejón	
<i>Falco eleonora</i>	Halcón de Eleonor	

DE INTERÉS ESPECIAL

Vertebrados

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Falco naumanni</i>	Cernícalo primilla	
<i>Falco peregrinus</i>	Halcón peregrino	
<i>Falco subbuteo</i>	Alcotán	
<i>Falco tinnunculus</i>	Cernícalo vulgar	
<i>Falco vespertinus</i>	Cernícalo patirrojo	
<i>Ficedula hypoleuca</i>	Papamoscas cerrojillo	
<i>Fratercula arctica</i>	Frailecillo	
<i>Fringilla coelebs</i>	Pinzón vulgar	Canarias
<i>Fringilla montifringilla</i>	Pinzón real	
<i>Fulmarus glacialis</i>	Fulmar	
<i>Galerida cristata</i>	Cogujada común	
<i>Galerida theklae</i>	Cogujada montesina	
<i>Gavia arctica</i>	Colimbo ártico	
<i>Gavia immer</i>	Colimbo grande	
<i>Gavia stellata</i>	Colimbo chico	
<i>Gelochelidon nilotica</i>	Pagaza piconegra	
<i>Glareola pratincola</i>	Canastera	
<i>Grus grus</i>	Grulla común	
<i>Gyps fulvus</i>	Buitre leonado	
<i>Haematopus ostralegus</i>	Ostrero euroasiático	
<i>Hieraaetus pennatus</i>	Águila calzada	
<i>Himantopus himantopus</i>	Cigüeñuela	
<i>Hippolais pallida</i>	Zarcero pálido	
<i>Hippolais icterina</i>	Zarcero icterino	
<i>Hippolais polyglotta</i>	Zarcero común	
<i>Hirundo daurica</i>	Golondrina daurica	
<i>Hirundo rustica</i>	Golondrina común	
<i>Hydrobates pelagicus</i>	Paíño europeo	
<i>Ixobrychus minutus</i>	Avetorillo común	
<i>Jynx torquilla</i>	Torcecuello	
<i>Lanius collurio</i>	Alcaudón dorsirrojo	
<i>Lanius excubitor</i>	Alcaudón real	
<i>Lanius senator</i>	Alcaudón común	
<i>Larus melanocephalus</i>	Gaviota cabecinegra	
<i>Larus minutus</i>	Gaviota enana	
<i>Larus genei</i>	Gaviota picofina	
<i>Larus audouinii</i>	Gaviota de Audouin	
<i>Larus canus</i>	Gaviota cana	
<i>Larus marinus</i>	Gavión	
<i>Limosa limosa</i>	Aguja colinegra	
<i>Limosa lapponica</i>	Aguja colipinta	
<i>Locustella naevia</i>	Buscarla pintoja	
<i>Locustella luscinioides</i>	Buscarla unicolor	
<i>Loxia curvirostra</i>	Piquituerto	
<i>Lullula arborea</i>	Totovía	
<i>Luscinia megarhynchos</i>	Ruiseñor común	
<i>Luscinia svecica</i>	Pechiazul	

DE INTERÉS ESPECIAL		Vertebrados
<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Melanocorypha calandra</i>	Calandria	Canarias
<i>Merops apiaster</i>	Abejaruco	
<i>Milvus migrans</i>	Milano negro	
<i>Milvus milvus</i> ¹	Milano real ¹	
<i>Monticola saxatilis</i>	Roquero rojo	
<i>Monticola solitarius</i>	Roquero solitario	
<i>Montifringilla nivalis</i>	Gorrión alpino	
<i>Motacilla alba</i>	Lavandera blanca	
<i>Motacilla cinerea</i>	Lavandera cascadeña	
<i>Motacilla flava</i>	Lavandera boyera	
<i>Muscicapa striata</i>	Papamoscas gris	
<i>Numenius phaeopus</i>	Zarapito trinador	
<i>Numenius arquata</i>	Zarapito real	
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Martinete	
<i>Oceanodroma leucorhoa</i>	Paño de Leach	
<i>Oenanthe hispanica</i>	Collalba rubia	
<i>Oenanthe leucura</i>	Collalba negra	
<i>Oenanthe oenanthe</i>	Collalba gris	
<i>Oriolus oriolus</i>	Oropéndola	
<i>Otis tarda</i>	Avutarda común	
<i>Otus scops</i>	Autillo	
<i>Panurus biarmicus</i>	Bigotudo	
<i>Parus palustris</i>	Carbonero palustre	
<i>Parus cristatus</i>	Herrerillo capuchino	
<i>Parus ater</i>	Carbonero garrapinos	
<i>Parus caeruleus</i>	Herrerillo común	
<i>Parus major</i>	Carbonero común	
<i>Pernis apivorus</i>	Halcón abejero	
<i>Petronia petronia</i>	Gorrión chillón	
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	Cormorán moñudo	
<i>Phalaropus lobatus</i>	Falaropo picofino	
<i>Phalaropus fulicarius</i>	Falaropo picogruaso	
<i>Philomachus pugnax</i>	Combatiente	
<i>Phoenicopiterus ruber</i>	Flamenco	
<i>Phoenicurus ochruros</i>	Colirrojo tizón	
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Colirrojo real	
<i>Phylloscopus bonelli</i>	Mosquitero papialbo	
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Mosquitero silbador	
<i>Phylloscopus collybita</i>	Mosquitero común	
<i>Phylloscopus trochilus</i>	Mosquitero musical	
<i>Picus viridis</i>	Pito real	
<i>Platalea leucorodia</i>	Espátula	
<i>Plectrophenax nivalis</i>	Escribano nival	
<i>Plegadis falcinellus</i>	Morito	
<i>Pluvialis apricaria</i>	Chorlito dorado	
<i>Pluvialis squatarola</i>	Chorlito gris	
<i>Podiceps cristatus</i>	Somormujo lavanco	
<i>Podiceps nigricollis</i>	Zampullín cuellinegro	

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

DE INTERÉS ESPECIAL		Vertebrados
<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Porphyrio porphyrio</i>	Calamón común	
<i>Porzana porzana</i>	Polluela pintoja	
<i>Porzana parva</i>	Polluela bastarda	
<i>Porzana pusilla</i>	Polluela chica	
<i>Prunella modularis</i>	Acentor común	
<i>Prunella collaris</i>	Acentor alpino	
<i>Pterocles alchata</i>	Ganga común	
<i>Pterocles orientalis</i>	Ganga ortega	
<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	Avión roquero	
<i>Puffinus gravis</i>	Pardela capirota	
<i>Puffinus griseus</i>	Pardela sombría	
<i>Puffinus puffinus</i>	Pardela pichoneta	
<i>Pyrrhocorax graculus</i>	Chova piquigualda	
<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	Chova piquirroja	
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Camachuelo común	
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Avoceta	
<i>Regulus ignicapillus</i>	Reyezuelo listado	
<i>Regulus regulus</i>	Reyezuelo sencillo	
<i>Remiz pendulinus</i>	Pájaro moscón	
<i>Riparia riparia</i>	Avión zapador	
<i>Rissa tridactyla</i>	Gaviota tridáctila	
<i>Saxicola rubetra</i>	Tarabilla norteña	
<i>Saxicola torquata</i>	Tarabilla común	
<i>Serinus citrinella</i>	Verderón serrano	
<i>Sitta europaea</i>	Trepador azul	
<i>Stercorarius parasiticus</i>	Págalo parásito	
<i>Stercorarius pomarinus</i>	Págalo pomarino	
<i>Stercorarius skua</i>	Págalo grande	
<i>Sterna albifrons</i>	Charrancito común	
<i>Sterna caspia</i>	Pagaza piquirroja	
<i>Sterna dougallii</i>	Charrán rosado	
<i>Sterna hirundo</i>	Charrán común	
<i>Sterna paradisea</i>	Charrán ártico	
<i>Sterna (Thalaseus) sandvicensis</i>	Charrán patinegro	
<i>Strix aluco</i>	Cárabo	
<i>Sula bassana</i>	Alcatraz común	
<i>Sylvia atricapilla</i>	Curruca capirota	
<i>Sylvia borin</i>	Curruca mosquitera	
<i>Sylvia cantillans</i>	Curruca carrasqueña	
<i>Sylvia communis</i>	Curruca zarcera	
<i>Sylvia conspicillata</i>	Curruca tomillera	
<i>Sylvia curruca</i>	Curruca zarcerilla	
<i>Sylvia hortensis</i>	Curruca mirlona	
<i>Sylvia melanocephala</i>	Curruca cabecinegra	
<i>Sylvia sarda</i>	Curruca sarda	
<i>Sylvia undata</i>	Curruca rabilarga	
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Zampullín común	
<i>Tadorna ferruginea</i>	Tarro canelo	
<i>Tadorna tadorna</i>	Tarro blanco	

DE INTERÉS ESPECIAL		Vertebrados
<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Tetrax tetrax</i>	Sisón	
<i>Tichodroma muraria</i>	Treparriscos	
<i>Tringa erythropus</i>	Archibebe oscuro	
<i>Tringa glareola</i>	Andarríos bastardo	
<i>Tringa nebularia</i>	Archibebe claro	
<i>Tringa ochropus</i>	Andarríos grande	
<i>Tringa stagnatilis</i>	Archibebe fino	
<i>Troglodytes troglodytes</i>	Chochín	
<i>Turdus torquatus</i>	Mirlo capiblanco	
<i>Tyto alba</i>	Lechuza común	
<i>Upupa epops</i>	Abubilla	
<i>Uria aalge</i> ¹	Arao común ¹	No reproductora
Mamíferos		
<i>Atelerix algirus algirus</i>	Erizo moruno	Península y Baleares
<i>Barbastella barbastellus</i>	Murciélago de bosque	
<i>Delphinus delphis</i> ¹	Delfín común ¹	Atlántico
<i>Eptesicus serotinus</i> subsp. <i>serotinus</i>	Murciélago de huerta u hortelano	
<i>Felis silvestris</i>	Gato montés	
<i>Galemys pyrenaicus</i>	Desmán ibérico o topo de río	
<i>Globicephala macrorhynchus</i> ¹	Calderón tropical ¹	Atlántico peninsular y Mediterráneo
<i>Globicephala melas</i>	Calderón común	
<i>Grampus griseus</i>	Calderón gris	
<i>Herpestes ichneumon</i>	Meloncillo	
<i>Hypsugo (Pipistrellus) savii</i> subsp. <i>savii</i>	Murciélago de montaña	
<i>Kogia breviceps</i>	Cachalote pigmeo	
<i>Lutra lutra</i>	Nutria	
<i>Microtus cabreræ</i>	Topillo de Cabrera	
<i>Megaptera novaeangliae</i> ¹	Yubarta ¹	Canarias
<i>Mustela erminea</i>	Armiño	
<i>Myotis daubentonii</i>	Murciélago de ribera o ribereño	
<i>Myotis nattereri</i>	Murciélago de patagio aserrado	
<i>Nyctalus leisleri</i>	Nóctulo menor o pequeño	
<i>Orcinus orca</i>	Orca	

¹ Taxón con poblaciones en más de una categoría de amenaza

<i>DE INTERÉS ESPECIAL</i>		<i>Vertebrados</i>
<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Pipistrellus nathusii</i>	Murciélago enano de bosque	
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	Murciélago de borde claro	
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Murciélago enano o común	
<i>Plecotus auritus</i>	Murciélago orejudo dorado	
<i>Plecotus austriacus</i>	Murciélago orejudo gris	
<i>Rhinolophus hipposideros</i> subsp. <i>minimus</i>	Murciélago pequeño de herradura	
<i>Stenella coeruleoalba</i>	Delfín listado	
<i>Tadarida teniotis</i>	Murciélago rabudo	

DESCATALOGADOS Flora

FLORA

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
<i>Centaureum rigualii</i>		
<i>Elizaldia calycina</i> subsp. <i>multicolor</i>		
<i>Limonium neocastellonense</i>		
<i>Nolletia chrysocomoides</i>		
<i>Reseda decursiva</i>		
<i>Sarcocapnos baetica</i>		

DESCATALOGADOS Vertebrados

VERTEBRADOS

<u>Nombre científico</u>	<u>Nombre vulgar</u>	<u>Población</u>
Anfibios		
<i>Hyla meridionalis</i>	Ranita meridional	Canarias
Reptiles		
<i>Chalcides viridianus</i>	Lisa común	
<i>Gallotia atlantica</i>	Lagarto atlántico	
<i>Gallotia galloti</i>	Lagarto tizón	
<i>Hemidactylus turcicus</i>	Salamanquesa rosada	Canarias
<i>Natrix maura</i>	Culebra viperina	Baleares
<i>Tarentola delalandii</i>	Perinquén común	
Aves		
<i>Fringilla coelebs</i>	Pinzón vulgar	Península y Baleares
<i>Passer hispaniolensis</i>	Gorrión moruno	
<i>Phalacrocorax carbo</i> subsp. <i>sinensis</i>	Cormorán grande	
Mamíferos		
<i>Atelerix algirus</i> subsp. <i>algirus</i>	Erizo moruno	Canarias

ANNEX 2

Sr. José Jiménez García-Herrera
Director General de Medio Natural y Política Forestal
Dirección General de Medio Natural y Política Forestal
c/ Ríos Rosas , 24
28071 Madrid

**A LA DIRECCIÓN GENERAL DEL MEDIO NATURAL Y POLÍTICA
FORESTAL MINISTERIO DE MEDIO AMBIENTE Y MEDIO RURAL Y
MARINO**

Asensio Rodríguez Ramírez, en nombre y representación de Greenpeace España, con D.N.I. Núm. 34027467-W y domicilio, a efectos de notificaciones, en Madrid, calle San Bernardo, 107, 28015

EXPONE:

Que habiendo tenido conocimiento, a través del portal en Internet del Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino, de la apertura de un periodo de participación pública en relación con el **“Proyecto de Real Decreto para el desarrollo del Listado de Especies silvestres en Régimen de Protección Especial y del Catálogo Español de Especies Amenazadas”**, por medio del presente escrito y con invocación expresa de lo dispuesto en los artículos 53.2 y 55.2, de la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad, viene a solicitar de esa Dirección General la inclusión de las siguientes especies:

PRIMERO.

- La población de praderas submarinas o sebedales formadas por la especie *Cymodocea nodosa* en la categoría de **“vulnerable”**. La población canaria de la especie *Cymodocea nodosa* debe ser incluida en el Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial y en el Catálogo Español de Especies Amenazadas en la categoría de **“Vulnerable”, en concordancia con las iniciativas internacionales de protección de esta especie.**

Aunque si bien Greenpeace no va entrar en los motivos reales por los que se promueven la desprotección de esta especie, entre otros eliminar los escoyos ambientales para la construcción del puerto industrial de Granadilla, como justificación de esta solicitud, con el fin de cumplimentar la dispuesto en los citados artículos 53.2 y 55.2 de la Ley 42/2007, en cuanto a la necesidad de argumentar científicamente la propuesta, Greenpeace viene a señalar que:

Existe un informe elaborado por los Doctores Alberto Brito Hernández, Julio Afonso Carrillo, Jacinto Barquín Díez y Wolfredo Wildpret de la Torre, que acompaña a su escrito, de fecha 28 de mayo de 2010, proponiendo la inclusión de la población canaria de la especie *Cymodocea nodosa* en el Catálogo Español de Especies Amenazadas, presentado ante el Director General de Medio Natural y Política Forestal, con registro de entrada de ese Ministerio 201000010039391, de fecha 02/06/2010.

Que, en el mismo sentido, se hace expresa remisión a los estudios y análisis que sobre la citada especie han servido de base para su inclusión en el documento elaborado a

propuesta de la Dirección General de Medio Natural y Política Forestal del MARM denominado **Lista Roja 2008 de la Flora Vascular Española**, donde se incluye a la *Cymodocea nodosa* en la Lista de Especies Amenazadas, con la categoría de “**Vulnerable**”.

Que a raíz de los datos científicos, el propio Ministerio de Medio Ambiente incluyó las praderas de *Cymodocea* en 2007 dentro del Listado de Especies y hábitats amenazadas o en Declive Convenio OSPAR sobre la Protección del Medio Ambiente marino del Atlántico Nordeste, adoptado en París el 22 de septiembre de 1992 y ratificado por España el 25 de enero de 1994 (ver Anexo 1 adjunto del Listado OSPAR). Por tanto Greenpeace considera que las razones que motivaron a este Ministerio a aumentar la protección de esta especie dentro del Convenio OSPAR siguen vigentes y se deben extender a todas las aguas del territorio nacional en concordancia con el documento científico señalado en el anterior punto.

También, el Convenio de Berna (Convenio relativo a la conservación de la vida silvestre y del medio natural de Europa), del que España y la Comunidad Europea es Parte Contratante, recoge en su Anexo I, el listado de Especies de Flora Estrictamente Protegidas, que incluye a la *Cymodocea nodosa*, ver anexo 2. Por tanto, como justificación de esta solicitud, se remite al artículo 6.1 del mencionado Proyecto de Real Decreto, que dice textualmente: “ ... *En el caso de especies que figuran como protegidas en los anexos de las normas o decisiones de la Unión Europea y los convenios internacionales ratificados por España, su inclusión en el Listado se efectuará de oficio por el MARM, previa consulta a las comunidades y ciudades autónomas. Además, para su inclusión en el Listado y, en su caso, el Catálogo se considerará la singularidad de la distribución geográfica y el estado de conservación de la especie en nuestro país*”.

SEGUNDO.

- La especie *Posidonia oceanica* en la categoría de “vulnerable”.

La especie *Posidonia oceanica* debe ser incluida en el Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial y en el Catálogo Español de Especies Amenazadas en la categoría de “Vulnerable”, en concordancia con las iniciativas internacionales de protección de esta especie ya que

Posidonia oceanica figura como especie de flora estrictamente protegida en el Mediterráneo en el Anexo I del Convenio de Berna, y en el Anexo II del Convenio de Barcelona (Lista de especies en peligro o amenazadas). Además, está incluida en el Anexo I (Hábitats naturales de interés comunitario cuya conservación requiere la designación de zonas de especial conservación, hábitat 1120) de la Directiva de Hábitats (traspuesto en el Anexo I de la Ley 42/2007 de Patrimonio Natural y de Biodiversidad).

Que, en el mismo sentido, con el fin de cumplimentar lo dispuesto en los artículos 53.2 y 55.2 de la Ley 42/2007, en cuanto a la necesidad de argumentar científicamente la propuesta de incluirla en el Catálogo Español de especies amenazadas, se remite a los diferentes estudios científicos que prueban la vulnerabilidad de esta especie y su estado de regresión en la mayor parte del Mediterráneo, incluidas las costas españolas. Estos

estudios quedan ampliamente recogidos y detallados en la ficha correspondiente al hábitat 1120 (praderas de *Posidonia oceanica*) publicada por el MARM dentro de las “Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España” (Díaz y Marbá, N. 2009. 1120 *Posidonion oceanicae*. Praderas de *Posidonia oceanica*. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España*. Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino, Madrid, 129 pp.).

Esta inclusión se justifica de acuerdo a:

El procedimiento previsto en el artículo 53 de la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, en el Listado se incluirán las especies, subespecies y poblaciones merecedoras de una atención y protección particular en función de su valor científico, ecológico, cultural, singularidad, rareza o grado de amenaza, así como **aquellas que figuran como protegidas en los anexos de las directivas y los convenios internacionales ratificados por España.**

Y lo dispuesto en el Artículo 6.1 del presente “Proyecto de Real Decreto para el desarrollo del Listado de Especies silvestres en Régimen de Protección Especial y del Catálogo Español de Especies Amenazadas”, sobre el procedimiento de inclusión, cambio de categoría o exclusión de especies en el Listado y en el Catálogo:

Las especies se incluirán en el registro del Listado mediante el procedimiento que se detalla en el presente artículo. **En el caso de especies que figuran como protegidas en los anexos de las normas o decisiones de la Unión Europea y los convenios internacionales ratificados por España, su inclusión en el Listado se efectuará de oficio por el MARM, previa consulta a las comunidades y ciudades autónomas. Además, para su inclusión en el Listado y, en su caso, el Catálogo se considerará la singularidad de la distribución geográfica y el estado de conservación de la especie en nuestro país.**

Por lo expuesto, **SE SOLICITA** tenga por presentado este escrito y acuerde la inclusión de las especies

Cymodocea nodosa y *Posidonia oceanica* en el Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial y en el Catálogo Español de Especies Amenazadas en la categoría de “vulnerable”.

En Madrid, a 10 de septiembre de 2010

Asensio Rodríguez

Director Adjunto

Greenpeace España

ANNEX 3

Este documento es un instrumento de documentación y no compromete la responsabilidad de las instituciones

► **B****DIRECTIVA 92/43/CEE DEL CONSEJO**

de 21 de mayo de 1992

relativa a la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres

(DO L 206 de 22.7.1992, p. 7)

Modificada por:

		Diario Oficial		
		nº	página	fecha
► <u>M1</u>	Directiva 97/62/CE del Consejo de 27 de octubre de 1997	L 305	42	8.11.1997
► <u>M2</u>	Reglamento (CE) nº 1882/2003 del Parlamento Europeo y del Consejo de 29 de septiembre de 2003	L 284	1	31.10.2003
► <u>M3</u>	Directiva 2006/105/CE del Consejo de 20 de noviembre de 2006	L 363	368	20.12.2006

Modificada por:

► <u>A1</u>	Acta de adhesión de Austria, de Finlandia y de Suecia	C 241	21	29.8.1994
	(adaptada por Decisión 95/1/CE, Euratom, CECA del Consejo)	L 1	1	1.1.1995
► <u>A2</u>	Acta relativa a las condiciones de adhesión de la República Checa, la República de Estonia, la República de Chipre, la República de Letonia, la República de Lituania, la República de Hungría, la República de Malta, la República de Polonia, la República de Eslovenia y la República Eslovaca, y a las adaptaciones de los Tratados en los que se fundamenta la Unión	L 236	33	23.9.2003

DIRECTIVA 92/43/CEE DEL CONSEJO

de 21 de mayo de 1992

relativa a la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres

EL CONSEJO DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS,

Visto el Tratado constitutivo de la Comunidad Económica Europea y, en particular, su artículo 130 S,

Vista la propuesta de la Comisión ⁽¹⁾,

Visto el dictamen del Parlamento Europeo ⁽²⁾,

Visto el dictamen del Comité Económico y Social ⁽³⁾

Considerando que la conservación, la protección y la mejora de la calidad del medio ambiente, incluida la conservación de los hábitats naturales, así como de la fauna y flora silvestres, son un objetivo esencial que reviste un interés general para la Comunidad, según lo dispuesto en el artículo 130 R del Tratado;

Considerando que el programa de acción comunitario en materia de medio ambiente (1987-1992) ⁽⁴⁾ incluye disposiciones relativas a la conservación de la naturaleza y de los recursos naturales;

Considerando que, dado que su objetivo principal es favorecer el mantenimiento de la biodiversidad al tiempo que se tienen en cuenta las exigencias económicas, sociales, culturales y regionales, la presente Directiva contribuirá a alcanzar el objetivo general de un desarrollo duradero; que el mantenimiento de esta biodiversidad podrá en determinados casos requerir el mantenimiento, e incluso el estímulo, de actividades humanas;

Considerando que en el territorio europeo de los Estados miembros, los hábitats naturales siguen degradándose y que un número creciente de especies silvestres están gravemente amenazadas; que, habida cuenta de que los hábitats y las especies amenazadas forman parte del patrimonio natural de la Comunidad y de que las amenazas que pesan sobre ellos tienen a menudo un carácter transfronterizo, es necesario tomar medidas a nivel comunitario a fin de conservarlos;

Considerando que, habida cuenta de las amenazas que pesan sobre determinados tipos de hábitats naturales y sobre determinadas especies, es necesario definirlas como prioritarias a fin de privilegiar la rápida puesta en marcha de medidas tendentes a su conservación;

Considerando que, para garantizar el restablecimiento o el mantenimiento de los hábitats naturales y de las especies de interés comunitario en un estado de conservación favorable, procede designar zonas especiales de conservación a fin de realizar una red ecológica europea coherente con arreglo a un calendario establecido;

⁽¹⁾ DO n° C 247 de 21. 9. 1988, p. 3 y
DO n° C 195 de 3. 8. 1990, p. 1.

⁽²⁾ DO n° C 75 de 20. 3. 1991, p. 12.

⁽³⁾ DO n° C 31 de 6. 2. 1991, p. 25.

⁽⁴⁾ DO n° C 328 de 7. 12. 1987, p. 1.

▼B

Considerando que todas las zonas clasificadas, incluidas las que están clasificadas o que serán clasificadas en el futuro como zonas especiales de protección en virtud de la Directiva 79/409/CEE del Consejo, de 2 de abril de 1979, relativa a la conservación de las aves silvestres ⁽¹⁾, deberán integrarse en la red ecológica europea coherente;

Considerando que conviene aplicar, en cada zona designada, las medidas necesarias habida cuenta de los objetivos de conservación establecidos;

Considerando que, si bien los lugares que pueden ser designados como zonas especiales de conservación son propuestos por los Estados miembros, se deberá establecer un procedimiento para que se pueda designar, en casos excepcionales, un lugar no propuesto por un Estado miembro pero considerado por la Comunidad como fundamental para el mantenimiento o la supervivencia de un tipo de hábitat natural prioritario o de una especie prioritaria;

Considerando que cualquier plan o programa que pueda afectar de manera significativa a los objetivos de conservación de un lugar que ha sido designado o que lo será en el futuro deberá ser objeto de una evaluación apropiada;

Considerando que se reconoce que la adopción de medidas destinadas a fomentar la conservación de los hábitats naturales prioritarios y de las especies prioritarias de interés comunitario constituye una responsabilidad común de todos los Estados miembros; que ello puede no obstante imponer una carga financiera excesiva a determinados Estados miembros, habida cuenta, por una parte, de la distribución desigual de tales hábitats y especies en la Comunidad y, por otra, de que el principio de que «quien contamina paga» sólo puede aplicarse de forma limitada en el caso especial de la conservación de la naturaleza;

Considerando que, por consiguiente, se acuerda que en este caso excepcional se debería establecer una contribución mediante una cofinanciación comunitaria dentro de los límites de los recursos disponibles con arreglo a las decisiones comunitarias;

Considerando que conviene fomentar, en las políticas de ordenación del territorio y de desarrollo, la gestión de los elementos del paisaje que revistan una importancia fundamental para la fauna y la flora silvestres;

Considerando que conviene garantizar la aplicación de un sistema de vigilancia del estado de conservación de los hábitats naturales y de las especies mencionadas en la presente Directiva;

Considerando que, como complemento de la Directiva 79/409/CEE, conviene establecer un sistema general de protección para determinadas especies de la fauna y de la flora; que deben establecerse medidas de gestión para determinadas especies, si su estado de conservación lo justifica, incluida la prohibición de determinadas modalidades de captura o de muerte, a la vez que se establecen posibles excepciones bajo determinadas condiciones;

Considerando que, para garantizar el seguimiento de la aplicación de la presente Directiva, la Comisión elaborará periódicamente un informe de síntesis basado, en particular, en la información que los Estados miembros le comuniquen sobre la aplicación de las disposiciones nacionales adoptadas con arreglo a la presente Directiva;

Considerando que es indispensable mejorar los conocimientos científicos y técnicos para la aplicación de la presente Directiva, y que conviene, por consiguiente, fomentar la investigación y los trabajos científicos que se requieren a tal efecto;

⁽¹⁾ DO n° L 103 de 25. 4. 1979, p. 1. Directiva modificada en último lugar por la Directiva 91/244/CEE (DO n° L 115 de 8. 5. 1991, p. 41).

▼B

Considerando que el progreso técnico y científico requiere la posibilidad de adaptar los Anexos; que conviene establecer un procedimiento de modificación de estos Anexos por el Comité;

Considerando que se deberá crear un comité de reglamentación para ayudar a la Comisión en la aplicación de la presente Directiva y, en particular, cuando se adopte la decisión sobre la cofinanciación comunitaria;

Considerando que conviene establecer medidas complementarias que regulen la reintroducción de determinadas especies de fauna y de flora indígenas, así como la posible introducción de especies no indígenas;

Considerando que la educación y la información general relativas a los objetivos de la presente Directiva son indispensables para garantizar su aplicación efectiva,

HA ADOPTADO LA PRESENTE DIRECTIVA:

Definiciones

Artículo 1

A efectos de la presente Directiva, se entenderá por:

- a) «*conservación*»: un conjunto de medidas necesarias para mantener o restablecer los hábitats naturales y las poblaciones de especies de fauna y de flora silvestres en un estado favorable con arreglo a las letras e) e i);
- b) «*hábitats naturales*»: zonas terrestres o acuáticas diferenciadas por sus características geográficas, abióticas y bióticas, tanto si son enteramente naturales como seminaturales;
- c) «*tipos de hábitats naturales de interés comunitario*»: los que, en el territorio a que se refiere el artículo 2:
 - i) se encuentran amenazados de desaparición en su área de distribución natural;
 - o bien
 - ii) presentan un área de distribución natural reducida a causa de su regresión o debido a su área intrínsecamente restringida;
 - o bien
 - iii) constituyen ejemplos representativos de características típicas de una o de varias de las nueve regiones biogeográficas siguientes: alpina, atlántica, boreal, continental, estépica, macaronesia, del Mar Negro, mediterránea y panónica.

▼M3**▼B**

Estos tipos de hábitats figuran o podrán figurar en el Anexo I;

- d) «*tipos de hábitats naturales prioritarios*»: tipos de hábitats naturales amenazados de desaparición presentes en el territorio contemplado en el artículo 2 cuya conservación supone una especial responsabilidad para la Comunidad habida cuenta de la importancia de la proporción de su área de distribución natural incluida en el territorio contemplado en el artículo 2. Estos tipos de hábitats naturales prioritarios se señalan con un asterisco (*) en el Anexo I;
- e) «*estado de conservación de un hábitat*»: el conjunto de las influencias que actúan sobre el hábitat natural de que se trate y sobre las especies típicas asentadas en el mismo y que pueden afectar a largo plazo a su distribución natural, su estructura y funciones, así como a la supervivencia de sus especies típicas en el territorio a que se refiere el artículo 2.

▼B

El «estado de conservación» de un hábitat natural se considerará «favorable» cuando:

- su área de distribución natural y las superficies comprendidas dentro de dicha área sean estables o se amplíen, y
 - la estructura y las funciones específicas necesarias para su mantenimiento a largo plazo existan y puedan seguir existiendo en un futuro previsible, y
 - el estado de conservación de sus especies típicas sea favorable con arreglo a la letra i);
- f) «*hábitat de una especie*»: medio definido por factores abióticos y bióticos específicos donde vive la especie en una de las fases de su ciclo biológico;
- g) «*especies de interés comunitario*»: las que, en el territorio a que se refiere el artículo 2:
- i) estén en peligro, salvo aquéllas cuya área de distribución natural se extienda de forma marginal en dicho territorio y no estén ni amenazadas ni sean vulnerables en el área del paleártico occidental; o bien
 - ii) sean vulnerables, es decir que su paso a la categoría de las especies en peligro se considera probable en un futuro próximo en caso de persistir los factores que ocasionen la amenaza; o bien
 - iii) sean raras, es decir que sus poblaciones son de pequeño tamaño y que, sin estar actualmente en peligro ni ser vulnerables, podrían estarlo o serlo. Dichas especies se localizan en áreas geográficas limitadas o se encuentran dispersas en una superficie más amplia; o bien
 - iv) sean endémicas y requieran especial atención debido a la singularidad de su hábitat y/o a posibles repercusiones que su explotación pueda tener para su conservación.

Estas especies figuran o podrán figurar en el Anexo II y/o IV o V;

- h) «*especies prioritarias*»: las que se contemplan en el inciso i) de la letra g) y cuya conservación supone una especial responsabilidad para la Comunidad habida cuenta de la importancia de la proporción de su área de distribución natural incluida en el territorio contemplado en el artículo 2. Estas especies prioritarias se señalan con un asterisco (*) en el Anexo II;
- i) «*estado de conservación de una especie*»: el conjunto de influencias que actúen sobre la especie y puedan afectar a largo plazo a la distribución e importancia de sus poblaciones en el territorio a que se refiere el artículo 2.

El «estado de conservación» se considerará «favorable» cuando:

- los datos sobre la dinámica de las poblaciones de la especie en cuestión indiquen que la misma sigue y puede seguir constituyendo a largo plazo un elemento vital de los hábitats naturales a los que pertenece, y
 - el área de distribución natural de la especie no se esté reduciendo ni amenace con reducirse en un futuro previsible, y
 - exista y probablemente siga existiendo un hábitat de extensión suficiente para mantener sus poblaciones a largo plazo;
- j) «*lugar*»: un área geográfica definida, de superficie claramente delimitada;
- k) «*lugar de importancia comunitaria*»: un lugar que, en la región o regiones biogeográficas a las que pertenece, contribuya de forma apreciable a mantener o restablecer un tipo de hábitat natural de

▼B

los que se citan en el Anexo I o una especie de las que se enumeran en el Anexo II en un estado de conservación favorable y que pueda de esta forma contribuir de modo apreciable a la coherencia de Natura 2000 tal como se contempla en el artículo 3, y/o contribuya de forma apreciable al mantenimiento de la diversidad biológica en la región o regiones biogeográficas de que se trate.

Para las especies animales que ocupan territorios extensos, los lugares de importancia comunitaria corresponderán a las ubicaciones concretas dentro de la zona de reparto natural de dichas especies que presenten los elementos físicos o biológicos esenciales para su vida y su reproducción;

- l) «*zona especial de conservación*»: un lugar de importancia comunitaria designado por los Estados miembros mediante un acto reglamentario, administrativo y/o contractual, en el cual se apliquen las medidas de conservación necesarias para el mantenimiento o el restablecimiento, en un estado de conservación favorable, de los hábitats naturales y/o de las poblaciones de las especies para las cuales se haya designado el lugar;
- m) «*especimen*»: cualquier animal o planta, vivo o muerto, de las especies que recogen los Anexos IV y V; cualquier parte o producto obtenido a partir de éstos, así como cualquier otra mercancía en el caso de que se deduzca del documento justificativo, del embalaje, o de una etiqueta o de cualquier otra circunstancia que se trata de partes o de productos de animales o de plantas de dichas especies;
- n) «*comité*»: el comité creado con arreglo al artículo 20.

Artículo 2

1. La presente Directiva tiene por objeto contribuir a garantizar la biodiversidad mediante la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres en el territorio europeo de los Estados miembros al que se aplica el Tratado.

2. Las medidas que se adopten en virtud de la presente Directiva tendrán como finalidad el mantenimiento o el restablecimiento, en un estado de conservación favorable, de los hábitats naturales y de las especies silvestres de la fauna y de la flora de interés comunitario.

3. Las medidas que se adopten con arreglo a la presente Directiva tendrán en cuenta las exigencias económicas, sociales y culturales, así como las particularidades regionales y locales.

Conservación de los hábitats naturales y de los hábitats de especies

Artículo 3

1. Se crea una red ecológica europea coherente de zonas especiales de conservación, denominada «Natura 2000». Dicha red, compuesta por los lugares que alberguen tipos de hábitats naturales que figuran en el Anexo I y de hábitats de especies que figuran en el Anexo II, deberá garantizar el mantenimiento o, en su caso, el restablecimiento, en un estado de conservación favorable, de los tipos de hábitats naturales y de los hábitats de las especies de que se trate en su área de distribución natural.

La red Natura 2000 incluirá asimismo las zonas de protección especiales designadas por los Estados miembros con arreglo a las disposiciones de la Directiva 79/409/CEE.

2. Cada Estado miembro contribuirá a la constitución de Natura 2000 en función de la representación que tengan en su territorio los tipos de hábitats naturales y los hábitats de especies a que se refiere el apartado

▼B

1. Con tal fin y de conformidad con las disposiciones del artículo 4, cada Estado miembro designará lugares y zonas especiales de conservación, teniendo en cuenta los objetivos mencionados en el apartado 1.

3. Cuando lo consideren necesario, los Estados miembros se esforzarán por mejorar la coherencia ecológica de Natura 2000 mediante el mantenimiento y, en su caso, el desarrollo de los elementos del paisaje que revistan primordial importancia para la fauna y la flora silvestres que cita el artículo 10.

Artículo 4

1. Tomando como base los criterios que se enuncian en el Anexo III (etapa 1) y la información científica pertinente, cada Estado miembro propondrá una lista de lugares con indicación de los tipos de hábitats naturales de los enumerados en el Anexo I y de las especies autóctonas de las enumeradas en el Anexo II existentes en dichos lugares. Para las especies animales que requieran un territorio extenso, los mencionados lugares corresponderán a los lugares concretos, dentro de la zona de distribución natural de esas especies, que presenten los elementos físicos o biológicos esenciales para su vida y reproducción. Para las especies acuáticas que requieran territorios extensos, sólo se propondrán lugares de estas características en caso de que exista una zona claramente delimitada que albergue los elementos físicos y biológicos esenciales para su vida y reproducción. Los Estados miembros propondrán, llegado el caso, la adaptación de dicha lista con arreglo a los resultados de la vigilancia a que se refiere el artículo 11.

La lista se remitirá a la Comisión en el curso de los tres años siguientes a la notificación de la presente Directiva, junto con la información relativa a cada lugar. Dicha información incluirá un mapa del lugar, su denominación, su ubicación, su extensión, así como los datos resultantes de la aplicación de los criterios que se especifican en el Anexo III (etapa 1) y se proporcionará de acuerdo con un formulario que elaborará la Comisión con arreglo al procedimiento contemplado en el artículo 21.

2. Tomando como base los criterios que se enuncian en el Anexo III (etapa 2) y en el marco de cada una de las ►M3 nueve ◄ regiones biogeográficas que se mencionan en el inciso iii) de la letra c) del artículo 1 y del conjunto del territorio a que se refiere el apartado 1 del artículo 2, la Comisión, de común acuerdo con cada uno de los Estados miembros, redactará un proyecto de lista de lugares de importancia comunitaria, basándose en las listas de los Estados miembros, que incluya los lugares que alberguen uno o varios tipos de hábitats naturales prioritarios o una o varias especies prioritarias.

Aquellos Estado miembro en los que los lugares que alberguen uno o varios tipos de hábitats naturales prioritarios y una o varias especies prioritarias representen más del 5 % del territorio nacional podrán solicitar, con el acuerdo de la Comisión, que los criterios enumerados en el Anexo III (etapa 2) se apliquen de un modo más flexible con vistas a la selección del conjunto de los lugares de importancia comunitaria de su territorio.

La lista de lugares seleccionados como lugares de importancia comunitaria, en la que se harán constar los lugares que alberguen uno o varios tipos de hábitats naturales prioritarios o una o varias especies prioritarias, será aprobada por la Comisión mediante el procedimiento mencionado en el artículo 21.

3. La lista que se menciona en el apartado 2 se elaborará en un plazo de seis años a partir de la notificación de la presente Directiva.

4. Una vez elegido un lugar de importancia comunitaria con arreglo al procedimiento dispuesto en el apartado 2, el Estado miembro de que se trate dará a dicho lugar la designación de zona especial de conservación lo antes posible y como máximo en un plazo de seis años, fijando las prioridades en función de la importancia de los lugares el

▼B

mantenimiento o el restablecimiento, en un estado de conservación favorable, de un tipo de hábitat natural de los del Anexo I o de una especie de las del Anexo II y para la coherencia de Natura 2000, así como en función de las amenazas de deterioro y destrucción que pesen sobre ellos.

5. Desde el momento en que un lugar figure en la lista a que se refiere el párrafo tercero del apartado 2, quedará sometido a lo dispuesto en los apartados 2, 3 y 4 del artículo 6.

Artículo 5

1. En aquellos casos excepcionales en los que la Comisión compruebe que un lugar que albergue un tipo de hábitat natural o una especie prioritarios y que, basándose en informaciones científicas pertinentes y fiables, considere indispensable para el mantenimiento de dicho tipo de hábitat natural o para la supervivencia de dicha especie prioritaria, no está incluido en la lista nacional contemplada en el apartado 1 del artículo 4, se iniciará un procedimiento de concertación bilateral entre dicho Estado miembro y la Comisión con el fin de cotejar los datos científicos utilizados por ambas partes.

2. Si al término de un período de concertación no superior a seis meses persistiere la discrepancia, la Comisión presentará al Consejo una propuesta relativa a la selección del lugar como lugar de importancia comunitaria.

3. El Consejo decidirá por unanimidad en un plazo de tres meses a partir de la recepción de la propuesta.

4. Durante el período de concertación y en espera de una decisión del Consejo, el lugar de que se trate se someterá a las disposiciones del apartado 2 del artículo 6.

Artículo 6

1. Con respecto a las zonas especiales de conservación, los Estados miembros fijarán las medidas de conservación necesarias que implicarán, en su caso, adecuados planes de gestión, específicos a los lugares o integrados en otros planes de desarrollo, y las apropiadas medidas reglamentarias, administrativas o contractuales, que respondan a las exigencias ecológicas de los tipos de hábitats naturales del Anexo I y de las especies del Anexo II presentes en los lugares.

2. Los Estados miembros adoptarán las medidas apropiadas para evitar, en las zonas especiales de conservación, el deterioro de los hábitats naturales y de los hábitats de especies, así como las alteraciones que repercutan en las especies que hayan motivado la designación de las zonas, en la medida en que dichas alteraciones puedan tener un efecto apreciable en lo que respecta a los objetivos de la presente Directiva.

3. Cualquier plan o proyecto que, sin tener relación directa con la gestión del lugar o sin ser necesario para la misma, pueda afectar de forma apreciable a los citados lugares, ya sea individualmente o en combinación con otros planes y proyectos, se someterá a una adecuada evaluación de sus repercusiones en el lugar, teniendo en cuenta los objetivos de conservación de dicho lugar. A la vista de las conclusiones de la evaluación de las repercusiones en el lugar y supeditado a lo dispuesto en el apartado 4, las autoridades nacionales competentes sólo se declararán de acuerdo con dicho plan o proyecto tras haberse asegurado de que no causará perjuicio a la integridad del lugar en cuestión y, si procede, tras haberlo sometido a información pública.

4. Si, a pesar de las conclusiones negativas de la evaluación de las repercusiones sobre el lugar y a falta de soluciones alternativas, debiera realizarse un plan o proyecto por razones imperiosas de interés público de primer orden, incluidas razones de índole social o económica, el

▼B

Estado miembro tomará cuantas medidas compensatorias sean necesarias para garantizar que la coherencia global de Natura 2000 quede protegida. Dicho Estado miembro informará a la Comisión de las medidas compensatorias que haya adoptado.

En caso de que el lugar considerado albergue un tipo de hábitat natural y/o una especie prioritarios, únicamente se podrán alegar consideraciones relacionadas con la salud humana y la seguridad pública, o relativas a consecuencias positivas de primordial importancia para el medio ambiente, o bien, previa consulta a la Comisión, otras razones imperiosas de interés público de primer orden.

Artículo 7

Las obligaciones impuestas en virtud de los apartados 2, 3 y 4 del artículo 6 de la presente Directiva sustituirán a cualesquiera obligaciones derivadas de la primera frase del apartado 4 del artículo 4 de la Directiva 79/409/CEE en lo que se refiere a las zonas clasificadas con arreglo al apartado 1 del artículo 4 o con análogo reconocimiento en virtud del apartado 2 del artículo 4 de la citada Directiva, a partir de la fecha de puesta en aplicación de la presente Directiva, o de la fecha de clasificación o de reconocimiento por parte de un Estado miembro en virtud de la Directiva 79/409/CEE si esta última fecha fuere posterior.

Artículo 8

1. De forma paralela a sus propuestas relativas a los lugares susceptibles de ser designados como zonas especiales de conservación en las que se encuentren tipos de hábitats naturales prioritarios y/o especies prioritarias, los Estados miembros enviarán a la Comisión, cuando resulte pertinente, sus estimaciones de lo que consideren necesario en relación con la cofinanciación comunitaria para permitirles cumplir sus obligaciones de acuerdo con lo estipulado en el apartado 1 del artículo 6.

2. De acuerdo con cada uno de los Estados miembros de que se trate, la Comisión determinará, para los lugares de importancia comunitaria para los que se solicite cofinanciación, las medidas indispensables para el mantenimiento o el restablecimiento en un estado de conservación favorable de los tipos de hábitats naturales prioritarios y especies prioritarias en los lugares afectados, así como los costes totales que se deriven de dichas medidas.

3. La Comisión, de acuerdo con el Estado miembro de que se trate, evaluará la financiación necesaria, incluida la cofinanciación, para la aplicación de las medidas contempladas en el apartado 2, teniendo en cuenta, entre otras cosas, la concentración en el territorio del Estado miembro de hábitats naturales prioritarios y/o especies prioritarias y las cargas que impliquen, para cada Estado miembro, las medidas que se requieran.

4. De acuerdo con la evaluación a la que se refieren los apartados 2 y 3, la Comisión adoptará, teniendo en cuenta que las fuentes de financiación disponibles con arreglo a los pertinentes instrumentos comunitarios y de conformidad con el procedimiento establecido en el Anexo 21, un marco de acción prioritaria de las medidas que deban adoptarse y que supongan cofinanciación cuando el lugar haya sido designado en virtud de las disposiciones del apartado 4 del artículo 4.

5. Las medidas que no hayan podido aplicarse en el marco de la acción por falta de recursos, así como las incluidas en el mencionado marco de acción que no hayan recibido la necesaria cofinanciación o hayan sido sólo parcialmente cofinanciadas, podrán volverse a considerar con arreglo al procedimiento establecido en el artículo 21 en el contexto de la revisión bianual del programa de acción y podrán, entre tanto, ser propuestas por los Estados miembros hasta la mencionada

▼B

revisión. Dicha revisión tendrá en cuenta, cuando proceda, la nueva situación del lugar afectado.

6. En zonas donde se pospongan las medidas dependientes de cofinanciación, los Estados miembros se abstendrán de aprobar cualquier nueva medida que pueda resultar perjudicial para dichas zonas.

Artículo 9

La Comisión, con arreglo al procedimiento del artículo 21, evaluará periódicamente la contribución de Natura 2000 a la realización de los objetivos a que se refieren los artículos 2 y 3. En este contexto, podrá estudiarse el cambio de categoría de una zona especial de conservación cuando así lo justifique la evolución natural registrada como resultado de la vigilancia a que se refiere el artículo 11.

Artículo 10

Cuando lo consideren necesario, los Estados miembros, en el marco de sus políticas nacionales de ordenación del territorio y de desarrollo y, especialmente, para mejorar la coherencia ecológica de la red Natura 2000, se esforzarán por fomentar la gestión de los elementos del paisaje que revistan primordial importancia para la fauna y la flora silvestres.

Se trata de aquellos elementos que, por su estructura lineal y continua (como los ríos con sus correspondientes riberas o los sistemas tradicionales de deslinde de los campos), o por su papel de puntos de enlace (como los estanques o los sotos) resultan esenciales para la migración, la distribución geográfica y el intercambio genético de las especies silvestres.

Artículo 11

Los Estados miembros se encargarán de la vigilancia del estado de conservación de las especies y de los hábitats a que se refiere el artículo 2, teniendo especialmente en cuenta los tipos de hábitats naturales prioritarios y las especies prioritarias.

Protección de las especies*Artículo 12*

1. Los Estados miembros tomarán las medidas necesarias para instaurar un sistema de protección rigurosa de las especies animales que figuran en la letra a) del Anexo IV, en sus áreas de distribución natural, prohibiendo:

- a) cualquier forma de captura o sacrificio deliberados de especímenes de dichas especies en la naturaleza;
- b) la perturbación deliberada de dichas especies, especialmente durante los períodos de reproducción, cría, hibernación y migración;
- c) la destrucción o la recogida intencionales de huevos en la naturaleza;
- d) el deterioro o destrucción de los lugares de reproducción o de las zonas de descanso.

2. Con respecto a dichas especies, los Estados miembros prohibirán la posesión, el transporte, el comercio o el intercambio y la oferta con fines de venta o de intercambio de especímenes recogidos en la naturaleza, excepción hecha de aquellos que hubiesen sido recogidos legalmente antes de la puesta en aplicación de la presente Directiva.

▼B

3. Las prohibiciones que se mencionan en las letras a) y b) del apartado 1 y en el apartado 2 serán de aplicación en todas las etapas de la vida de los animales a que se refiere el presente artículo.

4. Los Estados miembros establecerán un sistema de control de las capturas o sacrificios accidentales de las especies animales enumeradas en la letra a) del Anexo IV. Basándose en la información recogida, los Estados miembros llevarán a cabo las nuevas indagaciones o tomarán las medidas de conservación necesarias para garantizar que las capturas o sacrificios involuntarios no tengan una repercusión negativa importante en las especies en cuestión.

Artículo 13

1. Los Estados miembros tomarán las medidas necesarias para instaurar un sistema de protección rigurosa de las especies vegetales que figuran en la letra b) del Anexo IV y prohibirán:

- a) recoger, así como cortar, arrancar o destruir intencionalmente en la naturaleza dichas plantas, en su área de distribución natural;
- b) la posesión, el transporte, el comercio o el intercambio y la oferta con fines de venta o de intercambio de especímenes de dichas especies recogidos en la naturaleza, excepción hecha de aquellos que hubiesen sido recogidos legalmente antes de que la presente Directiva surta efecto.

2. Las prohibiciones que se mencionan en las letras a) y b) del apartado 1 se aplicarán a todas las fases del ciclo biológico de las plantas a que se refiere el presente artículo.

Artículo 14

1. Si los Estados miembros lo consideraren necesario a la vista de la vigilancia prevista en el artículo 11, tomarán medidas para que la recogida en la naturaleza de especímenes de las especies de fauna y flora silvestres que figuran en el Anexo V, así como su explotación, sean compatibles con el mantenimiento de las mismas en un estado de conservación favorable.

2. Si dichas medidas se consideraren necesarias, deberán incluir la prosecución de la vigilancia prevista en el artículo 11. Además, dichas medidas podrán incluir, en particular:

- disposiciones relativas al acceso a determinados sectores;
- la prohibición temporal o local de la recogida de especímenes en la naturaleza y de la explotación de determinadas poblaciones;
- la regulación de los períodos y/o de las formas de recogida de especímenes;
- la aplicación, para la recogida de especímenes, de normas cinegéticas o pesqueras que respeten la conservación de dichas poblaciones;
- la instauración de un sistema de autorización de recogida de especímenes o de cuotas;
- la regulación de la compra, venta, comercialización, posesión o transporte con fines de venta de especímenes;
- la cría en cautividad de especies animales, así como la propagación artificial de especies vegetales, en condiciones de control riguroso con el fin de limitar la recogida de especímenes en la naturaleza;
- la evaluación del efecto de las medidas adoptadas.

Artículo 15

Por lo que respecta a la captura o sacrificio de las especies de fauna silvestre enumeradas en la letra a) del Anexo V, y cuando se trate de excepciones con arreglo al artículo 16, aplicadas a la recogida, la captura o el sacrificio de especies enumeradas en la letra a) del Anexo IV, los Estados miembros prohibirán todos los medios no selectivos que puedan provocar la desaparición a nivel local o perjudicar gravemente la tranquilidad de las poblaciones de dichas especies y en especial:

- a) el empleo de los medios de captura y de sacrificio que se enumeran en la letra a) del Anexo VI;
- b) cualquier forma de captura y de sacrificio que utilice los medios de transporte mencionados en la letra b) del Anexo VI.

Artículo 16

1. Siempre que no exista ninguna otra solución satisfactoria y que ello no suponga perjudicar el mantenimiento, en un estado de conservación favorable, de las poblaciones de la especie de que se trate en su área de distribución natural, los Estados miembros podrán establecer excepciones a lo dispuesto en los artículos 12, 13 y 14 y en las letras a) y b) del artículo 15:

- a) con el fin de proteger la fauna y flora silvestres y de conservar los hábitats naturales;
- b) para evitar daños graves en especial a los cultivos, al ganado, a los bosques, a las pesquerías y a las aguas, así como a otras formas de propiedad;
- c) en beneficio de la salud y seguridad públicas o por razones imperativas de interés público de primer orden, incluidas las de carácter socioeconómico y consecuencias beneficiosas de importancia primordial para el medio ambiente;
- d) para favorecer la investigación y educación, la repoblación, la reintroducción de dichas especies y para las operaciones de reproducción necesarias a dichos fines, incluida la propagación artificial de plantas;
- e) para permitir, en condiciones de riguroso control, con criterio selectivo y de forma limitada, la toma o posesión de un número limitado y especificado por las autoridades nacionales competentes de determinados especímenes de las especies que se enumeran en el Anexo IV.

2. Los Estados miembros transmitirán cada dos años a la Comisión un informe, acorde con el modelo establecido por el comité, de las excepciones aplicadas con arreglo al apartado 1. La Comisión emitirá un dictamen acerca de dichas excepciones en un plazo máximo de doce meses a partir de la recepción del informe, dando cuenta al comité.

3. Los informes deberán mencionar:

- a) las especies objeto de las excepciones y el motivo de éstas, incluida la naturaleza del riesgo, con indicación, si procede, de las soluciones alternativas no adoptadas y de los datos científicos utilizados;
- b) los medios, instalaciones o métodos autorizados para la captura o el sacrificio de especies animales y las razones de su empleo;
- c) las circunstancias de tiempo y lugar en que se concedan dichas excepciones;
- d) la autoridad facultada para declarar y controlar que se dan las condiciones exigidas y para decidir los medios, instalaciones o métodos que se pueden aplicar, los límites, los servicios y las personas encargadas de su ejecución;

▼B

- e) las medidas de control aplicadas y los resultados obtenidos.

Información*Artículo 17*

1. Cada seis años a partir de la expiración del plazo previsto en el artículo 23, los Estados miembros elaborarán un informe sobre la aplicación de las disposiciones que hayan adoptado en el marco de la presente Directiva. Dicho informe incluirá, en particular información sobre las medidas de conservación a que se refiere el apartado 1 del artículo 6, así como la evaluación de las repercusiones de dichas medidas en el estado de conservación de los tipos de hábitat del Anexo I y de las especies del Anexo II y los principales resultados de la vigilancia a que se refiere el artículo 11. Dicho informe, acorde con el modelo establecido por el comité, se remitirá a la Comisión y estará a disposición del público.

2. La Comisión elaborará un informe de síntesis basándose en los informes a que se refiere el apartado 1. Dicho informe incluirá una evaluación adecuada de los progresos realizados y, en particular, de la contribución de Natura 2000 a la consecución de los objetivos que se especifican en el artículo 3. La parte del proyecto de informe relativa a la información facilitada por un Estado miembro se presentará a las autoridades del Estado miembro de que se trate para su verificación. La Comisión publicará, tras someterla al Comité y a más tardar dos años después de la recepción por parte de la Comisión de los informes a que se refiere el apartado 1, la versión definitiva del informe y la remitirá a los Estados miembros, al Parlamento Europeo, al Consejo y al Comité Económico y Social.

3. Los Estados miembros podrán indicar las zonas designadas con arreglo a la presente Directiva mediante los carteles comunitarios previstos a tal efecto por el comité.

Investigación*Artículo 18*

1. Los Estados miembros y la Comisión fomentarán la investigación y los trabajos científicos necesarios habida cuenta de los objetivos enunciados en el artículo 2 y la obligación contemplada en el artículo 11. Intercambiarán información en aras de una buena coordinación de la investigación que se lleve a cabo tanto en los Estados miembros como a nivel comunitario.

2. Se concederá especial atención a los trabajos científicos necesarios para la aplicación de los artículos 4 y 10 y se fomentará la cooperación transfronteriza entre los Estados miembros en materia de investigación.

Procedimiento de modificación de los Anexos*Artículo 19*

Las modificaciones necesarias para adaptar al progreso técnico y científico los Anexos I, II, III, V y VI serán adoptadas por el Consejo, que se pronunciará por mayoría cualificada a propuesta de la Comisión.

Las modificaciones necesarias para adaptar al progreso técnico y científico el Anexo IV serán adoptadas por el Consejo, que se pronunciará por unanimidad a propuesta de la Comisión.

▼B**Comité****▼M2***Artículo 20*

La Comisión estará asistida por un Comité.

Artículo 21

1. En los casos en que se haga referencia al presente artículo, serán de aplicación los artículos 5 y 7 de la Decisión 1999/468/CE ⁽¹⁾, observando lo dispuesto en su artículo 8.

El plazo contemplado en el apartado 6 del artículo 5 de la Decisión 1999/468/CE queda fijado en tres meses.

2. El Comité aprobará su reglamento interno.

▼B**Disposiciones complementarias***Artículo 22*

En la aplicación de las disposiciones de la presente Directiva, los Estados miembros:

- a) estudiarán la conveniencia de reintroducir especies del Anexo IV, autóctonas de su territorio, siempre que esta medida contribuya a su conservación y a condición de que, teniendo igualmente en cuenta la experiencia de otros Estados miembros o de otras partes implicadas, se establezca mediante un estudio que tal reintroducción contribuye de modo eficaz a restablecer dichas especies en un estado de conservación favorable y que no se haga sino después de consultar adecuadamente a las personas afectadas;
- b) garantizarán que la introducción intencionada en la naturaleza de una especie que no sea autóctona de su territorio se regule de modo que no perjudique a la fauna y flora silvestres autóctonas ni a sus hábitats naturales en su zona de distribución natural y, si lo consideraren necesario, prohibirán dicha introducción. Se comunicará al comité, para su información, el resultado de los estudios de evaluación realizados;
- c) fomentarán la educación e información general sobre la necesidad de proteger las especies de fauna y flora silvestres y de conservar sus hábitats, así como los hábitats naturales.

Disposiciones finales*Artículo 23*

1. Los Estados miembros pondrán en vigor las disposiciones legales, reglamentarias y administrativas necesarias para dar cumplimiento a lo dispuesto en la presente Directiva en un plazo de dos años a partir de su notificación. Informarán de ello inmediatamente a la Comisión.

2. Cuando los Estados miembros adopten dichas disposiciones, éstas harán referencia a la presente Directiva o irán acompañadas de dicha referencia en su publicación oficial. Los Estados miembros establecerán las modalidades de la mencionada referencia.

⁽¹⁾ Decisión 1999/468/CE del Consejo, de 28 de junio de 1999, por la que se establecen los procedimientos para el ejercicio de las competencias de ejecución atribuidas a la Comisión (DO L 184 de 17.7.1999, p. 23).

▼B

3. Los Estados miembros comunicarán a la Comisión el texto de las disposiciones básicas de Derecho interno que adopten en el ámbito regulado por la presente Directiva.

Artículo 24

Los destinatarios de la presente Directiva serán los Estados miembros.

▼M3

ANEXO I

**TIPOS DE HÁBITATS NATURALES DE INTERÉS COMUNITARIO
CUYA CONSERVACIÓN REQUIERE LA DESIGNACIÓN DE ZONAS
DE ESPECIAL CONSERVACIÓN**

Interpretación

En el «Manual de Interpretación de los Hábitats de la Unión Europea», aprobado por el comité establecido por el artículo 20 («Comité Hábitats») y publicado por la Comisión Europea ⁽¹⁾, se ofrecen orientaciones para la interpretación de cada tipo de hábitat.

El código corresponde al código NATURA 2000.

El símbolo «*» indica los tipos de hábitats prioritarios.

1. HÁBITATS COSTEROS Y VEGETACIONES HALOFÍTICAS

11. Aguas marinas y medios de marea

- 1110 Bancos de arena cubiertos permanentemente por agua marina, poco profunda
- 1120 * Praderas de *Posidonia* (*Posidonium oceanicae*)
- 1130 Estuarios
- 1140 Llanos fangosos o arenosos que no están cubiertos de agua cuando hay marea baja
- 1150 * Lagunas costeras
- 1160 Grandes calas y bahías poco profundas
- 1170 Arrecifes
- 1180 Estructuras submarinas causadas por emisiones de gases

12. Acantilados marítimos y playas de guijarros

- 1210 Vegetación anual sobre desechos marinos acumulados
- 1220 Vegetación perenne de bancos de guijarros
- 1230 Acantilados con vegetación de las costas atlánticas y bálticas
- 1240 Acantilados con vegetación de las costas mediterráneas con *Limonium* spp. endémicos
- 1250 Acantilados con vegetación endémica de las costas macaronésicas

13. Marismas y pastizales salinos atlánticos y continentales

- 1310 Vegetación anual pionera con *Salicornia* y otras especies de zonas fangosas o arenosas
- 1320 Pastizales de *Spartina* (*Spartinion maritimi*)
- 1330 Pastizales salinos atlánticos (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)
- 1340 * Pastizales salinos continentales

14. Marismas y pastizales salinos mediterráneos y termoatlánticos

- 1410 Pastizales salinos mediterráneos (*Juncetalia maritimi*)
- 1420 Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (*Sarcocornetea fruticosae*)
- 1430 Matorrales halo-nitrófilos (*Pegano-Salsoletea*)

15. Estepas continentales halófilas y gipsófilas

- 1510 * Estepas salinas mediterráneas (*Limonietalia*)

⁽¹⁾ «Manual de Interpretación de los Hábitats de la Unión Europea», versión EUR 15/2, adoptado por el Comité Hábitats el 4 de octubre de 1999 y «Modificaciones del “Manual de Interpretación de los Hábitats de la Unión Europea” con miras a la ampliación de la UE» (Hab. 01/11b-rev. 1) adoptadas por el Comité Hábitats el 24 de abril de 2002 previa consulta escrita, Comisión Europea, Dirección General de Medio Ambiente.

▼M3

- 1520 * Vegetación gipsícola ibérica (*Gypsophiletalia*)
- 1530 * Estepas y marismas salinas panónicas
- 16. Archipiélagos, costas y superficies emergidas del Báltico boreal**
- 1610 Islas esker del Báltico con vegetación de playas de arena, de rocas o de guijarros y vegetación sublitoral
- 1620 Islotes e islitas del Báltico boreal
- 1630 * Praderas costeras del Báltico boreal
- 1640 Playas de arena con vegetación vivaz del Báltico boreal
- 1650 Calas estrechas del Báltico boreal

2. DUNAS MARÍTIMAS Y CONTINENTALES

21. Dunas marítimas de las costas atlánticas, del mar del Norte y del Báltico

- 2110 Dunas móviles embrionarias
- 2120 Dunas móviles de litoral con *Ammophila arenaria* (dunas blancas)
- 2130 * Dunas costeras fijas con vegetación herbácea (dunas grises)
- 2140 * Dunas fijas descalcificadas con *Empetrum nigrum*
- 2150 * Dunas fijas descalcificadas atlánticas (*Calluno-Ulicetea*)
- 2160 Dunas con *Hippophaë rhamnoides*
- 2170 Dunas con *Salix repens* spp. *argentea* (*Salicion arenariae*)
- 2180 Dunas arboladas de las regiones atlánticas, continental y boreal
- 2190 Depresiones intradunales húmedas
- 21A0 Machairs (* en Irlanda)

22. Dunas marítimas de las costas mediterráneas

- 2210 Dunas fijas de litoral del *Crucianellion maritimae*
- 2220 Dunas con *Euphorbia terracina*
- 2230 Dunas con céspedes del *Malcomietalia*
- 2240 Dunas con céspedes del *Brachypodietalia* y de plantas anuales
- 2250 * Dunas litorales con *Juniperus* spp.
- 2260 Dunas con vegetación esclerófila del *Cisto-Lavanduleta*
- 2270 * Dunas con bosques *Pinus pinea* y/o *Pinus pinaster*

23. Dunas continentales, antiguas y descalcificadas

- 2310 Brezales psamófilos secos con *Calluna* y *Genista*
- 2320 Brezales psamófilos secos con *Calluna* y *Empetrum nigrum*
- 2330 Dunas continentales con pastizales abiertos con *Corynephorus* y *Agrostis*
- 2340 * Dunas continentales panónicas

3. HÁBITATS DE AGUA DULCE

31. Aguas estancadas

- 3110 Aguas oligotróficas con un contenido de minerales muy bajo de las llanuras arenosas (*Littorelletalia uniflorae*)
- 3120 Aguas oligotróficas con un contenido de minerales muy bajo sobre suelos generalmente arenosos del mediterráneo occidental con *Isoetes* spp.
- 3130 Aguas estancadas, oligotróficas o mesotróficas con vegetación de *Littorelletea uniflorae* y/o *Isoëto-Nanojuncetea*
- 3140 Aguas oligomesotróficas calcáreas con vegetación béntica de *Chara* spp.

▼M3

- 3150 Lagos eutróficos naturales con vegetación *Magnopotamion* o *Hydrocharition*
- 3160 Lagos y estanques distróficos naturales
- 3170 * Estanques temporales mediterráneos
- 3180 * Turloughs
- 3190 Lagos de karst en yeso
- 31A0 * Lechos de loto de lagos termales de Transilvania

32. Aguas corrientes — tramos de cursos de agua con dinámica natural y semi-natural (lechos menores, medios y mayores), en los que la calidad del agua no presenta alteraciones significativas

- 3210 Ríos naturales de Fenoscandia
- 3220 Ríos alpinos con vegetación herbácea en sus orillas
- 3230 Ríos alpinos con vegetación leñosa en sus orillas de *Myricaria germanica*
- 3240 Ríos alpinos con vegetación leñosa en sus orillas de *Salix elaeagnos*
- 3250 Ríos mediterráneos de caudal permanente con *Glaucium flavum*
- 3260 Ríos, de pisos de planicie a montano con vegetación de *Ranunculon fluitantis* y de *Callitricho-Batrachion*
- 3270 Ríos de orillas fangosas con vegetación de *Chenopodion rubri* p.p. y de *Bidentation* p.p.
- 3280 Ríos mediterráneos de caudal permanente del *Paspalo-Agrostidion* con cortinas vegetales ribereñas de *Salix* y *Populus alba*
- 3290 Ríos mediterráneos de caudal intermitente del *Paspalo-Agrostidion*

4. BREZALES Y MATORRALES DE ZONA TEMPLADA

4010 Brezales húmedos atlánticos septentrionales de *Erica tetralix*

- 4020 * Brezales húmedos atlánticos de zonas templadas de *Erica ciliaris* y *Erica tetralix*
- 4030 Brezales secos europeos
- 4040 * Brezales secos atlánticos costeros de *Erica vagans*
- 4050 * Brezales macaronésicos endémicos
- 4060 Brezales alpinos y boreales
- 4070 * Matorrales de *Pinus mugo* y *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)
- 4080 Formaciones subarbustivas subárticas de *Salix* spp.
- 4090 Brezales oromediterráneos endémicos con aliaga
- 40A0 * Matorrales peripanónicos subcontinentales
- 40B0 Monte bajo de *Potentilla fruticosa* de Rhodope
- 40C0 * Monte bajo caducifolio pontosarmático

5. MATORRALES ESCLERÓFILOS

51. Matorrales submediterráneos y de zona templada

- 5110 Formaciones estables xerotermófilas de *Buxus sempervirens* en pendientes rocosas (*Berberidion* p.p.)
- 5120 Formaciones montanas de *Genista purgans*
- 5130 Formaciones de *Juniperus communis* en brezales o pastizales calcáreos
- 5140 * * Formaciones de *Cistus palhinhae* sobre brezales marítimos

52. Matorrales arborescentes mediterráneos

- 5210 Matorrales arborescentes de *Juniperus* spp.
- 5220 * Matorrales arborescentes de *Zyziphus*

▼ **M3**

5230 * Matorrales arborescentes de *Laurus nobilis*

53. Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos

5310 Monte bajo de *Laurus nobilis*

5320 Formaciones bajas de euphorbia próximas a los acantilados

5330 Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos

54. Matorrales de tipo frigánico

5410 Matorrales de tipo frigánico del mediterráneo occidental de cumbres de acantilados (*Astragalo-Plantaginetum subulatae*)

5420 *Sarcopoterium spinosum* phryganas

5430 Matorrales espinosos de tipo frigánico endémicos del *Euphorbio-Verbascion*

6. FORMACIONES HERBOSAS NATURALES Y SEMINATURALES

61. Prados naturales

6110 * Prados calcáreos cársticos o basófilos del *Alysso-Sedion albi*

6120 * Prados calcáreos de arenas xéricas

6130 Prados calaminarios de *Violetalia calaminariae*

6140 Prados pirenaicos silíceos de *Festuca eskia*

6150 Prados boreoalpinos silíceos

6160 Prados ibéricos silíceos de *Festuca indigesta*

6170 Prados alpinos y subalpinos calcáreos

6180 Prados orófilos macaronésicos

6190 Prados rupícolas panónicos (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

62. Formaciones herbosas secas seminaturales y facies de matorral

6210 Prados secos semi-naturales y facies de matorral sobre sustratos calcáreos (*Festuco-Brometalia*) (* parajes con notables orquídeas)

6220 * Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del *Thero-Brachypodietea*

6230 * Formaciones herbosas con *Nardus*, con numerosas especies, sobre sustratos silíceos de zonas montañosas (y de zonas submontañosas de la Europa continental)

6240 * Pastizales estépicos subpanónicos

6250 * Pastizales estépicos panónicos sobre loess

6260 * Estepas panónicas sobre arenas

6270 * Pastizales fenoscándicos de baja altitud, secas a orófilas, ricas en especies

6280 * Alvar nórdico y losas calizas precámbricas

62A0 Pastizales secos submediterráneos orientales (*Scorzoneratalia villosae*)

62B0 * Prados serpentinícolas de Chipre

62C0 * Estepas pontosarmáticas

62D0 Prados acidófilos oromoesios

63. Bosques esclerófilos de pastoreo (dehesas)

6310 Dehesas perennifolias de *Quercus* spp.

64. Prados húmedos seminaturales de hierbas altas

6410 Prados con molinias sobre sustratos calcáreos, turbosos o arcillo-limónicos (*Molinion caeruleae*)

6420 Prados húmedos mediterráneos de hierbas altas del *Molinion-Holochoenion*

6430 Megaforbios eutrofos hidrófilos de las orlas de llanura y de los pisos montano a alpino

▼ **M3**

6440 Prados aluviales inundables del *Cnidion dubii*

6450 Prados aluviales nortiboreales

6460 Prados turbosos de Troodos

65. Prados mesófilos

6510 Prados pobres de siega de baja altitud (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

6520 Prados de siega de montaña

6530 * Prados arbolados fenoscándicos

7. TURBERAS ALTAS, TURBERAS BAJAS (FENS Y MIRE) Y ÁREAS PANTANOSAS

71. Turberas ácidas de esfagnos

7110 * Turberas altas activas

7120 Turberas altas degradadas que todavía pueden regenerarse de manera natural

7130 Turberas de cobertura (* para las turberas activas)

7140 «Mires» de transición

7150 Depresiones sobre sustratos turbosos del *Rhynchosporion*

7160 Manantiales ricos en minerales y surgencias de fens

72. Áreas pantanosas calcáreas

7210 * Turberas calcáreas del *Cladium mariscus* y con especies del *Caricion davallianae*

7220 * Manantiales petrificantes con formación de tuf (*Cratoneurion*)

7230 Turberas bajas alcalinas

7240 * Formaciones pioneras alpinas de *Caricion bicoloris-atrofuscae*

73. Turberas boreales

7310 * Aapa mires

7320 * Palsa mires

8. HÁBITATS ROCOSOS Y CUEVAS

81. Desprendimientos rocosos

8110 Desprendimientos silíceos de los pisos montano a nival (*Androsacetalia alpinae* y *Galeopsietalia ladani*)

8120 Desprendimientos calcáreos y de esquistos calcáreos de los pisos montano a nival (*Thlaspietia rotundifolia*)

8130 Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos

8140 Desprendimientos mediterráneos orientales

8150 Desprendimientos medioeuropeos silíceos de zonas altas

8160 * Desprendimientos medioeuropeos calcáreos de los pisos colino a montano

82. Pendientes rocosas con vegetación casmofítica

8210 Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica

8220 Pendientes rocosas silíceas con vegetación casmofítica

8230 Roquedos silíceos con vegetación pionera del Sedo-*Scleranthion* o del Sedo *albi-Veronicion dillenii*

8240 * Pavimentos calcáreos

83. Otros hábitats rocosos

8310 Cuevas no explotadas por el turismo

8320 Campos de lava y excavaciones naturales

▼M3

8330 Cuevas marinas sumergidas o semisumergidas

8340 Glaciares permanentes

9. BOSQUES

Bosques (sub)naturales de especies autóctonas, en monte alto con sotobosque típico, que responden a uno de los siguientes criterios: raros o residuales o que albergan especies de interés comunitario

90. Bosques de la Europa boreal

9010 * Taiga occidental

9020 * Bosques maduros caducifolios naturales hemiboreales, de Fenoscandia, ricos en epífitos (*Quercus*, *Tilia*, *Acer*, *Fraxinus* o *Ulmus*)

9030 * Bosques naturales de las primeras fases de la sucesión de las áreas emergidas costeras

9040 Bosques nórdicos/subárticos de *Betula pubescens* ssp. *czerepanovii*9050 Bosques fenoscándicos de *Picea abies* ricos en herbáceas

9060 Bosques de coníferas sobre, o relacionados, con eskers fluvioglaciales.

9070 Pastizales arbolados fenoscándicos

9080 * Bosques pantanosos caducifolios de Fenoscandia

91. Bosques de la Europa templada9110 Hayedos del *Luzulo-Fagetum*9120 Hayedos acidófilos atlánticos con sotobosque de *Ilex* y a veces de *Taxus* (*Quercion robori-petraeae* o *Ilici-Fagenion*)9130 Hayedos del *Asperulo-Fagetum*9140 Hayedos subalpinos medioeuropeos de *Acer* y *Rumex arifolius*9150 Hayedos calcícolas medioeuropeas del *Cephalanthero-Fagion*9160 Robledales pedunculados o albares subatlánticos y medioeuropeos del *Carpinion betuli*9170 Robledales albares del *Galio-Carpinetum*9180 * * Bosques de laderas, desprendimientos o barrancos del *Tilio-Acerion*9190 Robledales maduros acidófilos de llanuras arenosas con *Quercus robur*91A0 Robledales maduros de las Islas Británicas con *Ilex* y *Blechnum*91B0 Fresnedas termófilas de *Fraxinus angustifolia*

91C0 * Bosques de Caledonia

91D0 * Turberas boscosas

91E0 * Bosques aluviales de *Alnus glutinosa* y *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)91F0 Bosques mixtos de *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* o *Fraxinus angustifolia*, en las riberas de los grandes ríos (*Ulmenion minoris*)91G0 * Bosques panónicos de *Quercus petraea* y *Carpinus betulus*91H0 * Bosques panónicos de *Quercus pubescens*91I0 * Bosques eurosiberianos estépico de *Quercus* spp.91J0 * * Bosques de las Islas Británicas con *Taxus baccata*91K0 Bosques ilirios de *Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)91L0 Bosques ilirios de robles y carpes (*Erythronio-Carpinion*)

91M0 Bosques balcanicopanónicos de roble turco y roble albar

91N0 * Matorrales de dunas arenosas continentales panónicas (*Junipero-Populetum albae*)91P0 Abetales de Swietokrzyskie (*Abietetum polonicum*)

▼ **M3**

- 91Q0 Bosques calcófilos de *Pinus sylvestris* de los Cárpatos Occidentales
- 91R0 Bosques dináricos dolomíticos de pino silvestre (*Genisto januensis-Pinetum*)
- 91S0 * Western Pontic beech forests
- 91T0 Bosques centroeuropeos de pino silvestre y líquenes
- 91U0 Bosques esteparios sármatas de pino silvestre
- 91V0 Hayedos dacios (*Symphyto-Fagion*)
- 91W0 Hayedos de Moesia
- 91X0 Hayedos de Dobroduja
- 91Y0 Bosques dacios de robles y carpes
- 91Z0 Bosquetes de tilo plateado de Moesia
- 91AA * Bosques de roble blanco
- 91BA Abetales de Moesia
- 91CA Bosques pino silvestre de Rhodope y la Cordillera Balcánica
- 92. Bosques mediterráneos caducifolios**
- 9210 * Hayedos de los Apeninos con *Taxus* e *Ilex*
- 9220 * Hayedos de los Apeninos con *Abies alba* y hayedos con *Abies nebrodensis*
- 9230 Robledales galaico-portugueses con *Quercus robur* y *Quercus pyrenaica*
- 9240 Robledales ibéricos de *Quercus faginea* y *Quercus canariensis*
- 9250 Robledales de *Quercus trojana*
- 9260 Bosques de *Castanea sativa*
- 9270 Hayedos helénicos con *Abies borisii-regis*
- 9280 Bosques de *Quercus frainetto*
- 9290 Bosques de *Cupressus* (*Acero-Cupression*)
- 92A0 Bosques galería de *Salix alba* y *Populus alba*
- 92B0 Bosques galería de ríos de caudal intermitente mediterráneos con *Rhododendron ponticum*, *Salix* y otras
- 92C0 Bosques de *Platanus orientalis* y *Liquidambar orientalis* (*Platanion orientalis*)
- 92D0 Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (*Nerio-Tamaricetea* y *Securinegion tinctoriae*)
- 93. Bosques esclerófilos mediterráneos**
- 9310 Robledales del Egeo de *Quercus brachyphylla*
- 9320 Bosques de *Olea* y *Ceratonia*
- 9330 Alcornocales de *Quercus suber*
- 9340 Encinares de *Quercus ilex* y *Quercus rotundifolia*
- 9350 Bosques de *Quercus macrolepis*
- 9360 * Laurisilvas macaronésicas (*Laurus*, *Ocotea*)
- 9370 * Palmerales de *Phoenix*
- 9380 Bosques de *Ilex aquifolium*
- 9390 * Matorrales y vegetación subarborescente con *Quercus alnifolia*
- 93A0 Bosques con *Quercus infectoria* (*Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae*)

▼ **M3****94. Bosques de coníferas de montañas templadas**

- 9410 Bosques acidófilos de *Picea* de los pisos montano a alpino (*Vaccinio-Piceetea*)
- 9420 Bosques alpinos de *Larix decidua* y/o *Pinus cembra*
- 9430 Bosques montanos y subalpinos de *Pinus uncinata* (* en sustratos yesoso o calcáreo)

95. Bosques de coníferas de montañas mediterráneas y macaronésicas

- 9510 * Abetales sudapeninos de *Abies alba*
- 9520 Abetales de *Abies pinsapo*
- 9530 * Pinares (sud-)mediterráneos de pinos negros endémicos
- 9540 Pinares mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos
- 9550 Pinares endémicos canarios
- 9560 * Bosques endémicos de *Juniperus* spp.
- 9570 * Alcornocales de *Quercus suber*
- 9580 * Bosques mediterráneos de *Taxus baccata*
- 9590 * * Bosques de *Cedrus brevifolia* (*Cedrosetum brevifoliae*)
- 95A0 High oro-Mediterranean Pinares supra-oromediterráneos

▼ **M3***ANEXO II***ESPECIES ANIMALES Y VEGETALES DE INTERÉS COMUNITARIO
PARA CUYA CONSERVACIÓN ES NECESARIO DESIGNAR ZONAS
ESPECIALES DE CONSERVACIÓN****Interpretación**

- a) El anexo II es complementario del anexo I en cuanto a la realización de una red coherente de zonas especiales de conservación.
- b) Las especies que figuran en el presente anexo están indicadas:
- por el nombre de la especie o subespecie, o
 - por el conjunto de las especies pertenecientes a un taxón superior o a una parte designada de dicho taxón.

La abreviatura «spp.» a continuación del nombre de una familia o de un género sirve para designar todas las especies pertenecientes a dicha familia o género.

- c) Símbolos

Se antepone un asterisco (*) al nombre de una especie para indicar que dicha especie es prioritaria.

La mayoría de las especies que figuran en el presente anexo se hallan incluidas en el anexo IV. Con el símbolo (o), colocado detrás del nombre, se indican aquellas especies que figuran en el presente anexo y no se hallan incluidas en el anexo IV ni en el anexo V; con el símbolo (V), colocado detrás del nombre, se indican aquellas especies que, figurando en el presente anexo, están también incluidas en el anexo V, pero no en el anexo IV.

a) **ANIMALES***VERTEBRADOS***MAMÍFEROS****INSECTIVORA**

Talpidae

Galemys pyrenaicus

CHIROPTERA

Rhinolophidae

Rhinolophus blasii

Rhinolophus euryale

Rhinolophus ferrumequinum

Rhinolophus hipposideros

Rhinolophus mehelyi

Vespertilionidae

Barbastella barbastellus

Miniopterus schreibersii

Myotis bechsteinii

Myotis blythii

Myotis capaccinii

Myotis dasycneme

Myotis emarginatus

Myotis myotis

Pteropodidae

Rousettus aegyptiacus

▼ **M3**

RODENTIA

Gliridae

Myomimus roachi

Sciuridae

* *Marmota marmota latirostris*

* *Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus)*

Spermophilus citellus (Citellus citellus)

* *Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)*

Castoridae

Castor fiber (excepto las poblaciones estonias, letonas, lituanas, finlandesas y suecas)

Cricetidae

Mesocricetus newtoni

Microtidae

Microtus cabreræ

* *Microtus oeconomus arenicola*

* *Microtus oeconomus mehelyi*

Microtus tatricus

Zapodidae

Sicista subtilis

CARNIVORA

Canidae

* *Alopex lagopus*

* *Canis lupus* (excepto la población estonia; poblaciones griegas: solamente las del sur del paralelo 39; poblaciones españolas: solamente las del sur del Duero; excepto las poblaciones letonas, lituanas y finlandesas).

Ursidae

* *Ursus arctos* (excepto las poblaciones estonias, finlandesas y suecas)

Mustelidae

* *Gulo gulo*

Lutra lutra

Mustela eversmanni

* *Mustela lutreola*

Vormela peregusna

Felidae

Lynx lynx (excepto las poblaciones estonias, letonas y finlandesas)

* *Lynx pardinus*

Phocidae

Halichoerus grypus (V)

* *Monachus monachus*

Phoca hispida botnica (V)

* *Phoca hispida saimensis*

Phoca vitulina (V)

ARTIODACTYLA

Cervidae

▼M3

* *Cervus elaphus corsicanus*

Rangifer tarandus fennicus (o)

Bovidae

* *Bison bonasus*

Capra aegagrus (poblaciones naturales)

* *Capra pyrenaica pyrenaica*

Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) (poblaciones naturales — Córcega y Cerdeña)

Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*)

* *Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*)

Rupicapra rupicapra balcanica

* *Rupicapra rupicapra tatrica*

CETACEA

Phocoena phocoena

Tursiops truncatus

REPTILES

CHELONIA (TESTUDINES)

Testudinidae

Testudo graeca

Testudo hermanni

Testudo marginata

Cheloniidae

* *Caretta caretta*

* *Chelonia mydas*

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Lacerta bonnali (*Lacerta monticola*)

Lacerta monticola

Lacerta schreiberi

Gallotia galloti insulanagae

* *Gallotia simonyi*

Podarcis lilfordi

Podarcis pityusensis

Scincidae

Chalcides simonyi (*Chalcides occidentalis*)

Gekkonidae

Phyllodactylus europaeus

OPHIDIA (SERPENTES)

Colubridae

* *Coluber cypriensis*

Elaphe quatuorlineata

▼ M3*Elaphe situla** *Natrix natrix cypriaca*

Viperidae

* *Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*)*Vipera ursinii* (excepto *Vipera ursinii rakosiensis*)* *Vipera ursinii rakosiensis***ANFIBIOS**

CAUDATA

Salamandridae

*Chioglossa lusitanica**Mertensiella luschani* (*Salamandra luschani*)* *Salamandra aurorae* (*Salamandra atra aurorae*)*Salamandrina terdigitata**Triturus carnifex* (*Triturus cristatus carnifex*)*Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*)*Triturus dobrogicus* (*Triturus cristatus dobrogicus*)*Triturus karelinii* (*Triturus cristatus karelinii*)*Triturus montandoni**Triturus vulgaris ampelensis*

Proteidae

* *Proteus anguinus*

Plethodontidae

Hydromantes (*Speleomantes*) *ambrosii**Hydromantes* (*Speleomantes*) *flavus**Hydromantes* (*Speleomantes*) *genei**Hydromantes* (*Speleomantes*) *imperialis**Hydromantes* (*Speleomantes*) *strinatii**Hydromantes* (*Speleomantes*) *supramontis*

ANURA

Discoglossidae

* *Alytes muletensis**Bombina bombina**Bombina variegata**Discoglossus galganoi* (*Discoglossus «jeanneae»* inclusive)*Discoglossus montalentii**Discoglossus sardus*

Ranidae

Rana latastei

Pelobatidae

* *Pelobates fuscus insubricus***PECES**

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

Eudontomyzon spp. (o)

▼ **M3**

Lampetra fluviatilis (V) (excepto las poblaciones finlandesas y suecas)

* *Lampreta planeri* (o) (excepto las poblaciones estonias, finlandesas y suecas)

Lethenteron zanandreae (V)

Petromyzon marinus(o) (excepto las poblaciones suecas)

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

* *Acipenser naccarii*

* *Acipenser sturio*

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp. (V)

SALMONIFORMES

Salmonidae

Hucho hucho (poblaciones naturales) (V)

Salmo macrostigma (o)

Salmo marmoratus (o)

Salmo salar (sólo en agua dulce) (V) (excepto las poblaciones finlandesas)

Coregonidae

* *Coregonus oxyrhynchus* (poblaciones anadromas en algunos sectores del Mar del Norte)

Umbridae

Umbra krameri (o)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Alburnus albidus (o) (*Alburnus vulturius*)

Anaecypris hispanica

Aspius aspius (V) (excepto las poblaciones finlandesas)

Barbus comiza (V)

Barbus meridionalis (V)

Barbus plebejus (V)

Chalcalburnus chalcoides (o)

Chondrostoma genei (o)

Chondrostoma lusitanicum (o)

Chondrostoma polylepis (o) (*C. willkommi* inclusive)

Chondrostoma soetta (o)

Chondrostoma toxostoma (o)

Gobio albipinnatus (o)

Gobio kessleri (o)

Gobio uranoscopus (o)

Iberocypris palaciosi (o)

* *Ladigesocypris ghigii* (o)

Leuciscus lucumonis (o)

Leuciscus souffia (o)

Pelecus cultratus (V)

▼ **M3**

Phoxinellus spp. (o)

* *Phoxinus phoxinus*

Rhodeus sericeus amarus (o)

Rutilus pigus (V)

Rutilus rubilio (o)

Rutilus arcasii (o)

Rutilus macrolepidotus(o)

Rutilus lemmingii (o)

Rutilus frisii meidingeri (V)

Rutilus alburnoides (o)

Scardinius graecus (o)

Cobitidae

Cobitis elongata (o)

Cobitis taenia (o) (excepto las poblaciones finlandesas)

Cobitis trichonica (o)

Misgurnus fossilis (o)

Sabanejewia aurata (o)

Sabanejewia larvata (o) (*Cobitis larvata* y *Cobitis conspersa*)

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus asotus (V)

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Aphanius iberus (o)

Aphanius fasciatus (o)

* *Valencia hispanica*

* *Valencia letourneuxi* (*Valencia hispanica*)

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus baloni

Gymnocephalus schraetzer (V)

* *Romanichthys valsanicola*

Zingel spp. ((o) excepto *Zingel asper* y *Zingel zingel* (V))

Gobiidae

Knipowitschia (Padogobius) panizzae (o)

Padogobius nigricans (o)

Pomatoschistus canestrini (o)

SCORPAENIFORMES

Cottidae

Cottus gobio (o) (excepto las poblaciones finlandesas)

Cottus petiti (o)

▼ **M3**

INVERTEBRADOS

ARTRÓPODOS

CRUSTACEA

Decapoda

Austropotamobius pallipes (V)* *Austropotamobius torrentium* (V)

Isopoda

* *Armadillidium ghardalamensis*

INSECTA

Coleoptera

Agathidium pulchellum (o)*Bolbelasmus unicornis**Boros schneideri* (o)*Buprestis splendens**Carabus hampei**Carabus hungaricus** *Carabus menetriesi pacholei** *Carabus olympiae**Carabus variolosus**Carabus zawadzskii**Cerambyx cerdo**Corticaria planula* (o)*Cucujus cinnaberinus**Dorcadion fulvum cervae**Duvalius gebhardti**Duvalius hungaricus**Dytiscus latissimus**Graphoderus bilineatus**Leptodirus hochenwarti**Limoniscus violaceus* (o)*Lucanus cervus* (o)*Macroplea pubipennis* (o)*Mesosa myops* (o)*Morimus funereus* (o)* *Osmoderma eremita**Oxyporus mannerheimii* (o)*Pilemia tigrina** *Phryganophilus ruficollis**Probaticus subrugosus**Propomacrus cypriacus** *Pseudogaurotina excellens**Pseudoseriscius cameroni**Pytho kolwensis**Rhysodes sulcatus* (o)

▼ **M3**

* *Rosalia alpina*

Stephanopachys linearis (o)

Stephanopachys substriatus (o)

Xyletinus tremulicola (o)

Hemiptera

Aradus angularis (o)

Lepidoptera

Agriades glandon aquilo (o)

Arytrura musculus

* *Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria* (o)

Catopta thrips

Chondrosoma fiduciarium

Clossiana improba (o)

Coenonympha oedippus

Colias myrmidone

Cucullia mixta

Dioszeghyana schmidtii

Erannis ankeraria

Erebia calcaria

Erebia christi

Erebia medusa polaris (o)

Eriogaster catax

Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia (o)

Glyphipterix loricatella

Gortyna borelii lunata

Graellsia isabellae (V)

Hesperia comma catena (o)

Hypodryas maturna

Leptidea morsei

Lignyopectera fumidaria

Lycaena dispar

Lycaena helle

Maculinea nausithous

Maculinea teleius

Melanargia arge

* *Nymphalis vaualbum*

Papilio hospiton

Phyllometra culminaria

Plebicula golgus

Polymixis rufocincta isolata

Polyommatus eroides

Pseudophilotes bavius

Xestia borealis (o)

Xestia brunneopicta (o)

▼M3

* *Xylomoia strix*

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

Coenagrion hylas (o)

Coenagrion mercuriale (o)

Coenagrion ornatum (o)

Cordulegaster heros

Cordulegaster trinacriae

Gomphus graslinii

Leucorrhinia pectoralis

Lindenia tetraphylla

Macromia splendens

Ophiogomphus cecilia

Oxygastra curtisii

Orthoptera

Baetica ustulata

Brachytrupes megacephalus

Isophya costata

Isophya harzi

Isophya stysi

Myrmecophilus baronii

Odontopodisma rubripes

Paracaloptenus caloptenoides

Pholidoptera transsylvanica

Stenobothrus (Stenobothrades) eurasius

ARACHNIDA

Pseudoscorpiones

Anthrenochernes stellae (o)

MOLUSCOS

GASTROPODA

Anisus vorticulus

Caseolus calculus

Caseolus commixta

Caseolus sphaerula

Chilostoma banaticum

Discula leacockiana

Discula tabellata

Discus guerinianus

Elona quimperiana

Geomalacus maculosus

Geomitra moniziana

Gibbula nivosa

* *Helicopsis striata austriaca* (o)

▼ **M3**

Hygromia kovacsi
Idiomela (Helix) subplicata
Lampedusa imitatrix
 * *Lampedusa melitensis*
Leiostyla abbreviata
Leiostyla cassida
Leiostyla corneocostata
Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa
 * *Paladilhia hungarica*
Sadleriana pannonica
Theodoxus transversalis
Vertigo angustior (o)
Vertigo genesii (o)
Vertigo geyeri (o)
Vertigo moulinsiana (o)

BIVALVIA**Unionoida**

Margaritifera durrovensis (Margaritifera margaritifera) (V)
Margaritifera margaritifera (V)
Unio crassus

Dreissenidae

Congeria kusceri

b) **PLANTAS****PTERIDOPHYTA****ASPLENIACEAE**

Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy
Asplenium adulterinum Milde

BLECHNACEAE

Woodwardia radicans (L.) Sm.

DICKSONIACEAE

Culcita macrocarpa C. Presl

DRYOPTERIDACEAE

Diplazium sibiricum (Turcz. ex Kunze) Kurata
 * *Dryopteris corleyi* Fraser-Jenk.
Dryopteris fragans (L.) Schott

HYMENOPHYLLACEAE

Trichomanes speciosum Willd.

ISOETACEAE

Isoetes boryana Durieu
Isoetes malinverniana Ces. & De Not.

MARSILEACEAE

Marsilea batardae Launert
Marsilea quadrifolia L.

▼ **M3**

Marsilea strigosa Willd.

OPHIOGLOSSACEAE

Botrychium simplex Hitchc.

Ophioglossum polyphyllum A. Braun

GYMNOSPERMAE

PINACEAE

* *Abies nebrodensis* (Lojac.) Mattei

ANGIOSPERMAE

ALISMATACEAE

* *Alisma wahlenbergii* (Holmberg) Juz.

Caldesia parnassifolia (L.) Parl.

Luronium natans (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE

Leucojum nicaeense Ard.

Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley

Narcissus calcicola Mendonça

Narcissus cyclamineus DC.

Narcissus fernandesii G. Pedro

Narcissus humilis (Cav.) Traub

* *Narcissus nevadensis* Pugsley

Narcissus pseudonarcissus L. subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes

Narcissus scaberulus Henriq.

Narcissus triandrus L. subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.

Narcissus viridiflorus Schousboe

ASCLEPIADACEAE

Vincetoxicum pannonicum (Borhidi) Holub

BORAGINACEAE

* *Anchusa crispa* Viv.

Echium russicum J.F.Gemlin

* *Lithodora nitida* (H. Em) R. Fernandes

Myosotis lusitanica Schuster

Myosotis rehsteineri Wartm.

Myosotis retusifolia R. Afonso

Omphalodes kuzinskyanae Willk.

* *Omphalodes littoralis* Lehm.

* *Onosma tornensis* Javorka

Solenanthus albanicus (Degen & al.) Degen & Baldacci

* *Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

Adenophora lilifolia (L.) Ledeb.

Asyneuma giganteum (Boiss.) Bornm.

* *Campanula bohemica* Hruby

* *Campanula gelida* Kovanda

Campanula romanica Săvul.

▼ M3

- * *Campanula sabatia* De Not.
- * *Campanula serrata* (Kit.) Hendrych
- Campanula zoysii* Wulfen
- Jasione crispa* (Pourret) Samp. subsp. *serpentinica* Pinto da Silva
- Jasione lusitanica* A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

- Arenaria ciliata* L. subsp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl
- Arenaria humifusa* Wahlenberg
- * *Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter
- Arenaria provincialis* Chater & Halliday
- * *Cerastium alsinifolium* Tausch *Cerastium dinaricum* G. Beck & Szysz.
- Dianthus arenarius* L. subsp. *arenarius*
- * *Dianthus arenarius* subsp. *bohemicus* (Novak) O.Schwarz
- Dianthus cintranus* Boiss. & Reuter subsp. *cintranus* Boiss. & Reuter
- * *Dianthus diutinus* Kit.
- * *Dianthus lumnitzeri* Wiesb.
- Dianthus marizii* (Samp.) Samp.
- * *Dianthus moravicus* Kovanda
- * *Dianthus nitidus* Waldst. et Kit.
- Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani* (Rapcs.) Baksay
- Dianthus rupicola* Biv.
- * *Gypsophila papillosa* P. Porta
- Herniaria algarvica* Chaudhri
- * *Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis
- Herniaria lusitanica* (Chaudhri) subsp. *berlengiana* Chaudhri
- Herniaria maritima* Link
- * *Minuartia smejkalii* Dvorakova
- Moehringia jankae* Griseb. ex Janka
- Moehringia lateriflora* (L.) Fenzl.
- Moehringia tommasinii* Marches.
- Moehringia villosa* (Wulfen) Fenzl
- Petrocoptis grandiflora* Rothm.
- Petrocoptis montsicciana* O. Bolos & Rivas Mart.
- Petrocoptis pseudoviscosa* Fernández Casas
- Silene furcata* Rafin. subsp. *angustiflora* (Rupr.) Walters
- * *Silene hicesiae* Brullo & Signorello
- Silene hifacensis* Rouy ex Willk.
- * *Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.
- Silene longicilia* (Brot.) Oth.
- Silene mariana* Pau
- * *Silene orphanidis* Boiss
- * *Silene rothmaleri* Pinto da Silva
- * *Silene velutina* Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

▼ **M3**

- * *Bassia (Kochia) saxicola* (Guss.) A. J. Scott
- * *Cremnophyton lanfrancoi* Brullo et Pavone
- * *Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTACEAE

- Cistus palhinhae* Ingram
- Halimium verticillatum* (Brot.) Sennen
- Helianthemum alypoides* Losa & Rivas Goday
- Helianthemum caput-felis* Boiss.
- * *Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira

COMPOSITAE

- * *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter
- Artemisia campestris* L. subsp. *bottnica* A.N. Lundström ex Kindb.
- * *Artemisia granatensis* Boiss.
- * *Artemisia laciniata* Willd.
- Artemisia oelandica* (Besser) Komaror
- * *Artemisia panicii* (Janka) Ronn.
- * *Aster pyrenaeus* Desf. ex DC
- * *Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.
- Carlina onopordifolia* Besser
- * *Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.
- * *Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal
- * *Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler
- * *Centaurea akamantis* T. Georgiadis & G. Chatzikyriakou
- * *Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal
- * *Centaurea balearica* J. D. Rodriguez
- * *Centaurea borjae* Valdes-Berm. & Rivas Goday
- * *Centaurea citricolor* Font Quer
- Centaurea corymbosa* Pourret
- Centaurea gadorensis* G. Blanca
- * *Centaurea horrida* Badaro
- Centaurea immanuelis-loewii* Degen
- Centaurea jankae* Brandza
- * *Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.
- Centaurea kartschiana* Scop.
- * *Centaurea lactiflora* Halacsy
- Centaurea micrantha* Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál
- * *Centaurea niederi* Heldr.
- * *Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.
- * *Centaurea pinnata* Pau
- Centaurea pontica* Prodan & E. I. Nyárády
- Centaurea pulvinata* (G. Blanca) G. Blanca
- Centaurea rothmalerana* (Arènes) Dostál
- Centaurea vicentina* Mariz
- Cirsium brachycephalum* Juratzka

▼ M3

- * *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.
- Crepis granatensis* (Willk.) B. Blanca & M. Cueto
- Crepis pusilla* (Sommier) Merxmüller
- Crepis tectorum* L. subsp. *nigrescens*
- Erigeron frigidus* Boiss. ex DC.
- * *Helichrysum melitense* (Pignatti) Brullo et al
- Hymenostemma pseudanthemis* (Kunze) Willd.
- Hyoseris frutescens* Brullo et Pavone
- * *Jurinea cyanoides* (L.) Reichenb.
- * *Jurinea fontqueri* Cuatrec.
- * *Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter
- Leontodon microcephalus* (Boiss. ex DC.) Boiss.
- Leontodon boryi* Boiss.
- * *Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell
- Leuzea longifolia* Hoffmanns. & Link
- Ligularia sibirica* (L.) Cass.
- * *Palaeocyanus crassifolius* (Bertoloni) Dostal
- Santolina impressa* Hoffmanns. & Link
- Santolina semidentata* Hoffmanns. & Link
- Saussurea alpina* subsp. *esthonica* (Baer ex Rupr) Kupffer
- * *Senecio elodes* Boiss. ex DC.
- Senecio jacobea* L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner
- Senecio nevadensis* Boiss. & Reuter
- * *Serratula lycopifolia* (Vill.) A.Kern
- Tephrosieris longifolia* (Jacq.) Griseb et Schenk subsp. *moravica*

CONVOLVULACEAE

- * *Convolvulus argyrothamnus* Greuter
- * *Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles

CRUCIFERAE

- Alyssum pyrenaicum* Lapeyr.
- * *Arabis kennedyae* Meikle
- Arabis sadina* (Samp.) P. Cout.
- Arabis scopoliana* Boiss
- * *Biscutella neustriaca* Bonnet
- Biscutella vincentina* (Samp.) Rothm.
- Boleum asperum* (Pers.) Desvaux
- Brassica glabrescens* Poldini
- Brassica hilarionis* Post
- Brassica insularis* Moris
- * *Brassica macrocarpa* Guss.
- Braya linearis* Rouy
- * *Cochlearia polonica* E. Fröhlich
- * *Cochlearia tatrae* Borbas
- * *Coincya rupestris* Rouy

▼ **M3**

* *Coronopus navasii* Pau

Crambe tataria Sebeok

Diplotaxis ibicensis (Pau) Gómez-Campo

* *Diplotaxis siettiana* Maire

Diplotaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.

Draba cacuminum Elis Ekman

Draba cinerea Adams

Draba dorneri Heuffel.

Erucastrum palustre (Pirona) Vis.

* *Erysimum pienicum* (Zapal.) Pawl.

* *Iberis arbuscula* Runemark

Iberis procumbens Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva

* *Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.

Jonopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.

Rhynchosinapis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp. *cintrana* (Coutinho) Franco & P. Silva (*Coincya cintrana* (P. Cout.) Pinto da Silva)

Sisymbrium cavanillesianum Valdés & Castroviejo

Sisymbrium supinum L.

Thlaspi jankae A.Kern.

CYPERACEAE

Carex holostoma Drejer

* *Carex panormitana* Guss.

Eleocharis carniolica Koch

DIOSCOREACEAE

* *Borderea chouardii* (Gaussen) Heslot

DROSERACEAE

Aldrovanda vesiculosa L.

ELATINACEAE

Elatine gussonei (Sommier) Brullo et al

ERICACEAE

Rhododendron luteum Sweet

EUPHORBIACEAE

* *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann

Euphorbia transtagana Boiss.

GENTIANACEAE

* *Centaurium rigualii* Esteve

* *Centaurium somedanum* Lainz

Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet

Gentianella anglica (Pugsley) E. F. Warburg

* *Gentianella bohémica* Skalicky

GERANIACEAE

* *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter

Erodium paularense Fernández-González & Izco

* *Erodium rupicola* Boiss.

GLOBULARIACEAE

▼ **M3**

* *Globularia stygia* Orph. ex Boiss.

GRAMINEAE

Arctagrostis latifolia (R. Br.) Griseb.

Arctophila fulva (Trin.) N. J. Anderson

Avenula hackelii (Henriq.) Holub

Bromus grossus Desf. ex DC.

Calamagrostis chalybaea (Laest.) Fries

Cinna latifolia (Trev.) Griseb.

Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl

Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.

Festuca duriotagana Franco & R. Afonso

Festuca elegans Boiss.

Festuca henriquesii Hack.

Festuca summilusitana Franco & R. Afonso

Gaudinia hispanica Stace & Tutin

Holcus setiglumis Boiss. & Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva

Micropyropsis tuberosa Romero — Zarco & Cabezudo

Poa granitica Br.-Bl. subsp. *disparilis* (E. I. Nyárády) E. I. Nyárády

* *Poa riphaea* (Ascher et Graebner) Fritsch

Pseudarrhenatherum pallens (Link) J. Holub

Puccinellia phryganodes (Trin.) Scribner + Merr.

Puccinellia pungens (Pau) Paunero

* *Stipa austroitalica* Martinovsky

* *Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz

Stipa danubialis Dihoru & Roman

* *Stipa styriaca* Martinovsky

* *Stipa veneta* Moraldo

* *Stipa zaleskii* Wilensky

Trisetum subalpestre (Hartman) Neuman

GROSSULARIACEAE

* *Ribes sardoum* Martelli

HIPPURIDACEAE

Hippuris tetraphylla L. Fil.

HYPERICACEAE

* *Hypericum aciferum* (Greuter) N.K.B. Robson

IRIDACEAE

Crocus cyprius Boiss. et Kotschy

Crocus hartmannianus Holmboe

Gladiolus palustris Gaud.

Iris aphylla L. subsp. *hungarica* Hegi

Iris humilis Georgi subsp. *arenaria* (Waldst. et Kit.) A. et D.Löve

JUNCACEAE

Juncus valvatus Link

Luzula arctica Blytt

▼ **M3**

LABIATAE

- Dracocephalum austriacum* L.
- * *Micromeria taygetea* P. H. Davis
- Nepeta dirphyia* (Boiss.) Heldr. ex Halacsy
- * *Nepeta sphaciotica* P. H. Davis
- Origanum dictamnus* L.
- Phlomis brevibracteata* Turrit
- Phlomis cypria* Post
- Salvia veneris* Hedge
- Sideritis cypria* Post
- Sideritis incana* subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga
- Sideritis javalambrensis* Pau
- Sideritis serrata* Cav. ex Lag.
- Teucrium lepicephalum* Pau
- Teucrium turredanum* Losa & Rivas Goday
- * *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link
- Thymus carnosus* Boiss.
- * *Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (*Thymus cephalotos* L.)

LEGUMINOSAE

- Anthyllis hystrix* Cardona, Contandr. & E. Sierra
- * *Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge
- * *Astragalus aquilanus* Anzalone
- Astragalus centralpinus* Braun-Blanquet
- * *Astragalus macrocarpus* DC. subsp. *lefkarensis*
- * *Astragalus maritimus* Moris
- Astragalus peterfii* Jáv.
- Astragalus tremolsianus* Pau
- * *Astragalus verrucosus* Moris
- * *Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.
- Genista dorycnifolia* Font Quer
- Genista holopetala* (Fleischm. ex Koch) Baldacci
- Melilotus segetalis* (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco
- * *Ononis hackelii* Lange
- Trifolium saxatile* All.
- * *Vicia bifoliolata* J.D. Rodríguez

LENTIBULARIACEAE

- * *Pinguicula crystallina* Sm.
- Pinguicula nevadensis* (Lindb.) Casper

LILIACEAE

- Allium grosii* Font Quer
- * *Androcymbium rechingeri* Greuter
- * *Asphodelus bento-rainhae* P. Silva
- * *Chionodoxa lochiai* Meikle in Kew Bull.
- Colchicum arenarium* Waldst. et Kit.

▼ **M3**

Hyacinthoides vicentina (Hoffmans. & Link) Rothm.

* *Muscari gussonei* (Parl.) Tod.

Scilla litardierei Breist.

* *Scilla morrisii* Meikle

Tulipa cypria Stapf

Tulipa hungarica Borbas

LINACEAE

* *Linum dolomiticum* Borbas

* *Linum muelleri* Moris (*Linum maritimum muelleri*)

LYTHRACEAE

* *Lythrum flexuosum* Lag.

MALVACEAE

Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb.

NAJADACEAE

Najas flexilis (Willd.) Rostk. & W.L. Schmidt

Najas tenuissima (A. Braun) Magnus

OLEACEAE

Syringa josikaea Jacq. Fil. ex Reichenb.

ORCHIDACEAE

Anacamptis urvilleana Sommier et Caruana Gatto

Calypso bulbosa L.

* *Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.

Cypripedium calceolus L.

Dactylorhiza kalopissii E.Nelson

Gymnigritella runei Teppner & Klein

Himantoglossum adriaticum Baumann

Himantoglossum caprinum (Bieb.) V.Koch

Liparis loeselii (L.) Rich.

* *Ophrys kotschyi* H.Fleischm. et Soo

* *Ophrys lunulata* Parl.

Ophrys melitensis (Salkowski) J et P Devillers-Terschuren

Platanthera obtusata (Pursh) subsp. *oligantha* (Turez.) Hulten

OROBANCHACEAE

Orobanche densiflora Salzm. ex Reut.

PAEONIACEAE

Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.

Paeonia clusii F.C. Stern subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis

Paeonia officinalis L. subsp. *banatica* (Rachel) Soo

Paeonia parnassica Tzanoudakis

PALMAE

Phoenix theophrasti Greuter

PAPAVERACEAE

Corydalis gotlandica Lidén

Papaver laestadianum (Nordh.) Nordh.

▼ **M3**

Papaver radicum Rottb. subsp. *hyperboreum* Nordh.

PLANTAGINACEAE

Plantago algarbiensis Sampaio (*Plantago bracteosa* (Willk.) G. Sampaio)

Plantago almogravensis Franco

PLUMBAGINACEAE

Armeria berlengensis Daveau

* *Armeria helodes* Martini & Pold

Armeria neglecta Girard

Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld

* *Armeria rouyana* Daveau

Armeria soleirolii (Duby) Godron

Armeria velutina Welw. ex Boiss. & Reuter

Limonium dodartii (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco

* *Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana

Limonium lanceolatum (Hoffmans. & Link) Franco

Limonium multiflorum Erben

* *Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana

* *Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.

POLYGONACEAE

Persicaria foliosa (H. Lindb.) Kitag.

Polygonum praelongum Coode & Cullen

Rumex rupestris Le Gall

PRIMULACEAE

Androsace mathildae Levier

Androsace pyrenaica Lam.

* *Cyclamen fatrense* Halda et Sojak

* *Primula apennina* Widmer

Primula carniolica Jacq.

Primula nutans Georgi

Primula palinuri Petagna

Primula scandinavica Bruun

Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE

* *Aconitum corsicum* Gay (Aconitum napellus subsp. *corsicum*)

Aconitum firmum (Reichenb.) Neill subsp. *moravicum* Skalicky

Adonis distorta Ten.

Aquilegia bertolonii Schott

Aquilegia kitaibelii Schott

* *Aquilegia pyrenaica* D.C. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano

* *Consolida samia* P.H. Davis

* *Delphinium caseyi* B.L.Burt

Pulsatilla grandis Wenderoth *Pulsatilla patens* (L.) Miller

* *Pulsatilla pratensis* (L.) Miller subsp. *hungarica* Soo

* *Pulsatilla slavica* G.Reuss.

▼ **M3**

* *Pulsatilla subslavica* Futak ex Goliasova

Pulsatilla vulgaris Hill. subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis & Paegle

Ranunculus kykkoensis Meikle

Ranunculus lapponicus L.

* *Ranunculus weyleri* Mares

RESEDACEAE

* *Reseda decursiva* Forssk.

ROSACEAE

Agrimonia pilosa Ledebour

Potentilla delphinensis Gren. & Godron

Potentilla emilii-popii Nyárády

* *Pyrus magyarica* Terpo

Sorbus teodorii Liljefors

RUBIACEAE

Galium cracoviense Ehrend.

* *Galium litorale* Guss.

Galium moldavicum (Dobrescu) Franco

* *Galium sudeticum* Tausch

* *Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter

SALICACEAE

Salix salvifolia Brot. subsp. *australis* Franco

SANTALACEAE

Thesium ebracteatum Hayne

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga berica (Beguinot) D.A. Webb

Saxifraga florulenta Moretti

Saxifraga hirculus L.

Saxifraga osloënsis Knaben

Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum charidemi Lange

Chaenorrhinum serpyllifolium (Lange) Lange subsp. *lusitanicum* R. Fernandes

* *Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana

Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.

Linaria algarviana Chav.

Linaria coutinhoi Valdés

Linaria loeselii Schweigger

* *Linaria ficalhoana* Rouy

Linaria flava (Poiret) Desf.

* *Linaria hellenica* Turrill

Linaria pseudolaxiflora Lojacono

* *Linaria ricardoi* Cout.

Linaria tonzigii Lona

* *Linaria tursica* B. Valdés & Cabezudo

▼ **M3**

Odontites granatensis Boiss.

* *Pedicularis sudetica* Willd.

Rhinanthus oesilensis (Ronniger & Saarsoo) Vassilcz

Tozzia carpathica Wol.

Verbascum litigiosum Samp.

Veronica micrantha Hoffmanns. & Link

* *Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson

SOLANACEAE

* *Atropa baetica* Willk.

THYMELAEACEAE

* *Daphne arbuscula* Celak

Daphne petraea Leybold

* *Daphne rodriguezii* Texidor

ULMACEAE

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

* *Angelica heterocarpa* Lloyd

Angelica palustris (Besser) Hoffm.

* *Apium bermejoi* Llorens

Apium repens (Jacq.) Lag.

Athamanta cortiana Ferrarini

* *Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.

* *Bupleurum kakiskalae* Greuter

Eryngium alpinum L.

* *Eryngium viviparum* Gay

* *Ferula sadleriana* Lebed.

Hladnikia pastinacifolia Reichenb.

* *Laserpitium longiradium* Boiss.

* *Naufraga balearica* Constans & Cannon

* *Oenanthe conioides* Lange

Petagnia saniculifolia Guss.

Rouya polygama (Desf.) Coincy

* *Seseli intricatum* Boiss.

Seseli leucospermum Waldst. et Kit

Thorella verticillatinundata (Thore) Briq.

VALERIANACEAE

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot

VIOLACEAE

Viola delphinantha Boiss.

* *Viola hispida* Lam.

Viola jaubertiana Mares & Vigineix

Viola rupestris F.W. Schmidt subsp. *relicta* Jalas

PLANTAS INFERIORES

BRYOPHYTA

▼ **M3**

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o)
Bryhnia novae-angliae (Sull. & Lesq.) Grout (o)
 * *Bryoerythrophyllum campylocarpum* (C. Müll.) Crum. (*Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M. O. Hill) (o)
Buxbaumia viridis (Moug.) Moug. & Nestl. (o)
Cephalozia macounii (Aust.) Aust. (o)
Cynodontium suecicum (H. Arn. & C. Jens.) I. Hag. (o)
Dichelyma capillaceum (Dicks) Myr. (o)
Dicranum viride (Sull. & Lesq.) Lindb. (o)
Distichophyllum carinatum Dix. & Nich. (o)
Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus (Mitt.) Warnst. (o)
Encalypta mutica (I. Hagen) (o)
Hamatocaulis lapponicus (Norrl.) Hedenäs (o)
Herzogiella turfacea (Lindb.) I. Wats. (o)
Hygrohypnum montanum (Lindb.) Broth. (o)
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak. (o)
Mannia triandra (Scop.) Grolle (o)
 * *Marsupella profunda* Lindb. (o)
Meesia longiseta Hedw. (o)
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. (o)
Ochyraea tatrensis Vana (o)
Orthothecium lapponicum (Schimp.) C. Hartm. (o)
Orthotrichum rogeri Brid. (o)
Petalophyllum ralfsii (Wils.) Nees & Gott. (o)
Plagiomnium drummondii (Bruch & Schimp.) T. Kop. (o)
Riccia breidleri Jur. (o)
Riella helicophylla (Bory & Mont.) Mont. (o)
Scapania massolongi (K. Müll.) K. Müll. (o)
Sphagnum pylaisii Brid. (o)
Tayloria rudolphiana (Garov) B. & S. (o)
Tortella rigens (N. Alberts) (o)

ESPECIES DE LA MACARONESIA**PTERIDOPHYTA****HYMENOPHYLLACEAE**

Hymenophyllum maderensis Gibby & Lovis

DRYOPTERIDACEAE

* *Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE

Isoetes azorica Durieu & Paiva ex Milde

MARSILEACEAE

* *Marsilea azorica* Launert & Paiva

ANGIOSPERMAE**ASCLEPIADACEAE**

Caralluma burchardii N. E. Brown

* *Ceropegia chrysantha* Svent.

▼ **M3**

BORAGINACEAE

Echium candicans L. fil.* *Echium gentianoides* Webb & Coincy*Myosotis azorica* H. C. Watson*Myosotis maritima* Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE

* *Azorina vidalii* (H. C. Watson) Feer*Musschia aurea* (L. f.) DC.* *Musschia wollastonii* Lowe

CAPRIFOLIACEAE

* *Sambucus palmensis* Link

CARYOPHYLLACEAE

Spergularia azorica (Kindb.) Lebel

CELASTRACEAE

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE

Beta patula Ait.

CISTACEAE

Cistus chinamadensis Banares & Romero* *Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

COMPOSITAE

Andryala crithmifolia Ait.* *Argyranthemum lidii* Humphries*Argyranthemum thalassophyllum* (Svent.) Hump.*Argyranthemum winterii* (Svent.) Humphries* *Atractylis arbuscula* Svent. & Michaelis*Atractylis preauxiana* Schultz.*Calendula maderensis* DC.*Cheirolophus duranii* (Burchard) Holub*Cheirolophus ghomerytus* (Svent.) Holub*Cheirolophus junonianus* (Svent.) Holub*Cheirolophus massonianus* (Lowe) Hansen & Sund.*Cirsium latifolium* Lowe*Helichrysum gossypinum* Webb*Helichrysum monogynum* Burt & Sund.*Hypochoeris oligocephala* (Svent. & Bramw.) Lack* *Lactuca watsoniana* Trel.* *Onopordum nogalesii* Svent.* *Onopordum carduelinum* Bolle* *Pericallis hadrosoma* (Svent.) B. Nord.*Phagnalon benettii* Lowe*Stemmacantha cynaroides* (Chr. Son. in Buch) Ditt*Sventenia bupleuroides* Font Quer* *Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth

▼ **M3**

CONVOLVULACEAE

- * *Convolvulus caput-medusae* Lowe
- * *Convolvulus lopez-socasii* Svent.
- * *Convolvulus massonii* A. Dietr.

CRASSULACEAE

- Aeonium gomeraense* Praeger
- Aeonium saundersii* Bolle
- Aichryson dumosum* (Lowe) Praeg.
- Monanthes wildpretii* Banares & Scholz
- Sedum brissemoretii* Raymond-Hamet

CRUCIFERAE

- * *Crambe arborea* Webb ex Christ
- Crambe laevigata* DC. ex Christ
- * *Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.
- * *Parolinia schizogynoides* Svent.
- Sinapidendron rupestre* (Ait.) Lowe

CYPERACEAE

- Carex malato-belizii* Raymond

DIPSACACEAE

- Scabiosa nitens* Roemer & J. A. Schultes

ERICACEAE

- Erica scoparia* L. subsp. *azorica* (Hochst.) D. A. Webb

EUPHORBIACEAE

- * *Euphorbia handiensis* Burchard
- Euphorbia lambii* Svent.
- Euphorbia stygiana* H. C. Watson

GERANIACEAE

- * *Geranium maderense* P. F. Yeo

GRAMINEAE

- Deschampsia maderensis* (Haeck. & Born.) Buschm.
- Phalaris maderensis* (Menezes) Menezes

GLOBULARIACEAE

- * *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel
- * *Globularia sarcophylla* Svent.

LABIATAE

- * *Sideritis cystosiphon* Svent.
- * *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle
- Sideritis infernalis* Bolle
- Sideritis marmorea* Bolle
- Teucrium abutiloides* L'Hér.
- Teucrium betonicum* L'Hér.

LEGUMINOSAE

- * *Anagyris latifolia* Brouss. ex. Willd.
- Anthyllis lemanniana* Lowe

▼ **M3**

* *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel

* *Lotus azoricus* P. W. Ball

Lotus callis-viridis D. Bramwell & D. H. Davis

* *Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.

* *Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.

* *Teline salsoloides* Arco & Acebes.

Vicia dennesiana H. C. Watson

LILIACEAE

* *Androcymbium psammophilum* Svent.

Scilla maderensis Menezes

Semele maderensis Costa

LORANTHACEAE

Arceuthobium azoricum Wiens & Hawksw.

MYRICACEAE

* *Myrica rivas-martinezii* Santos.

OLEACEAE

Jasminum azoricum L.

Picconia azorica (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE

Goodyera macrophylla Lowe

PITTOSPORACEAE

* *Pittosporum coriaceum* Dryand. ex. Ait.

PLANTAGINACEAE

Plantago malato-belizii Lawalree

PLUMBAGINACEAE

* *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze

Limonium dendroides Svent.

* *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding

* *Limonium sventenii* Santos & Fernández Galván

POLYGONACEAE

Rumex azoricus Rech. fil.

RHAMNACEAE

Frangula azorica Tutin

ROSACEAE

* *Bencomia brachystachya* Svent.

Bencomia sphaerocarpa Svent.

* *Chamaemeles coriacea* Lindl.

Dendriopoterium pulidoi Svent.

Marcetella maderensis (Born.) Svent.

Prunus lusitanica L. subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco

Sorbus maderensis (Lowe) Dode

SANTALACEAE

Kunkeliella subsucculenta Kammer

SCROPHULARIACEAE

▼ **M3**

* *Euphrasia azorica* H.C. Watson

Euphrasia grandiflora Hochst. in Seub.

* *Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan

Isoplexis isabelliana (Webb & Berthel.) Masferrer

Odontites holliana (Lowe) Benth.

Sibthorpia peregrina L.

SOLANACEAE

* *Solanum lidii* Sunding

UMBELLIFERAE

Ammi trifoliatum (H. C. Watson) Trelease

Bupleurum handiense (Bolle) Kunkel

Chaerophyllum azoricum Trelease

Ferula latipinna Santos

Melanoselinum decipiens (Schrader & Wendl.) Hoffm.

Monizia edulis Lowe

Oenanthe divaricata (R. Br.) Mabb.

Sanicula azorica Guthnick ex Seub.

VIOLACEAE

Viola paradoxa Lowe

PLANTAS INFERIORES

BRYOPHYTA

* *Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)

* *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o)

ANEXO III

**CRITERIOS DE SELECCIÓN DE LOS LUGARES QUE PUEDEN
CLASIFICARSE COMO LUGARES DE IMPORTANCIA
COMUNITARIA Y DESIGNARSE ZONAS ESPECIALES DE
CONSERVACIÓN**

**ETAPA 1: Evaluación a nivel nacional de la importancia relativa de los
lugares para cada tipo de hábitat natural del Anexo I y cada
especie del Anexo II (incluidos los tipos de hábitats naturales
prioritarios y las especies prioritarias)**

*A. Criterios de evaluación del lugar para un tipo dado de hábitat natural del
Anexo I*

- a) Grado de representatividad del tipo de hábitat natural en relación con el lugar.
- b) Superficie del lugar abarcada por el tipo de hábitat natural en relación con la superficie total que abarque dicho tipo de hábitat natural por lo que se refiere al territorio nacional.
- c) Grado de conservación de la estructura y de las funciones del tipo de hábitat natural de que se trate y posibilidad de restauración.
- d) Evaluación global del valor del lugar para la conservación del tipo de hábitat natural en cuestión.

B. Criterios de evaluación del lugar para una especie dada del Anexo II

- a) Tamaño y densidad de la población de la especie que esté presente en el lugar en relación con las poblaciones presentes en el territorio nacional.
- b) Grado de conservación de los elementos del hábitat que sean relevantes para la especie de que se trate y posibilidad de restauración.
- c) Grado de aislamiento de la población existente en el lugar en relación con el área de distribución natural de la especie.
- d) Evaluación global del valor del lugar para la conservación de la especie de que se trate.

C. Con arreglo a estos criterios, los Estados miembros clasificarán los lugares que propongan en la lista nacional como lugares que pueden clasificarse «de importancia comunitaria», según su valor relativo para la conservación de cada uno de los tipos de hábitat natural o de cada una de las especies que figuran en los respectivos Anexos I o II, que se refieren a los mismos.

D. Dicha lista incluirá los lugares en que existan los tipos de hábitats naturales prioritarios y especies prioritarias que hayan sido seleccionados por los Estados miembros con arreglo a los criterios enumerados en los puntos A y B.

ETAPA 2: Evaluación de la importancia comunitaria de los lugares incluidos en las listas nacionales

1. Todos los lugares definidos por los Estados miembros en la etapa 1 en que existan tipos de hábitats naturales y/o especies prioritarias se considerarán lugares de importancia comunitaria.

2. Para la evaluación de la importancia comunitaria de los demás lugares incluidos en las listas de los Estados miembros, es decir de su contribución al mantenimiento o al restablecimiento en un estado de conservación favorable de un hábitat natural del Anexo I o de una especie del Anexo II y/o a la coherencia de Natura 2000, se tendrán en cuenta los criterios siguientes:

- a) el valor relativo del lugar a nivel nacional;
- b) la localización geográfica del lugar en relación con las vías migratorias de especies del Anexo II, así como su posible pertenencia a un ecosistema coherente situado a uno y otro lado de una o varias fronteras interiores de la Comunidad;
- c) la superficie total del lugar;
- d) el número de tipos de hábitats naturales del Anexo I y de especies del Anexo II existentes en el lugar;
- e) el valor ecológico global del lugar para la región o regiones biogeográficas de que se trate y/o para el conjunto del territorio a que se hace referencia en el artículo 2, tanto por el aspecto característico o único de

▼B

los elementos que lo integren como por la combinación de dichos elementos.

▼ **M3***ANEXO IV***ESPECIES ANIMALES Y VEGETALES DE INTERÉS COMUNITARIO
QUE REQUIEREN UNA PROTECCIÓN ESTRICTA**

Las especies que figuran en el presente anexo están indicadas:

- por el nombre de la especie o subespecie, o
- por el conjunto de las especies pertenecientes a un taxón superior o a una parte designada de dicho taxón.

La abreviatura «spp.» a continuación del nombre de una familia o de un género sirve para designar todas las especies pertenecientes a dicha familia o género.

a) **ANIMALES***VERTEBRADOS***MAMÍFEROS****INSECTIVORA**

Erinaceidae

Erinaceus algirus

Soricidae

Crocidura canariensis

Crocidura sicula

Talpidae

Galemys pyrenaicus

MICROCHIROPTERA

Todas las especies

MEGACHIROPTERA

Pteropodidae

Rousettus aegyptiacus

RODENTIA

Gliridae

Todas las especies excepto *Glis glis* y *Eliomys quercinus*

Sciuridae

Marmota marmota latirostris

Pteromys volans (*Sciuropterus ruscicus*)

Spermophilus citellus (*Citellus citellus*)

Spermophilus suslicus (*Citellus suslicus*)

Sciurus anomalus

Castoridae

Castor fiber (excepto las poblaciones estonias, letonas, lituanas, polacas, finlandesas y suecas)

Cricetidae

Cricetus cricetus (excepto las poblaciones húngaras)

Mesocricetus newtoni

Microtidae

Microtus cabreræ

Microtus oeconomus arenicola

Microtus oeconomus mehelyi

Microtus tatricus

▼M3

Zapodidae

*Sicista betulina**Sicista subtilis*

Hystricidae

Hystrix cristata

CARNIVORA

Canidae

Alopex lagopus

Canis lupus (excepto las poblaciones griegas al norte del paralelo 39, las poblaciones estonias, las poblaciones españolas del norte del Duero; las poblaciones búlgaras, letonas, lituanas, polacas y eslovacas y las poblaciones finlandesas dentro del área de gestión del reno, según se define en el apartado 2 de la Ley finlandesa nº 848/90, de 14 de septiembre de 1990, sobre la gestión del reno)

Ursidae

Ursus arctos

Mustelidae

*Lutra lutra**Mustela eversmanii**Mustela lutreola**Vormela peregusna*

Felidae

*Felis silvestris**Lynx lynx* (excepto la población estonia)*Lynx pardinus*

Phocidae

*Monachus monachus**Phoca hispida saimensis*

ARTIODACTYLA

Cervidae

Cervus elaphus corsicanus

Bovidae

*Bison bonasus**Capra aegagrus* (poblaciones naturales)*Capra pyrenaica pyrenaica*

Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) (poblaciones naturales — Córcega y Cerdeña)

Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*)*Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*)*Rupicapra rupicapra balcanica**Rupicapra rupicapra tatrica*

CETACEA

Todas las especies

REPTILES

TESTUDINATA

Testudinidae

Testudo graeca

▼M3*Testudo hermanni**Testudo marginata*

Cheloniidae

*Caretta caretta**Chelonia mydas**Lepidochelys kempii**Eretmochelys imbricata*

Dermochelyidae

Dermochelys coriacea

Emydidae

*Emys orbicularis**Mauremys caspica**Mauremys leprosa*

SAURIA

Lacertidae

*Algyroides fitzingeri**Algyroides marchi**Algyroides moreoticus**Algyroides nigropunctatus**Gallotia atlantica**Gallotia galloti**Gallotia galloti insulanagae**Gallotia simonyi**Gallotia stehlini**Lacerta agilis**Lacerta bedriagae**Lacerta bonnali* (*Lacerta monticola*)*Lacerta monticola**Lacerta danfordi**Lacerta dugesi**Lacerta graeca**Lacerta horvathi**Lacerta schreiberi**Lacerta trilineata**Lacerta viridis**Lacerta vivipara pannonica**Ophisops elegans**Podarcis erhardii**Podarcis filfolensis**Podarcis hispanica atrata**Podarcis lilfordi**Podarcis melisellensis**Podarcis milensis**Podarcis muralis*

▼ **M3***Podarcis peloponnesiaca**Podarcis pityusensis**Podarcis sicula**Podarcis taurica**Podarcis tiliguerta**Podarcis wagleriana*

Scincidae

*Ablepharus kitaibelii**Chalcides bedriagai**Chalcides ocellatus**Chalcides sexlineatus**Chalcides simonyi* (*Chalcides occidentalis*)*Chalcides viridianus**Ophiomorus punctatissimus*

Gekkonidae

*Cyrtopodion kotschy**Phyllodactylus europaeus**Tarentola angustimentalis**Tarentola boettgeri**Tarentola delalandii**Tarentola gomerensis*

Agamidae

Stellio stellio

Chamaeleontidae

Chamaeleo chamaeleon

Anguidae

Ophisaurus apodus

OPHIDIA

Colubridae

*Coluber caspius**Coluber cypriensis**Coluber hippocrepis**Coluber jugularis**Coluber laurenti**Coluber najadum**Coluber nummifer**Coluber viridiflavus**Coronella austriaca**Eirenis modesta**Elaphe longissima**Elaphe quatuorlineata**Elaphe situla**Natrix natrix cetti**Natrix natrix corsa*

▼ **M3***Natrix natrix cypriaca**Natrix tessellata**Telescopus falax***Viperidae***Vipera ammodytes**Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*)*Vipera seoanni* (excepto las poblaciones españolas)*Vipera ursinii**Vipera xanthina***Boidae***Eryx jaculus***ANFIBIOS****CAUDATA****Salamandridae***Chioglossa lusitanica**Euproctus asper**Euproctus montanus**Euproctus platycephalus**Mertensiella luschani* (*Salamandra luschani*)*Salamandra atra**Salamandra aurorae**Salamandra lanzai**Salamandrina terdigitata**Triturus carnifex* (*Triturus cristatus carnifex*)*Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*)*Triturus italicus**Triturus karelinii* (*Triturus cristatus karelinii*)*Triturus marmoratus**Triturus montandoni**Triturus vulgaris ampelensis***Proteidae***Proteus anguinus***Plethodontidae***Hydromantes (Speleomantes) ambrosii**Hydromantes (Speleomantes) flavus**Hydromantes (Speleomantes) genei**Hydromantes (Speleomantes) imperialis**Hydromantes (Speleomantes) strinatii* (*Hydromantes (Speleomantes) italicus*)*Hydromantes (Speleomantes) supramontis***ANURA****Discoglossidae***Alytes cisternasii**Alytes muletensis**Alytes obstetricans*

▼M3*Bombina bombina**Bombina variegata**Discoglossus galganoi* (*Discoglossus «jeanneae»* inclusive)*Discoglossus montalentii**Discoglossus pictus**Discoglossus sardus***Ranidae***Rana arvalis**Rana dalmatina**Rana graeca**Rana iberica**Rana italica**Rana latastei**Rana lessonae***Pelobatidae***Pelobates cultripipes**Pelobates fuscus**Pelobates syriacus***Bufonidae***Bufo calamita**Bufo viridis***Hylidae***Hyla arborea**Hyla meridionalis**Hyla sarda***PECES****ACIPENSERIFORMES****Acipenseridae***Acipenser naccarii**Acipenser sturio***SALMONIFORMES****Coregonidae***Coregonus oxyrhynchus* (poblaciones anadromas de algunos sectores del Mar del Norte, excepto las poblaciones finlandesas)**CYPRINIFORMES****Cyprinidae***Anaocypris hispanica**Phoxinus phoxinus***ATHERINIFORMES****Cyprinodontidae***Valencia hispanica***PERCIFORMES****Percidae***Gymnocephalus baloni**Romanichthys valsanicola*

▼ **M3***Zingel asper***INVERTEBRADOS****ARTRÓPODOS****CRUSTACEA****Isopoda***Armadillidium ghardalamensis***INSECTA****Coleoptera***Bolbelasmus unicornis**Buprestis splendens**Carabus hampei**Carabus hungaricus**Carabus olympiae**Carabus variolosus**Carabus zawadzskii**Cerambyx cerdo**Cucujus cinnaberinus**Dorcadion fulvum cervae**Duvalius gebhardti**Duvalius hungaricus**Dytiscus latissimus**Graphoderus bilineatus**Leptodirus hochenwarti**Pilemia tigrina**Osmoderma eremita**Phryganophilus ruficollis**Probaticus subrugosus**Propomacrus cypriacus**Pseudogaurotina excellens**Pseudoseriscius cameroni**Pytho kolwensis**Rosalia alpina***Lepidoptera***Apatura metis**Arytrura musculus**Catopta thrips**Chondrosoma fiduciarium**Coenonympha hero**Coenonympha oedippus**Colias myrmidone**Cucullia mixta**Dioszeghyana schmidtii**Erannis ankeraria**Erebia calcaria*

▼ **M3**

Erebia christi
Erebia sudetica
Eriogaster catax
Fabriciana elisa
Glyphipterix loricatella
Gortyna borelii lunata
Hypodryas maturna
Hyles hippophaes
Leptidea morsei
Lignyopectera fumidaria
Lopinga achine
Lycaena dispar
Lycaena helle
Maculinea arion
Maculinea nausithous
Maculinea teleius
Melanargia arge
Nymphalis vaualbum
Papilio alexanor
Papilio hospiton
Parnassius apollo
Parnassius mnemosyne
Phyllometra culminaria
Plebicula golgus
Polymixis rufocincta isolata
Polyommatus eroides
Proserpinus proserpina
Pseudophilotes bavius
Xylomoia strix
Zerynthia polyxena

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

Aeshna viridis
Cordulegaster heros
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhinia albifrons
Leucorrhinia caudalis
Leucorrhinia pectoralis
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia
Oxygastra curtisii

▼ M3*Stylurus flavipes**Sympecma braueri***Orthoptera***Baetica ustulata**Brachytrupes megacephalus**Isophya costata**Isophya harzi**Isophya stysi**Myrmecophilus baronii**Odontopodisma rubripes**Paracaloptenus caloptenoides**Pholidoptera transsylvanica**Saga pedo**Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius***ARACHNIDA****Araneae***Macrothele calpeiana***MOLUSCOS****GASTROPODA***Anisus vorticulus**Caseolus calculus**Caseolus commixta**Caseolus sphaerula**Chilostoma banaticum**Discula leacockiana**Discula tabellata**Discula testudinalis**Discula turricula**Discus defloratus**Discus guerinianus**Elona quimperiana**Geomalacus maculosus**Geomitra moniziana**Gibbula nivosa**Hygromia kovacsi**Idiomela (Helix) subplicata**Lampedusa imitatrix**Lampedusa melitensis**Leiostyla abbreviata**Leiostyla cassida**Leiostyla corneocostata**Leiostyla gibba**Leiostyla lamellosa**Paladilhia hungarica*

▼ **M3***Patella ferruginea**Sadleriana pannonica**Theodoxus prevostianus**Theodoxus transversalis***BIVALVIA****Anisomyaria***Lithophaga lithophaga**Pinna nobilis***Unionoida***Margaritifera auricularia**Unio crassus***Dreissenidae***Congeria kusceri***ECHINODERMATA****Echinoidea***Centrostephanus longispinus***b) PLANTAS**

La letra b) del anexo IV contiene todas las especies vegetales enumeradas en la letra b) ⁽¹⁾ del anexo II, más las que se mencionan a continuación:

PTERIDOPHYTA**ASPLENIACEAE***Asplenium hemionitis* L.**ANGIOSPERMAE****AGAVACEAE***Dracaena draco* (L.) L.**AMARYLLIDACEAE***Narcissus longispathus* Pugsley*Narcissus triandrus* L.**BERBERIDACEAE***Berberis maderensis* Lowe**CAMPANULACEAE***Campanula morettiana* Reichenb.*Physoplexis comosa* (L.) Schur.**CARYOPHYLLACEAE***Moehringia fontqueri* Pau**COMPOSITAE**

Argyranthemum pinnatifidum (L.f.) Lowe ssp. *succulentum* (Lowe)
C. J. Humphries

Helichrysum sibthorpii Rouy*Picris willkommii* (Schultz Bip.) Nyman*Santolina elegans* Boiss. ex DC.*Senecio caespitosus* Brot.*Senecio lagascanus* DC. subsp. *lusitanicus* (P. Cout.) Pinto da Silva*Wagenitzia lancifolia* (Sieber ex Sprengel) Dostal

⁽¹⁾ Con excepción de las briofitas de la letra b) del anexo II.

▼ **M3**

CRUCIFERAE

Murbeckiella sousae Rothm.

EUPHORBIACEAE

Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter

GESNERIACEAE

Jankaia heldreichii (Boiss.) Boiss.

Ramonda serbica Pancic

IRIDACEAE

Crocus etruscus Parl.

Iris boissieri Henriq.

Iris marisca Ricci & Colasante

LABIATAE

Rosmarinus tomentosus Huber-Morath & Maire

Teucrium charidemi Sandwith

Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link

Thymus villosus L. subsp. *villosus* L.

LILIACEAE

Androcymbium europaeum (Lange) K. Richter

Bellevalia hackelli Freyn

Colchicum corsicum Baker

Colchicum cousturieri Greuter

Fritillaria conica Rix

Fritillaria drenovskii Degen & Stoy.

Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix

Fritillaria obliqua Ker-Gawl.

Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker

Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-Bass.

Scilla beirana Samp.

Scilla odorata Link

ORCHIDACEAE

Ophrys argolica Fleischm.

Orchis scopulorum Simsmerh.

Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard

PRIMULACEAE

Androsace cylindrica DC.

Primula glaucescens Moretti

Primula spectabilis Tratt.

RANUNCULACEAE

Aquilegia alpina L.

SAPOTACEAE

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.

Saxifraga portosantana Boiss.

▼ M3

Saxifraga presolanensis Engl.

Saxifraga valdensis DC.

Saxifraga vayredana Luizet

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum lopesianum Rothm.

Lindernia procumbens (Krocker) Philcox

SOLANACEAE

Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE

Thymelaea broterana P. Cout.

UMBELLIFERAE

Bunium brevifolium Lowe

VIOLACEAE

Viola athois W. Becker

Viola cazortensis Gandoger

▼ **M3***ANEXO V***ESPECIES ANIMALES Y VEGETALES DE INTERÉS COMUNITARIO
CUYA RECOGIDA EN LA NATURALEZA Y CUYA EXPLOTACIÓN
PUEDEN SER OBJETO DE MEDIDAS DE GESTIÓN**

Las especies que figuran en el presente anexo están indicadas:

- por el nombre de la especie o subespecie, o
- por el conjunto de las especies pertenecientes a un taxón superior o a una parte designada de dicho taxón.

La abreviatura «spp.» a continuación del nombre de una familia o de un género sirve para designar todas las especies pertenecientes a dicha familia o género.

a) **ANIMALES***VERTEBRADOS***MAMÍFEROS****RODENTIA****Castoridae**

Castor fiber (poblaciones finlandesas, suecas, letonas, lituanas, estonias y polacas)

Cricetidae

Cricetus cricetus (poblaciones húngaras)

CARNIVORA**Canidae**

Canis aureus

Canis lupus (poblaciones españolas al norte del Duero, poblaciones griegas al norte del paralelo 39, poblaciones finlandesas dentro del área de gestión del reno, según se define en el apartado 2 de la Ley finlandesa nº 848/90, de 14 de septiembre de 1990, sobre la gestión del reno; poblaciones búlgaras, letonas, lituanas, estonias, polacas y eslovacas)

Mustelidae

Martes martes

Mustela putorius

Felidae

Lynx lynx (población estonia)

Phocidae

Todas las especies no mencionadas en el anexo IV

Viverridae

Genetta genetta

Herpestes ichneumon

DUPLICIDENTATA**Leporidae**

Lepus timidus

ARTIODACTYLA**Bovidae**

Capra ibex

Capra pyrenaica (excepto *Capra pyrenaica pyrenaica*)

Rupicapra rupicapra (excepto *Rupicapra rupicapra balcanica*, *Rupicapra rupicapra ornata* y *Rupicapra rupicapra tatrica*)

▼ M3**ANFIBIOS****ANURA****Ranidae***Rana esculenta**Rana perezi**Rana ridibunda**Rana temporaria***PECES****PETROMYZONIFORMES****Petromyzonidae***Lampetra fluviatilis**Lethenteron zanandrai***ACIPENSERIFORMES****Acipenseridae**

Todas las especies no mencionadas en el anexo IV

CLUPEIFORMES**Clupeidae***Alosa spp.***SALMONIFORMES****Salmonidae***Thymallus thymallus**Coregonus spp.* (excepto *Coregonus oxyrhynchus* — poblaciones anadromas de algunos sectores del Mar del Norte)

Hucho hucho

Salmo salar (únicamente en agua dulce)**CYPRINIFORMES****Cyprinidae***Aspius aspius**Barbus spp.**Pelecus cultratus**Rutilus friesii meidingeri**Rutilus pigus***SILURIFORMES****Siluridae***Silurus aristotelis***PERCIFORMES****Percidae***Gymnocephalus schraetzer**Zingel zingel***INVERTEBRADOS****COELENTERATA****CNIDARIA***Corallium rubrum*

▼ M3**MOLLUSCA**

GASTROPODA — STYLOMMATOPHORA

Helix pomatia

BIVALVIA — UNIONOIDA

Margaritiferidae

Margaritifera margaritifera

Unionidae

*Microcondylaea compressa**Unio elongatulus***ANNELIDA**

HIRUDINOIDEA — ARHYNCHOBDELLAE

Hirudinidae

*Hirudo medicinalis***ARTHROPODA**

CRUSTACEA — DECAPODA

Astacidae

*Astacus astacus**Austropotamobius pallipes**Austropotamobius torrentium*

Scyllaridae

Scyllarides latus

INSECTA — LEPIDOPTERA

Saturniidae

*Graellsia isabellae***b) PLANTAS****ALGAE**

RHODOPHYTA

CORALLINACEAE

Lithothamnium coralloides Crouan frat.*Phymatholithon calcareum* (Poll.) Adey & McKibbin**lichenes**

CLADONIACEAE

Cladonia L. subgenus *Cladina* (Nyl.) Vain.**BRYOPHYTA**

MUSCI

LEUCOBRYACEAE

Leucobryum glaucum (Hedw.) AAngstr.

SPHAGNACEAE

Sphagnum L. spp. (excepto *Sphagnum pylaisii* Brid.)**PTERIDOPHYTA***Lycopodium* spp.**ANGIOSPERMAE**

AMARYLLIDACEAE

Galanthus nivalis L.

▼ **M3**

Narcissus bulbocodium L.

Narcissus juncifolius Lagasca

COMPOSITAE

Arnica montana L.

Artemisia eriantha Tem

Artemisia genipi Weber

Doronicum plantagineum L. subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout.

Leuzea rhaponticoides Graells

CRUCIFERAE

Alyssum pintadasilvae Dudley.

Malcolmia lacera (L.) DC. subsp. *graccilima* (Samp.) Franco

Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm. subsp. *herminii* (Rivas-Martínez) Greuter & Burdet

GENTIANACEAE

Gentiana lutea L.

IRIDACEAE

Iris lusitanica Ker-Gawler

LABIATAE

Teucrium salviastrum Schreber subsp. *salviastrum* Schreber

LEGUMINOSAE

Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva

Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp. *transmontana* Franco

Ulex densus Welw. ex Webb.

LILIACEAE

Lilium rubrum Lmk

Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner

ROSACEAE

Rubus genevieri Boreau subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes

Euphrasia mendonçae Samp.

Scrophularia grandiflora DC. subsp. *grandiflora* DC.

Scrophularia berminii Hoffmanns & Link

Scrophularia sublyrata Brot.

*ANEXO VI***MÉTODOS Y MEDIOS DE CAPTURA Y SACRIFICIO Y MODOS DE TRANSPORTE PROHIBIDOS****a) Medios no selectivos****MAMÍFEROS**

- animales ciegos o mutilados utilizados como cebos vivos
- magnetófonos
- dispositivos eléctricos y electrónicos que pueden matar o aturdir
- fuentes luminosas artificiales
- espejos y otros medios de deslumbramiento
- medios de iluminación de blancos
- dispositivos de mira para el tiro nocturno que comprendan un amplificador de imágenes electrónico o un convertidor de imágenes electrónico explosivos
- redes no selectivas en su principio o en sus condiciones de empleo
- trampas no selectivas en su principio o en sus condiciones de empleo
- ballestas
- venenos y cebos envenenados o anestésicos
- asfixia con gas o humo
- armas semiautomáticas o automáticas cuyo cargador pueda contener más de dos cartuchos.

PECES

- veneno
- explosivos

b) Modos de transporte

- aeronaves
- vehículos de motor.

ANNEX 4

I. Disposiciones generales

JEFATURA DEL ESTADO

18762 LEY 22/1988, de 28 de julio, de Costas.

JUAN CARLOS I

REY DE ESPAÑA

A todos los que la presente vieren y entendieren.

Sabed: Que las Cortes Generales han aprobado y Yo vengo en sancionar la siguiente Ley:

EXPOSICION DE MOTIVOS

I. España tiene una gran longitud de costa, aproximadamente 7.880 kilómetros, de los que el 24 por 100 corresponden a playas, con un patrimonio público de unas 13.560 hectáreas, valioso por las grandes posibilidades que ofrece, pero escaso ante las crecientes demandas que soporta, y muy sensible y de difícil recuperación en su equilibrio físico.

Nuestra costa está afectada, como ocurre en otros países del mundo, por un fuerte incremento de la población y la consiguiente intensificación de usos turístico, agrícola, industrial, de transporte, pesquero y otros.

En efecto, en la orla litoral, de una anchura de unos cinco kilómetros, que significa el 7 por 100 de nuestro territorio, la población española, que era a principios del presente siglo del orden del 12 por 100 de la población total, es actualmente alrededor del 35 por 100 de ésta, con una densidad cuatro veces superior a la media nacional. Esta proporción llega a su vez a triplicarse estacionalmente en ciertas zonas por la población turística, ya que el 82 por 100 de ésta se concentra en la costa.

En resumen, puede decirse que se está produciendo un acelerado proceso de traslado de población desde las zonas interiores hacia el litoral, de forma que alrededor de un 40 por 100 de la costa española ya está urbanizada o tiene la calificación de urbanizable, un 7 por 100 de ella está dedicada a instalaciones portuarias, un 3 por 100, a instalaciones industriales, y un 8 por 100 a usos agrícolas, no teniendo aún el 42 por 100 usos claramente definidos o irreversibles. A esta situación se ha llegado, en general, en actuaciones inconexas, sin la necesaria coordinación entre la legislación del dominio público marítimo y la del suelo, sin tener en cuenta la interacción tierra-mar, ni la necesidad de establecer medidas que garanticen la conservación de estos espacios singularmente sensibles al deterioro, ni los costes externos a la propia acción ni la rentabilidad o valor social del medio.

Diversos son los factores que han incidido negativamente sobre la conservación de este escenario natural, revalorizado por el cambio en las costumbres humanas y por la civilización del ocio como fenómeno de masas. Por una parte, la disminución de los aportes sólidos de los ríos y arroyos ha ocasionado la regresión del 17 por 100 de línea de costa, debido a que por los embalses construidos y las repoblaciones forestales realizadas el 80 por 100 del territorio nacional, que incluye los terrenos abruptos y, por tanto, los principales suministradores de sedimentos, ya no aporta áridos a aquélla, a lo que hay que añadir en otros casos su reducción por la disminución de caudal, debido a las captaciones de agua. A este olvido de que los áridos son un recurso escaso, con un largo o costoso proceso de renovación, hay que añadir la destrucción de dunas litorales, las extracciones abusivas de áridos y, en muchas ocasiones, la ejecución de obras marítimas sin tener en cuenta sus perjudiciales efectos, con barreras que bloquean el flujo de arena a lo largo de la costa.

Se ha producido además con demasiada frecuencia la desnaturalización de porciones del dominio público litoral, no sólo porque se ha reconocido la propiedad particular, sino también por la privatización de hecho que ha supuesto el otorgamiento de determinadas concesiones y la carencia de accesos públicos, con el resultado de que ciertas extensiones de la ribera del mar han quedado injustificadamente sustraídas al disfrute de la colectividad.

Entre los casos más lamentables de degradación física puede citarse la destrucción de los más importantes núcleos generadores de vida en el medio marino, las marismas. Muchos de estos espacios vitales para la producción orgánica y biológica han sido destruidos bajo pretendidos motivos sanitarios, económicos o agrícolas, incluso con subvenciones económicas y exenciones tributarias, habiendo sido dedicados realmente a una edificación especulativa.

Las consecuencias del creciente proceso de privatización y depredación, posibilitado por una grave dejación administrativa, han hecho

irreconocible, en numerosas zonas, el paisaje litoral de no hace más de treinta años, con un urbanismo nocivo de altas murallas de edificios al mismo borde de la playa o del mar, vías de transporte de gran intensidad de tráfico demasiado próximas a la orilla, y vertidos al mar sin depuración en la mayoría de los casos.

Este doble fenómeno de destrucción y privatización del litoral, que amenaza extenderse a toda su longitud, exige de modo apremiante una solución clara e inequívoca, acorde con la naturaleza de estos bienes, y que, con una perspectiva de futuro, tenga como objetivos la defensa de su equilibrio y su progreso físico, la protección y conservación de sus valores y virtualidades naturales y culturales, el aprovechamiento racional de sus recursos, la garantía de su uso y disfrute abierto a todos, con excepciones plenamente justificadas por el interés colectivo y estrictamente limitadas en el tiempo y en el espacio, y con la adopción de las adecuadas medidas de restauración.

II. La insuficiencia de la legislación vigente para la consecución de los objetivos descritos es tan notoria que resulta superfluo insistir sobre ella. La Ley de Costas de 26 de abril de 1969 se redujo a un esfuerzo codificador de carácter competencial, de asignación de las atribuciones de los diversos Departamentos y Entidades llamados a actuar sobre el dominio público marítimo. La Ley de Protección de las Costas Españolas de 1980 sólo vino a llenar, y de forma no plenamente satisfactoria, una de las importantes lagunas de la anterior, al tipificar las infracciones en esta materia y determinar las correspondientes sanciones, así como el procedimiento para su imposición. Pero es obvio que ni la perspectiva competencial ni la sancionadora son, por sí solas, el punto de partida adecuado para una regulación completa de los bienes de dominio público en cuestión.

Más aún, el carácter fragmentario de la legislación vigente obliga a aplicar, como derecho supletorio, disposiciones legales del siglo XIX. De una parte, la legislación sobre puertos, procedente de la de aguas y centrada, como su propia denominación indica, en la construcción y explotación de las infraestructuras portuarias. De otra, la de obras públicas, que, por su carácter general, desconoce los asuntos específicos del dominio público marítimo-terrestre, está inspirada por una configuración del papel del Estado, hoy claramente desfasada y, comprensiblemente, dada su época, no tiene la preocupación por la conservación de la Naturaleza, que es necesaria actualmente ante el número e intensidad de las agresiones producidas.

Y, así, son fallos graves de la vigente legislación, puestos de relieve por los expertos y tratadistas del tema, la escasa definición de zona marítimo-terrestre y de playa, que no llega a cubrir la realidad natural; la prevalencia de la posesión particular amparada por el Registro de la Propiedad, con reivindicación a cargo del Estado, y la adquisición privada del dominio público; las servidumbres obsoletas e insuficientes; la ausencia total de medidas de protección en el territorio colindante; la usucapción veintenal como título legitimador del uso; la actitud meramente pasiva de la Administración en el otorgamiento de títulos de ocupación o uso; el tratamiento indiferenciado de autorizaciones y concesiones, y la generalización de éstas, con lo que ello supone de ampliación de los derechos de sus titulares sobre el dominio público; la falta de garantías eficaces para la conservación del medio por parte de los mismos, y el levantamiento de las ocupaciones a costa del Estado; la ausencia de determinaciones y normas conservacionistas del paisaje y del medio; la lentitud del procedimiento sancionador, e incluso la obsolescencia de algunas competencias por la nueva organización del Estado.

Ante la simultaneidad de una gran presión de usos y la falta de una legislación adecuada, los hechos evidencian que España es uno de los países del mundo donde la costa, en el aspecto de conservación del medio, está más gravemente amenazada, y hora es ya de poner fin a su grave y progresivo deterioro y a las alteraciones irreversibles de su equilibrio.

La presente Ley viene, además, a cumplir el mandato expreso en nuestra Constitución, que en su artículo 132.2 ha declarado que son bienes de dominio público estatal los que determine la Ley y, en todo caso, la zona marítimo-terrestre, las playas, el mar territorial y los recursos naturales de la zona económica y la plataforma continental. Esta es la primera vez en nuestra historia legislativa que por una disposición del máximo rango se clasifican determinados bienes como de dominio público, con la particularidad de que los únicos a los que la Constitución atribuye directamente esa definición pertenecen precisamente al dominio público marítimo-terrestre. Y es evidente que ello ha sido para cortar, de una vez por todas, las anteriores confusiones y actitudes contrarias a la demanialidad de espacios tan importantes.

En esta Ley, referida básicamente a la gestión y conservación de este patrimonio natural, se desarrollan asimismo los principios establecidos en el artículo 45 del texto constitucional y se recogen los criterios contenidos en la Recomendación 29/1973 del Consejo de Europa, sobre protección de zonas costeras, en la Carta del Litoral de 1981 de la Comunidad Económica Europea y en otros planes y programas de la misma.

En este contexto, en modo alguno se puede considerar a la presente Ley como una mera reforma de la actual. Se trata, en rigor, de una Ley nueva, con una concepción distinta de la regulación del dominio público marítimo-terrestre, sin perjuicio de lo que para materias concretas se establezca en las correspondientes leyes especiales a las que ésta se remite. No obstante su mayor ámbito, la Ley dedica su principal atención a la costa o litoral, que es donde se plantean los mayores problemas. De ahí su denominación.

La Ley es, pues, en muchos puntos, profundamente innovadora. Se han recogido las enseñanzas de nuestra propia experiencia y la de países con problemas análogos al nuestro. En algunos casos la innovación consiste en restaurar en toda su pureza principios de hondo arraigo en nuestro Derecho histórico pero que habían quedado debilitados en su aplicación. En otros casos, en cambio, se incorporan preceptos y técnicas de nuevo cuño, con los que se trata de dar solución a los problemas derivados de la congestión y degradación del litoral a que antes se ha hecho referencia.

III. Quedan fuera del ámbito de aplicación de la Ley los puertos de interés general, que, aun formando parte de los bienes de dominio público marítimo-terrestre de titularidad estatal, continuarán rigiéndose por su legislación específica, en atención a la sustantividad y peculiaridades de estas grandes obras públicas. Tampoco se regulan, por no ser competencia del Estado, los puertos de titularidad de las Comunidades Autónomas, en virtud de sus respectivos Estatutos. Ahora bien, como la construcción o ampliación de los puertos de competencia autonómica requiere la ocupación de una parte de los bienes de dominio público marítimo-terrestre estatal de los regulados en la presente Ley, ha parecido oportuno establecer en ella el régimen de adscripción de dichos bienes a las Comunidades Autónomas, siguiendo la pauta marcada por los Decretos de traspaso de servicios en materia de puertos, que ahora se aplica no sólo a las obras específicamente portuarias de las Comunidades Autónomas, sino también a la construcción de vías de transporte de la competencia de aquellas que, por su configuración, requieran la ocupación del dominio marítimo-terrestre estatal.

IV. En las cuestiones de dominio, además de definir la ribera del mar de forma más acorde con su realidad natural, se vuelve a los orígenes de nuestra tradición, recogida en el Derecho romano y medieval, al reafirmar la calificación del mar y su ribera como patrimonio colectivo, siguiendo el mandato constitucional, en concordancia con el artículo 339.1 del Código Civil. La Ley cierra el paréntesis de signo privatizador que inició la Ley de Aguas de 1866, con un equívoco respecto a los derechos legítimamente adquiridos, que no deberían ser otros que los concesionales, continuado por las Leyes de Puertos de 1880 y 1928, así como por la Ley de Costas de 1969, a pesar de los graves problemas que ya existían en esta época y de la postura contraria y prácticamente unánime de la doctrina. La presente Ley establece la prevalencia de la publicidad de este dominio natural, y posibilita además su inscripción registral, arbitrándose también otras medidas para coordinar la actuación de la Administración y el Registro de la Propiedad, con el fin de evitar los perjuicios ocasionados por su inexistencia. De este modo, se excluye la posibilidad de consolidar la apropiación por particulares de terrenos de dominio público.

En esta línea, se ha considerado conveniente eliminar la posibilidad de adquirir la propiedad de los terrenos ganados al mar o de cualquier otra porción del dominio público como consecuencia de la realización de obras, ya que estas actuaciones proporcionan frecuentemente cobertura a operaciones de especulación inmobiliaria, y en todo caso van en detrimento del dominio público. Con la derogación además de la Ley de 1918 sobre Paseos Marítimos, y derogada ya, por la nueva Ley de Aguas, la de Desecación y Saneamiento de Marismas, de aquella misma fecha, la presente Ley se propone justamente lo contrario; no sólo mantener en este dominio público los espacios que reúnen las características naturales del medio, sino además establecer mecanismos que favorezcan la incorporación de terrenos al dominio público, ampliando la estrecha franja costera que actualmente tiene esta calificación demanial.

A este respecto, conviene destacar también que la denominación de dominio marítimo-terrestre, utilizada en esta Ley, se considera más adecuada que la hasta ahora empleada de marítimo, precisamente porque pone de relieve la existencia y necesidad de un espacio terrestre complementario de aquél, para cuya denominación genérica se vuelve a utilizar la expresión tradicional de ribera del mar.

En resumen, se han desarrollado los principios del artículo 132.1 de la Constitución sobre la imprescriptibilidad e inalienabilidad del dominio público, con la facultad administrativa de su reintegro posesorio de oficio, cualquiera que sea el tiempo transcurrido.

De especial novedad e interés, porque el tiempo actúa en contra de la conservación de los espacios naturales y a favor de la extensión de las áreas urbanas, es el título dedicado a la protección del dominio público

marítimo-terrestre. Este título establece, como es tradicional en la legislación española reguladora de bienes de dominio público, una serie de limitaciones a la propiedad de los terrenos colindantes, que tienen el carácter de regulación mínima y complementaria de la que dicten las Comunidades Autónomas en el ámbito de sus competencias, por lo que la presente Ley se contrae a la definición de las condiciones básicas para el ejercicio de ese derecho en los mencionados terrenos y trata de asegurar la efectividad del derecho a disfrutar de un medio ambiente adecuado, así como el deber de conservarlo, siguiendo pautas ya establecidas en otros países europeos y también en el nuestro en relación a los terrenos colindantes con otros bienes de dominio público. La mayor parte de esas limitaciones venían ya establecidas por la legislación hasta ahora vigente, pero la nueva Ley, en coherencia con sus objetivos de conservación de la integridad del dominio público, configura la vieja servidumbre de salvamento, obsoleta en cuanto a la finalidad específica que indica su denominación, como una servidumbre de protección del citado dominio, que comporta la prohibición general de determinadas actividades y, sobre todo, construcciones, consideradas perjudiciales para la adecuada protección de un medio natural tan sensible, como la experiencia ha puesto de relieve. En efecto, la garantía de la conservación del dominio público marítimo-terrestre no puede obtenerse sólo mediante una acción eficaz sobre la estrecha franja que tiene esa calificación jurídica, sino que resulta también imprescindible la actuación sobre la franja privada colindante, para evitar que la interrupción del transporte eólico de los áridos y el cierre de las perspectivas visuales para la construcción de edificaciones en pantalla, la propia sombra que proyectan los edificios sobre la ribera del mar, el vertido incontrolado y, en general, la incidencia negativa de la presión edificatoria y de los usos y actividades que ella genera sobre el medio natural puedan causar daños irreparables o de muy difícil y costosa reparación. La anchura de esta zona de servidumbre de protección ha de ser, lógicamente, convencional, si bien debe fijarse conjugando con carácter general una profundidad de 100 metros, si bien en las zonas ya urbanizadas se mantiene la anchura de 20 metros de la anterior servidumbre de salvamento, como se indicará más adelante al comentar el régimen transitorio. Estas dimensiones están entre las menores que recoge el derecho comparado.

Si el carácter estricto de servidumbre, se define también una zona de influencia, en la que se marcan determinadas pautas dirigidas al planificador con objeto de evitar la formación de pantallas arquitectónicas en el borde de la zona de servidumbre de protección, o que se acumulen en dicho espacio eventuales compensaciones que puedan considerarse convenientes o útiles en la ordenación urbanística, lo que implica la ventaja añadida de reanimar económicamente una franja más amplia de terrenos. Todo ello sin perjuicio de las medidas adicionales de protección que promuevan las Comunidades Autónomas en materia de medio ambiente, así como de las que adopten las citadas Comunidades y los Ayuntamientos en ejercicio de sus competencias en materia de ordenación del territorio y urbanismo.

Asimismo se actualiza la denominación y el régimen de la anterior servidumbre de vigilancia, sustituyéndola por la de tránsito público, y se mantiene la de paso o acceso al mar, previendo la existencia de los necesarios para garantizar el uso público del mar y su ribera. Como novedad significativa debe mencionarse la limitación de extracciones de áridos en los tramos finales de los cauces, que trata de paliar la grave situación producida por la disminución de aportaciones de áridos a la costa, obligando a soluciones alternativas para la continuidad de su aprovisionamiento, así como otorgando a la Administración derecho preferente para la explotación, a este fin, de yacimientos de áridos.

Con respecto a la utilización del dominio público marítimo-terrestre, se establece una regulación eficaz de los diferentes usos, que incluye, tanto el uso común natural, libre y gratuito, como el uso especial, objeto de autorización, que abarca los casos de intensidad, peligrosidad, rentabilidad y las instalaciones desmontables, y las ocupaciones con obras fijas, objeto de concesión.

Con mayor motivo que en la zona afectada por la servidumbre de protección, se impide el privilegio que significaría la ocupación del dominio público por parte de aquellas actividades cuyo emplazamiento en el mismo no sea necesario; se faculta a la Administración para convocar concursos para el otorgamiento de las autorizaciones y concesiones que considere de especial interés, abandonando así su papel meramente pasivo y se reduce el plazo máximo de otorgamiento desde 99 a 30 años, suficiente para la amortización de cualquier instalación.

El régimen de financiación de las obras y actuaciones se establece en términos flexibles que contemplan la posibilidad de que se formalicen convenios en los que se detallará la aportación de las Entidades interesadas en los supuestos de financiación compartida. La Ley regula los cánones y tasas exigibles como equitativa contraprestación por el derecho a la ocupación del dominio público otorgado por la Administración, así como las indemnizaciones por rescate.

En materia de infracciones y sanciones, se han regulado con mayor concreción criterios ya contenidos en la Ley de Protección de Costas de 1980, introduciendo una simplificación en los trámites del procedimiento sancionador y diversas medidas prácticas que hacen frente a actitudes de menosprecio a las normas jurídicas, con una mayor

celeridad y eficacia en la respuesta a las infracciones, sin menoscabo de las garantías de los presuntos infractores. Importante novedad es el reconocimiento de la acción pública para facilitar la colaboración de todos en la observancia de los preceptos de la Ley y de las disposiciones que la desarrollen y complementen.

El último título de la Ley trata de las competencias administrativas. En él se detallan sólo las que corresponden a la Administración del Estado y a los Municipios, mientras que las propias de las Comunidades Autónomas son objeto de una mención genérica, remitiendo su alcance y contenido a lo establecido en los respectivos Estatutos. En cuanto a las competencias de la Administración del Estado ha parecido conveniente dejar al desarrollo reglamentario la concreción de los Departamentos y Organismos que deben ejercerlas en cada caso, ya que de otro modo hubiera sido necesario entrar en un grado de detalle impropio de un texto legal y, además, inoportuno por las modificaciones a que está sujeta la organización administrativa. Todo ello sin perjuicio de mantener inalterada la atribución de competencias realizada por otras leyes específicas en materias relacionadas con el objeto de la presente. En todo caso y habida cuenta de la concurrencia de competencias que se produce sobre el espacio litoral, se ha procurado favorecer la coordinación con los instrumentos de ordenación territorial y urbanística mediante un sistema de consultas e informes recíprocos, que, siguiendo esquemas ya diseñados en la normativa vigente, salva las competencias de las respectivas Entidades y permite su articulación en un marco de colaboración.

Finalmente se establece un cuidadoso régimen transitorio que permita la adaptación de las situaciones existentes con anterioridad a la entrada en vigor de la Ley a la nueva regulación contenida en la misma.

En el marco del respeto general a los derechos legalmente adquiridos, el criterio básico que se utiliza consiste en establecer la plena aplicabilidad de las disposiciones de la Ley sobre la zona de servidumbre de protección y de influencia únicamente a los tramos de costa que todavía no están urbanizados y en los que los propietarios del suelo no tienen un derecho de aprovechamiento consolidado conforme a la legislación urbanística. En cambio, en las zonas urbanas o urbanizables, en las que si se han consolidado tales derechos de aprovechamiento, no se aplican las determinaciones sobre la zona de influencia y la anchura de la servidumbre de protección se limita a 20 metros, es decir, la misma extensión que correspondía a la servidumbre de salvamento según la legislación de Costas que ahora se deroga. Con los criterios de la nueva Ley se evita, por una parte, la incidencia sobre derechos adquiridos en términos que pudieran originar una carga indemnizatoria que gravitaría fundamentalmente sobre la Administración Urbanística y, por otra parte, se excluye también la necesidad de afrontar un proceso de revisión del planeamiento que introduciría un factor de inseguridad en las expectativas de edificación.

En este contexto, se regula con precisión la situación de las edificaciones existentes que resulten incompatibles con las disposiciones de la nueva Ley. Si se construyeron ilegalmente, se abre la posibilidad de legalizarlas, cuando sea posible por razones de interés público. Si se construyeron legalmente, se respetan los derechos adquiridos, atemperando la situación de la obra a la naturaleza del terreno en que se emplaza. Si está en el dominio público, se mantiene la concesión hasta su vencimiento; si está en la zona de servidumbre de tránsito, queda fuera de ordenación con las consecuencias previstas en la actual legislación urbanística; por último, si está en el resto de la zona de servidumbre de protección, se permiten obras de reparación y mejora de cualquier tipo, siempre que lógicamente, no supongan aumento de volumen de las ya existentes.

V. Estos son, en síntesis, los motivos que justifican la promulgación de la presente Ley, para afrontar los graves problemas que hoy afectan a las costas españolas, como instrumento indispensable para que este patrimonio colectivo especialmente valioso como espacio natural de libertad sea preservado para el uso y disfrute de todos los ciudadanos. Es responsabilidad ineludible del legislador de esta hora proteger la integridad de estos bienes, conservarlos como propiedad de todos y legarlos en esta condición a las generaciones futuras.

Por encima de los intereses contrapuestos que confluyen en muchas ocasiones sobre el dominio público marítimo-terrestre, un doble propósito se alza como la idea cardinal de esta Ley: garantizar su carácter público y conservar sus características naturales conciliando las exigencias de desarrollo con los imperativos de protección, y derogando cuantas normas legales se opongan a dicho propósito.

TÍTULO PRELIMINAR

Objeto y finalidades de la Ley

Artículo 1.

La presente Ley tiene por objeto la determinación, protección, utilización y policía del dominio público marítimo-terrestre y especialmente de la ribera del mar.

Artículo 2

La actuación administrativa sobre el dominio público marítimo-terrestre perseguirá los siguientes fines:

- Determinar el dominio público marítimo-terrestre y asegurar su integridad y adecuada conservación, adoptando, en su caso, las medidas de protección y restauración necesarias.
- Garantizar el uso público del mar, de su ribera y del resto del dominio público marítimo-terrestre, sin más excepciones que las derivadas de razones de interés público debidamente justificadas.
- Regular la utilización racional de estos bienes en términos acordes con su naturaleza, sus fines y con el respeto al paisaje, al medio ambiente y al patrimonio histórico.
- Conseguir y mantener un adecuado nivel de calidad de las aguas y de la ribera del mar.

TÍTULO PRIMERO

Bienes de dominio público marítimo-terrestre

CAPÍTULO PRIMERO

Clasificación y definiciones

Artículo 3

Son bienes de dominio público marítimo-terrestre estatal, en virtud de lo dispuesto en el artículo 132.2 de la Constitución:

1. La ribera del mar y de las rías, que incluye:

- La zona marítimo-terrestre o espacio comprendido entre la línea de bajamar escorada o máxima viva equinoccial, y el límite hasta donde alcanzan las olas en los mayores temporales conocidos o, cuando lo supere, el de la línea de pleamar máxima viva equinoccial. Esta zona se extiende también por las márgenes de los ríos hasta el sitio donde se haga sensible el efecto de las mareas.

Se consideran incluidas en esta zona las marismas, albuferas, marjales, esteros y, en general, los terrenos bajos que se inundan como consecuencia del flujo y reflujo de las mareas, de las olas o de la filtración del agua del mar.

- Las playas o zonas de depósito de materiales sueltos, tales como arenas, gravas y guijarros, incluyendo escarpes, bermas y dunas, tengan o no vegetación, formadas por la acción del mar o del viento marino, u otras causas naturales o artificiales.

2. El mar territorial y las aguas interiores, con su lecho y subsuelo, definidos y regulados por su legislación específica.

3. Los recursos naturales de la zona económica y la plataforma continental, definidos y regulados por su legislación específica.

Artículo 4

Pertenecen asimismo al dominio público marítimo-terrestre estatal:

1. Las accesiones a la ribera del mar por depósito de materiales o por retirada del mar, cualesquiera que sean las causas.

2. Los terrenos ganados al mar como consecuencia directa o indirecta de obras, y los desecados en su ribera.

3. Los terrenos invadidos por el mar que pasen a formar parte de su lecho por cualquier causa.

4. Los acantilados sensiblemente verticales, que estén en contacto con el mar o con espacios de dominio público marítimo-terrestre, hasta su coronación.

5. Los terrenos deslindados como dominio público que por cualquier causa han perdido sus características naturales de playa, acantilado, o zona marítimo-terrestre, salvo lo previsto en el artículo 18.

6. Los islotes en aguas interiores y mar territorial.

7. Los terrenos incorporados por los concesionarios para completar la superficie de una concesión de dominio público marítimo-terrestre que les haya sido otorgada, cuando así se establezca en las cláusulas de la concesión.

8. Los terrenos colindantes con la ribera del mar que se adquieran para su incorporación al dominio público marítimo-terrestre.

9. Las obras e instalaciones construidas por el Estado en dicho dominio.

10. Las obras e instalaciones de iluminación de costas y señalización marítima, construidas por el Estado cualquiera que sea su localización, así como los terrenos afectados al servicio de las mismas, salvo lo previsto en el artículo 18.

11. Los puertos e instalaciones portuarias de titularidad estatal, que se regularán por su legislación específica.

Artículo 5

Son también de dominio público estatal las islas que estén formadas o se formen por causas naturales, en el mar territorial o en aguas interiores o en los ríos hasta donde se hagan sensibles las mareas, salvo las que sean de propiedad privada de particulares o entidades públicas.

o procedan de la desmembración de ésta, en cuyo caso serán de dominio público su zona marítimo-terrestre, playas y demás bienes que tengan este carácter, conforme a lo dispuesto en los artículos 3 y 4.

Artículo 6

1. Los propietarios de los terrenos amenazados por la invasión del mar o de las arenas de las playas, por causas naturales o artificiales, podrán construir obras de defensa, previa autorización o concesión, siempre que no ocupen playa ni produzcan fenómenos perjudiciales en ésta o en la zona marítimo-terrestre, ni menoscaben las limitaciones y servidumbres legales correspondientes.

2. En otro caso, los terrenos invadidos pasarán a formar parte del dominio público marítimo-terrestre, según resulte del correspondiente deslinde.

CAPITULO II

Indisponibilidad

Artículo 7

Conforme a lo dispuesto en el artículo 132.1 de la Constitución, los bienes de dominio público marítimo-terrestre definidos en esta Ley son inalienables, imprescriptibles e inembargables.

Artículo 8

A los efectos del artículo anterior, no se admitirán más derechos que los de uso y aprovechamiento adquiridos de acuerdo con la presente Ley, careciendo de todo valor obstativo frente al dominio público las detenciones privadas, por prolongadas que sean en el tiempo y aunque aparezcan amparadas por asientos del Registro de la Propiedad.

Artículo 9

1. No podrán existir terrenos de propiedad distinta de la demanial del Estado en ninguna de las pertenencias del dominio público marítimo-terrestre, ni aun en el supuesto de terrenos ganados al mar o desecados en su ribera, sin perjuicio de lo establecido en el artículo 49.

2. Serán nulos de pleno derecho los actos administrativos que infrinjan lo dispuesto en el apartado anterior. Los actos particulares en fraude del mencionado precepto no impedirán la debida aplicación del mismo.

Artículo 10

1. La Administración del Estado tiene el derecho y el deber de investigar la situación de los bienes y derechos que se presuman pertenecientes al dominio público marítimo-terrestre, a cuyo efecto podrá recabar todos los datos e informes que considere necesarios y promover la práctica del correspondiente deslinde.

2. Asimismo tendrá la facultad de recuperación posesoria, de oficio y en cualquier tiempo sobre dichos bienes, según el procedimiento que se establezca reglamentariamente.

3. No se admitirán interdictos contra las resoluciones dictadas por la Administración del Estado en ejercicio de las competencias configuradas en la presente Ley y de acuerdo con el procedimiento establecido.

CAPITULO III

Deslindes

Artículo 11

Para la determinación del dominio público marítimo-terrestre se practicarán por la Administración del Estado los oportunos deslindes, atendiéndose a las características de los bienes que lo integran conforme a lo dispuesto en los artículos 3, 4 y 5 de la presente Ley.

Artículo 12

1. El deslinde se incoará de oficio o a petición de cualquier persona interesada, y será aprobado por la Administración del Estado.

2. En el procedimiento serán oídos la Comunidad Autónoma y el Ayuntamiento correspondiente, los propietarios colindantes, previa notificación, y demás personas que acrediten la condición de interesados.

3. La incoación del expediente de deslinde facultará a la Administración del Estado para realizar o autorizar, incluso en terreno privado, trabajos de toma de datos y apeos necesarios, sin perjuicio de las indemnizaciones que sean procedentes por los daños y perjuicios causados y a resultas del deslinde que se apruebe definitivamente.

4. Cuando los interesados en el expediente aporten títulos inscritos en el Registro de la Propiedad sobre terrenos que pudieran resultar incluidos en el dominio público, el órgano que tramite el expediente lo pondrá en conocimiento del Registrador a fin de que por éste se practique anotación marginal preventiva de esa circunstancia.

5. La providencia de incoación del expediente de deslinde implicará la suspensión del otorgamiento de concesiones y autorizaciones en el dominio público marítimo-terrestre y en su zona de servidumbre de

protección, a cuyo efecto deberá publicarse acompañada de plano en que se delimite provisionalmente la superficie estimada de aquél y de ésta. La resolución del expediente de deslinde llevará implícito el levantamiento de la suspensión.

6. Cuando por cualquier causa se altere la configuración del dominio público marítimo-terrestre, se incoará expediente de deslinde o de modificación del existente, con los efectos previstos en los apartados anteriores.

7. No obstante, podrán realizarse, previa autorización de la Administración del Estado o por ésta, obras de emergencia para prevenir o reparar daños.

Artículo 13

1. El deslinde aprobado, al constatar la existencia de las características físicas relacionadas en los artículos 3, 4 y 5, declara la posesión y la titularidad dominical a favor del Estado, dando lugar al amojonamiento y sin que las inscripciones del Registro de la Propiedad puedan prevalecer frente a la naturaleza demanial de los bienes deslindados.

2. La resolución de aprobación del deslinde será título suficiente para rectificar, en la forma y condiciones que se determinen reglamentariamente, las situaciones jurídicas registrales contradictorias con el deslinde. Dicha resolución será título suficiente, asimismo, para que la Administración proceda a la inmatriculación de los bienes de dominio público cuando lo estime conveniente. En todo caso los titulares inscritos afectados podrán ejercitar las acciones que estimen pertinentes en defensa de sus derechos, siendo susceptible de anotación preventiva la correspondiente reclamación judicial.

Artículo 14

Las acciones civiles sobre derechos relativos a terrenos incluidos en el dominio público deslindado prescriben a los cinco años, computados a partir de la fecha de la aprobación del deslinde.

Artículo 15

1. Cuando se trate de inmatricular en el Registro de la Propiedad fincas situadas en la zona de servidumbre de protección a que se refiere el artículo 23, en la descripción de aquéllas se precisará si lindan o no con el dominio público marítimo-terrestre. En caso afirmativo no podrá practicarse la inmatriculación si no se acompaña al título la certificación de la Administración del Estado que acredite que no se invade el dominio público.

2. Si en la descripción de la finca se expresa que no linda con el dominio público marítimo-terrestre o no se hace declaración alguna a este respecto, el Registrador requerirá al interesado para que identifique y localice la finca en el plano proporcionado al efecto por la Administración del Estado. Si de dicha identificación resultase la no colindancia, el Registrador practicará la inscripción haciendo constar en ella ese extremo.

Si a pesar de esa identificación o por no poder llevarse a efecto, el Registrador sospechase una posible invasión del dominio público marítimo-terrestre, pondrá en conocimiento de la Administración del Estado la solicitud de inscripción, dejándola entre tanto en suspenso hasta que aquélla expida certificación favorable.

3. Transcurridos treinta días desde la petición de oficio de la certificación a que se refiere el apartado anterior sin que se haya recibido contestación, podrá procederse a la inscripción.

4. Si no estuviese aprobado el deslinde, se iniciará el correspondiente procedimiento, a costa del interesado, dentro de un plazo que no podrá ser superior a tres meses desde la correspondiente solicitud, quedando entre tanto en suspenso la inscripción solicitada.

Artículo 16

1. Las mismas reglas del artículo anterior se aplicarán a las inscripciones de excesos de cabida, salvo que se trate de fincas de linderos fijos o de tal naturaleza que excluyan la posibilidad de invasión del dominio público marítimo-terrestre.

2. Siempre que el título registral contenga la indicación de que la finca linda con el mar, la colindancia se entenderá referida al límite interior de la ribera del mar, incluso en los casos de exceso de cabida.

CAPITULO IV

Afectación y desafectación

Artículo 17

Los terrenos del Patrimonio del Estado colindantes con el dominio público marítimo-terrestre o emplazados en su zona de influencia, que resulten necesarios para la protección o utilización de dicho dominio, serán afectados al uso propio del mismo, en la forma prevista en la legislación de Patrimonio del Estado. No se podrá proceder a su enajenación sin previa declaración de innecesariedad a los mencionados efectos.

Artículo 18

1. Sólo podrá procederse a la desafectación de terrenos en el supuesto de los apartados 5 y 10 del artículo 4, previo informe preceptivo del Ayuntamiento y de la Comunidad Autónoma afectados y previa declaración de innecesariedad a los efectos previstos en el artículo anterior.

2. La desafectación deberá ser expresa y antes de proceder a ella habrán de practicarse los correspondientes deslindes.

Artículo 19

Los terrenos desafectados conforme a lo previsto en el artículo anterior se incorporarán al Patrimonio del Estado. Cuando no se juzgue previsible su afectación, podrán ser cedidos gratuitamente al Municipio o a la Comunidad Autónoma, condicionándose la cesión a que se destinen a finalidades de uso o servicio público de la competencia de aquellos.

TÍTULO II**Limitaciones de la propiedad sobre los terrenos contiguos a la ribera del mar por razones de protección del dominio público marítimo-terrestre****CAPÍTULO PRIMERO****Objetivos y disposiciones generales****Artículo 20**

La protección del dominio público marítimo-terrestre comprende la defensa de su integridad y de los fines de uso general a que está destinado; la preservación de sus características y elementos naturales y la prevención de las perjudiciales consecuencias de obras e instalaciones, en los términos de la presente Ley.

Artículo 21

1. A efectos de lo previsto en el artículo anterior, los terrenos colindantes con el dominio público marítimo-terrestre estarán sujetos a las limitaciones y servidumbres que se determinan en el presente título, prevaleciendo sobre la interposición de cualquier acción. Las servidumbres serán imprescriptibles en todo caso.

2. Se exceptúan de esta sujeción los terrenos expresamente declarados de interés para la seguridad y la defensa nacional, conforme a su legislación específica.

3. Las disposiciones de este título tienen el carácter de regulación mínima y complementaria de las que dicten las Comunidades Autónomas en el ámbito de sus competencias.

Artículo 22

1. La Administración del Estado dictará normas para la protección de determinados tramos de costa, en desarrollo de lo previsto en los artículos 23.2, 25, 26.1, 27.2, 28.1 y 29 de esta Ley.

2. Antes de la aprobación definitiva de las normas a que se refiere el apartado anterior, se someterán a informe de las Comunidades Autónomas y de los Ayuntamientos a cuyo territorio afecten, para que los mismos puedan formular las objeciones que deriven de sus instrumentos de ordenación aprobados o en tramitación. Cuando se observen discrepancias sustanciales entre el contenido de las normas proyectadas y las objeciones formuladas por las Comunidades Autónomas y los Ayuntamientos, se abrirá un período de consulta entre las tres Administraciones para resolver de común acuerdo las diferencias manifestadas.

CAPÍTULO II**Servidumbres legales****SECCIÓN 1.ª SERVIDUMBRE DE PROTECCIÓN****Artículo 23**

1. La servidumbre de protección recaerá sobre una zona de 100 metros medida tierra adentro desde el límite interior de la ribera del mar.

2. La extensión de esta zona podrá ser ampliada por la Administración del Estado, de acuerdo con la de la Comunidad Autónoma y el Ayuntamiento correspondiente, hasta un máximo de otros 100 metros, cuando sea necesario para asegurar la efectividad de la servidumbre, en atención a las peculiaridades del tramo de costa de que se trate.

Artículo 24

1. En los terrenos comprendidos en esta zona se podrán realizar sin necesidad de autorización cultivos y plantaciones, sin perjuicio de lo establecido en el artículo 27.

2. En los primeros 20 metros de esta zona se podrán depositar temporalmente objetos o materiales arrojados por el mar y realizar

operaciones de salvamento marítimo; no podrán llevarse a cabo cerramientos, salvo en las condiciones que se determinen reglamentariamente.

Los daños que se ocasionen por las ocupaciones a que se refiere el párrafo anterior serán objeto de indemnización según lo previsto en la Ley de Expropiación Forzosa.

Artículo 25

1. En la zona de servidumbre de protección estarán prohibidos:

- Las edificaciones destinadas a residencia o habitación.
- La construcción o modificación de vías de transporte interurbanas y las de intensidad de tráfico superior a la que se determine reglamentariamente, así como de sus áreas de servicio.
- Las actividades que impliquen la destrucción de yacimientos de áridos.
- El tendido aéreo de líneas eléctricas de alta tensión.
- El vertido de residuos sólidos, escombros y aguas residuales sin depuración.
- La publicidad a través de carteles o vallas o por medios acústicos o audiovisuales.

2. Con carácter ordinario, sólo se permitirán en esta zona, las obras, instalaciones y actividades que, por su naturaleza, no puedan tener otra ubicación o presten servicios necesarios o convenientes para el uso del dominio público marítimo-terrestre, así como las instalaciones deportivas descubiertas. En todo caso, la ejecución de terraplenes, desmontes o tala de árboles deberán cumplir las condiciones que se determinen reglamentariamente para garantizar la protección del dominio público.

3. Excepcionalmente y por razones de utilidad pública debidamente acreditadas, el Consejo de Ministros podrá autorizar las actividades e instalaciones a que se refieren las letras b) y d) del apartado 1 de este artículo. En la misma forma podrán ser autorizadas las edificaciones a que se refiere la letra a) y las instalaciones industriales en las que no concurren los requisitos del apartado 2, que sean de excepcional importancia y que, por razones económicas justificadas, sea conveniente su ubicación en el litoral, siempre que, en ambos casos, se localicen en zonas de servidumbre correspondientes a tramos de costa que no constituyan playa, ni zonas húmedas u otros ámbitos de especial protección. Las actuaciones que se autoricen conforme a lo previsto en este apartado deberán acomodarse al planeamiento urbanístico que se apruebe por las Administraciones competentes.

Artículo 26

1. Los usos permitidos en la zona de servidumbre de protección estarán sujetos a autorización de la Administración del Estado, que se otorgará con sujeción a lo dispuesto en la presente Ley, y en las normas que se dicten, en su caso, de conformidad con lo previsto en el artículo 22, pudiéndose establecer las condiciones que se estimen necesarias para la protección del dominio público.

2. Si la actividad solicitada estuviese vinculada directamente a la utilización del dominio público marítimo-terrestre será necesario, en su caso, disponer previamente del correspondiente título administrativo otorgado conforme a esta Ley.

SECCIÓN 2.ª SERVIDUMBRE DE TRÁNSITO**Artículo 27**

1. La servidumbre de tránsito recaerá sobre una franja de 6 metros, medidos tierra adentro a partir del límite interior de la ribera del mar. Esta zona deberá dejarse permanentemente expedita para el paso público peatonal y para los vehículos de vigilancia y salvamento, salvo en espacios especialmente protegidos.

2. En lugares de tránsito difícil o peligroso dicha anchura podrá ampliarse en lo que resulte necesario, hasta un máximo de 20 metros.

3. Esta zona podrá ser ocupada excepcionalmente por obras a realizar en el dominio público marítimo-terrestre. En tal caso se sustituirá la zona de servidumbre por otra nueva en condiciones análogas, en la forma en que se señale por la Administración del Estado. También podrá ser ocupada para la ejecución de paseos marítimos.

SECCIÓN 3.ª SERVIDUMBRE DE ACCESO AL MAR**Artículo 28**

1. La servidumbre de acceso público y gratuito al mar recaerá, en la forma que se determina en los números siguientes, sobre los terrenos colindantes o contiguos al dominio público marítimo-terrestre, en la longitud y anchura que demanden la naturaleza y finalidad del acceso.

2. Para asegurar el uso público del dominio público marítimo-terrestre, los planes y normas de ordenación territorial y urbanística del litoral establecerán, salvo en espacios calificados como de especial protección, la previsión de suficientes accesos al mar y aparcamientos, fuera del dominio público marítimo-terrestre. A estos efectos, en las zonas urbanas y urbanizables, los de tráfico rodado deberán estar separados entre sí, como máximo, 500 metros, y los peatonales, 200

metros. Todos los accesos deberán estar señalizados y abiertos al uso público a su terminación.

3. Se declaran de utilidad pública a efectos de la expropiación o de la imposición de la servidumbre de paso por la Administración del Estado, los terrenos necesarios para la realización o modificación de otros accesos públicos al mar y aparcamientos, no incluidos en el apartado anterior.

4. No se permitirán en ningún caso obras o instalaciones que interrumpen el acceso al mar sin que se proponga por los interesados una solución alternativa que garantice su efectividad en condiciones análogas a las anteriores, a juicio de la Administración del Estado.

CAPITULO III

Otras limitaciones de la propiedad

Artículo 29

1. En los tramos finales de los cauces deberá mantenerse la aportación de áridos a sus desembocaduras. Para autorizar su extracción, hasta la distancia que en cada caso se determine, se necesitará el informe favorable de la Administración del Estado, en cuanto a su incidencia en el dominio público marítimo-terrestre.

2. Los yacimientos de áridos, emplazados en la zona de influencia, quedarán sujetos al derecho de tanteo y retracto en las operaciones de venta, cesión o cualquier otra forma de transmisión, a favor de la Administración del Estado, para su aportación a las playas. Con esta misma finalidad, dichos yacimientos se declaran de utilidad pública a los efectos de su expropiación, total o parcial en su caso, por el Departamento ministerial competente y de la ocupación temporal de los terrenos necesarios.

CAPITULO IV

Zona de influencia

Artículo 30

1. La ordenación territorial y urbanística sobre terrenos incluidos en una zona, cuya anchura se determinará en los instrumentos correspondientes y que será como mínimo de 500 metros a partir del límite interior de la ribera del mar, respetará las exigencias de protección del dominio público marítimo-terrestre a través de los siguientes criterios:

a) En tramos con playa y con acceso de tráfico rodado, se preverán reservas de suelo para aparcamientos de vehículos en cuantía suficiente para garantizar el estacionamiento fuera de la zona de servidumbre de tránsito.

b) Las construcciones habrán de adaptarse a lo establecido en la legislación urbanística. Se deberá evitar la formación de pantallas arquitectónicas o acumulación de volúmenes, sin que, a estos efectos, la densidad de edificación pueda ser superior a la media del suelo urbanizable programado o apto para urbanizar en el término municipal respectivo.

2. Para el otorgamiento de las licencias de obra o uso que impliquen la realización de vertidos al dominio público marítimo-terrestre se requerirá la previa obtención de la autorización de vertido correspondiente.

TITULO III

Utilización del dominio público marítimo-terrestre

CAPITULO PRIMERO

Disposiciones generales

Artículo 31

1. La utilización del dominio público marítimo-terrestre y, en todo caso, del mar y su ribera será libre, pública y gratuita para los usos comunes y acordes con la naturaleza de aquél, tales como pasear, estar, bañarse, navegar, embarcar y desembarcar, varar, pescar, coger plantas y mariscos y otros actos semejantes que no requieran obras e instalaciones de ningún tipo y que se realicen de acuerdo con las leyes y reglamentos o normas aprobadas conforme a esta Ley.

2. Los usos que tengan especiales circunstancias de intensidad, peligrosidad o rentabilidad y los que requieran la ejecución de obras e instalaciones sólo podrán ampararse en la existencia de reserva, adscripción, autorización y concesión, con sujeción a lo previsto en esta Ley, en otras especiales, en su caso, y en las normas generales o específicas correspondientes, sin que pueda invocarse derecho alguno en virtud de usucapión, cualquiera que sea el tiempo transcurrido.

Artículo 32

1. Únicamente se podrá permitir la ocupación del dominio público marítimo-terrestre para aquellas actividades o instalaciones que, por su naturaleza, no puedan tener otra ubicación.

2. A estos efectos, y cualquiera que sea el título habilitante de la ocupación y la Administración que lo otorgue, quedarán expresamente excluidas las utilizaciones mencionadas en el artículo 25.1, excepto las del apartado b), previa declaración de utilidad pública por el Consejo de Ministros, y el vertido de escombros utilizables en rellenos, debidamente autorizados.

3. Previamente al otorgamiento del título administrativo habilitante para la ocupación del dominio público, deberá quedar garantizado el sistema de eliminación de aguas residuales, de acuerdo con las disposiciones vigentes. El posterior incumplimiento de esta obligación dará lugar a la declaración de caducidad del título administrativo y al levantamiento de las instalaciones, sin perjuicio de la sanción que, en su caso, corresponda.

Artículo 33

1. Las playas no serán de uso privado, sin perjuicio de lo establecido en la presente Ley sobre las reservas demaniales.

2. Las instalaciones que en ellas se permitan, además de cumplir con lo establecido en el artículo anterior, serán de libre acceso público, salvo que por razones de policía, de economía u otras de interés público, debidamente justificadas, se autoricen otras modalidades de uso.

3. Las edificaciones de servicio de playa se ubicarán, preferentemente, fuera de ella, con las dimensiones y distancias que reglamentariamente se determinen.

4. La ocupación de la playa por instalaciones de cualquier tipo, incluyendo las correspondientes a servicios de temporada, no podrá exceder, en conjunto, de la mitad de la superficie de aquella en pleamar y se distribuirá de forma homogénea a lo largo de la misma. Se solicitará de la Administración del Estado la distribución cuando se estime que existen condiciones especiales.

5. Quedarán prohibidos el estacionamiento y la circulación no autorizada de vehículos, así como los campamentos y acampadas.

Artículo 34

1. La Administración del Estado, sin perjuicio de las competencias de Comunidades Autónomas o Ayuntamientos, dictará las normas generales y las específicas para tramos de costas determinados, sobre protección y utilización del dominio público marítimo-terrestre, con sujeción a lo previsto en esta Ley. Tales normas incluirán directrices sobre las siguientes materias:

a) Realización de actuaciones de defensa, regeneración, recuperación, mejora y conservación del dominio público.

b) Prioridades para atender las demandas de utilización, existentes y previsibles, en especial sobre servicios de temporada en playas, vertidos, y extracciones de áridos en la ribera del mar y en los terrenos calificados de dominio público en virtud de los artículos 4 y 5.

c) Localización en el dominio público de las infraestructuras e instalaciones, incluyendo las de eliminación de aguas residuales y vertidos al mar.

d) Otorgamiento de concesiones y autorizaciones.

e) Régimen de utilización de las playas, seguridad humana en los lugares de baño y demás condiciones generales sobre uso de aquéllas y sus instalaciones.

f) Adquisición, afectación y desafectación de terrenos.

2. Las normas específicas serán sometidas a informe de la Comunidad Autónoma y el Ayuntamiento correspondiente, con carácter previo a su aprobación.

Artículo 35

1. Las solicitudes de utilización del dominio público marítimo-terrestre que se opongan de manera notoria a lo dispuesto en la normativa en vigor, se denegarán y archivarán en el plazo máximo de dos meses, sin más trámite que la audiencia previa al peticionario.

Si se tratare de deficiencias susceptibles de subsanación, se procederá en la forma prevista en la Ley de Procedimiento Administrativo.

2. La Administración no está obligada a otorgar los títulos de utilización del dominio público marítimo-terrestre que se soliciten con arreglo a las determinaciones del plan o normas aprobadas, pudiendo ser denegadas por razones de oportunidad u otras de interés público debidamente motivadas.

Artículo 36

En los supuestos de usos que puedan producir daños y perjuicios sobre el dominio público o privado, la Administración del Estado estará facultada para exigir al solicitante la presentación de cuantos estudios y garantías económicas se determinen reglamentariamente para la prevención de aquéllos, la reposición de los bienes afectados y las indemnizaciones correspondientes.

Artículo 37

1. La ocupación del dominio público no implicará en ningún caso la cesión de éste, ni su utilización significará la cesión de las facultades demaniales de la Administración del Estado, ni la asunción por ésta de

responsabilidades de ningún tipo respecto al titular del derecho a la ocupación o a terceros. El mencionado titular será responsable de los daños y perjuicios que puedan ocasionar las obras y actividades al dominio público y al privado, salvo en el caso en que aquéllos tengan su origen en alguna cláusula impuesta por la Administración al titular y que sea de ineludible cumplimiento por éste.

2. La Administración del Estado conservará en todo momento las facultades de tutela y policía sobre el dominio público afectado, quedando obligado el titular de la ocupación o actividad a informar a aquella de las incidencias que se produzcan en relación con dichos bienes y a cumplir las instrucciones que le dicte.

3. La Administración competente llevará, actualizado, el Registro de usos del dominio público marítimo-terrestre, en el que se inscribirán de oficio, en la forma que reglamentariamente se determine, las reservas, adscripciones y concesiones, así como las autorizaciones de vertidos contaminantes, revisando al menos anualmente el cumplimiento de las condiciones estipuladas, así como los efectos producidos. Dichos Registros tendrán carácter público, pudiendo interesarse las oportunas certificaciones sobre su contenido, y siendo las mismas medio de prueba de la existencia y situación del correspondiente título administrativo. Los cambios de titularidad y de características que puedan producirse deberán reflejarse asimismo en el asiento correspondiente.

Artículo 38

1. Estará prohibida la publicidad a través de carteles o vallas o por medios acústicos o audiovisuales.

2. También estará prohibido, cualquiera que sea el medio de difusión empleado, el anuncio de actividades en el dominio público marítimo-terrestre que no cuenten con el correspondiente título administrativo o que no se ajuste a sus condiciones.

Artículo 39

Las empresas suministradoras de energía eléctrica, agua, gas y telefonía exigirán para la contratación de sus respectivos servicios, la presentación del título administrativo requerido según la presente Ley para la realización de las obras o instalaciones en las playas, zona marítimo-terrestre o mar.

Artículo 40

Las utilizaciones no autorizadas previamente, conforme a lo establecido en esta Ley, serán sancionadas con arreglo a lo previsto en el título V, sin perjuicio de su legalización cuando sea posible y se estime conveniente, en cuyo caso se seguirá el procedimiento y los criterios establecidos en la presente Ley para el otorgamiento del título correspondiente.

Artículo 41

En caso de tempestad, grave riesgo, catástrofe o calamidad pública o cualquier otro estado de necesidad, urgencia o concurrencia de situaciones anómalas o excepcionales, la Administración competente podrá disponer inmediatamente y sin tramitación ni indemnización previa, del dominio público ocupado y de las obras e instalaciones concedidas o autorizadas, en la medida que juzgue necesaria para la protección y seguridad de los bienes y personas afectadas. Para las indemnizaciones correspondientes se estará a lo dispuesto en la Ley de Expropiación Forzosa.

CAPÍTULO II

Proyectos y obras

Artículo 42

1. Para que la Administración competente resuelva sobre la ocupación o utilización del dominio público marítimo-terrestre, se formulará el correspondiente proyecto básico, en el que se fijarán las características de las instalaciones y obras, la extensión de la zona de dominio público marítimo-terrestre a ocupar o utilizar y las demás especificaciones que se determinen reglamentariamente. Con posterioridad y antes de comenzar las obras, se formulará el proyecto de construcción, sin perjuicio de que, si lo desea, el peticionario pueda presentar éste y no el básico acompañando a su solicitud.

2. Cuando las actividades proyectadas pudieran producir una alteración importante del dominio público marítimo-terrestre se requerirá además una previa evaluación de sus efectos sobre el mismo, en la forma que se determine reglamentariamente.

3. El proyecto se someterá preceptivamente a información pública, salvo que se trate de autorizaciones o de actividades relacionadas con la defensa nacional o por razones de seguridad.

4. Cuando no se trate de utilización por la Administración, se acompañará un estudio económico-financiero, cuyo contenido se definirá reglamentariamente, y el presupuesto estimado de las obras emplazadas en el dominio público marítimo-terrestre.

Artículo 43

Las obras se ejecutarán conforme al proyecto de construcción que en cada caso se apruebe, que completará el proyecto básico.

Artículo 44

1. Los proyectos se formularán conforme al planeamiento que, en su caso, desarrollen, y con sujeción a las normas generales, específicas y técnicas que apruebe la Administración competente en función del tipo de obra y de su emplazamiento.

2. Deberán prever la adaptación de las obras al entorno en que se encuentren situadas y, en su caso, la influencia de la obra sobre la costa y los posibles efectos de regresión de ésta.

3. Cuando el proyecto contenga la previsión de actuaciones en el mar o en la zona marítimo-terrestre, deberá comprender un estudio básico de la dinámica litoral, referido a la unidad fisiográfica costera correspondiente y de los efectos de las actuaciones previstas.

4. Para la creación y regeneración de playas se deberá considerar prioritariamente la actuación sobre los terrenos colindantes, la supresión o atenuación de las barreras al transporte marino de áridos, la aportación artificial de éstos, las obras sumergidas en el mar y cualquier otra actuación que suponga la menor agresión al entorno natural.

5. Los paseos marítimos se localizarán fuera de la ribera del mar y serán preferentemente peatonales.

6. Las instalaciones de tratamiento de aguas residuales se emplazarán fuera de la ribera del mar y de los primeros 20 metros de la zona de servidumbre de protección. No se autorizará la instalación de colectores paralelos a la costa dentro de la ribera del mar. En los primeros 20 metros fuera de la ribera del mar se prohibirán los colectores paralelos.

7. Los proyectos contendrán la declaración expresa de que cumplen las disposiciones de esta Ley y de las normas generales y específicas que se dicten para su desarrollo y aplicación.

Artículo 45

1. La tramitación de los proyectos de la Administración del Estado se establecerá reglamentariamente, con sometimiento, en su caso, a información pública y a informe de los Departamentos y Organismos que se determinen. Si, como consecuencia de las alegaciones formuladas en dicho trámite, se introdujeran modificaciones sustanciales en el proyecto, se abrirá un nuevo período de información.

2. La aprobación de dichos proyectos llevará implícita la necesidad de ocupación de los bienes y derechos que, en su caso, resulte necesario expropiar. A tal efecto, en el proyecto deberá figurar la relación concreta e individualizada de los bienes y derechos afectados, con la descripción material de los mismos.

3. La necesidad de ocupación se referirá también a los bienes y derechos comprendidos en el replanteo del proyecto y en las modificaciones de obra que puedan aprobarse posteriormente, con los mismos requisitos señalados en el apartado anterior.

Artículo 46

Con el fin de garantizar la integridad del dominio público marítimo-terrestre y la eficacia de las medidas de protección sobre el mismo, la Administración del Estado podrá aprobar planes de obras y de otras actuaciones de su competencia.

CAPÍTULO III

Reservas y adscripciones

SECCIÓN 1.ª RESERVAS

Artículo 47

1. La Administración del Estado podrá reservarse la utilización total o parcial de determinadas pertenencias del dominio público marítimo-terrestre exclusivamente para el cumplimiento de fines de su competencia, siempre que concurren las circunstancias prevenidas en el artículo 32 de esta Ley.

2. La reserva podrá ser para la realización de estudios e investigaciones, o para obras, instalaciones o servicios. Su duración se limitará al tiempo necesario para el cumplimiento de los fines a que se refiere el apartado anterior.

3. La declaración de zona de reserva se hará en virtud de las normas previstas en el artículo 34 o, en su defecto, por acuerdo del Consejo de Ministros. Prevalecerá frente a cualquier otra utilización y llevará implícita la declaración de utilidad pública y la necesidad de ocupación, a efectos expropiatorios de los derechos preexistentes que resulten incompatibles con ella.

Artículo 48

1. La utilización o explotación de las zonas de reserva podrá ser realizada por cualquiera de las modalidades de gestión directa o indirecta que se determinen reglamentariamente.

2. La reserva no podrá amparar en ningún caso la realización de otros usos o actividades distintas de las que justificaron la declaración.

SECCIÓN 2.ª ADSCRIPCIONES

Artículo 49

1. La adscripción de bienes de dominio público marítimo-terrestre a las Comunidades Autónomas para la construcción de nuevos puertos y vías de transporte de titularidad de aquéllas, o de ampliación o modificación de los existentes, se formalizará por la Administración del Estado. La porción de dominio público adscrita conservará tal calificación jurídica, correspondiendo a la Comunidad Autónoma la utilización y gestión de la misma, adecuadas a su finalidad y con sujeción a las disposiciones pertinentes. En todo caso, el plazo de las concesiones que se otorguen en los bienes adscritos no podrá ser superior a treinta años.

2. A los efectos previstos en el apartado anterior, los proyectos de las Comunidades Autónomas deberán contar con el informe favorable de la Administración del Estado, en cuanto a la delimitación del dominio público estatal susceptible de adscripción, usos previstos y medidas necesarias para la protección del dominio público, sin cuyo requisito aquéllos no podrán entenderse definitivamente aprobados.

3. La aprobación definitiva de los proyectos llevará implícita la adscripción del dominio público en que estén emplazadas las obras y, en su caso, la delimitación de una nueva zona de servicio portuaria. La adscripción se formalizará mediante acta suscrita por representantes de ambas Administraciones.

Artículo 50

Los bienes de dominio público marítimo-terrestre adscritos a una Comunidad Autónoma conforme a lo previsto en el anterior artículo, que no sean utilizados para el cumplimiento de los fines a los que se adscribieran, o que sean necesarios para la actividad económica o el interés general, según los artículos 131 y 149 de la Constitución, revertirán al Estado, previa audiencia de la Comunidad Autónoma, por el procedimiento que se determine reglamentariamente, y se les dará el destino que en cada caso resulte procedente.

CAPÍTULO IV

Autorizaciones

SECCIÓN 1.ª DISPOSICIONES GENERALES

Artículo 51

1. Estarán sujetas a previa autorización administrativa las actividades en las que, aun sin requerir obras o instalaciones de ningún tipo, concurren circunstancias especiales de intensidad, peligrosidad o rentabilidad, y asimismo la ocupación del dominio público marítimo-terrestre con instalaciones desmontables o con bienes muebles.

2. Se entenderán por instalaciones desmontables aquellas que:

- Precisen a lo sumo obras puntuales de cimentación, que en todo caso no sobresaldrán del terreno.
- Estén constituidas por elementos de serie prefabricados, módulos, paneles o similares, sin elaboración de materiales en obra ni empleo de soldaduras.
- Se monten y desmonten mediante procesos secuenciales, pudiendo realizarse su levantamiento sin demolición y siendo el conjunto de sus elementos fácilmente transportable.

Artículo 52

1. Las solicitudes de autorización sólo podrán referirse a las instalaciones y actividades previstas en las normas generales y específicas que se dicten en virtud de lo establecido en el artículo 34.

2. Las solicitudes podrán ser sometidas a información pública según se determine reglamentariamente.

3. Las autorizaciones se otorgarán con carácter personal e intransferible inter vivos, salvo en el caso de vertidos, y no serán inscribibles en el Registro de la Propiedad.

4. El plazo de vencimiento será el que se determine en el título correspondiente, y no podrá exceder de un año, salvo en los casos en que esta Ley establece otro diferente.

Artículo 53

1. Las autorizaciones cuyo objeto sea la explotación de servicios de temporada en las playas, que sólo requieran instalaciones desmontables, serán otorgadas a los Ayuntamientos que lo soliciten, en la forma que se determine reglamentariamente y con sujeción a las condiciones que se establezcan en las normas generales y específicas correspondientes.

2. En ningún caso el otorgamiento de estas autorizaciones podrá desnaturalizar el principio del uso público de las playas.

Artículo 54

No obstante lo dispuesto en el artículo anterior, podrá otorgarse la explotación total o parcial de los servicios de temporada a los titulares

de concesiones de creación, regeneración o acondicionamiento de playas, en los términos que se establezcan en el título correspondiente.

Artículo 55

1. Las autorizaciones podrán ser revocadas unilateralmente por la Administración en cualquier momento, sin derecho a indemnización, cuando resulten incompatibles con la normativa aprobada con posterioridad, produzcan daños en el dominio público, impidan su utilización para actividades de mayor interés público o menoscaben el uso público.

2. Extinguida la autorización, el titular tendrá derecho a retirar fuera del dominio público y de sus zonas de servidumbre las instalaciones correspondientes y estará obligado a dicha retirada cuando así lo determine la Administración competente, en forma y plazo reglamentarios. En todo caso, estará obligado a restaurar la realidad física alterada.

SECCIÓN 2.ª VERTIDOS

Artículo 56

1. Las disposiciones de la presente Sección son de aplicación a los vertidos, tanto líquidos como sólidos, cualquiera que sea el bien de dominio público marítimo-terrestre en que se realicen.

2. Los vertidos al mar desde buques y aeronaves se regularán por su legislación específica.

3. Estará prohibido el vertido de residuos sólidos y escombros al mar y su ribera, así como a la zona de servidumbre de protección, excepto cuando éstos sean utilizables como rellenos y estén debidamente autorizados.

Artículo 57

1. Todos los vertidos requerirán autorización de la Administración competente, que se otorgará con sujeción a la legislación estatal y autonómica aplicable, sin perjuicio de la concesión de ocupación de dominio público, en su caso.

2. En el caso de vertidos contaminantes, se estará, además, a lo previsto en las normas a que se refiere el artículo 34, siendo necesario que el peticionario justifique previamente la imposibilidad o dificultad de aplicar una solución alternativa para la eliminación o tratamiento de dichos vertidos. No podrán versearse sustancias ni introducirse formas de energía que puedan comportar un peligro o perjuicio superior al admisible para la salud pública y el medio natural, con arreglo a la normativa vigente.

3. En función de los objetivos de calidad fijados para el medio receptor de contaminación, los vertidos se limitarán en la medida que lo permita el estado de la técnica, las materias primas y, especialmente, en virtud de la capacidad de absorción de la carga contaminante, sin que se produzca una alteración significativa de dicho medio.

Artículo 58

1. Entre las condiciones a incluir en las autorizaciones de vertido deberán figurar las relativas a:

- Plazo de vencimiento, no superior a treinta años.
- Instalaciones de tratamiento, depuración y evacuación necesarias, estableciendo sus características y los elementos de control de su funcionamiento, con fijación de las fechas de iniciación y terminación de su ejecución, así como de su entrada en servicio.
- Volumen anual de vertido.
- Limites cualitativos del vertido y plazos, si proceden, para la progresiva adecuación de las características del efluente a los límites impuestos.
- Evaluación de los efectos sobre el medio receptor, objetivos de calidad de las aguas en la zona receptiva y previsiones que, en caso necesario, se hayan de adoptar para reducir la contaminación.
- Canon de vertido.

2. La Administración competente podrá modificar las condiciones de las autorizaciones de vertido, sin derecho a indemnización, cuando las circunstancias que motivaron su otorgamiento se hubiesen alterado o bien sobrevinieran otras que, de haber existido anteriormente, habrían justificado su denegación o el otorgamiento en términos distintos. Si la Administración lo considera necesario, podrá suspender los efectos de la autorización hasta que se cumplan las nuevas condiciones establecidas.

3. En caso de que el titular de la autorización no realice las modificaciones en el plazo que al efecto le señale la Administración competente, ésta podrá declarar la caducidad de la autorización de vertido, sin perjuicio de la imposición de las sanciones oportunas.

4. La extinción de la autorización de vertido, cualquiera que sea la causa, llevará implícita la de la inherente concesión de ocupación del dominio público marítimo-terrestre.

5. La Administración competente podrá efectuar cuantos análisis e inspecciones estime convenientes para comprobar las características del vertido y contrastar, en su caso, el cumplimiento de las condiciones impuestas en la autorización del vertido.

6. Podrán constituirse Juntas de Usuarios para el tratamiento conjunto y vertido final de efluentes líquidos.

Artículo 59

En aquellos casos en que el vertido pueda propiciar la infiltración o almacenamiento de sustancias susceptibles de contaminar las aguas o capas subterráneas se requerirá la previa realización de un estudio hidrogeológico que justifique su inocuidad.

Artículo 60

Sin perjuicio de lo establecido en otras leyes específicas y de las exigencias que comporten los programas de control y reducción de la contaminación por vertidos de hidrocarburos al mar, las refineras de petróleo, factorías químicas y petroquímicas e instalaciones de abastecimiento de combustibles líquidos que posean terminales de carga y descarga de hidrocarburos en los puertos, mar territorial y aguas interiores, deberán disponer, en las cercanías de los terminales, las instalaciones de recepción de los residuos de hidrocarburos y cuantos otros medios que para prevenir y combatir los derrames establecen las disposiciones vigentes en materia de contaminación de las aguas del mar. Asimismo, las plataformas e instalaciones dedicadas a la prospección de hidrocarburos en el mar, su explotación o almacenamiento deberán contar con los medios precisos para prevenir y combatir los derrames que puedan producirse.

Artículo 61

Las autorizaciones administrativas sobre establecimiento, modificación o traslado de instalaciones o industrias que originen o puedan originar vertidos al dominio público marítimo-terrestre se otorgarán condicionadas a la obtención de las correspondientes autorizaciones de vertido y concesiones de ocupación de dicho dominio.

Artículo 62

La Administración competente podrá prohibir, en zonas concretas, aquellos procesos industriales cuyos efluentes, a pesar del tratamiento a que sean sometidos, puedan constituir riesgo de contaminación superior a la admisible, según la normativa vigente, para el dominio público marítimo-terrestre, bien sea en su funcionamiento normal o en caso de situaciones excepcionales previsibles.

SECCIÓN 3.ª EXTRACCIONES DE ÁRIDOS Y DRAGADOS**Artículo 63**

1. Para otorgar las autorizaciones de extracciones de áridos y dragados, será necesaria la evaluación de sus efectos sobre el dominio público marítimo-terrestre, referida tanto al lugar de extracción o dragado como al de descarga en su caso. Se salvaguardará la estabilidad de la playa, considerándose preferentemente sus necesidades de aportación de áridos.

2. Quedarán prohibidas la extracciones de áridos para la construcción, salvo para la creación y regeneración de playas.

3. Entre las condiciones de la autorización deberán figurar las relativas a:

- a) Plazo por el que se otorga.
- b) Volumen a extraer, dragar o descargar al dominio público marítimo-terrestre, ritmo de estas acciones y tiempo hábil de trabajo.
- c) Procedimiento y maquinaria de ejecución.
- d) Destino y, en su caso, lugar de descarga en el dominio público de los productos extraídos o dragados.
- e) Medios y garantías para el control efectivo de estas condiciones.

4. En el caso de que se produjeran efectos perjudiciales para el dominio público y su uso, la Administración otorgante podrá modificar las condiciones iniciales para corregirlos, o incluso revocar la autorización, sin derecho a indemnización alguna para su titular.

CAPÍTULO V**Concesiones****Artículo 64**

Toda ocupación de los bienes de dominio público marítimo-terrestre estatal con obras o instalaciones no desmontables estará sujeta a previa concesión otorgada por la Administración del Estado.

Artículo 65

El otorgamiento de la concesión a que se refiere el artículo anterior no exime a su titular de la obtención de las concesiones y autorizaciones que sean exigibles por otras Administraciones Públicas en virtud de sus competencias en materia de puertos, vertidos u otras específicas.

Artículo 66

1. Las concesiones se otorgarán sin perjuicio de tercero y dejando a salvo los derechos preexistentes.

2. El plazo será el que se determine en el título correspondiente. Reglamentariamente, se establecerán los plazos máximos de duración de

las concesiones en función de los usos a que las mismas se destinen. En ningún caso estos plazos podrán exceder de treinta años.

3. Cuando el objeto de una concesión extinguida fuese una actividad amparada por otra concesión de explotación de recursos mineros o energéticos otorgada por la Administración del Estado por un plazo superior, su titular tendrá derecho a que se le otorgue una nueva concesión de ocupación del dominio público marítimo-terrestre por un plazo igual al que reste de vigencia a la concesión de explotación, sin que en ningún caso pueda exceder de treinta años.

Artículo 67

Previamente a la resolución sobre la solicitud de la concesión habrá información pública y oferta de condiciones de la Administración del Estado al peticionario, sin cuya aceptación no será otorgada. Cumplidos estos trámites, la resolución correspondiente será dictada, discrecionalmente, por el Departamento ministerial competente y deberá hacerse pública. Si el concesionario impugna las cláusulas que fueron aceptadas por él, la Administración estará facultada para declarar extinguido el título, salvo cuando aquellas fueren ilegales.

Artículo 68

El otorgamiento de la concesión podrá implicar, según se determine reglamentariamente, la declaración de utilidad pública por el Departamento ministerial competente, a efectos de ocupación temporal o expropiación forzosa de los bienes o derechos afectados por el objeto de aquella.

Artículo 69

Los bienes y derechos expropiados se incorporarán al dominio público marítimo-terrestre desde su ocupación, en la forma prevista en el título concesional, sin que el concesionario esté obligado al abono del canon de ocupación por los terrenos expropiados a su costa para su incorporación a la concesión.

Artículo 70

1. Las concesiones serán inscribibles en el Registro de la Propiedad. Extinguida la concesión, la inscripción será cancelada de oficio o a petición de la Administración o del interesado.

2. Las concesiones no serán transmisibles por actos intervivos. En caso de fallecimiento del concesionario, sus causahabientes, a título de herencia o legado, podrán subrogarse en los derechos y obligaciones de aquél en el plazo de un año. Transcurrido dicho plazo sin manifestación expresa a la Administración concedente, se entenderá que renuncian a la concesión.

No obstante, serán transmisibles las concesiones que sirvan de soporte a la prestación de un servicio público, cuando la Administración autorice la cesión del correspondiente contrato de gestión del servicio, así como las reguladas en la Ley 23/1984, de 25 de junio, de cultivos marinos, y las vinculadas a permisos de investigación o concesiones de explotación previstos en la legislación de minas e hidrocarburos.

La transmisión no será eficaz hasta que no se haya producido el reconocimiento del cumplimiento de las condiciones establecidas en la concesión.

3. La constitución de hipotecas y otros derechos de garantía sobre las concesiones transmisibles, así como el embargo de las mismas, deberán ser comunicados previamente a la Administración concedente por la persona o entidad a cuyo favor se constituye el derecho.

Artículo 71

1. Las concesiones otorgadas para una pluralidad de usos, con instalaciones separables, serán en su caso divisibles, con la conformidad de la Administración concedente y en las condiciones que esta dicte.

2. El concesionario podrá renunciar en cualquier momento a la ocupación de la parte del dominio público incluida en el perímetro de la concesión que no resulte necesaria para su objeto, con la conformidad de la Administración concedente.

3. La declaración de utilidad pública, a efectos del rescate de la concesión, incluso con declaración de urgencia en su caso, corresponderá al Departamento ministerial concedente.

Artículo 72

1. En todos los casos de extinción de una concesión, la Administración del Estado decidirá sobre el mantenimiento de las obras e instalaciones o su levantamiento y retirada del dominio público y de su zona de servidumbre de protección por el interesado y a sus expensas. Dicha decisión se adoptará de oficio o a instancia de aquél, a partir del momento anterior al vencimiento que reglamentariamente se determine en caso de extinción normal por cumplimiento del plazo, y en los demás supuestos de extinción en el momento de la resolución del correspondiente expediente.

2. A partir del momento que se indica en el número anterior, el titular de la concesión constituirá el depósito suficiente para responder de los gastos de levantamiento de las obras o instalaciones y retirada fuera del dominio público marítimo-terrestre y su zona de servidumbre

de protección, o de reparación de aquéllas, de acuerdo con la resolución adoptada y la tasación ejecutoria señalada por la Administración y a resultados de la liquidación que proceda.

3. En caso de que se opte por el mantenimiento, en la fecha de extinción de la concesión revertirán a la Administración del Estado gratuitamente y libres de cargas todas las obras e instalaciones. La Administración podrá continuar la explotación o utilización de las instalaciones, según se determine reglamentariamente.

CAPITULO VI

Disposiciones comunes a autorizaciones y concesiones

Artículo 73

La Administración competente aprobará pliegos de condiciones generales para el otorgamiento de concesiones y autorizaciones.

Artículo 74

1. Las solicitudes acompañadas del proyecto básico o de construcción, conforme a lo previsto en el artículo 42, y del resguardo acreditativo de la constitución de las fianzas que en su caso correspondan, se tramitarán en la forma que se determine reglamentariamente, con las fases de información pública, de informe de los Organismos que deban ser consultados, y de confrontación previa del proyecto.

2. Reglamentariamente se regularán los otorgamientos a extranjeros, para los cuales podrán establecerse requisitos especiales o adicionales, condicionados a la prueba de reciprocidad en sus países de origen para los nacionales españoles.

Se exceptúan los nacionales de los Estados miembros de la Comunidad Económica Europea a reserva de las limitaciones que por razones de orden público, seguridad y salud públicas reglamentariamente se establezcan.

3. En el otorgamiento de las solicitudes se observará el orden de preferencia que se establezca en las normas generales y específicas correspondientes. En su defecto, serán preferidas las de mayor utilidad pública. Sólo en caso de identidad entre varias solicitudes se tendrá en cuenta la prioridad en la presentación.

Artículo 75

1. La Administración podrá convocar concursos para el otorgamiento de concesiones y autorizaciones en el dominio público marítimo-terrestre.

2. Si la convocatoria del concurso se produjese durante la tramitación de una solicitud de concesión o autorización, el interesado tendrá derecho, en caso de no resultar adjudicatario del título, al cobro de los gastos del proyecto, en la forma que se determine reglamentariamente.

3. El concurso podrá declararse desierto si ninguna de las ofertas presentadas reúne las condiciones adecuadas.

Artículo 76

En todo título de otorgamiento, que tendrá carácter de público, se fijarán las condiciones pertinentes y, en todo caso, las siguientes:

- Objeto y extensión de la ocupación.
- Obras o instalaciones a realizar por el adjudicatario con referencia al proyecto respectivo y plazo de comienzo y terminación de aquéllas.
- Plazo de otorgamiento y posibilidad de prórroga, si procede.
- Cánones y tasas a abonar por el adjudicatario.
- Régimen de utilización, privada o pública, incluyendo en su caso las tarifas a abonar por el público con descomposición de sus factores constitutivos como base de futuras revisiones.
- En los casos de utilización lucrativa, obligación del adjudicatario de facilitar cuanta información le solicite la Administración sobre los resultados económicos de la explotación.
- Condiciones que, como resultado de la evaluación de efectos, se consideren necesarias para no perjudicar al medio.
- Señalización marítima y de las zonas de uso público.
- Obligación del adjudicatario de mantener en buen estado el dominio público, obras e instalaciones.
- Obligación del adjudicatario de constituir un depósito suficiente para los gastos de reparación o levantamiento y retirada, parcial o total, de las obras e instalaciones, a su costa, a la extinción del título correspondiente, salvo decisión en contrario de la Administración competente.
- Causas de caducidad, conforme a las establecidas en el artículo 79.
- Prescripciones técnicas al proyecto, en su caso.

Artículo 77

Las autorizaciones y concesiones podrán ser modificadas:

- Cuando se hayan alterado los supuestos determinantes de su otorgamiento.
- En casos de fuerza mayor a petición del titular.

- Cuando lo exija su adecuación a los planes o normas correspondientes.

Sólo en el tercer caso, el concesionario perjudicado tendrá derecho a indemnización, de conformidad con lo dispuesto en el artículo 89 o supletoriamente en la legislación general de expropiación forzosa.

Artículo 78

- El derecho a la ocupación del dominio público se extinguirá por:
 - Vencimiento del plazo de otorgamiento.
 - Revisión de oficio en los casos previstos en la Ley de Procedimiento Administrativo.
 - Revocación por la Administración cuando se trate de autorizaciones.
 - Revocación de las concesiones por alteración de los supuestos físicos existentes en el momento del otorgamiento, cuando no sea posible la modificación del título.
 - Renuncia del adjudicatario, aceptada por la Administración siempre que no tenga incidencia negativa sobre el dominio público o su utilización o cause perjuicios a terceros.
 - Mutuo acuerdo entre la Administración y el adjudicatario.
 - Extinción de la concesión de servicio público del que el título demanial sea soporte.
 - Caducidad.
 - Rescate.

2. Extinguido el derecho a la ocupación del dominio público, la Administración no asumirá ningún tipo de obligación laboral del titular de la actividad afectada.

Artículo 79

1. La Administración, previa audiencia del titular, declarará la caducidad en los siguientes casos:

- No iniciación, paralización o no terminación de las obras injustificadamente durante el plazo que se fije en las condiciones del título.
- Abandono o falta de utilización durante un año, sin que medie justa causa.
- Impago del canon o tasas en plazo superior a un año.
- Alteración de la finalidad del título.
- Incumplimiento de las condiciones que se hubieran establecido como consecuencia de la previa evaluación de sus efectos sobre el dominio público marítimo-terrestre.
- El incumplimiento de las condiciones b) y d) del número 3 del artículo 63 para las extracciones de áridos y dragados.
- Privatización de la ocupación, cuando la misma estuviere destinada a la prestación de servicios al público.
- Invasión del dominio público no otorgado.
- Aumento de la superficie construida, volumen o altura máxima en más del 10 por 100 sobre el proyecto autorizado.
- No constitución del depósito requerido por la Administración para la reparación o el levantamiento de las obras e instalaciones.
- Obstaculización del ejercicio de las servidumbres sobre los terrenos colindantes con el dominio público o la aplicación de las limitaciones establecidas sobre la zona de servidumbre de protección y de influencia.
- En general, por incumplimiento de otras condiciones cuya inobservancia esté expresamente sancionada con la caducidad en el título correspondiente, y de las básicas o decisorias para la adjudicación, en su caso, del concurso convocado según el artículo 75.

2. En los demás supuestos de incumplimiento o en caso de infracción grave conforme a la presente Ley, la Administración podrá declarar la caducidad, previa audiencia del titular y demás trámites reglamentarios.

Artículo 80

- Incoado el expediente de caducidad la Administración podrá disponer la paralización inmediata de las obras, o la suspensión del uso y explotación de las instalaciones, previa audiencia en este último caso del titular afectado y una vez desestimadas sus alegaciones.
- La declaración de caducidad comportará la pérdida de la fianza si la hubiere.
- Para la suspensión de la ejecución de la caducidad, el interesado quedará obligado al depósito previo importe que se fije en cada caso con arreglo a los criterios que se establezcan reglamentariamente.

Artículo 81

1. El plazo de vencimiento será improrrogable, salvo que en el título de otorgamiento se haya previsto expresamente lo contrario, en cuyo caso, a petición del titular y a juicio de la Administración competente, podrá ser prorrogado siempre que aquél no haya sido sancionado por infracción grave, y no se superen en total los plazos máximos reglamentarios.

2. A la extinción de la autorización o concesión, la Administración del Estado, sin más trámite, tomará posesión de las instalaciones pudiendo obtener de las Empresas suministradoras de energía eléctrica, agua, gas y telefonía la suspensión del suministro.

TÍTULO IV

Régimen económico-financiero de la utilización del dominio público marítimo-terrestre

CAPÍTULO PRIMERO

Financiación de obras y otras actuaciones

Artículo 82

Las obras de competencia del Estado se financiarán con cargo a los correspondientes créditos presupuestarios y, en su caso, con las aportaciones de las Comunidades Autónomas, Corporaciones Locales, Organismos internacionales y particulares.

Artículo 83

1. Cuando la financiación sea compartida, la aportación correspondiente a cada partícipe se fijará de común acuerdo, detallándose la cuantía y modalidad de los compromisos asumidos.

2. Estos acuerdos podrán referirse también a la elaboración del planeamiento y de los proyectos de obras correspondientes.

CAPÍTULO II

Cánones y tasas

Artículo 84

1. Toda ocupación o aprovechamiento del dominio público marítimo-terrestre estatal en virtud de una concesión o autorización, cualquiera que fuere la Administración otorgante, devengará el correspondiente canon en favor de la Administración del Estado, sin perjuicio de los que sean exigibles por aquélla.

2. Están obligados al pago del canon, en la cuantía y condiciones que se determinan en esta Ley, los titulares de las concesiones y autorizaciones antes mencionadas.

3. La base imponible será el valor del bien ocupado o aprovechado, que se determinará de la siguiente forma:

a) Por ocupación de bienes de dominio público marítimo-terrestre, la valoración del bien ocupado se determinará por equiparación al valor asignado a efectos fiscales a los terrenos contiguos a sus zonas de servidumbre, incrementado en los rendimientos que sea previsible obtener en la utilización de dicho dominio. En el caso de obras e instalaciones en el mar territorial destinadas a la investigación o explotación de recursos mineros y energéticos se abonará un canon de una peseta por metro cuadrado de superficie ocupada.

b) Por aprovechamiento de bienes de dominio público marítimo-terrestre, el valor del bien será el de los materiales aprovechados a precios medios de mercado.

4. El tipo de gravamen será del 8 por 100, sobre el valor de la base, salvo en el caso de aprovechamiento, que será del 100 por 100.

5. El canon podrá reducirse hasta en un 90 por 100, en los supuestos de ocupaciones destinadas al uso público gratuito.

6. Las Comunidades Autónomas y las Corporaciones Locales estarán exentas del pago de canon de ocupación en las concesiones o autorizaciones que se les otorguen, siempre que las mismas no sean objeto de explotación lucrativa, directamente o por terceros.

7. La obligación de satisfacer el canon de ocupación nace, para los titulares de las concesiones o autorizaciones, en el momento de otorgamiento de las mismas y de la aprobación de cada una de las revisiones efectuadas. En el caso de aprovechamiento, cuando se produzca el mismo.

El canon será exigible en la cuantía que corresponda y se abonará de una sola vez o periódicamente en la forma que se establezca en las condiciones de la concesión o autorización.

Artículo 85

1. Los vertidos contaminantes autorizados conforme a lo dispuesto en esta Ley se gravarán con un canon, en función de la carga contaminante.

2. El importe de esta exacción será el resultado de multiplicar la carga contaminante del vertido, expresada en unidades de contaminación, por el valor que se asigne a la unidad.

Se entiende por unidad de contaminación un patrón convencional de medida, que se fijará reglamentariamente, referido a la carga contaminante producida por el vertido tipo de aguas domésticas, correspondiente a 1.000 habitantes, y al periodo de un año. Asimismo, por vía

reglamentaria se establecerán los baremos de equivalencia para los vertidos de aguas residuales de otra naturaleza.

El valor de la unidad de contaminación, que podrá variar para los diferentes tramos de costa, se determinará y revisará de acuerdo con las previsiones de las normas sobre calidad de las aguas del mar.

3. El canon será percibido por la Administración otorgante de la autorización de vertido y se destinará a actuaciones de saneamiento y mejora de la calidad de las aguas del mar.

Artículo 86

Se abonarán tasas a percibir por la Administración como contraprestación a las siguientes actividades realizadas por la misma:

- Examen del proyecto en la tramitación de solicitudes de autorizaciones y concesiones.
- Replanteo y su comprobación en las obras que se realicen sobre el dominio público marítimo-terrestre y sus zonas de servidumbre, y su inspección y reconocimiento final.
- Aportación de estudios o documentación técnica, a solicitud de interesados.
- Práctica de deslindes, delimitaciones y otras actuaciones técnicas y administrativas, a instancia de los peticionarios.
- Copias de documentos.

Artículo 87

1. Están obligados al pago de la tasa los solicitantes de las prestaciones enumeradas en el artículo anterior.

2. La base imponible estará constituida por los costes directamente imputables a la prestación del servicio realizado.

3. El tipo de gravamen será del 100 por 100 sobre el valor de la base.

4. La obligación de satisfacer las tasas nace para los solicitantes en el momento de ser admitida por la Administración la prestación del servicio.

5. La tasa será exigible, en la cuantía que corresponda, en el plazo que se fije a partir de la fecha de notificación de la liquidación.

CAPÍTULO III

Fianzas

Artículo 88

1. Los peticionarios de concesiones y autorizaciones en el dominio público marítimo-terrestre reguladas por la presente Ley acreditarán ante la Administración competente, al presentar la solicitud, la prestación de la fianza provisional, por un importe del 2 por 100 del presupuesto de las obras o instalaciones a realizar en el dominio de que se trate, en la forma que se determine reglamentariamente.

2. Otorgada la concesión o autorización, se constituirá la fianza definitiva, elevando la provisional al 5 por 100 del presupuesto correspondiente de las obras o instalaciones. Si el peticionario hubiera prestado fianza por la solicitud de otras concesiones o autorizaciones a otorgar por la Administración del Estado, que sean exigibles para la realización de la actividad que motiva la solicitud de ocupación del dominio público, la cuantía total acumulada de dichas fianzas no podrá exceder del 5 por 100 del referido presupuesto.

3. Si el interesado desistiera de la petición o renunciara al título, perderá la fianza constituida.

4. En el caso de vertidos, la Administración competente podrá exigir la constitución de una fianza complementaria, para responder del cumplimiento de las condiciones de aquél, en cuantía equivalente al importe de un semestre del canon de vertido, y será susceptible de revisiones periódicas en función de las variaciones de éste.

5. La fianza definitiva será devuelta al año de la aprobación del reconocimiento de las obras, en caso de concesión o de autorización con plazo de vencimiento superior al año, y en otro caso a su vencimiento, salvo en los supuestos de renuncia y caducidad, con deducción de las cantidades que, en su caso, deban hacerse efectivas en concepto de penalidades y responsabilidades en que haya podido incurrir el concesionario.

6. El derecho a la devolución de la fianza prescribirá si no ha sido solicitada en el plazo de cinco años, a partir del momento en que sea procedente.

CAPÍTULO IV

Valoración de rescates

Artículo 89

La valoración de las concesiones, en caso de rescate total o parcial, se atenderá a las siguientes reglas:

a) Se indemnizará por el valor de las obras no amortizadas, incluidas en el acta de reconocimiento de la concesión, suponiendo una amortización lineal para el periodo de duración de aquélla, actualizando los precios del proyecto, incluso honorarios del mismo y dirección de

obras, con arreglo a las normas oficiales y considerando el estado de las obras.

b) Se indemnizará también por la pérdida de beneficios en el ejercicio económico o año en curso, en el que se realiza el rescate, debidamente justificada con las declaraciones presentadas a efectos fiscales.

c) En cualquier caso, no se tendrán en cuenta las obras e instalaciones realizadas por el concesionario sin previa autorización, que pasarán al dominio público sin derecho a indemnización.

TÍTULO V

Infracciones y sanciones

CAPÍTULO PRIMERO

Infracciones

Artículo 90

Se considerarán infracciones conforme a la presente Ley las siguientes:

a) Las acciones u omisiones que causen daños o menoscabo a los bienes del dominio público marítimo-terrestre o a su uso, así como la ocupación sin el debido título administrativo.

b) La ejecución de trabajos, obras, instalaciones, vertidos, cultivos, plantaciones o talas en el dominio público marítimo-terrestre sin el debido título administrativo.

c) El incumplimiento de lo establecido en materia de servidumbres y de las determinaciones contenidas en las normas aprobadas conforme a esta Ley.

d) El incumplimiento de las condiciones de los correspondientes títulos administrativos, sin perjuicio de su caducidad.

e) La publicidad prohibida en el dominio público marítimo-terrestre o en la zona de servidumbre de protección.

f) El anuncio de actividades a realizar en el dominio público y sus zonas de servidumbre sin el debido título administrativo o en pugna con sus condiciones.

g) La obstrucción al ejercicio de las funciones de policía que corresponden a la Administración.

h) El falseamiento de la información suministrada a la Administración por propia iniciativa o a requerimiento de ésta.

i) El incumplimiento total o parcial de otras prohibiciones establecidas en la presente Ley y la omisión de actuaciones que fueren obligatorias conforme a ella.

Artículo 91

1. Las infracciones se clasificarán en leves y graves.

2. Serán infracciones graves:

a) La alteración de hitos de los deslindes.

b) La ejecución no autorizada de obras e instalaciones en el dominio público marítimo-terrestre, así como el aumento de superficie, volumen o altura construidos sobre los autorizados.

c) La extracción no autorizada de áridos y el incumplimiento de las limitaciones a la propiedad sobre los mismos.

d) La interrupción de los accesos públicos al mar y de la servidumbre de tránsito.

e) La realización de construcciones no autorizadas en la zona de servidumbre de protección.

f) Las acciones u omisiones que impliquen un riesgo para la salud o seguridad de vidas humanas, siempre que no constituyan delito, y, en todo caso, el vertido no autorizado de aguas residuales.

g) La utilización del dominio público marítimo-terrestre y de sus zonas de servidumbre para los usos no permitidos por la presente Ley.

h) La realización, sin el título administrativo exigible conforme a esta Ley, de cualquier tipo de obras o instalaciones en las zonas de servidumbre definidas en esta Ley, siempre que se hubiera desatendido el requerimiento expreso de la Administración para la cesación de la conducta abusiva o que, habiéndose notificado la incoación de expediente sancionador, se hubiere persistido en tal conducta.

i) Las acciones u omisiones que produzcan daños irreparables o de difícil reparación en el dominio público o supongan grave obstáculo al ejercicio de las funciones de la Administración.

j) La reincidencia en faltas leves antes del plazo establecido para su prescripción.

3. Tendrán el carácter de infracciones leves las acciones u omisiones previstas en el artículo 90 que no estén comprendidas en la enumeración del apartado anterior.

Artículo 92

El plazo de prescripción de las infracciones será de cuatro años para las graves y un año para las leves, a partir de su total consumación. No obstante, se exigirá la restitución de las cosas y su reposición a su estado anterior, cualquiera que sea el tiempo transcurrido.

Artículo 93

Serán responsables de la infracción las personas físicas o jurídicas siguientes:

a) En el caso de incumplimiento de las condiciones de un título administrativo, el titular de éste.

b) En otros casos, el promotor de la actividad, el empresario que la ejecuta y el técnico director de la misma.

c) En las infracciones derivadas del otorgamiento de títulos administrativos que resulten contrarios a lo establecido en la presente Ley y cuyo ejercicio ocasione daños graves al dominio público o a terceros, serán igualmente responsables:

1.º Los funcionarios o empleados de cualquier Administración Pública que informen favorablemente el otorgamiento del correspondiente título, que serán sancionados por falta grave en vía disciplinaria, previo el correspondiente expediente.

2.º Las autoridades y los miembros de órganos colegiados de cualesquiera Corporaciones o Entidades públicas que resuelvan o voten a favor del otorgamiento del título, desoyendo informes preceptivos y unánimes en que se advierta expresamente de la ilegalidad, o cuando no se hubieran recabado dichos informes. La sanción será de multa de la cuantía que corresponda en cada caso por aplicación de los criterios de la presente Ley.

La procedencia de indemnización por los daños y perjuicios que sufran los particulares en los supuestos contemplados en este apartado se determinará conforme a las normas que regulan con carácter general la responsabilidad de la Administración. En ningún caso habrá lugar a indemnización si existe dolo, culpa o negligencia graves imputables al perjudicado.

CAPÍTULO II

Sanciones

SECCIÓN 1.ª DISPOSICIONES GENERALES

Artículo 94

1. Toda acción u omisión que sea constitutiva de infracción será sancionada con la multa que proceda según los artículos 97 y 98.

2. Si un mismo hecho u omisión fuera constitutivo de dos o más infracciones, se tomará en consideración únicamente aquella que comporte la mayor sanción. No obstante, los titulares de concesiones otorgadas con arreglo a la presente Ley podrán ser siempre sancionados por las infracciones que en ella se establecen, con independencia de otras responsabilidades que, en su caso, sean exigibles.

3. Cuando, a juicio de la Administración, la infracción pudiera ser constitutiva de delito o falta, el órgano administrativo dará traslado al Ministerio Fiscal, absteniéndose aquél de proseguir el procedimiento sancionador mientras la autoridad judicial no se haya pronunciado. La sanción penal excluirá la imposición de sanción administrativa.

4. En caso de reincidencia en infracciones graves se podrá declarar la inhabilitación para ser titular de autorizaciones y concesiones por un plazo de uno a tres años.

Artículo 95

1. Sin perjuicio de la sanción penal o administrativa que se imponga, el infractor estará obligado a la restitución de las cosas y reposición a su estado anterior, con la indemnización de daños irreparables y perjuicios causados, en el plazo que en cada caso se fije en la resolución correspondiente.

2. Cuando la infracción derive del incumplimiento de las condiciones del título administrativo se declarará su caducidad, cuando sea procedente, conforme a lo previsto en el artículo 79.

3. Asimismo se iniciarán los procedimientos de suspensión de los efectos y anulación de los actos administrativos en los que presuntamente pudiera ampararse la actuación ilegal.

Artículo 96

Las sanciones impuestas por infracciones graves, una vez firmes, se harán públicas en la forma que se determine reglamentariamente.

SECCIÓN 2.ª MULTAS

Artículo 97

1. Para las infracciones graves, la sanción será:

a) En los supuestos de los apartados a), d), f), g) e i) del artículo 91.2, multa de hasta 50 millones de pesetas.

b) En los supuestos de los apartados b), e) y h) del citado artículo, multa del 50 por 100 del valor de las obras e instalaciones cuando estén en dominio público o en la zona de servidumbre de tránsito, y del 25 por 100 en el resto de la zona de servidumbre de protección.

c) En los supuestos del apartado c), multa equivalente al 100 por 100 del valor de los materiales extraídos o hasta 50 millones de pesetas en caso de incumplimiento de las limitaciones a la propiedad.

d) En los supuestos del apartado j), la multa que proceda por aplicación de lo establecido en los apartados anteriores, según la naturaleza de la infracción.

2. Para las infracciones leves la sanción será de multa, en la cuantía que se determine reglamentariamente para cada tipo de infracción, aplicando los criterios del apartado anterior, de modo que aquella no sea superior a la mitad de la que resultaría con arreglo a dichos criterios, ni, en todo caso, a 10.000.000 de pesetas.

3. Se considerará como circunstancia atenuante, pudiendo reducirse la cuantía de la multa hasta la mitad, el haber procedido a corregir la situación creada por la comisión de la infracción, en el plazo que se señale en el correspondiente requerimiento.

Artículo 98

El incumplimiento por parte de las empresas suministradoras de servicios de las obligaciones establecidas en los artículos 39 y 103 dará lugar a que por la Administración competente se les imponga una multa del tanto al quintuplo del importe de la acometida, sin perjuicio de otras sanciones que resultasen procedentes.

Artículo 99

1. La imposición de las multas corresponderá a la Administración competente por razón de la materia. Cuando lo sea la Administración del Estado, estarán facultados, con arreglo a los límites que se fijan a continuación, los siguientes órganos:

- Jefe del Servicio Periférico, hasta 1.000.000 de pesetas.
- Delegado Insular del Gobierno, Gobernador Civil o Delegado del Gobierno en la Comunidad Autónoma, en su caso, hasta 5.000.000.
- Director general, hasta 25.000.000.
- Ministro, hasta 100.000.000.
- Consejo de Ministros, más de 100.000.000.

2. Estos límites podrán ser actualizados mediante Real Decreto aprobado en Consejo de Ministros.

3. Las Comunidades Autónomas podrán imponer multas de hasta 200.000.000 de pesetas en el ámbito de su competencia de ejecución de la legislación estatal en materia de vertidos industriales y contaminantes.

4. Los Alcaldes, en materia de competencia municipal según esta Ley, podrán imponer multas de hasta 1.000.000 de pesetas.

SECCIÓN 3.ª RESTITUCIÓN Y REPOSICIÓN E INDEMNIZACIÓN

Artículo 100

1. Cuando la restitución y reposición a que se refiere el artículo 95.1 no fueran posibles y, en todo caso, cuando subsistan daños irreparables y perjuicios, los responsables de la infracción deberán abonar las indemnizaciones que procedan, fijadas ejecutoriamente por la Administración.

2. Cuando los daños fueren de difícil evaluación, se tendrán en cuenta los siguientes criterios:

- Coste teórico de la restitución y reposición.
- Valor de los bienes dañados.
- Coste del proyecto o actividad causante del daño.
- Beneficio obtenido con la actividad infractora.

3. Cuando el beneficio sea superior a la indemnización se tomará para ésta, como mínimo, la cuantía de aquél.

CAPÍTULO III

Procedimiento y medios de ejecución

SECCIÓN 1.ª PROCEDIMIENTO

Artículo 101

1. Los funcionarios y autoridades correspondientes estarán obligados a formular las denuncias, tramitar las que se presenten y resolver las de su competencia, imponiendo las sanciones procedentes.

2. A los efectos indicados, los funcionarios y agentes de la Administración estarán facultados para acceder a los terrenos de propiedad privada en que hubieren de realizarse las comprobaciones y actuaciones correspondientes.

Artículo 102

Advertida la existencia de una posible infracción, el órgano competente, previas las diligencias oportunas, incoará al presunto infractor expediente sancionador y le notificará el pliego de cargos para que aquél formule las alegaciones que estime oportunas, comunicándole seguidamente la resolución.

Artículo 103

1. Cuando se trate de obras ilegales en curso de ejecución, el órgano competente ordenará su paralización en el momento de la incoación del expediente sancionador. Cuando se trate de instalaciones en explotación, dispondrá la suspensión del uso o actividad indebidos, una vez desestimadas, en su caso, las alegaciones pertinentes. En ambos casos se podrá proceder al precinto de las obras o instalaciones.

2. Las empresas de servicios a que se refiere el artículo 39 suspenderán el suministro a requerimiento de la Administración.

Artículo 104

1. Para la efectividad de la paralización, prohibición o suspensión previstas en el artículo anterior, así como para la recuperación de oficio del dominio público a que se refiere el artículo 10.2, el órgano competente interesará, cuando sea necesario, la colaboración de la fuerza pública.

2. Cuando el interesado hubiese incumplido la orden de paralización, se procederá al precinto o la retirada de los materiales preparados para ser utilizados en las obras y la maquinaria afecta a las mismas. En este último caso el interesado podrá recuperar los materiales retirados, previo abono de los gastos de transporte y custodia.

Artículo 105

Cuando no fuera procedente la paralización o suspensión de una instalación de tratamiento y depuración de vertidos y se derivasen graves inconvenientes del incumplimiento de las condiciones estipuladas, la Administración, previo requerimiento al titular para que corrija las deficiencias en el plazo que se le indique, y en caso de que no las corrigiese, procederá a su ejecución subsidiaria a costa de aquél.

Artículo 106

Durante el tiempo de paralización, prohibición o suspensión, la Administración no asumirá ningún tipo de obligación laboral del titular de la actividad afectada, sin perjuicio de lo establecido en el artículo 57.4 del Estatuto de los Trabajadores.

SECCIÓN 2.ª EJECUCIÓN FORZOSA

Artículo 107

1. Tanto el importe de las multas como el de las responsabilidades administrativas podrán ser exigidos por la vía administrativa de apremio.

2. En el caso de que se acuerde la suspensión de la ejecución de la multa o de la reparación, el interesado estará obligado a garantizar su importe para que la suspensión sea efectiva.

3. Los órganos sancionadores podrán imponer multas coercitivas cuando transcurran los plazos señalados en el requerimiento correspondiente, y conforme a lo previsto en la Ley de Procedimiento Administrativo. La cuantía de cada una de ellas no superará el 20 por 100 de la multa fijada para la infracción cometida.

4. Asimismo, podrá procederse a la ejecución subsidiaria por cuenta del infractor y a su costa.

Artículo 108

El desahucio administrativo de quienes ocupen de forma indebida y sin título bastante bienes del dominio público marítimo-terrestre se decretará por el órgano competente, previo requerimiento al usurpador para que cese en su actuación, con un plazo de ocho días para que pueda presentar alegaciones, y en caso de resistencia activa o pasiva a dicho requerimiento. Los gastos que se causen serán a cuenta de los desahuciados.

SECCIÓN 3.ª ACCIÓN PÚBLICA

Artículo 109

1. Será pública la acción para exigir ante los órganos administrativos y los Tribunales la observancia de lo establecido en esta Ley y en las disposiciones que se dicten para su desarrollo y aplicación.

2. La Administración, comprobada la existencia de la infracción y siempre que el hecho denunciado no sea materia de un expediente sancionador ya finalizado o en trámite, abonará a los particulares denunciadores los gastos justificados en que hubieran incurrido.

TÍTULO VI

Competencias administrativas

CAPÍTULO PRIMERO

Competencias de la Administración del Estado

Artículo 110

Corresponde a la Administración del Estado, en los términos establecidos en la presente Ley:

a) El deslinde de los bienes de dominio público marítimo-terrestre, así como su afectación y desafectación, y la adquisición y expropiación de terrenos para su incorporación a dicho dominio.

b) La gestión del dominio público marítimo-terrestre, incluyendo el otorgamiento de adscripciones, concesiones y autorizaciones para su ocupación y aprovechamiento, la declaración de zonas de reserva, las autorizaciones en las zonas de servidumbre y, en todo caso, las concesiones de obras fijas en el mar, así como las de instalaciones marítimas menores, tales como embarcaderos, pantalanes, varaderos y otras análogas que no formen parte de un puerto o estén adscritas al mismo.

c) La tutela y policía del dominio público marítimo-terrestre y de sus servidumbres, así como la vigilancia del cumplimiento de las condiciones con arreglo a las cuales hayan sido otorgadas las concesiones y autorizaciones correspondientes.

d) El ejercicio de los derechos de tanteo y retracto en las transmisiones de los yacimientos de áridos y, en su caso, la expropiación de los mismos.

e) La realización de mediciones y aforos, estudios de hidráulica marítima e información sobre el clima marítimo.

f) La aprobación de las normas elaboradas conforme a lo establecido en los artículos 22 y 34 de la presente Ley.

g) Las obras y actuaciones de interés general o las que afecten a más de una Comunidad Autónoma.

h) La autorización de vertidos, salvo los industriales y contaminantes desde tierra al mar.

i) La elaboración y aprobación de las disposiciones sobre vertidos, seguridad humana en lugares de baño y salvamento marítimo.

j) La iluminación de costas y señales marítimas.

k) La prestación de toda clase de servicios técnicos relacionados con el ejercicio de las competencias anteriores y el asesoramiento a las Comunidades Autónomas, Corporaciones Locales y demás Entidades públicas o privadas y a los particulares que lo soliciten.

l) La ejecución de los acuerdos y convenios internacionales en las materias de su competencia y, en su caso, la coordinación e inspección de su cumplimiento por las Comunidades Autónomas, pudiendo adoptar, si procede, las medidas adecuadas para su observancia.

m) La implantación de un Banco de Datos Oceanográfico que sirva para definir las condiciones de clima marítimo en la costa española, para lo cual las distintas Administraciones Públicas deberán suministrar la información que se les recabe. Reglamentariamente, se determinará el procedimiento de acceso a la información, que estará a disposición de quien la solicite.

Artículo 111

1. Tendrán la calificación de obras de interés general y serán competencia de la Administración del Estado:

a) Las que sean necesarias para la protección, defensa y conservación del dominio público marítimo-terrestre, así como su uso.

b) Las de creación, regeneración y recuperación de playas.

c) Las de acceso público al mar no previstas en el planeamiento urbanístico.

d) Las emplazadas en el mar y aguas interiores, sin perjuicio de las competencias de las Comunidades Autónomas sobre acuicultura, en su caso.

e) Las de iluminación de costas y señales marítimas.

2. La ejecución de las obras de interés general enumeradas en el apartado anterior no podrá ser suspendida por otras Administraciones públicas, sin perjuicio de la interposición de los recursos que procedan.

3. La Administración del Estado quedará exenta del abono de tasas por la expedición de las licencias que sean exigibles con arreglo a la legislación urbanística.

Artículo 112

Corresponde también a la Administración del Estado emitir informe, con carácter preceptivo y vinculante, en los siguientes supuestos:

a) Planes y normas de ordenación territorial o urbanística y su modificación o revisión, en cuanto al cumplimiento de las disposiciones de esta Ley y de las normas que se dicten para su desarrollo y aplicación.

b) Planes y autorizaciones de vertidos industriales y contaminantes al mar desde tierra, a efectos del cumplimiento de la legislación estatal y de la ocupación del dominio público marítimo-terrestre.

c) Proyectos de construcción de nuevos puertos y vías de transporte de competencia de las Comunidades Autónomas, ampliación de los existentes o de su zona de servicio, y modificación de su configuración exterior, conforme a lo previsto en el artículo 49.

d) Declaraciones de zonas de interés para cultivos marinos, concesiones y autorizaciones, de acuerdo con la legislación específica.

Artículo 113

Las competencias que la presente Ley atribuye a la Administración del Estado serán ejercidas a través de la estructura administrativa que reglamentariamente se determine.

CAPÍTULO II

Competencias de las Comunidades Autónomas

Artículo 114

Las Comunidades Autónomas ejercerán las competencias que, en las materias de ordenación territorial y del litoral, puertos, urbanismo, vertidos al mar y demás relacionadas con el ámbito de la presente Ley tengan atribuidas en virtud de sus respectivos Estatutos.

CAPÍTULO III

Competencias municipales

Artículo 115

Las competencias municipales, en los términos previstos por la legislación que dicten las Comunidades Autónomas, podrán abarcar los siguientes extremos:

a) Informar los deslindes del dominio público marítimo-terrestre.

b) Informar las solicitudes de reservas, adscripciones, autorizaciones y concesiones para la ocupación y aprovechamiento del dominio público marítimo-terrestre.

c) Explotar, en su caso, los servicios de temporada que puedan establecerse en las playas por cualquiera de las formas de gestión directa o indirecta previstas en la legislación de Régimen Local.

d) Mantener las playas y lugares públicos de baño en las debidas condiciones de limpieza, higiene y salubridad, así como vigilar la observancia de las normas e instrucciones dictadas por la Administración del Estado sobre salvamento y seguridad de las vidas humanas.

CAPÍTULO IV

Relaciones interadministrativas

Artículo 116

Las Administraciones públicas cuyas competencias incidan sobre el ámbito espacial contemplado en la presente Ley ajustarán sus relaciones recíprocas a los deberes de información mutua, colaboración, coordinación y respeto a aquéllas.

Artículo 117

1. En la tramitación de todo planeamiento territorial y urbanístico que ordene el litoral, el órgano competente, para su aprobación inicial, deberá enviar, con anterioridad a dicha aprobación, el contenido del proyecto correspondiente a la Administración del Estado para que ésta emita, en el plazo de un mes, informe comprensivo de las sugerencias y observaciones que estime convenientes.

2. Concluida la tramitación del plan o normas de que se trate e inmediatamente antes de la aprobación definitiva, la Administración competente dará traslado a la del Estado del contenido de aquél para que en el plazo de dos meses se pronuncie sobre el mismo. En caso de que el informe no sea favorable en aspectos de su competencia, se abrirá un período de consultas, a fin de llegar a un acuerdo. Si, como resultado de este acuerdo, se modificara sustancialmente el contenido del plan o normas, deberá someterse nuevamente a información pública y audiencia de los Organismos que hubieran intervenido preceptivamente en la elaboración.

3. El cumplimiento de los trámites a que se refiere el apartado anterior interrumpirá el cómputo de los plazos que para la aprobación de los planes de ordenación se establecen en la legislación urbanística.

Artículo 118

A fin de asegurar la coherencia de la actuación de las Administraciones Públicas en la Zona Litoral, se atribuye a la Administración del Estado la facultad de coordinar la actividad de la Administración Local implicada, en los términos del artículo 59 de la Ley reguladora de las Bases del Régimen Local.

CAPÍTULO V

Impugnación de actos y acuerdos

Artículo 119

Se declaran contrarios al interés general los actos y acuerdos que infrinjan la presente Ley o las normas aprobadas conforme a la misma, y podrán ser impugnados directamente por la Administración del Estado, autonómica o local, ante los órganos del orden jurisdiccional contencioso-administrativo, con petición expresa de suspensión. El Tribunal se pronunciará sobre dicha suspensión en el primer trámite siguiente a la petición de la misma.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera.-1. En virtud de lo dispuesto en el artículo 132.2 de la Constitución, los titulares de espacios de la zona marítimo-terrestre,

playa y mar territorial que hubieran sido declarados de propiedad particular por sentencia judicial firme anterior a la entrada en vigor de la presente Ley pasarán a ser titulares de un derecho de ocupación y aprovechamiento del dominio público marítimo-terrestre, a cuyo efecto deberán solicitar la correspondiente concesión en el plazo de un año a contar desde la mencionada fecha. La concesión se otorgará por treinta años, prorrogables por otros treinta, respetando los usos y aprovechamientos existentes, sin obligación de abonar canon, y se inscribirá en el Registro a que se refiere el artículo 37.3.

2. Los terrenos de la zona marítimo-terrestre o playa que no hayan podido ser ocupados por la Administración al practicar un deslinde anterior a la entrada en vigor de esta Ley, por estar amparados por los títulos a que se refiere el artículo 6.3 de la Ley de Costas de 26 de abril de 1969, quedarán sujetos al régimen establecido en la presente Ley para la utilización del dominio público, si bien los titulares inscritos podrán solicitar, en el plazo de un año, a contar desde la entrada en vigor de esta Ley, la legalización de usos existentes, mediante la correspondiente concesión, en los términos de la disposición transitoria cuarta. Asimismo, tendrán preferencia, durante un período de diez años, para la obtención de los derechos de ocupación o aprovechamiento que, en su caso, puedan otorgarse sobre dichos terrenos. Todo ello sin perjuicio de las acciones civiles que aquéllos puedan ejercitar en defensa de sus derechos.

3. En los tramos de costa en que el dominio público marítimo-terrestre no esté deslindado o lo esté parcialmente a la entrada en vigor de la presente Ley, se procederá a la práctica del correspondiente deslinde, cuya aprobación surtirá los efectos previstos en el artículo 13 para todos los terrenos que resulten incluidos en el dominio público, aunque hayan sido ocupados por obras.

4. En los tramos de costa en que esté completado el deslinde del dominio público marítimo-terrestre a la entrada en vigor de esta Ley, pero haya de practicarse uno nuevo para adecuarlo a las características establecidas en aquella para los distintos bienes, los terrenos que resulten comprendidos entre la antigua y la nueva delimitación quedarán sujetos al régimen establecido en el apartado primero de esta disposición, computándose el plazo de un año para la solicitud de la concesión a que el mismo se refiere a partir de la fecha de aprobación del correspondiente deslinde.

Segunda.-1. Los terrenos sobrantes y desafectados del dominio público marítimo, conforme a lo previsto en el artículo 5.2 de la Ley de Costas de 26 de abril de 1969, que no hayan sido enajenados o recuperados por sus antiguos propietarios a la entrada en vigor de la presente Ley, y los del Patrimonio del Estado en que concurren las circunstancias previstas en el artículo 17 de la misma, serán afectados al dominio público marítimo-terrestre, de acuerdo con lo establecido en el citado artículo, una vez que se proceda a la actualización del deslinde, no pudiendo mientras tanto ser enajenados ni afectados a otras finalidades de uso o servicio público.

2. Los terrenos ganados o a ganar en propiedad al mar y los desecados en su ribera, en virtud de cláusula concesional establecida con anterioridad a la promulgación de esta Ley, serán mantenidos en tal situación jurídica, si bien sus playas y zona marítimo-terrestre continuarán siendo de dominio público en todo caso. Los terrenos ganados al mar y los desecados en su ribera sin título administrativo suficiente continuarán siendo de dominio público.

3. Los islotes de propiedad particular con anterioridad a la entrada en vigor de la presente Ley conservarán esta condición, si bien sus playas y zona marítimo-terrestre seguirán siendo de dominio público en todo caso.

Tercera.-1. Las disposiciones contenidas en el título II sobre las zonas de servidumbre de protección y de influencia serán aplicables a los terrenos que a la entrada en vigor de la presente Ley estén clasificados como suelo urbanizable no programado y suelo no urbanizable. Las posteriores revisiones de la ordenación que prevean la futura urbanización de dichos terrenos y su consiguiente cambio de clasificación deberán respetar íntegramente las citadas disposiciones.

2. En los terrenos que, a la entrada en vigor de la presente Ley, estén clasificados como suelo urbanizable programado o apto para la urbanización se mantendrá el aprovechamiento urbanístico que tengan atribuido, aplicándose las siguientes reglas:

a) Si no cuentan con Plan parcial aprobado definitivamente, dicho Plan deberá respetar íntegramente y en los términos del apartado anterior las disposiciones de esta Ley, siempre que no se dé lugar a indemnización de acuerdo con la legislación urbanística.

b) Si cuentan con Plan parcial aprobado definitivamente, se ejecutarán las determinaciones del Plan respectivo, con sujeción a lo previsto en el apartado siguiente para el suelo urbano. No obstante, los Planes parciales aprobados definitivamente con posterioridad al 1 de enero de 1988 y antes de la entrada en vigor de esta Ley, que resulten contrarios a lo previsto en ella, deberán ser revisados para adaptarlos a sus disposiciones, siempre que no se dé lugar a indemnización de acuerdo con la legislación urbanística. La misma regla se aplicará a los Planes parciales cuya ejecución no se hubiera llevado a efecto en el plazo previsto por causas no imputables a la Administración, cualquiera que sea la fecha de su aprobación definitiva.

3. Los terrenos clasificados como suelo urbano a la entrada en vigor de la presente Ley estarán sujetos a las servidumbres establecidas en ella, con la salvedad de que la anchura de la servidumbre de protección será de 20 metros. No obstante, se respetarán los usos y construcciones existentes, así como las autorizaciones ya otorgadas, en los términos previstos en la disposición transitoria cuarta. Asimismo, se podrán autorizar nuevos usos y construcciones de conformidad con los planes de ordenación en vigor, siempre que se garantice la efectividad de la servidumbre y no se perjudique el dominio público marítimo-terrestre, según se establezca reglamentariamente. El señalamiento de alineaciones y rasantes, la adaptación o reajuste de los existentes, la ordenación de los volúmenes y el desarrollo de la red viaria se llevará a cabo mediante Estudios de Detalle y otros instrumentos urbanísticos adecuados, que deberán respetar las disposiciones de esta Ley y las determinaciones de las normas que se aprueben con arreglo a la misma.

4. Sin perjuicio de lo dispuesto en los apartados anteriores, la ordenación territorial y urbanística del litoral existente a la entrada en vigor de la presente Ley deberá adecuarse a las normas generales y específicas que se aprueben conforme a lo previsto en los artículos 22 y 34.

5. Las servidumbres de paso al mar actualmente existentes se mantendrán en los términos en que fueron impuestas.

6. Los accesos públicos al mar actualmente existentes y los construidos en virtud de planeamiento urbanístico aprobado con anterioridad a la entrada en vigor de esta Ley permanecerán destinados al uso público, abriéndose al mismo cuando no lo estuvieren.

Cuarta.-1. Las obras e instalaciones construidas con anterioridad a la entrada en vigor de la presente Ley, sin la autorización o concesión exigible con arreglo a la legislación de costas entonces vigente, serán demolidas cuando no proceda su legalización por razones de interés público.

2. En las obras e instalaciones legalizadas conforme a lo previsto en el apartado anterior, así como en las construidas o que puedan construirse al amparo de licencia municipal y, cuando fuera exigible, autorización de la Administración del Estado otorgada con anterioridad a la entrada en vigor de esta Ley, que resulten contrarias a lo establecido en la misma, se aplicarán las siguientes reglas:

a) Si ocupan terrenos de dominio público marítimo-terrestre, serán demolidas al extinguirse la concesión.

b) Si se emplazan en la zona de servidumbre de tránsito, no se permitirán obras de consolidación, aumento de volumen, modernización o incremento de su valor de expropiación, pero sí las pequeñas reparaciones que exija la higiene, ornato y conservación previa autorización de la Administración del Estado. Esta no se otorgará si no se garantiza cuando sea necesario la localización alternativa de la servidumbre.

c) En el resto de la zona de servidumbre de protección y en los términos en que la misma se aplica a las diferentes clases de suelo conforme a lo establecido en la disposición transitoria tercera, podrán realizarse, previa autorización de la Administración del Estado, obras de reparación y mejora, siempre que no impliquen aumento de volumen de las construcciones existentes y sin que el incremento de valor que aquéllas comporten pueda ser tenido en cuenta a efectos expropiatorios. En caso de demolición total o parcial, las nuevas construcciones deberán ajustarse íntegramente a las disposiciones de esta Ley.

Quinta.-1. En el plazo de dos años y previamente a la inscripción, en su caso, en el Registro a que se refiere el apartado 3 del artículo 37, las Comunidades Autónomas adoptarán las resoluciones administrativas correspondientes para que se adecuen a lo establecido en el apartado 2 del artículo 57 las autorizaciones o concesiones de vertidos directos contaminantes al mar desde tierra, de forma que se culmine el proceso de adaptación en el plazo máximo de cuatro años.

2. Asimismo en el plazo de dos años y previamente a la inscripción, en su caso, en el correspondiente Registro, la Administración del Estado revisará las características y el cumplimiento de las condiciones de las reservas, adscripciones y concesiones vigentes a la promulgación de esta Ley. Las concesiones podrán ser revocadas, total o parcialmente, además de por las causas previstas en el título correspondiente, cuando resulten incompatibles con los criterios de ocupación del dominio público establecidos en la presente Ley. La indemnización se determinará, en su caso, por aplicación de lo previsto en las cláusulas de la concesión o, en su defecto, en la legislación en cuya virtud se otorgó aquélla.

Sexta.-1. En ningún caso podrá otorgarse prórroga del plazo de concesión existente a la entrada en vigor de esta Ley en condiciones que se opongan a lo establecido en la misma o en las disposiciones que la desarrollen.

2. Extinguidas las concesiones otorgadas con anterioridad a esta Ley, y que no resulten contrarias a lo dispuesto en ella, la Administración competente resolverá sobre el mantenimiento o levantamiento de las instalaciones. En caso de que se opte por el mantenimiento será de aplicación lo previsto en el apartado 3 del artículo 72.

3. Los que a la promulgación de esta Ley hayan adquirido el derecho a la utilización o aprovechamiento del dominio público marítimo al amparo del artículo 57 del Decreto-ley de Puertos de 1928, deberán solicitar de la Administración del Estado, dentro del plazo de

un año, la expedición del título correspondiente, que les será otorgado a la vista del acta de notoriedad que a tal efecto aporten. Si no lo solicitaren en dicho plazo se entenderá que han desistido de tal derecho. El título se otorgará por un plazo máximo de diez años.

Séptima.-1. En los supuestos de obras, instalaciones o actividades en zona de servidumbre de protección en tramos de costa no deslindados conforme a lo previsto en esta Ley la Administración del Estado exigirá la autorización a que se refiere el artículo 26, a cuyo efecto definirá provisionalmente y hará pública acompañada del correspondiente plano la línea probable de deslinde y la extensión de la zona de servidumbre en el plazo máximo de un mes, a contar desde la fecha de solicitud de la autorización o del requerimiento para que ésta se solicite. No obstante, en caso de discrepancia, el otorgamiento de la autorización quedará condicionado a la aprobación previa o simultánea del deslinde, que se tramitará con carácter preferente.

2. En los casos en que se pretenda la ocupación de terrenos de dominio público todavía no deslindados conforme a lo previsto en esta Ley el peticionario deberá solicitar el deslinde, a su costa, simultáneamente con la solicitud de concesión o autorización, pudiendo tramitarse al mismo tiempo ambos expedientes de deslinde y concesión. En caso de solicitud de concesión, su otorgamiento no podrá ser previo a la aprobación del deslinde.

Igualmente las obras a realizar por las Administraciones Públicas no podrán ejecutarse sin que exista deslinde aprobado.

3. El artículo 44.5 no será de aplicación a las zonas clasificadas como urbanas a la promulgación de esta Ley, en casos debidamente justificados.

Octava.-Las acciones u omisiones cometidas con anterioridad a la presente Ley que supongan infracción según la legislación anterior, serán corregidas aplicando la sanción que resulte más benévola entre ambas legislaciones.

Novena.-1. En tanto no se promulguen las correspondientes disposiciones reglamentarias de la presente Ley, las solicitudes de autorizaciones y concesiones se tramitarán con arreglo al Reglamento de Costas de 23 de mayo de 1980. No obstante, no podrán incluirse prescripciones contrarias a lo dispuesto en esta Ley.

2. Asimismo, hasta que se cumpla lo previsto en el artículo 113, las competencias que esta Ley atribuye a la Administración del Estado continuarán ejerciéndose en la forma y por los Departamentos u Organismos que las tienen actualmente encomendadas.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera.-Las distancias contenidas en esta Ley se consideran aplicadas en proyección horizontal. Los términos exterior e interior se consideran referidos hacia el mar y hacia la tierra respectivamente.

Segunda.-El régimen arancelario de las inscripciones que se practiquen en los Registros de la Propiedad de los bienes de dominio público a que se refiere la presente Ley será determinado por Real Decreto, atendiendo al costo del servicio registral.

Tercera.-1. Se declaran de utilidad pública, a efectos de expropiación, los terrenos de propiedad particular a que se refiere la disposición transitoria segunda, así como los incluidos en la zona de servidumbre de protección que se estimen necesarios para la defensa y el uso del dominio público marítimo-terrestre.

2. El justiprecio de las expropiaciones que se realicen al amparo de lo previsto en el apartado anterior se determinará exclusivamente por aplicación de los criterios de valoración establecidos en la legislación urbanística.

3. La Administración del Estado tendrá derecho de tanteo y retracto en las transmisiones onerosas inter vivos de los bienes mencionados en el apartado 1, a cuyo efecto deberá ser notificada por escrito. El derecho de tanteo podrá ejercerse en el plazo de tres meses y el de retracto en el de un año, ambos a contar desde la correspondiente notificación, que comprenderá las condiciones esenciales de la transmisión.

Cuarta.-Las autorizaciones para obras y otras actividades en el dominio privado deberán ejercitarse en el plazo señalado para ello, que no podrá exceder de dos años, transcurrido el cual quedarán sin efecto, salvo cuando la falta de ejercicio sea imputable a la Administración.

Quinta.-1. En caso de ser necesarias para un mismo supuesto una concesión o autorización de dominio y otra de servicio o funcionamiento, el otorgamiento de la primera o su conformidad tendrá carácter previo e independiente del de la segunda.

2. Las autorizaciones y concesiones obtenidas según esta Ley no eximen a sus titulares de obtener las licencias, permisos y otras autorizaciones que sean exigibles por otras disposiciones legales. No obstante, cuando se obtengan con anterioridad al título administrativo exigible conforme a esta Ley, su eficacia quedará demorada al otorgamiento del mismo, cuyas cláusulas prevalecerán en todo caso.

Sexta.-Las limitaciones en el uso del suelo, previstas en esta Ley se aplicarán sin menoscabo de las competencias que las Comunidades Autónomas y Ayuntamientos puedan ejercer en materia de ordenación del territorio y del litoral y urbanismo.

Séptima.-Las disposiciones contenidas en la presente Ley se aplicarán sin perjuicio de lo previsto en los Convenios Internacionales de los que España sea parte.

Octava.-Las disposiciones contenidas en el título V de esta Ley serán aplicables a los vertidos que se realicen en el mar desde buques y aeronaves en defecto de legislación específica.

DISPOSICION DEROGATORIA

1. Quedan derogadas las disposiciones siguientes, sin perjuicio de lo dispuesto en la disposición final primera:

Los capítulos VIII y IX de la Ley General de Obras Públicas, de 13 de abril de 1877, en cuanto se refiere al dominio público marítimo.

Leyes de Paseos Marítimos, de 24 de julio de 1918 y de 28 de diciembre de 1957.

Los artículos 1, apartado 1.º, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 56 y 57 del Decreto-ley de Puertos, de 19 de enero de 1928, y sus concordantes de la Ley de Puertos de 7 de mayo de 1880, referidos al ámbito de la presente Ley.

Los artículos 17.1, c), d), 17.2, 19 y 21.1, e), de la Ley de Centros y Zonas de Interés Turístico Nacional, de 28 de diciembre de 1963, en cuanto se refiere al dominio público marítimo-terrestre.

Ley de Costas, de 26 de abril de 1969.

El artículo 18 de la Ley de Puertos Deportivos, de 26 de abril de 1969.

Ley de Protección de las Costas Españolas, de 10 de marzo de 1980.

2. Quedan igualmente derogadas las demás disposiciones de carácter general que se opongan a lo establecido en esta Ley.

3. El Gobierno, en el plazo de seis meses, mediante Real Decreto, completará la tabla de vigencias de las disposiciones afectadas por la presente Ley.

DISPOSICIONES FINALES

Primera.-Las funciones de la Administración del Estado en el mar territorial, aguas interiores, zona económica y plataforma continental en materia de defensa, pesca y cultivos marinos, salvamento, lucha contra la contaminación, seguridad de la vida humana en el mar, extracciones de restos, protección del patrimonio arqueológico español, investigación y explotación de recursos u otras no reguladas en la presente Ley, se ejercerán en la forma y por los Departamentos u Organismos que las tengan encomendadas a la entrada en vigor de la misma, sin perjuicio de lo establecido en la legislación específica o en los Convenios Internacionales que, en su caso, sean de aplicación.

Hasta tanto se produzca la determinación reglamentaria de la estructura administrativa afectada por esta Ley, las competencias relativas al otorgamiento de autorizaciones en la zona de servidumbre de protección, a las limitaciones a la propiedad sobre los áridos, a la aprobación de normas reguladoras de la protección y utilización de la ribera del mar y de sus zonas de servidumbre, a las obras de defensa y regeneración de playas, incluyendo los trabajos de dragado necesarios, y al informe de los planes de ordenación territorial y urbanística del litoral a que se refiere el artículo 112, a), serán ejercidas por el Ministerio de Obras Públicas y Urbanismo.

Segunda.-1. En el plazo de un año a partir de la entrada en vigor de la presente Ley, el Gobierno, a propuesta del Ministro de Obras Públicas y Urbanismo, aprobará el Reglamento general para su desarrollo y ejecución.

2. Asimismo el Gobierno dictará, a propuesta de los Ministros en cada caso competentes, las demás disposiciones que resulten necesarias para dar cumplimiento a lo previsto en esta Ley.

Tercera.-Esta Ley entrará en vigor el mismo día de su publicación en el «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,

Mando a todos los españoles, particulares y autoridades, que guarden y hagan guardar esta Ley.

Palma de Mallorca a 28 de julio de 1988.

JUAN CARLOS R.

El Presidente del Gobierno,
FELIPE GONZÁLEZ MARQUEZ

18763 LEY 23/1988, de 28 de julio, de Modificación de la Ley de Medidas para la Reforma de la Función Pública.

JUAN CARLOS I,

REY DE ESPAÑA

A todos los que la presente vieren y entendieren.

Sabed: Que las Cortes Generales han aprobado y Yo vengo en sancionar la siguiente Ley:

La aplicación de la Ley 30/1984, de 2 de agosto, de Medidas para la Reforma de la Función Pública ha puesto de manifiesto problemas cuya

ANNEX 5

26146 LLEI 27/1992, de 24 de novembre, de ports de l'Estat i de la marina mercant. («BOE» 283, de 25-11-1992, i «BOE» 298, de 12-12-1992.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

Preàmbul

1

La dispersió de la legislació vigent en els àmbits de la gestió portuària i el tràfic marítim, l'antiguitat de la qual en alguns casos es remunta al segle XIX, unit, quant al règim portuari, a la promulgació d'una nova legislació de caràcter tributari i, sobretot, de la nova Llei de costes i el seu Reglament, modificadores de la regulació i el règim jurídic dels béns que, classificats com a domini públic maritimoterrestre estatal, constitueixen el suport sobre el qual s'ha establert el servei portuari, planteja la necessitat d'abordar la regulació dels ports per aconseguir un text normatiu que harmonitzi el seu contingut amb la resta de l'ordenament jurídic i delimiti el camp competencial de l'Estat en aquesta matèria.

La Constitució, als articles 148.1.6a i 149.1.20a, atribueix a les comunitats autònomes determinades competències en matèria de ports, les quals han estat assumides en els seus respectius estatuts; unides a les transferències en el procés de traspàs de competències de l'Estat, obliguen a concretar els béns i instal·lacions portuàries sobre els quals l'Estat assumeix la titularitat o exerceix les seves competències, i al mateix temps aclareix el règim jurídic de l'ocupació dels béns de domini públic maritimoterrestre estatal que requereixi la construcció o ampliació dels ports de competència autonòmica.

Cada port individual, així com el conjunt de tots, considerat com un sistema portuari, són, sens dubte, unitats econòmiques i de prestació de serveis d'una importància notable, que exigeixen una àmplia autonomia de gestió, agilitat i procediments desburocratitzats, i l'aplicació de sistemes empresarials actualitzats de comptabilitat, estadística i control de gestió. Tot això és molt difícil d'aconseguir amb la rígida estructura de l'Administració pública, i per tant és necessari crear entitats públiques de gestió, que duguin a terme la seva activitat d'acord amb regles i procediments empresarials.

En aquest sentit, el 86 per 100 del total de les importacions i el 68 per 100 de les exportacions espanyoles, en tones (1990), passen pels ports, la qual cosa dona una idea de la seva importància estratègica econòmica. És fonamental per tant dotar-los d'una organització capaç de garantir una gestió eficaç en un sector com és el del transport, intensiu en capital, i en què el temps és un factor econòmic i de competència destacat.

Si la Resolució sobre política portuària, adoptada pel Parlament Europeu el novembre de 1988, conté recomanacions d'autonomia de gestió portuària, de competència entre ports marítims i de cobertura de costos per transferència als usuaris, l'entrada en vigor del Mercat Unic Europeu l'1 de gener de 1993 planteja un repte als ports espanyols i als seus sistemes de transports terrestre: arribar a ser considerats pel transport internacional com una porta d'entrada d'Europa adequada.

Tots aquests objectius i plantejaments es resumeixen en una exigència creixent que s'aconsegueixi una gestió desburocratitzada i eficaç en els ports, a la qual cosa es pretén donar resposta des d'aquesta Llei, dotant el con-

junt del sistema portuari espanyol que depèn de l'Administració de l'Estat d'un marc institucional adequat que permeti aconseguir els nivells desitjats d'eficàcia en la gestió i en la prestació dels serveis portuaris demanats.

Quant a la marina mercant, Espanya, per la seva història, la seva realitat socioeconòmica, la seva situació i configuració geogràfica –té 7.880 quilòmetres de costa entre el territori peninsular, els dos arxipèlags i les ciutats de Ceuta i Melilla, amb un equipament nombrós i important de ports comercials, pesquers i esportius–, considera que la marina mercant i el transport marítim són vitals per al seu desenvolupament econòmic, i, a més, necessita que els poders públics prestin una atenció constant a la salvaguarda del nostre ambient marí i realitzin una actuació precisa en matèria de navegació de cabotatge.

El sector del transport marítim aporta anualment al PIB específic de transports, aproximadament, un 19 per 100, equivalent a uns 230.000 milions de pessetes, que representen un 1,1 per 100 de PIB nacional, i generen una ocupació directa de 35.000 persones (25.000 d'embarcades i 10.000 a terra), i indirecta que s'estima en 110.000 llocs de treball, incloent-hi construcció naval, indústria auxiliar, serveis al sector, etc.

A més, en el comerç exterior, la flota civil espanyola va realitzar, el 1990, un 27,6 per 100 de les importacions i un 12,8 per 100 de les exportacions, i va produir una balança deficitària de nolis marítims que, el 1988, va suposar uns ingressos de 74.931 milions de pessetes i uns pagaments de 138.672 milions.

En aquest ordre d'idees, es pot afirmar que Espanya és un país en què no és possible viure d'esquena al mar. La marina mercant i el transport marítim nacional exerceixen un paper de primeríssima rellevància per a l'atenció adequada de les necessitats socioeconòmiques dels ciutadans, per la qual cosa no es pot sinó apreciar l'existència d'un interès públic en la dimensió, qualitat i estructura adequades d'aquella i en l'eficàcia i eficiència d'aquest.

Aquest interès públic exigeix una normativa reguladora de l'activitat de la marina mercant i que permeti que el transport marítim sigui eficaç, és a dir, que actuï sobre situacions reals i vigents en cada moment, per la qual cosa el seu ordenament legal s'ha d'adaptar als canvis constants de tot ordre que el transcurs del temps va produint en una activitat econòmica tan singular com és el transport marítim.

La fins ara vigent legislació reguladora de la marina mercant i del transport marítim data en les seves normes bàsiques de 1956, any en què es promulga la Llei d'ordenació i renovació de la flota mercant, i a la qual van succeir nombroses disposicions, la majoria de caràcter reglamentari, que han tractat, de manera asistemàtica i dispersa, de fer front a les noves necessitats i situacions que s'han anat produint des de la data esmentada fins als nostres dies, període en què s'han produït canvis profundíssims que han afectat els aspectes tècnic, econòmic, social i polític del transport marítim. Així mateix, l'adaptació d'aquestes normes, algunes de promulgades fa més de mig segle, a les noves exigències derivades de l'ordenament constitucional i del patrimoni normatiu comunitari feien que la seva revisió general fos una tasca autènticament inajornable.

Per això, la Llei que ara es promulga suposa una modernització profunda de la legislació marítima nacional, i possibilita el trànsit d'un model autoritari i intervencionista a un altre de liberal quant a l'ordenació dels tràfics, però social quant als mecanismes necessaris per garantir els interessos generals. En efecte, la Llei estableix les bases que permeten la implantació gradual, amb les correccions que siguin necessàries, de les regles del mercat en una activitat empresarial que tradicionalment havia estat objecte d'una forta protecció i intervenció administrativa. Les empreses marítimes, tant públiques com privades, poden operar en un marc més modern i

flexible, però també han d'afrontar el repte de la competitivitat en l'entorn comunitari, per a la qual cosa es necessita una exigent adequació gradual a la demanda del transport marítim, cada vegada més exigent i selectiva.

2

En els desapareguts ministeris d'Obres Públiques i Urbanisme i de Transports, Turisme i Comunicacions, s'ha treballat des de fa uns quants anys en l'elaboració d'esborranys de textos legals que tenien per objecte, respectivament, la regulació de la gestió dels ports de l'Estat i de la marina mercant.

Una vegada creat el Ministeri d'Obres Públiques i Transports i integrades, per tant, en un mateix departament, les competències de l'Estat en matèria de ports i de marina mercant, va semblar raonable tant per un criteri d'economia legislativa, com perquè es tracta de competències i activitats relacionades, integrar els dos esborranys en una llei única, denominada de ports de l'Estat i de la marina mercant.

La funció dels ports com a intercanviadors de mitjans de transport marítims i terrestres no és sens dubte aliena al funcionament de la marina mercant si es té en compte que l'existència de l'activitat marítima és la raó de ser dels ports i que l'Administració marítima ha d'actuar des d'aquests establint els controls necessaris que garanteixin l'exercici correcte de la seva activitat.

El fet que es produeixi alguna modificació respecte de la situació precedent en el repartiment de competències que s'assignen a les autoritats portuàries i marítimes, i la conveniència que la distribució de funcions quedi degudament matisada i aclarida, tenen una resposta adequada en la utilització d'un text legal únic.

La política de la marina mercant i del transport marítim no es limita, lògicament, a l'espai físic portuari, sinó que s'estén al que el legislador ha denominat «zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció», i fins i tot fora d'aquestes quan regula un sector d'activitat econòmica que actua o pot actuar en totes les aigües navegables.

El tractament unificat de les polítiques portuàries i marítimes, que comporta la Llei, suposa una ruptura amb models precedents i sens dubte garanteix la coordinació necessària entre els dos àmbits i l'actuació harmònica d'autoritats portuàries i marítimes. Amb tot, hi ha diferències notables entre les funcions marítimes i les responsabilitats portuàries, i per tant s'estableix una estructura administrativa diferent per a cada àmbit.

3

A) En l'àmbit de la gestió portuària, constitueix l'objecte primordial de la Llei l'establiment del model d'organització i explotació del sistema portuari de titularitat estatal.

Davant l'experiència acumulada des de la promulgació de la Llei 27/1968, de 20 de juny, sobre juntes de ports i estatuts d'autonomia, s'ha preferit eliminar les rigideses pròpies de la funció i estructura administrativa, per fer compatible la prestació del servei encomanat a l'Estat amb els principis d'eficiència, agilitat i flexibilitat propis de la gestió empresarial que s'ha de dur a terme en els ports.

A Espanya, la llarga tradició històrica de dependència estatal del demani portuari s'ha vist consolidada i reafirmada en el text constitucional, que atribueix la competència sobre els ports d'interès general, que en general coincideixen amb els que duen a terme activitats comercials, a l'Administració de l'Estat, i els de refugi, esportius i en general els no comercials a les comunitats autònomes; es clou així un debat teòric que no troba una resposta definitiva en el dret comparat.

Les característiques dels serveis portuaris, l'objectiu fonamental dels quals és assegurar la transferència de mercaderies entre mitjans de transport terrestre i marítims, en condicions d'eficàcia, economia, rapidesa i seguretat, i les experiències de gestió que hi ha hagut en tot el món, i també a Espanya, han conduït que els textos i organitzacions especialitzats es pronunciïn, en general, d'entre els diversos models possibles de gestió, per la descentralització pel que fa a la gestió global dels serveis portuaris.

La fórmula més habitualment recomanada en l'actualitat per a la gestió de ports públics és la creació d'una entitat pública amb autonomia de gestió, dotada de personalitat jurídica i pressupost propis, i gestionada amb criteris d'eficàcia i empresarials. Aquesta autoritat portuària pot atorgar en concessió o per mitjà de contractes l'explotació de certs serveis especialitzats, per als quals pugui no tenir la rapidesa, l'especialització i l'estímul necessaris.

La Llei preveu un únic model de gestió portuària basat en unes entitats públiques denominades autoritats portuàries (denominació encunyada internacionalment per als òrgans de gestió dels ports), amb una autonomia de gestió superior a la dels actuals ports autònoms, i objectius i procediments de gestió empresarials en substitució dels organismes autònoms de l'Estat, excessivament rígids o burocratitzats per a les necessitats portuàries.

Es tracta d'entitats públiques amb característiques, estructura i competències semblants als actuals ports autònoms, els avantatges de règim dels quals s'han pogut experimentar durant més de vint anys de funcionament simultani amb el de les juntes de ports, i la gestió de les quals l'ha de coordinar i controlar l'ens públic Ports de l'Estat, que assumeix el paper d'un «holding», situat sota la dependència i les directrius del Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

S'assignen com a competències de l'autoritat portuària les que tenen actualment els ports autònoms i juntes de port, completades amb les de gestió de les operacions marítimes portuàries i de les funcions de pràctics, amarradors i remolcadors, que es defineixen com a serveis portuaris i que tenen una incidència tècnica i econòmica notable en l'explotació portuària. Aquestes competències les exerceixen actualment les comandàncies militars de marina i les passen a exercir les autoritats portuàries, com a òrgans de gestió de les activitats marítimes portuàries.

Actualment l'escaló o vora del moll és la línia divisòria de competències entre els organismes portuaris i les comandàncies de marina, que assumeixen respectivament les atribuïdes al Ministeri d'Obres Públiques i Transports en matèria de ports i de marina mercant.

S'ha estimat més adequat per al sistema de ports de l'Estat l'adopció del principi de gestió unitària per a totes les activitats portuàries marítimes i terrestres, de manera que es concentren en l'autoritat portuària totes les competències i responsabilitats relatives a la gestió dels serveis dels ports, tant si es presten a la zona terrestre com a la zona marítima del port i sense perjudici d'altres competències administratives que, tot i que les exerceixen en el port els diferents òrgans competents, no tenen una relació directa amb la gestió i l'explotació de l'entitat portuària. Aquesta és una aportació important de la Llei des del punt de vista de l'usuari i de l'eficàcia en la gestió de les operacions.

Es crea un ens públic denominat Ports de l'Estat amb responsabilitats globals sobre el conjunt del sistema portuari i funcions de «holding» sobre les autoritats portuàries, que es poden resumir en la fixació de directrius i objectius de gestió, en l'assignació de recursos i suports financers, el control de gestió i la determinació de sistemes unificats d'informació i comptabilitat, la planificació global d'inversions i la proposta de designació dels alts

responsables de les autoritats portuàries esmentades. Es tracta de donar una resposta àgil i eficaç en l'exercici d'una tasca de supervisió, coordinació i control d'unes autoritats portuàries que es conceben com a ens públics de gestió empresarial.

Tot això sense perjudici, òbviament, de les competències que corresponen al Ministeri d'Obres Públiques i Transports, al d'Economia i Hisenda i al Govern en la gestió dels ports.

La coexistència actual d'una estructura laboral en alguns ports, amb una estructura funcional en els òrgans centrals de control de gestió, estableix una compartimentació indesitjable, i impedeix el transvasament de personal i d'experiències dels òrgans de gestió perifèrics als centrals i viceversa. Per això l'ens públic s'estructura amb característiques empresarials i laborals semblants a les autoritats portuàries.

D'altra banda, la necessitat de disposar, per a la gestió d'un «holding» que factura anualment prop de 75.000 milions de pessetes, de personal amb experiència en la gestió empresarial i professionals de diferent formació, fa recomanable obrir-se al mercat laboral sense les limitacions que, per a aquest tipus d'especialitzacions, pot significar haver de cenyir-se a les normes reguladores de la funció pública.

Des del punt de vista econòmicofinancer, s'hi introdueixen variacions importants, com ara:

- Finançament de l'ens públic Ports de l'Estat a partir dels recursos generats pel conjunt del sistema portuari. Aquest plantejament respon a un principi general d'atribució sectorial de la totalitat dels costos de la seva gestió, i d'establiment d'una comptabilitat que permeti conèixer la totalitat dels costos generats per l'exercici de l'activitat.

- La consolidació d'un fons de compensació, amb destinació a inversions del conjunt del sistema portuari, ja creat a la Llei de pressupostos generals de l'Estat de 1985, i que ha demostrat la seva utilitat per aprofitar al màxim la capacitat d'autofinançament del conjunt del sistema portuari, ja que redueix la necessitat d'acudir a subvencions i transferències a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat, i com a instrument d'una política globalitzadora i racionalitzadora del sistema portuari, considerat en el seu conjunt com una unitat econòmica.

- La definició de les tarifes per serveis portuaris prestats directament per les autoritats portuàries com a recursos de dret privat, en substitució de l'anterior caràcter de preus públics que plantejava problemes de rigidesa i d'adaptabilitat per a la seva utilització necessària com a instruments de gestió portuària.

- Els cànons per concessions i autoritzacions es defineixen com a preus públics, d'acord amb el contingut de la Llei de taxes i preus públics.

B) Pel que fa al règim de la marina mercant, les línies directrius que informen el text són les següents:

a) Delimitació de les competències marítimes de l'Estat, concretant la definició de conceptes que estableixen la Constitució, els estatuts d'autonomia i la legislació vigent:

- Marina mercant.
- Transport marítim.
- Flota civil espanyola.
- Empresa naviliera.
- Règim de les navegacions (interior, de cabotatge, exterior i extranacional).
- Aigües situades a les zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

b) La consolidació del procés d'unificació i, en tot cas, l'harmonització o aproximació dels sistemes i legislacions marítimes europees -impulsat per l'Acta única- obliga a un nou redimensionament de les estructures socioeconòmiques, també en el sector marítim, per abordar la realització efectiva del Mercat Únic Interior el 1993.

c) Supressió de certes traves administratives existents en el sector marítim, dins el principi de la llibertat d'empresa en el marc de l'economia de mercat, matisat per les exigències de l'economia general, el de la defensa dels usuaris i el de la subordinació de la riquesa als interessos generals del país, que recullen els articles 38, 51 i 128 de la Constitució espanyola.

La Llei estableix els requisits perquè els vaixells es puguin registrar i abanderar a Espanya i, amb això, obtenir la nacionalitat espanyola, i sobre això s'inspira en el principi liberal de la residència o domicili dels subjectes titulars, sense exigències relatives a la nacionalitat.

Quant a la nacionalitat dels membres de la dotació dels nostres vaixells mercants, també s'ha previst la incidència de la lliure circulació dels treballadors al si del mercat comú.

La Llei deroga expressament el conjunt de lleis prohibitives o restrictives de la importació o exportació de vaixells, i estableix la llibertat del seu comerç exterior de conformitat amb la liberalització que s'ha imposat en l'àmbit intracomunitari i en el dels països EFTA com a conseqüència de la nostra integració a les Comunitats Europees.

d) Reorganització i modernització de l'Administració marítima, tant en l'àmbit central (Direcció General de la Marina Mercant) com perifèric (capitanies marítimes), en concordança amb l'especialització necessària que demana la complexitat tècnica del tràfic marítim civil. La creació de les capitanies marítimes com a nous òrgans perifèrics, de caràcter exclusivament civil, suposa la cessació de la delegació de funcions marítimes civils que exercien les comandàncies i ajudanties militars de marina i la separació definitiva de la gestió administrativa de la marina civil i de la marina de guerra.

e) Creació d'una societat estatal denominada «Societat de Salvament i Seguretat Marítima», que assumeix la prestació de determinats serveis que demanen més llibertat de gestió, com ara la seguretat i el salvament marítim o la lluita contra la contaminació.

f) Creació d'un registre especial de vaixells i empreses navilieres adscrit al Ministeri d'Obres Públiques i Transports i amb seu a les illes Canàries, que possibiliti la competitivitat de les nostres empreses navilieres a través d'una sèrie de mesures homologables a les existents en registres similars de països membres de la CEE.

g) Finalment, es regula tenint en compte els principis constitucionals i la doctrina consolidada del Tribunal Constitucional, la potestat sancionadora de l'Administració en l'àmbit de la marina civil, amb derogació de la Llei penal i disciplinària de la marina mercant, i l'establiment d'un règim d'infraccions i sancions d'aplicació en l'àmbit marítim, en tres ordres que atenen el bé jurídic afectat: la seguretat marítima; el tràfic marítim, i la contaminació del medi marí produïda des de vaixells, plataformes fixes o altres instal·lacions situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

L'estructura de la Llei és la següent:

- En un títol preliminar de disposicions generals es recullen les definicions dels conceptes bàsics que serveixen per delimitar les competències de l'Estat en matèria de ports i de marina mercant.

- Els títols I i II es refereixen a les competències en matèria de ports; el primer se centra en l'organització que es crea per al seu desenvolupament, i el segon en la regulació de la gestió del domini públic portuari.

- El títol III es refereix a la marina mercant i a l'organització de l'Administració que la regula.

- El títol IV estableix les bases legals d'un règim de policia que inclou la gestió portuària i la de la marina mercant.

- Un conjunt de disposicions addicionals, transitòries, una disposició derogatòria, disposicions finals i un annex completen el text de la Llei.

Títol preliminar**Disposicions generals****Capítol I****Objecte de la Llei****Article 1. Objecte de la Llei.**

És objecte d'aquesta Llei:

- Determinar i classificar els ports i instal·lacions marítimes que siguin competència de l'Administració de l'Estat.
- Regular la seva planificació, construcció, organització, gestió, règim econòmicofinancer i policia.
- Regular la prestació de serveis en els ports esmentats, així com la seva utilització.
- Establir el marc normatiu de la marina mercant.
- Regular l'Administració pròpia de la marina mercant i l'organització portuària estatal.
- Establir el règim d'infraccions i sancions aplicables en l'àmbit de la marina mercant i en el portuari de competència estatal.

Capítol II**Dels ports i instal·lacions marítimes****Article 2. Ports marítimes: Concepte.**

1. Als efectes d'aquesta Llei, es denomina port marítim el conjunt d'espais terrestres, aigües marítimes i instal·lacions que, situat a la ribera de la mar o de les rieres, reuneixi les condicions físiques, naturals o artificials i d'organització que permetin la realització d'operacions de tràfic portuari, i sigui autoritzat per a l'exercici d'aquestes activitats per l'Administració competent.

2. Per a la seva consideració com a ports han de disposar de les condicions físiques i d'organització següents:

- a) Superfície d'aigua, d'una extensió no inferior a mitja hectàrea, amb condicions d'abric i de profunditat adequades, naturals o obtingudes artificialment, per al tipus de vaixells que hagin d'utilitzar el port i per a les operacions de tràfic marítim que s'hi pretenguin fer.
- b) Zones de fondeig, molls o instal·lacions d'atraca, que permetin l'aproximació i l'amarratge dels vaixells per realitzar les seves operacions o romandre fondejats, amarrats o atracats en condicions de seguretat adequades.
- c) Espais per al dipòsit i l'emmagatzematge de mercaderies o béns.
- d) Infraestructures terrestres i accessos adequats al seu tràfic que n'assegurin l'enllaç amb les principals xarxes de transport.
- e) Mitjans i organització que permetin efectuar les operacions de tràfic portuari en condicions adequades d'eficàcia, rapidesa, economia i seguretat.

3. S'entén per tràfic portuari les operacions d'entrada, sortida, atraca, desatracada, estada i reparació de vaixells al port i les de transferència entre aquests i terra o altres mitjans de transport, de mercaderies de qualsevol tipus, de pesca, d'avituallaments i de passatgers o tripulants, així com l'emmagatzematge temporal d'aquestes mercaderies en l'espai portuari.

4. Els ports marítimes poden ser comercials o no comercials.

5. Així mateix, els ports marítimes es poden considerar d'interès general en consideració a la rellevància de la seva funció en el conjunt del sistema portuari espanyol.

6. Són instal·lacions portuàries les obres civils d'infraestructura i les d'edificació o superestructura, així com les instal·lacions mecàniques i xarxes tècniques de servei

construïdes o ubicades en l'àmbit territorial d'un port i destinades a realitzar o facilitar el tràfic portuari.

Article 3. Ports comercials.

1. Són ports comercials els que, pel que fa a les característiques del seu tràfic, reuneixen condicions tècniques, de seguretat i de control administratiu perquè s'hi duguin a terme activitats comercials portuàries, entenent per tals les operacions d'estiba, desestiba, càrrega, descàrrega, transbord i emmagatzematge de mercaderies de qualsevol tipus, en volum o forma de presentació que justifiquin la utilització de mitjans mecànics o instal·lacions especialitzades.

2. Així mateix, tenen la consideració d'activitats comercials portuàries el tràfic de passatgers, sempre que no sigui local o de riera, i l'avituallament i reparació de vaixells.

3. Als efectes exclusius d'aquesta Llei, no tenen la consideració d'activitats comercials portuàries:

- a) Les operacions de descàrrega i manipulació de la pesca fresca excloses de l'àmbit del servei públic d'estiba i desestiba.
- b) L'atraca, fondeig, estada, avituallament, reparació i manteniment de vaixells pesquers, esportius i militars.
- c) Les operacions de càrrega i descàrrega que s'efectuïn manualment, perquè no està justificada econòmicament la utilització de mitjans mecànics.
- d) La utilització d'instal·lacions i les operacions i serveis necessaris per a l'exercici de les activitats assenyalades en aquest apartat.

4. No són ports comercials, als efectes d'aquesta Llei:

- a) Els ports pesquers, que són els destinats exclusivament o fonamentalment a la descàrrega de pesca fresca dels vaixells utilitzats per a la seva captura, o a servir de base d'aquests vaixells, proporcionant-los alguns o tots dels serveis necessaris d'atraca, fondeig, estada, avituallament, reparació i manteniment.
- b) Els destinats a proporcionar abric suficient a les embarcacions en cas de temporal, sempre que no s'hi duguin a terme operacions comercials portuàries o aquestes tinguin caràcter esporàdic i una importància escassa.
- c) Els que estiguin destinats a ser utilitzats exclusivament o principalment per embarcacions esportives o d'esbarjo.
- d) Aquells en què s'estableixi una combinació dels usos a què es refereixen els apartats anteriors.

5. El Ministeri d'Obres Públiques i Transports, amb l'informe favorable previ dels ministeris d'Economia i Hisenda, d'Agricultura, Pesca i Alimentació, de Sanitat i Consum i de Treball i Seguretat Social ha d'autoritzar en els ports estatals la realització d'operacions comercials.

En els ports de competència autonòmica la realització d'operacions comercials ha de tenir l'informe favorable dels ministeris assenyalats al paràgraf anterior, pel que fa al tràfic marítim i a la seguretat de la navegació i, si s'escau, a l'existència d'adequats controls duaners, de sanitat i de comerç exterior.

6. Els ports comercials que depenguin de l'Administració de l'Estat han d'integrar en la unitat de la seva gestió els espais i dàrsenes pesqueres, així com els espais destinats a usos nauticoesportius situats dins la seva zona de servei. Així mateix poden incloure en el seu àmbit espais destinats a altres activitats no comercials quan aquestes tinguin caràcter complementari de l'activitat essencial, o a equipaments culturals o recreatius, certàmens firals i exposicions, sempre que no es perjudiqui globalment el desenvolupament de les operacions de tràfic portuari.

Article 4. Instal·lacions marítimes.

Són instal·lacions marítimes els embarcadors marítics, les instal·lacions de varada i de reparació naval, i altres obres o instal·lacions similars que, tot i ocupar espais de domini públic maritimoterrestre, no inclosos a les zones de servei dels ports, es destinin al transbord de mercaderies, passatgers o pesca, sempre que no compleixin els requisits que estableixen els articles anteriors per ser considerats com a ports marítics, i que en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei no siguin de competència de les comunitats autònomes.

2. La seva construcció, autorització, gestió i policia s'han de subjectar al règim d'utilització del domini públic maritimoterrestre que estableixi la normativa de costes.

Article 5. Ports d'interès general.

1. Són ports d'interès general els que figuren a l'annex d'aquesta Llei classificats com a tals pel fet que els són aplicables alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que s'hi efectuïn activitats comercials marítimes internacionals.
- b) Que la seva zona d'influència comercial afecti de manera rellevant més d'una comunitat autònoma.
- c) Que serveixin indústries o establiments d'importància estratègica per a l'economia nacional.
- d) Que el volum anual i les característiques de les seves activitats comercials marítimes assoleixin nivells prou rellevants o responguin a necessitats essencials de l'activitat econòmica general de l'Estat.
- e) Que per les seves condicions tècniques o geogràfiques especials constitueixin elements essencials per a la seguretat del trànsit marítim, especialment en territoris insulars.

2. El canvi de classificació d'un port per alteració de les circumstàncies a què es refereix l'apartat anterior l'ha de fer el Govern, mitjançant un reial decret, a proposta del Ministeri d'Obres Públiques i Transports, i amb la tramitació prèvia de l'expedient corresponent, amb audiència de la comunitat autònoma respectiva i, si s'escau, de la resta de comunitats autònomes que resultin afectades de manera rellevant per la zona d'influència comercial del port, així com dels ajuntaments en què se situï la zona de servei d'aquest.

3. La pèrdua de la condició d'interès general comporta el canvi de la seva titularitat a favor de la comunitat autònoma en el territori de la qual s'ubiqui, sempre que aquesta hagi assumit les competències necessàries per assumir aquesta titularitat.

Capítol III**De la marina mercant****Article 6. Marina mercant.**

1. Als efectes d'aquesta Llei es considera marina mercant:

- a) L'activitat de transport marítim, exceptuant-ne el que es porta a terme exclusivament entre ports o punts d'una mateixa comunitat autònoma, que tingui competències en aquesta matèria, sense connexió amb ports o punts d'altres àmbits territorials.
- b) L'ordenació i el control de la flota civil espanyola.
- c) La seguretat de la navegació i de la vida humana a la mar.
- d) La seguretat marítima, incloent-hi l'habilitació per a l'exercici del servei de practicatge i la determinació dels serveis necessaris de remolc portuari, així com la disponibilitat de tots dos en cas d'emergència.
- e) El salvament marítim, en els termes que preveu l'article 87.

f) La prevenció de la contaminació produïda des de vaixells, plataformes fixes i altres instal·lacions que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció i la protecció del medi ambient marí.

g) La inspecció tècnica i operativa de vaixells, tripulacions i mercaderies.

h) L'ordenació del trànsit i les comunicacions marítimes.

i) El control de situació, abanderament i registre de vaixells civils, així com el seu despatx, sense perjudici de les autoritzacions prèvies preceptives que corresponguin a altres autoritats.

j) La garantia del compliment de les obligacions en matèria de defensa nacional i protecció civil a la mar.

k) Qualsevol altre servei marítim atribuït per llei a l'Administració que regula el capítol III del títol III d'aquesta Llei.

2. No es considera marina mercant l'ordenació de la flota pesquera, en els àmbits propis de la pesca i de l'ordenació del sector pesquer, ni l'activitat inspectora en aquests mateixos àmbits.

Article 7. Zones i tipus de navegació.

1. Són zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, a més de les aigües interiors, el mar territorial, la zona contigua i la zona econòmica exclusiva.

– Són aigües interiors espanyoles, als efectes d'aquesta Llei, les situades a l'interior de les línies de base del mar territorial, incloent-hi els rius, llacs i les aigües continentals.

– És mar territorial el que s'estén fins a una distància de dotze milles nàutiques comptades a partir de les línies de base des de les quals se'n mesura l'amplada.

– És zona contigua la que s'estén des del límit exterior del mar territorial fins a les vint-i-quatre milles nàutiques comptades des de les línies de base a partir de les quals es mesura l'amplada del mar territorial.

– És zona econòmica exclusiva la que s'estén des del límit exterior del mar territorial fins a una distància de dues-centes milles nàutiques comptades a partir de les línies de base des de les quals es mesura l'amplada d'aquell.

2. La navegació, en funció del seu àmbit, pot ser interior, de cabotatge, exterior i extranacional.

– Navegació interior és la que transcorre íntegrament dins l'àmbit d'un determinat port o d'altres aigües interiors espanyoles.

– Navegació de cabotatge és la que, tot i no ser navegació interior, s'efectua entre ports o punts situats en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

– Navegació exterior és la que s'efectua entre ports o punts situats en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció i ports o punts situats fora d'aquestes zones.

– Navegació extranacional és la que s'efectua entre ports o punts situats fora de les zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans i jurisdicció.

3. La navegació, en funció de les seves condicions de prestació, es pot classificar en regular i no regular.

– Navegació de línia regular és la subjecta a itineraris, freqüències d'escales, tarifes i condicions de transport prèviament establertes.

– Navegació no regular és la que no està inclosa en els termes de l'apartat anterior.

4. Tenen el caràcter de navegacions d'interès públic les que es considerin necessàries per assegurar les comunicacions marítimes essencials de la península, d'aquesta amb els territoris espanyols no peninsulars i d'aquests entre si.

Correspon al Govern la determinació de les navegacions esmentades.

Article 8. *Flota civil i plataformes fixes.*

1. Als efectes d'aquesta Llei es considera flota civil espanyola:

- La flota mercant nacional.
- La flota pesquera nacional.
- Els vaixells d'esbarjo i esportius nacionals.
- Els altres vaixells civils espanyols no inclosos a les lletres anteriors.

2. S'entén per vaixell civil qualsevol embarcació, plataforma o artefacte flotant, amb desplaçament o sense, apte per a la navegació i no afecte al servei de la defensa nacional.

3. S'entén per vaixell mercant tot vaixell civil utilitzat per a la navegació amb un propòsit mercantil, exclosos els dedicats a la pesca.

4. S'entén per plataforma fixa tot artefacte o instal·lació susceptible de realitzar operacions d'exploració o d'explotació de recursos naturals marítims o de destinar-lo a qualssevol altres activitats, emplaçat sobre el llit de la mar, ancorat o recolzat en aquest.

5. Aquesta Llei és aplicable a la flota civil espanyola, així com a les plataformes fixes situades en aigües en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

Les disposicions d'aquesta Llei també són aplicables als vaixells civils estrangers que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, amb les limitacions que estableixi el dret internacional, en particular pel que fa als supòsits d'immunitat.

6. S'han d'establir per reglament les especialitats en l'aplicació d'aquesta Llei respecte dels vaixells afectes al servei de la seguretat pública o de la vigilància i repressió del contraban.

Article 9. *Empreses navilieres.*

S'entén per empresari o empresa naviliera la persona física o jurídica que, utilitzant vaixells mercants propis o aliens, es dediqui a la seva explotació, encara que això no constitueixi la seva activitat principal, sota qualsevol modalitat admesa pels usos internacionals.

Títol I

De l'organització portuària de l'Estat

Capítol I

Organització, planificació i gestió dels ports de l'Estat

Secció 1a

Competències

Article 10. *Competències estatals.*

Correspon a l'Administració de l'Estat, en virtut del que disposa l'article 149.1.20a) de la Constitució, la competència exclusiva sobre els ports d'interès general, classificats d'acord amb el que preveu aquesta Llei.

Article 11. *Ports i instal·lacions gestionades pel Ministeri d'Obres Públiques i Transports.*

Les competències que corresponen a l'Administració de l'Estat en virtut del que assenyalava l'article anterior les exerceix en els ports i instal·lacions de caràcter civil el Ministeri d'Obres Públiques i Transports a través de Ports de l'Estat i de les autoritats portuàries, d'acord amb el que preveu aquesta Llei i sense perjudici de les competències que corresponguin a altres administracions o departaments de l'Administració de l'Estat.

Article 12. *Altres ports i instal·lacions dependents de l'Administració de l'Estat.*

1. Els ports, bases, estacions, arsenals i instal·lacions navals de caràcter militar i zones militars portuàries queden fora de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei.

Els espais de domini públic afectats queden reservats a l'Administració de l'Estat, i el Ministeri de Defensa exerceix les competències pròpies d'aquesta.

2. El Ministeri de Defensa exerceix, així mateix, les competències que li corresponen en virtut del que preveu la legislació de zones i instal·lacions d'interès per a la defensa nacional.

Article 13. *Reserva de zones.*

L'Administració de l'Estat es pot reservar espais de domini públic marítimoterrestre, amb destinació a les instal·lacions navals i zones portuàries que siguin necessàries per al compliment dels fins que la legislació vigent atribueix a la Guàrdia Civil, que queden excloses de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei.

Secció 2a

Naturalesa i delimitació del domini públic portuari

Article 14. *Naturalesa dels béns portuaris.*

1. Les aigües marítimes, terrenys, obres i instal·lacions fixes dels ports de competència de l'Administració de l'Estat són béns de domini públic portuari estatal.

2. Es considera domini públic portuari estatal el domini públic marítimoterrestre afecte als ports i instal·lacions portuàries de titularitat estatal.

3. El domini públic marítimoterrestre ocupat per un port de competència d'una comunitat autònoma manté la seva titularitat estatal, si bé té la condició d'adscrit a la comunitat esmentada.

4. L'adscripció de béns de domini públic marítimoterrestre a les comunitats autònomes no merita cap cànon a favor de l'Administració de l'Estat. Les concessions o autoritzacions que les comunitats autònomes atorguin en el domini públic marítimoterrestre adscrit meriten el cànon d'ocupació corresponent a favor de l'Administració de l'Estat.

Les concessions o autoritzacions que les comunitats autònomes atorguin en els ports i instal·lacions portuàries estatals que els siguin transferits i figurin expressament esmentats en els reials decrets corresponents de traspasos en matèria de ports no meriten el cànon d'ocupació a favor de l'Administració de l'Estat a què es refereix el paràgraf anterior.

Article 15. *Zona de servei en ports de competència estatal.*

1. El Ministeri d'Obres Públiques i Transports ha de delimitar en els ports de competència estatal una zona de servei que ha d'incloure les superfícies de terra i d'aigua necessàries per a l'execució de les seves activitats, les destinades a tasques complementàries d'aquelles i els espais de reserva que garanteixin la possibilitat de desenvolupament de l'activitat portuària.

2. La delimitació de la zona de servei s'ha de fer, a proposta de l'autoritat portuària, a través d'un pla d'utilització dels espais portuaris que ha d'incloure els usos previstos per a les diferents zones del port, així com la justificació de la necessitat o conveniència dels usos esmentats.

L'aprovació del pla d'utilització dels espais portuaris correspon al ministre d'Obres Públiques i Transports, amb l'informe previ de Ports de l'Estat, de la Direcció General de Costes i de les administracions urbanístiques sobre els aspectes de la seva competència, que s'han d'emetre en el termini d'un mes, des de la recepció de la proposta, i s'entén en sentit favorable si el termini esmentat trans-

corre sense que l'informe s'hagi emès de manera expressa. Aquesta aprovació porta implícita la declaració d'utilitat pública a efectes expropiatoris dels béns de propietat privada, així com l'afectació a l'ús portuari dels béns de domini públic inclosos a la zona de servei que siguin d'interès per al port.

3. Quan la delimitació inclogui terrenys i béns patrimonials de l'Administració de l'Estat destinats a usos i finalitats diferents, el Ministeri d'Obres Públiques i Transports ho ha de sotmetre a informe del Ministeri d'Economia i Hisenda, que s'entén favorable si transcorren tres mesos des de la recepció de la documentació sense que l'informe s'hagi emès de manera expressa, i els béns esmentats queden afectes a l'entitat portuària corresponent.

4. Amb caràcter previ a l'aprovació dels plans d'utilització dels espais portuaris o a la seva modificació substancial han d'emetre informes el Ministeri de Defensa, des de la perspectiva de la seva possible incidència sobre els interessos de la defensa nacional, i el Ministeri de l'Interior, pel que fa als aspectes de seguretat pública i de control d'entrades i sortides de persones del territori nacional.

També n'han d'informar, amb caràcter previ, pel que fa als aspectes de les seves respectives competències, les administracions públiques amb competències en matèria de pesca en aigües interiors i ordenació del sector pesquer i, si s'escau, d'indústria, construcció naval i esports. Qualsevol d'aquests informes s'entén favorable si transcorre un mes des de la recepció de la documentació sense que l'informe s'hagi emès de manera expressa.

5. Aprovada la delimitació de la zona de servei, el text íntegre de l'acord d'aprovació s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial» de la comunitat autònoma corresponent.

6. Dins la zona de servei dels ports comercials es poden realitzar, a més de les activitats comercials portuàries, les que corresponguin a empreses industrials o comercials la localització en el port de les quals estigui justificada per la seva relació amb el tràfic portuari, pel volum dels tràfics marítims que generen, o pels serveis que presten als usuaris del port, de conformitat amb les determinacions de l'ordenació de l'espai portuari i del planejament urbanístic aplicable.

7. La superfície d'aigua inclosa a la zona de servei se subdivideix en dues zones:

- Zona I, o interior de les aigües portuàries, que comprèn els espais inclosos dins els dics d'abric i les zones necessàries per a les maniobres d'atraca i de revirament, on aquests no existeixin.

- Zona II, o exterior de les aigües portuàries, que comprèn les zones d'entrada, maniobra i possible fondeig, subsidiàries del port corresponent i subjectes a control tarifari de l'autoritat portuària.

Article 16. *Espais portuaris de competència autonòmica.*

1. Els espais de domini públic maritimoterrestre que siguin necessaris per a l'exercici per part de les comunitats autònomes de les competències que els corresponguin estatutàriament en matèria de ports han de ser objecte d'adscripció per l'Administració de l'Estat.

2. L'ampliació de la zona de servei dels ports de competència autonòmica o la construcció de nous ports de la seva competència ha de tenir l'informe favorable del Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

L'informe ha de versar sobre la delimitació del nou domini públic estatal susceptible d'adscripció, sobre la possible afecció dels usos previstos en aquests espais a la protecció del domini públic maritimoterrestre, i les mesures necessàries per garantir aquesta protecció. L'incompliment d'aquest requisit essencial implica la nul·litat de l'aprovació del projecte corresponent.

3. L'aprovació definitiva dels projectes porta implícita l'adscripció del domini públic en què estiguin emplaçades les obres i, si s'escau, la delimitació d'una nova zona de servei portuària, que s'ha de formalitzar mitjançant una acta subscripta per representants de les dues administracions.

4. En la regulació de les adscripcions és aplicable la legislació de costes.

Article 17. *Zona de servei en ports gestionats en règim concessional.*

La zona de servei d'un port atorgat en concessió està composta pel domini públic l'ocupació del qual ha estat autoritzada i els espais de titularitat particular que hi estiguin incorporats en virtut del que disposa el títol concessional.

Secció 3a

Planificació, projectes i construcció

Article 18. *Consideració urbanística dels ports.*

1. Per articular la coordinació necessària entre les administracions amb competència concurrent sobre l'espai portuari, els plans generals i altres instruments generals d'ordenació urbanística han de qualificar la zona de servei dels ports estatals com a sistema general portuari i no poden incloure determinacions que suposin una interferència o pertorbació en l'exercici de les competències d'explotació portuària.

2. Aquest sistema general portuari s'ha de desenvolupar a través d'un pla especial o instrument equivalent, que s'ha d'instrumentar de la manera següent:

- a) L'autoritat portuària ha de formular el pla especial esmentat.

- b) La seva tramitació i aprovació l'ha de fer, d'acord amb el que prevegi la legislació urbanística i d'ordenació del territori, l'Administració competent en matèria d'urbanisme.

- c) Conclosa la tramitació, i amb caràcter previ a l'aprovació definitiva del pla especial esmentat, l'Administració competent en matèria d'urbanisme, en un termini de quinze dies, a comptar de l'aprovació provisional, ha de traslladar el contingut d'aquell a l'autoritat portuària perquè aquesta, en el termini d'un mes, es pronunciï sobre els aspectes de la seva competència.

En cas que no es dugui a terme el trasllat o que l'autoritat portuària es pronunciï negativament sobre la proposta de l'Administració competent en matèria urbanística, aquesta no pot procedir a l'aprovació definitiva del pla especial, i s'han d'efectuar les consultes necessàries amb l'autoritat portuària, a fi d'arribar a un acord exprés sobre el contingut d'aquest.

Si persisteix el desacord, durant un període de sis mesos, comptats a partir del pronunciament negatiu de l'autoritat portuària, correspon al Consell de Ministres emetre informe amb caràcter vinculant.

L'aprovació definitiva dels plans especials a què fa referència aquest apartat s'ha de notificar a l'autoritat portuària amb els requisits que estableix la Llei de procediment administratiu.

3. El pla especial ha d'incloure entre les seves determinacions les mesures i previsions necessàries per garantir una explotació eficient de l'espai portuari, el seu desenvolupament i la seva connexió amb els sistemes generals de transport terrestre.

Article 19. *Obres a realitzar en el domini públic portuari.*

1. Les obres que realitzin les autoritats portuàries en el domini públic portuari s'han d'adaptar al pla especial d'or-

denació de l'espai portuari. Per a la constatació d'aquest requisit s'han de sotmetre a informe de l'Administració urbanística competent, que s'entén emès en sentit favorable si transcorre un mes des de la recepció de la documentació sense que s'hagi evacuat de manera expressa.

2. En cas que no s'hagi aprovat el pla especial a què es refereix el número anterior, les obres de superestructura i instal·lacions que realitzin les autoritats portuàries en el domini públic de la seva competència han de ser compatibles amb els plans d'utilització dels espais portuaris.

3. Les obres de nova construcció, reparació i conservació que realitzin en domini públic portuari les autoritats portuàries no estan sotmeses als actes de control preventiu municipal a què es refereix l'article 84.1, b), de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, perquè constitueixen obres públiques d'interès general.

Article 20. *Construcció de ports nous.*

1. La construcció d'un port nou de titularitat estatal exigeix l'aprovació prèvia del projecte corresponent i dels estudis complementaris per part del Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

2. Els projectes de construcció s'han de subjectar al procediment de declaració d'impacte ambiental d'acord amb la legislació aplicable.

Igualment, s'han de sotmetre a informe dels ministeris de Defensa, d'Economia i Hisenda, d'Indústria, Comerç i Turisme sobre els aspectes de les seves respectives competències, i del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en cas que es prevegin activitats pesqueres.

La comunitat autònoma i els ajuntaments en què se situï la zona de servei del port han d'emetre informes en relació amb les seves competències d'ordenació del territori i urbanisme. Així mateix, la comunitat autònoma ha d'emetre informe en relació amb les seves competències sobre pesca en aigües interiors i ordenació del sector pesquer.

Qualsevol d'aquests informes s'entén favorable si transcorre un mes des de la recepció de la documentació sense que l'informe s'hagi emès de manera expressa.

Article 21. *Ampliació o modificació de ports.*

1. La realització de obres d'infraestructura noves i l'ampliació dels ports estatals existents exigeixen la redacció i aprovació del projecte corresponent i d'estudis complementaris per part de l'autoritat portuària competent o, si s'escau, de Ports de l'Estat.

2. Els projectes d'ampliació que modifiquin substancialment la configuració i els límits exteriors dels ports estatals han d'incloure un estudi d'impacte ambiental i s'han de subjectar al procediment de declaració d'impacte ambiental quan per la importància de l'actuació siguin susceptibles de modificar o alterar, de manera notable, el medi ambient.

3. Per a la modificació o ampliació de ports, es poden fer obres de dragatge o de rebliment amb materials d'origen terrestre o marítim que per la seva naturalesa, disposició final o aïllament protector no donin origen a processos de contaminació que superin els nivells exigibles per la normativa aplicable de qualitat de les aigües marines.

4. Els dragatges per a l'obtenció de materials que es realitzin fora de la zona interior de les aigües del port, amb destinació a rebliments portuaris, els ha d'autoritzar l'autoritat portuària, amb l'informe previ de la Capitania Marítima i de la Direcció General de Costes.

Els abocaments de productes procedents d'obres portuàries de dragatge els ha d'autoritzar l'autoritat marítima, amb l'informe previ de la Direcció General de Costes.

Les dues sol·licituds han d'anar acompanyades dels informes, anàlisi o estudis necessaris que permetin valorar els efectes de l'actuació sobre la sedimentologia litoral

i la biosfera submarina, així com, si s'escau, la capacitat contaminant dels abocaments.

5. L'Administració competent en matèria de pesca ha d'emetre un informe previ a l'atorgament de les autoritzacions a què es refereix l'apartat anterior, i a l'aprovació d'obres noves o de modificació de les existents, quan aquestes suposin la construcció de nous dics o esculleres fora de la zona interior de les aigües del port.

Article 22. *Declaració d'utilitat pública i necessitat d'ocupació.*

1. L'aprovació tècnica dels projectes porta implícita la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels béns i adquisició de drets, amb la finalitat d'expropiació forçosa i ocupació temporal. A aquest efecte, en cada projecte ha de figurar la relació concreta i individualitzada dels béns i drets afectats no inclosos en el domini públic portuari, amb la seva descripció material.

2. Així mateix, la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació també es refereix als béns i drets compresos en el replantejament del projecte i en les modificacions d'obres que pugui aprovar posteriorment l'autoritat competent per a l'aprovació del projecte original, amb els mateixos requisits assenyalats al número anterior.

3. En els ports de competència estatal correspon al ministre d'Obres Públiques i Transports la declaració d'urgència per a l'ocupació dels béns i drets afectats per obres de les autoritats portuàries.

Secció 4a

Gestió del sistema portuari

Article 23. *Gestió global i individual.*

L'Administració de l'Estat assumeix la gestió dels ports de la seva competència, i aquesta la duu a terme en l'àmbit de cada port l'autoritat portuària respectiva, i la coordinació i el control d'eficiència del sistema portuari corresponen a Ports de l'Estat.

Capítol II

De l'ens públic Ports de l'Estat i de les autoritats portuàries

Secció 1a

De l'ens públic Ports de l'Estat

Article 24. *Denominació i naturalesa.*

1. Es crea, adscrit al Ministeri d'Obres Públiques i Transports, amb la denominació «Ports de l'Estat», un ens de dret públic, dels que preveu l'apartat 5 de l'article 6 del text refós de la Llei general pressupostària.

Correspon al Ministeri d'Obres Públiques i Transports l'aprovació del pla anual d'objectius de Ports de l'Estat, establir el sistema per al seu seguiment i, sense perjudici d'altres competències, exercir el control d'eficàcia de l'entitat d'acord amb la normativa vigent. S'han d'establir per reglament els instruments i procediments oportuns per a l'exercici de les competències esmentades.

2. L'ens públic Ports de l'Estat, que té personalitat jurídica i patrimoni propis, així com plena capacitat d'obrar, ha d'ajustar les seves activitats a l'ordenament jurídic privat, excepte en l'exercici de les funcions de poder públic que l'ordenament li atribueixi, i es regeix pel que disposen aquesta Llei, les normes que la despleguin i totes les altres que hi siguin aplicables.

En matèria de contractació, Ports de l'Estat s'ha de sotmetre, en tot cas, als principis de publicitat, concurrèn-

cia, salvaguarda de l'interès de l'ens i homogeneïtzació del sistema de contractació en el sector públic.

3. Els actes dictats per Ports de l'Estat en l'exercici de les seves funcions públiques, i en concret, en relació amb la gestió i utilització del domini públic, l'exacció i recaptació dels ingressos públics, i la imposició de sancions, exhaureixen la via administrativa, excepte en matèria tributària, en què són susceptibles de recurs en via econòmicoadministrativa.

4. L'assessorament jurídic, la defensa i la representació en judici de l'ens públic es pot encomanar als advocats de l'Estat integrats en els serveis jurídics de l'Estat, mitjançant un conveni en què s'ha de determinar la compensació econòmica a abonar, la qual genera crèdit en els serveis corresponents del Ministeri de Justícia.

Article 25. *Objectius generals.*

A Ports de l'Estat se li encomanen els objectius generals següents, sota la dependència i supervisió del Ministeri d'Obres Públiques i Transports:

a) L'execució de la política portuària del Govern i la coordinació i el control d'eficiència del sistema portuari de titularitat estatal.

b) La millora permanent de l'eficiència de l'activitat portuària, així com l'obtenció de la màxima rendibilitat global dels actius assignats al conjunt del sistema portuari estatal, sense perjudici del principi d'autonomia de gestió de les autoritats portuàries.

c) La coordinació general amb els diferents òrgans de l'Administració de l'Estat que estableixen controls en l'àmbit portuari i amb les mitjans de transport que operen en els ports de competència estatal, des del punt de vista de l'activitat portuària.

d) El foment d'activitats relacionades amb el tràfic portuari, dins de la seva competència.

e) La formació, la promoció de la recerca i el desenvolupament tecnològic en matèries vinculades amb l'economia, gestió, logística i enginyeria portuàries i altres de relacionades amb l'activitat que es realitza als ports.

f) La planificació, coordinació i control del sistema de senyalització marítima espanyol, i el foment de la formació, la recerca i el desenvolupament tecnològic en aquestes matèries.

La coordinació en matèria de senyalització marítima s'ha de portar a terme a través de la Comissió de Fars, l'estructura i funcionament de la qual els ha de determinar el Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

Article 26. *Funcions.*

Per al compliment dels objectius generals a què es refereix l'article anterior, corresponen a Ports de l'Estat les funcions següents:

a) Definir els objectius del conjunt del sistema portuari estatal i els generals de gestió de les autoritats portuàries, en el marc fixat pel Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

b) Assegurar l'eficiència del funcionament del sistema portuari, fonamentalment a través de l'establiment, per a aquest, de directrius econòmiques i financeres, de la coordinació de l'actuació de les autoritats portuàries, de l'aprovació dels seus plans directors i de la consolidació de les seves comptabilitats i pressupostos.

c) Aprovar, amb caràcter previ, la programació financera i d'inversions de les autoritats portuàries, i determinar, si s'escau, la distribució dels mitjans financers complementaris necessaris per a l'execució i desenvolupament de les inversions. Així mateix, l'ens públic Ports de l'Estat pot demanar l'aprovació tècnica dels projectes que presentin unes característiques singulars des del punt de vista tècnic o econòmic.

d) Fixar els criteris reguladors de les relacions econòmiques i comercials de les autoritats portuàries entre si, i

amb Ports de l'Estat, mitjançant la determinació de les aportacions a l'ens públic i al fons de finançament interportuari.

e) Definir els criteris tècnics i econòmics per a l'aplicació de les disposicions generals en matèria de seguretat, tarifes, obres i adquisicions, explotació dels serveis portuaris, concessions i autoritzacions sobre l'espai portuari, i de relacions econòmiques i comercials amb els usuaris.

Les actuacions en matèria de seguretat s'han de fer en col·laboració amb el Ministeri de l'Interior.

f) El control d'eficiència de la gestió i del compliment dels objectius estratègics fixats per a cada una de les autoritats portuàries, dins de les directrius que, en el marc de la seva política de transports, estableixi el Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

g) Autoritzar la participació de les autoritats portuàries en societats mercantils, i l'adquisició o alienació de les seves accions, sempre que aquestes operacions no impliquin l'adquisició o pèrdua de la posició majoritària, cas en què l'autorització correspon al Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

h) Definir la política general de recursos humans i costos de personal i vetllar per la seva execució.

i) Establir els criteris generals a aplicar en la contractació del personal directiu de les autoritats portuàries.

j) Establir estratègies i definir criteris d'actuació sobre recursos humans per al conjunt de les societats estatals d'estiba i desestiba, en col·laboració amb el Ministeri de Treball i Seguretat Social.

k) La planificació, normalització, inspecció i control del funcionament dels serveis de senyalització marítima i la prestació dels que no s'atribueixin a les autoritats portuàries.

l) Assumir la representació de l'Administració de l'Estat en matèria portuària i de senyalització marítima, en organismes i comissions internacionals quan no l'assumeixi el Ministeri d'Obres Públiques i Transports, sense perjudici de les competències pròpies del Ministeri d'Afers Exteriors.

m) Coordinar la política comercial de les autoritats portuàries, en especial en el vessant internacional, dins el principi d'autonomia de gestió dels ports.

n) Emetre informe sobre el Reglament de policia de cada port i sotmetre'l a l'aprovació del Ministeri d'Obres Públiques i Transports, a proposta de l'autoritat portuària corresponent, i amb l'informe previ vinculant de la respectiva capitania marítima pel que fa a la seguretat dels vaixells i de la navegació, el salvament marítim i la contaminació produïda des de vaixells, plataformes fixes o altres instal·lacions ubicades en les aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

ñ) Coordinar els criteris d'imposició de sancions per les infraccions que defineix aquesta Llei que es puguin cometre i que correspongui sancionar a les autoritats portuàries.

o) Qualsevol altres que siguin necessàries per al compliment dels objectius que té assignats.

Article 27. *Òrgans rectors.*

Els òrgans de govern i administració de Ports de l'Estat són el Consell Rector i el president.

Article 28. *Consell Rector: composició i funcions.*

1. El Consell Rector està integrat pel president de l'ens, que ho és del Consell, i per un mínim de cinc i un màxim de quinze membres designats pel ministre d'Obres Públiques i Transports.

El Consell Rector, a proposta del president, ha de designar un secretari que, si no és membre del Consell, hi ha d'assistir amb veu però sense vot.

Els nomenaments dels membres del Consell Rector tenen una durada de quatre anys renovables, llevat que es produeixi el seu cessament.

2. Corresponen al Consell Rector les competències següents:

a) Conferir i revocar poders generals o especials a persones determinades, tant físiques com jurídiques, per als assumptes en què sigui necessari aquest atorgament.

b) Aprovar l'organització de l'ens i les seves modificacions, així com les normes internes i les disposicions necessàries per a la seva gestió.

c) Establir les regles de funcionament del mateix Consell Rector pel que fa a convocatòries, reunions, constitució, adopció d'acords, funcions del secretari del Consell i règim econòmic d'aquest.

d) Nomenar i separar els vocals dels consells d'administració de les autoritats portuàries i el personal directiu de l'ens públic, i aprovar el règim retributiu d'aquest personal, a proposta del president, sense perjudici del que estableix la normativa laboral o pressupostària.

e) Aprovar les necessitats de personal i les seves modificacions, així com els criteris generals per a la seva selecció, admissió i retribució, sense perjudici del que estableix la normativa laboral o pressupostària.

f) Acordar els pressupostos anuals de l'ens i el seu programa d'actuació, inversions i finançament.

g) Aprovar el balanç, el compte de pèrdues i guanys, la memòria explicativa de la gestió anual de l'ens públic, el pla d'empresa i la proposta, si s'escau, d'aplicació de resultats, i acordar el percentatge d'aquests que es destini a la constitució de reserves, en la quantitat que sigui necessària per a la realització d'inversions i per al seu funcionament adequat. La resta dels resultats, un cop deduït aquest percentatge, s'ha d'ingressar en el Tresor.

h) Autoritzar les inversions i operacions financeres de Ports de l'Estat que resultin del programa d'actuació, inversions i finançament, incloent-hi la constitució i participació en societats mercantils.

i) Aprovar els acords, pactes, convenis i contractes que el mateix Consell determini que han de ser de la seva competència per raó de la seva importància o matèria.

j) Acordar el que sigui convenient sobre l'exercici de les accions i recursos que corresponguin a Ports de l'Estat en defensa dels seus interessos davant les administracions públiques i tribunals de justícia de qualsevol ordre, grau o jurisdicció.

k) Realitzar tots els actes de gestió, disposició i administració del seu patrimoni propi que es reputin necessaris.

l) Declarar la innecessarietat dels béns de domini públic que no siguin necessaris per al compliment dels fins de Ports de l'Estat, que han de ser desafectats pel Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

m) Exercir les altres funcions de Ports de l'Estat que estableix l'article 26 no atribuïdes al president i no ressenyades als apartats anteriors.

3. Les funcions que li corresponguin i que impliquin l'exercici de l'autoritat de l'Administració són indelegables.

Article 29. *President: nomenament i funcions.*

1. El president de Ports de l'Estat el nomena el Govern mitjançant un reial decret, a proposta del ministre d'Obres Públiques i Transports.

El president pot simultaniejar el seu càrrec amb el de president o vocal del Consell d'Administració de les societats participades per l'ens públic, amb els requisits i les limitacions retributives que es deriven de l'aplicació de la legislació d'incompatibilitats.

2. Al president de Ports de l'Estat li corresponen les funcions següents:

a) Representar d'una manera permanent l'ens públic i el seu Consell Rector en qualssevol actes i contractes i

davant tota persona física o jurídica, ja sigui pública o privada, en judici i fora de judici, sense perjudici de les facultats d'apoderament pròpies del Consell Rector.

b) Convocar, fixar l'ordre del dia, presidir i aixecar les reunions del Consell Rector, dirigir-ne les deliberacions i decidir-ne els empats amb el seu vot de qualitat.

c) Organitzar, dirigir, controlar i administrar Ports de l'Estat i els seus serveis, i vigilar el desenvolupament de les activitats encomanades.

d) Vetllar pel compliment de les normes aplicables a l'ens públic i per l'execució dels acords que hagi pres el Consell Rector.

e) Presentar al Consell Rector per a la seva aprovació els avantprojectes dels pressupostos i programa d'actuació, inversions i finançament per al seu acord previ i els comptes anuals.

f) Disposar les despeses i ordenar els pagaments corresponents.

g) Proposar al Consell els objectius del conjunt del sistema portuari i els generals de gestió de les autoritats portuàries, així com els plans globals d'inversió i finançament.

h) Decidir totes les qüestions no reservades expressament al Consell o a un altre òrgan de l'entitat.

i) Exercir les facultats especials que el Consell delegui expressament en ell.

j) Les altres facultats que li atribueixi aquesta Llei.

3. El president pot delegar en els consellers determinades funcions relatives al Consell Rector, i les corresponents al funcionament de Ports de l'Estat en els altres òrgans d'aquest, llevat de les que exerceix per delegació del Consell.

Article 30. *Règim econòmic.*

Els recursos de Ports de l'Estat estan integrats per:

a) Les aportacions de les autoritats portuàries.

b) Els assignats en els pressupostos generals de l'Estat o en els d'altres administracions públiques, així com les subvencions i auxilis, sigui quina sigui la seva procedència.

c) Els ingressos generats per l'exercici de les seves activitats.

d) Els productes i rendes del seu patrimoni, així com els ingressos procedents de l'alienació dels seus actius.

e) Els procedents dels crèdits, préstecs i altres operacions financeres que pugui concertar.

f) Qualsevol altre que li sigui atribuït.

Article 31. *Règim patrimonial.*

1. Ports de l'Estat, per al compliment dels fins que li són propis, té un patrimoni propi, format pel conjunt dels béns i drets que l'Estat li atribueixi com a propis, els que adquireixi en el futur per qualsevol títol o els que li cedeixi o doni qualsevol persona o entitat.

2. Els béns estatals que s'adscriguin a l'ens públic i estiguin afectes al seu servei conserven la seva qualificació jurídica originària, i s'han d'utilitzar exclusivament per al compliment dels fins determinants de la seva afectació o adscripció.

3. L'afectació de nous béns de domini públic a l'ens públic Ports de l'Estat, així com l'adscripció de nous béns patrimonials, l'ha d'efectuar el Ministeri d'Economia i Hisenda, a proposta del Ministeri d'Obres Públiques i Transports, llevat quan el mateix ens executi noves obres i instal·lacions o adquireixi nous béns en l'exercici de les seves activitats.

4. Els béns de domini públic que no siguin necessaris per al compliment dels seus fins els ha de desafectar el ministre d'Obres Públiques i Transports, amb la declaració d'innecessarietat prèvia per part del Consell Rector de

Ports de l'Estat, i s'han d'incorporar al patrimoni d'aquest, el qual pot procedir a la seva alienació o permuta. Si el valor és superior a tres mil milions, la seva alienació, a més, l'ha d'autoritzar el Govern, a proposta del ministre d'Obres Públiques i Transports.

5. El Consell Rector de l'ens públic, sense necessitat d'expressa declaració de desafectació del servei, pot acordar el desballestament i, si s'escau, l'alienació de material inservible i d'instal·lacions no fixes, així com la de béns mobles de qualsevol naturalesa.

6. El producte obtingut de les alienacions s'ha d'incorporar al patrimoni de l'ens públic.

Article 32. Règim pressupostari i de control.

1. Ports de l'Estat ha d'elaborar anualment un programa d'actuació, inversions i finançament, d'acord amb el que disposa l'article 87 del text refós de la Llei general pressupostària, i que ha d'integrar els de les autoritats portuàries. Aquest programa, acompanyat d'una memòria explicativa del seu contingut i de les principals modificacions que contingui respecte al que es trobi en vigor, s'ha de remetre al ministre d'Obres Públiques i Transports als efectes que estableix l'article 89.2 del dit text legal.

2. L'ens públic Ports de l'Estat ha d'elaborar un pla d'empresa, de vigència quadriennal, que ha de fixar els objectius que l'ens es proposi assolir en compliment de les directrius que determini el Govern, a través del Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

3. En funció de les previsions i els objectius que continguin el pla d'empresa i el programa d'actuació, inversions i finançament, anualment s'ha d'elaborar un pla d'objectius per al període, el qual, una vegada aprovat pel Consell Rector, s'ha d'elevat al Ministeri d'Obres Públiques i Transports per a la seva aprovació definitiva.

4. Ports de l'Estat ha d'ajustar la seva comptabilitat a les disposicions del Codi de comerç, a les del Pla general de comptabilitat i a les altres que hi siguin aplicables, sense perjudici de les obligacions a què es refereix l'article 123 del text refós de la Llei general pressupostària.

5. El règim de control de les activitats econòmiques i financeres de Ports de l'Estat l'han d'exercir, de conformitat amb el que estableixen els articles 17.3 i 20 del text refós de la Llei general pressupostària, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i el Tribunal de Comptes, respectivament.

6. Ports de l'Estat ha d'elaborar anualment els pressupostos d'explotació i de capital que, una vegada acordats pel Consell Rector, ha de tramitar en la forma que estableixen els articles 87.4 i 90 del text refós de la Llei general pressupostària. Al pressupost de capital s'ha d'adjuntar el detall plurianual dels projectes d'inversió finançats per aquest.

Aquests pressupostos han d'integrar els corresponents de les autoritats portuàries.

7. El Consell Rector, o l'òrgan en qui aquest delegui, ha d'aprovar les modificacions internes dels pressupostos que no n'incrementin la quantia total i siguin conseqüència de les necessitats sorgides durant l'exercici. Quan aquestes modificacions afectin el pla d'objectius de Ports de l'Estat se n'ha d'informar, tant pel que fa als pressupostos com als mateixos objectius, el Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

Les variacions dels pressupostos d'explotació i de capital s'han d'ajustar al que preveu l'article 87.5 del text refós de la Llei general pressupostària.

Quan no hi concorrin les previsions a què es refereix l'article esmentat, les modificacions de les xifres d'inversions reals o financeres que reflecteixin els dits pressupostos requereixen l'autorització del ministre d'Obres Públiques i Transports quan el seu import no excedeixi el 5 per 100 de la suma d'aquestes, i del Govern en els altres casos.

8. L'exercici social es computa per períodes anuals, i comença el dia 1 del mes de gener de cada any.

9. El compte de pèrdues i guanys, la proposta, si s'escau, d'aplicació de resultats, el balanç i la memòria justificativa de cada exercici econòmic els ha de presentar el president de l'ens al Consell Rector per a la seva aprovació, que s'ha de produir abans de finalitzar el primer semestre de l'any següent.

Article 33. Règim tributari.

L'ens públic Ports de l'Estat queda sotmès al mateix règim tributari que correspon a l'Estat.

Article 34. Règim de personal.

1. El personal de Ports de l'Estat queda vinculat a aquest per una relació subjecta a les normes del dret laboral o privat que hi siguin aplicables.

2. La selecció del personal s'ha de fer d'acord amb sistemes basats en els principis de mèrit i capacitat, i, a excepció del personal directiu o de confiança, mitjançant una convocatòria pública.

3. El seu règim de retribucions i incompatibilitat s'ha d'ajustar a l'establert amb caràcter general per al personal de les entitats de dret públic a què es refereix l'article 6 del text refós de la Llei general pressupostària.

Secció 2a

De les autoritats portuàries

Article 35. Denominació i naturalesa.

1. Les autoritats portuàries són entitats de dret públic de les que preveu l'article 6.5 de la Llei general pressupostària, amb personalitat jurídica i patrimoni propis independents dels de l'Estat, i plena capacitat d'obrar per al compliment dels seus fins.

2. Es regeixen per aquesta Llei, la Llei general pressupostària i altres disposicions que hi siguin aplicables; estan excloses de la Llei d'entitats estatals autònomes, i actuen d'acord amb l'ordenament jurídic privat, fins i tot en les adquisicions patrimonials i contractació, excepte en l'exercici de les funcions de poder públic que els atribueix l'ordenament.

En la contractació, les autoritats portuàries s'han de sotmetre, en tot cas, als principis de publicitat, concurrència, salvaguarda de l'interès de l'entitat i homogeneïtzació del sistema de contractació en el sector públic.

3. Les autoritats portuàries han d'exercir les funcions que els assigna aquesta Llei sota el principi general d'autonomia de gestió, sense perjudici de les facultats que aquesta atribueix a Ports de l'Estat i les de tutela i fiscalització que tingui sobre aquestes el Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

4. El Govern, mitjançant un reial decret, a proposta del ministre d'Obres Públiques i Transports, pot agrupar en una mateixa autoritat portuària l'administració, gestió i explotació de diversos ports de competència de l'Administració de l'Estat per aconseguir una gestió més eficient i un màxim rendiment del conjunt de mitjans utilitzats. En aquest cas el nom del port es pot substituir per una referència que caracteritzi el conjunt de ports gestionats.

5. Els ports de nova construcció s'han d'incloure, mitjançant un ordre del Ministeri d'Obres Públiques i Transports, en l'àmbit competencial d'una autoritat portuària ja existent, o els ha de gestionar una autoritat portuària creada a aquest efecte.

6. La creació d'una autoritat portuària com a conseqüència de la construcció d'un nou port de titularitat estatal s'ha de fer mitjançant un reial decret aprovat en el Consell de Ministres a proposta del ministre d'Obres Públiques

i Transports, un cop escoltat el Ministeri per a les Administracions Públiques.

7. És aplicable a les autoritats portuàries el que preveu l'article 24.4.

Article 36. *Objectius generals.*

Les autoritats portuàries tenen els objectius generals següents:

a) La realització, autorització i control, si s'escau, de les operacions marítimes i terrestres relacionades amb el tràfic portuari, i dels serveis portuaris per aconseguir que es duguin a terme en condicions òptimes d'eficàcia, economia, productivitat i seguretat, sense perjudici de la competència d'altres autoritats.

b) L'ordenació de la zona de servei del port i dels usos portuaris, en coordinació amb les administracions competents en matèria d'ordenació del territori i urbanisme.

c) La planificació, projecte, construcció, conservació i explotació de les obres i serveis del port, i el dels senyals marítics que tinguin encomanats, d'acord amb la planificació general, especificacions i coordinació que estableixi Ports de l'Estat.

d) La gestió del domini públic portuari i de senyals marítics que li sigui adscrit.

e) L'optimització de la gestió econòmica i la rendibilització del patrimoni i dels recursos que tinguin assignats.

f) El foment d'activitats industrials i comercials relacionades amb el tràfic marítim o portuari.

g) La coordinació de les operacions dels diferents mitjans de transport en l'espai portuari.

Article 37. *Funcions.*

Per al compliment dels objectius generals a què es refereix l'article anterior, les autoritats portuàries tenen les funcions següents:

a) Gestionar, administrar i controlar els serveis portuaris, els de senyalització marítima i les operacions i activitats que requereixin la seva autorització o concessió.

b) Coordinar l'actuació dels diferents òrgans de l'Administració i entitats participades per aquesta, que exerceixen les seves activitats en l'àmbit del port, excepte quan aquesta funció estigui atribuïda expressament a altres autoritats.

c) Ordenar els usos de la zona de servei del port, i planificar-ne i programar-ne el desenvolupament, d'acord amb els instruments d'ordenació del territori i de planificació urbanística aprovats.

d) Redactar i formular els plans especials d'ordenació de la zona de servei del port, en desenvolupament del planejament general urbanístic, o per a l'execució directa d'obres d'infraestructura i mesures de protecció que siguin necessàries, segons el que estableixin la legislació urbanística i l'ordenació territorial.

e) Projectar i construir les obres necessàries en el marc dels plans i programes aprovats.

f) Aprovar tècnicament, si s'escau, els projectes d'inversió que estiguin inclosos en la programació aprovada, així com la despesa corresponent a aquestes inversions, i contractar-ne l'execució.

g) Elaborar el reglament de policia de cada port, amb l'informe previ de la Capitania Marítima respectiva, i enviar-lo a Ports de l'Estat per a la seva tramitació, així com vetllar pel seu compliment.

h) Controlar, en l'àmbit portuari, el compliment dels reglaments de mercaderies perilloses i de seguretat i higiene, així com dels sistemes de seguretat i contra incendis, sense perjudici de les competències que corresponguin a

altres òrgans de l'Administració i específicament de les sancionadores per infracció de la normativa laboral.

i) Aprovar les tarifes dels diferents serveis que prestin directament, si s'escau, dins els límits establerts pel Ministeri d'Obres Públiques i Transports, així com procedir a la seva aplicació i recaptació.

j) Atorgar les concessions i autoritzacions, subscriure els contractes de prestació de serveis portuaris a la zona de servei del port de conformitat amb els criteris generals que pugui determinar Ports de l'Estat, així com elaborar i mantenir actualitzats els censos i registres d'usos del domini públic portuari.

k) Recaptar els cànon o preus públics per les concessions i autoritzacions atorgades, vigilar el compliment de les clàusules i condicions imposades a l'acte d'atorgament, aplicar el règim sancionador i adoptar totes les mesures que siguin necessàries per a la protecció i gestió adequada del domini públic portuari.

l) Impulsar la formació del seu personal i desenvolupar estudis i recerques en matèries relacionades amb l'activitat portuària i la protecció del medi ambient, així com col·laborar en això amb altres ports, organitzacions o empreses, ja siguin nacionals o estrangeres.

m) Inspeccionar el funcionament dels senyals marítics, el control dels quals se li assigni, en els ports de competència de les comunitats autònomes, i denunciar a aquestes, com a responsables del seu funcionament i manteniment, els problemes detectats per a la seva correcció.

n) Contractar el seu personal, formular els seus pressupostos i tots els altres que siguin necessaris per al compliment dels seus fins.

Article 38. *Àmbit territorial.*

L'àmbit territorial de competència de les autoritats portuàries és el comprès dins els límits de la zona de servei del port i els espais afectes al servei de senyalització marítima la gestió del qual se'ls assigni.

Si una autoritat portuària gestiona diversos ports de competència de l'Administració de l'Estat, el seu àmbit territorial s'estén a les zones de servei dels ports esmentats i els espais afectes al servei de senyalització marítima la gestió del qual se li assigni.

Article 39. *Òrgans.*

Els òrgans de les autoritats portuàries són els següents:

a) De govern:

- Consell d'Administració.
- President.

b) De gestió:

- Director tècnic.

c) D'assistència:

- Consell de Navegació i Port.

Article 40. *Consell d'Administració: incompatibilitats i funcions.*

1. El Consell d'Administració està integrat pel president de l'entitat, que ho és del Consell, un vicepresident, el director tècnic i un mínim de deu i un màxim de vint vocals, nomenats pel Consell Rector de Ports de l'Estat.

En tot cas, s'ha de garantir almenys la presència d'un representant de la comunitat autònoma i d'un altre del conjunt dels ajuntaments en què se situa la zona de servei del port, de les cambres de Comerç, Indústria i Navegació, de les organitzacions empresarials i de les centrals sindicals més representatives, a proposta de les respectives institucions i organismes, i ha de quedar assegurada la

majoria absoluta dels representants elegits lliurement pel Consell Rector de Ports de l'Estat.

El Consell ha de designar, a proposta del president, un secretari que, si no és membre del Consell, hi assisteix amb veu però sense vot.

2. No poden formar part del Consell d'Administració de les autoritats portuàries:

a) Els propietaris, socis, consellers, directors, gerents, càrrecs de confiança, o directius en general de societats o empreses que prestin serveis o duguin a terme activitats en el port, la concessió, autorització o contractació dels quals sigui competència de l'autoritat portuària, o correspongui subscriure a aquesta, llevat que ocupin un càrrec de representació empresarial electiu d'àmbit estatal o autonòmic.

b) Tots els que tinguin participació o interès directe en empreses o entitats que realitzin o hagin presentat ofertes per a la realització al port d'obres i subministraments o de qualsevol activitat que generi a l'autoritat portuària despeses rellevants, llevat que es tracti d'entitats o corporacions de dret públic o que ocupin un càrrec de representació empresarial electiu d'àmbit estatal o autonòmic.

c) El personal laboral de l'autoritat portuària o d'empreses, entitats o corporacions que prestin els seus serveis en el port, pel que fa als llocs de representació sindical, llevat que ocupin un càrrec sindical electiu d'àmbit estatal o autonòmic.

d) Els que estiguin incursos en alguns dels supòsits de la Llei 25/1983, de 26 de desembre, sobre incompatibilitats d'alts càrrecs, o de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats al personal al servei de les administracions públiques.

e) Les persones que no tinguin la condició de ciutadà de la Unió Europea.

3. Corresponen al Consell d'Administració les funcions següents:

a) Conferir i revocar poders generals o especials a persones determinades, tant físiques com jurídiques, per als assumptes en què sigui necessari aquest atorgament.

b) Aprovar, a iniciativa del president, la proposta d'organització de l'entitat i les seves modificacions per a la seva elevació a Ports de l'Estat.

c) Establir les seves normes de gestió i les seves regles de funcionament intern, com ara constitució, convocatòries, reunions, adopció d'acords, règim econòmic i funcions del secretari.

d) Nomenar i separar el personal directiu de l'autoritat portuària i aprovar el seu règim retributiu, a proposta del president, sense perjudici del que estableix la normativa laboral o pressupostària.

e) Aprovar les necessitats de personal de l'entitat i les seves modificacions, així com els criteris generals per a la selecció, admissió i retribució d'aquest de conformitat amb el que disposa l'article 52 d'aquesta Llei, sense perjudici del que estableix la normativa laboral o pressupostària.

f) Aprovar els avantprojectes de pressupostos anuals de l'autoritat portuària i el seu programa d'actuació, inversions i finançament, així com la seva remissió a Ports de l'Estat.

g) Aprovar el balanç, compte de pèrdues i guanys, la memòria explicativa de la gestió anual de l'entitat, el pla d'empresa i la proposta, si s'escau, d'aplicació de resultats, i acordar el percentatge d'aquests que es destini a la constitució de reserves, en la quantitat que sigui necessària per a la realització d'inversions i per al funcionament adequat de l'entitat.

h) Autoritzar les inversions i operacions financeres de l'entitat, incloses la constitució i participació en socie-

tats mercantils, amb el compliment previ dels requisits legals necessaris.

i) Aprovar tècnicament, amb l'informe previ del director tècnic, els projectes que impliquin l'ocupació de béns i l'adquisició de drets a què es refereix l'article 22 d'aquesta Llei.

j) Exercir les facultats de policia que li atribueix aquesta Llei, i que siguin necessàries per al compliment dels seus fins.

k) Proposar els objectius de gestió anuals, que s'han d'ajustar als globals que estableix Ports de l'Estat i han de ser aprovats per aquest ens públic.

l) Proposar les operacions financeres d'actiu o passiu l'aprovació de les quals correspon a Ports de l'Estat, dins el marc dels plans d'inversió, de finançament i d'endeutament que el Govern i les Corts Generals aprovin per a aquest ens públic.

m) Autoritzar crèdits per a finançament del circulant.

n) Fixar, si s'escau, dins els límits que estableix el Ministeri d'Obres Públiques i Transports, les tarifes pels serveis que presti directament l'autoritat portuària.

ñ) Atorgar les concessions i autoritzacions i recaptar els cànon per ocupació del domini públic o per l'exercici d'activitats industrials, comercials o de serveis dins la zona de servei del port, d'acord amb els criteris que estableix el Ministeri d'Obres Públiques i Transports, tal com es preveu a l'article 69.3, amb les directrius que estableix Ports de l'Estat i, si s'escau, amb els plecs de condicions generals que aprovi el dit Ministeri.

o) Aprovar els acords, pactes, convenis i contractes que el mateix Consell determini que han de ser de la seva competència, pel que fa a la seva importància o matèria.

p) Acordar el que sigui convenient sobre l'exercici de les accions i recursos que corresponguin a les autoritats portuàries en defensa dels seus interessos davant les administracions públiques i tribunals de justícia de qualsevol ordre, grau o jurisdicció.

q) Realitzar tots els actes de gestió, disposició i administració del seu patrimoni propi que es reputin necessaris.

r) Exercir les altres funcions de l'autoritat portuària que estableix l'article 37 no atribuïdes a altres òrgans de govern o de gestió i no ressenyades als apartats anteriors.

4. Les funcions que li corresponguin i que impliquin l'exercici de l'autoritat de l'Administració són indelegables.

5. Els nomenaments dels membres del Consell d'Administració tenen una durada de quatre anys, i són renovables.

6. Sense perjudici del que disposa l'apartat anterior, els membres del Consell d'Administració poden ser destituïts pel Consell Rector de Ports de l'Estat, a proposta, si s'escau, de la institució o organisme corresponent.

Article 41. *President: nomenament i funcions.*

1. El president de l'autoritat portuària el designa el ministre d'Obres Públiques i Transports. El president també ho és del Consell d'Administració de les societats estatals d'estiba i desestiba que operin en els ports inclosos en l'àmbit competencial de l'entitat corresponent, i, així mateix, pot simultaniejar el seu càrrec amb el de president o vocal del Consell d'Administració de les societats participades per l'autoritat portuària que presideix, amb els requisits i les limitacions retributives que es deriven de l'aplicació de la legislació d'incompatibilitats.

2. Corresponen al president les funcions següents:

a) Representar de manera permanent l'autoritat portuària i el seu Consell d'Administració en qualsevol actes i contractes i davant tota persona física o jurídica, ja sigui

pública o privada, en judici i fora de judici, sense perjudici de les facultats d'apoderament pròpies del Consell d'Administració.

b) Convocar, fixar l'ordre del dia, presidir i aixecar les reunions del Consell d'Administració, i dirigir-ne les deliberacions i dilucidar-ne els empats amb el seu vot de qualitat.

c) Dirigir els serveis de l'entitat i controlar l'exercici de la seva activitat.

d) Vetllar pel compliment de les normes aplicables a l'autoritat portuària i l'execució dels acords que hagi pres el seu Consell d'Administració.

e) Presentar al Consell d'Administració els avantprojectes de pressupostos, de programa d'actuació, inversions i finançament i de comptes anuals per a la seva aprovació.

f) Proposar al Consell d'Administració els objectius de gestió i criteris d'actuació de l'entitat en tots els àmbits de la seva competència.

g) Disposar les despeses i ordenar, mancomunadament amb el director tècnic o el responsable financer de l'autoritat portuària, els pagaments o moviments de fons.

h) Decidir totes les qüestions no reservades expressament al Consell d'Administració o un altre òrgan de l'entitat.

i) Exercir les facultats especials que el Consell delegui expressament en ell.

j) Les altres facultats que li atribueixi aquesta Llei.

Article 42. *Vicepresident: designació i funcions.*

1. És vicepresident del Consell d'Administració el capità marítim a què es refereix l'article 88 d'aquesta Llei.

Quan l'autoritat portuària gestioni diversos ports, el càrrec recau en el capità marítim que determini la Direcció General de la Marina Mercant.

2. El vicepresident substitueix el president en casos de vacant, absència o malaltia, i, així mateix, pot exercir les funcions que delegui en ell el president o el Consell d'Administració.

Article 43. *Director tècnic.*

1. El director tècnic el nomena i separa Ports de l'Estat a proposta del president de l'autoritat portuària.

2. Corresponen al director tècnic les funcions següents:

a) La direcció tècnica del port i la gestió ordinària de l'entitat i dels seus serveis amb els continguts que es deriven de l'organigrama funcional de cada autoritat portuària, que ha d'aprovar Ports de l'Estat a proposta del president d'aquella, i d'acord amb els criteris i les directrius del Consell d'Administració o del seu president.

b) L'emissió preceptiva d'un informe sobre les autoritzacions i concessions, i l'elaboració dels estudis i informes tècnics sobre els projectes i propostes d'activitats que serveixin de base a aquestes.

c) L'aprovació tècnica dels projectes d'obres que ha d'executar l'autoritat portuària quan aquella sigui preceptiva i no correspongui atorgar-la al Consell d'Administració, d'acord amb el que preveu l'apartat 3, i), de l'article 40, d'aquesta Llei, o aquesta funció no la demani Ports de l'Estat per la quantia o característiques tècniques del projecte.

d) La direcció dels diferents serveis per aconseguir un millor funcionament i eficiència d'aquests, d'acord amb les directrius generals que rebí del Consell d'Administració o del president.

Article 44. *Consell de Navegació i Port.*

1. Com a òrgan d'assistència i informació de la Capitania Marítima i del president de cada autoritat portuària, es crea, en cadascun dels ports de titularitat estatal, un consell de navegació i port, en què poden estar representades les persones físiques o jurídiques que ho sol·licitin en les quals, a més, s'aprecii un interès directe i rellevant en el bon funcionament del port, del comerç marítim o que hi puguin contribuir de manera eficaç.

Entre altres, hi poden estar representades les següents:

a) Les entitats públiques que exerceixin competències i duguin a terme activitats relacionades amb el port.

b) Les corporacions de dret públic i entitats o organitzacions privades l'activitat de les quals estigui relacionada amb les activitats portuàries o marítimes.

c) Els sindicats més representatius en els sectors marítim i portuari en l'àmbit territorial de l'autoritat portuària.

2. La forma de designació i cessament dels seus membres i el règim de les seves sessions els determinen els consells d'administració de les autoritats portuàries corresponents.

Article 45. *Règim econòmic.*

Constitueixen els recursos de les autoritats portuàries:

a) Els productes i rendes del seu patrimoni, així com els procedents de l'alienació dels seus actius i els romanents resultants de l'exercici econòmic anterior.

b) Els ingressos ordinaris i extraordinaris obtinguts en l'exercici de les seves activitats, que tenen el caràcter de recursos de dret privat.

c) Els cànon procedents de la utilització de béns de domini públic portuari, de la prestació de serveis al públic o de l'exercici d'activitats industrials i comercials en l'àmbit portuari.

d) Les aportacions rebudes de Ports de l'Estat.

e) Els que es puguin assignar en els pressupostos generals de l'Estat o en els d'altres administracions públiques, així com les subvencions i auxilis, sigui quina sigui la seva procedència.

f) Els procedents dels crèdits, préstecs i altres operacions financeres que puguin concertar.

g) El producte de l'aplicació del règim sancionador que preveu aquesta Llei.

h) Qualsevol altre que els sigui atribuït.

Article 46. *Fons de contribució.*

1. Les autoritats portuàries han de contribuir amb les seves aportacions, en la forma i quantia que s'especifiqui en els pressupostos anuals de Ports de l'Estat, a cobrir les càrregues, despeses i inversions d'aquest, de les autoritats portuàries a través de l'ens públic esmentat i dels serveis centrals de Senyals Marítimes de l'Estat.

2. Aquestes aportacions tenen la consideració de despesa no reintegrable per a les autoritats portuàries i les determina, inicialment, i sense perjudici de les facultats que corresponen al Govern i a les Corts Generals, el Ministeri d'Obres Públiques i Transports, a proposta de Ports de l'Estat, a través de l'aplicació d'índexs o fórmules que incorporin com a variables indicadors o conceptes econòmics vinculats a la gestió de les autoritats portuàries, i especialment: el valor dels actius afectes a l'exploració, els ingressos per tarifes o cànon de concessions en què la construcció de l'obra d'infraestructura i l'exploració són a càrrec del concessionari, els beneficis, o les diferents partides d'ingressos, despeses o costos.

Article 47. Fons de finançament.

1. Les autoritats portuàries han de contribuir a la creació i el sosteniment d'un fons de finançament d'inversions portuàries, que ha de gestionar Ports de l'Estat, que no actua com a intermediari financer, i la finalitat del qual és contribuir al finançament dels plans d'inversió de les diferents autoritats portuàries.

2. Les aportacions al fons de finançament interportuari de cadascuna de les autoritats portuàries, que tenen caràcter reintegrable, així com les taxes d'interès actives i passives per a la seva utilització, les ha de determinar i distribuir Ports de l'Estat, tenint en compte la disponibilitat de recursos de cadascuna de les autoritats portuàries i les seves necessitats d'inversió i financeres.

3. Al llarg de l'exercici econòmic Ports de l'Estat pot modificar la distribució del fons de finançament d'inversions d'acord amb l'evolució dels resultats econòmics i les necessitats d'inversió i financeres de cadascuna de les autoritats portuàries.

Article 48. Mesures per garantir el cobrament dels seus recursos.

1. Les autoritats portuàries poden utilitzar per a l'efectivitat dels seus deïbits amb naturalesa d'ingressos de dret públic, i a través dels seus propis serveis, el procediment administratiu de constrenyiment.

Així mateix, poden convenir amb els òrgans de recaptació del Ministeri d'Economia i Hisenda la gestió recaptadora dels ingressos esmentats en la forma prevista en el Reglament general de recaptació.

2. L'impagament reiterat dels cànon i tarifes meritats per la utilització, gestió i explotació de béns o serveis portuaris faculta les autoritats portuàries per suspendre temporalment la prestació del servei a les entitats deutes, amb el requeriment previ a aquestes i comunicació al capità marítim si afecta la navegació marítima.

Article 49. Règim patrimonial.

1. Per al compliment dels fins que els són propis, les autoritats portuàries tenen un patrimoni propi, format pel conjunt dels béns i drets que l'Estat els atribueixi com a propis, els que adquireixin en el futur mitjançant qualsevol títol o els que els cedeixi o doni qualsevol persona o entitat.

2. Els béns estatals que s'adscriguin a les autoritats portuàries i estiguin afectes al seu servei conserven la seva qualificació jurídica originària, i s'han d'utilitzar exclusivament per al compliment dels fins determinants de la seva afectació o adscripció.

Les autoritats portuàries poden exercir en qualsevol moment respecte d'aquests béns les facultats d'administració, defensa, policia, investigació i recuperació possessòria que la Llei de costes atorga a l'Administració de l'Estat.

3. L'afectació de nous béns de domini públic a les autoritats portuàries, així com l'adscripció de nous béns patrimonials, l'ha d'efectuar el Ministeri d'Economia i Hisenda, a proposta del Ministeri d'Obres Públiques i Transports, excepte quan les entitats executin noves obres i instal·lacions o adquireixin nous béns en l'exercici de les seves activitats.

4. Els béns de domini públic portuari que siguin innecessaris per al compliment de fins d'aquest caràcter poden ser desafectats pel ministre d'Obres Públiques i Transports, amb l'informe de la Direcció General de Costes als efectes de la protecció i defensa del domini públic maritimoterrestre, amb la declaració prèvia d'innecessarietat per part del Consell d'Administració de l'autoritat portuària, i s'han d'incorporar al patrimoni d'aquesta, que pot procedir a la seva alienació o permuta. Si el valor és

superior a cinc-cents milions de pessetes i no excedeix els tres mil milions, la seva alienació, a més, l'ha d'autoritzar Ports de l'Estat, i el Govern quan sobrepassi aquesta última quantitat.

En cas que els béns desafectats conservin les seves característiques naturals de béns de domini públic maritimoterrestre, com ara platges o zones de dipòsit de materials solts, de conformitat amb el que preveu la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, s'han d'incorporar automàticament a l'ús propi del domini públic maritimoterrestre que regula la dita Llei.

5. El Consell d'Administració de l'autoritat portuària, sense necessitat d'una declaració expressa de desafectació del servei, pot acordar el desballestament i, si s'escau, l'alienació de materials inservibles i d'instal·lacions no fixes, així com l'alienació de béns mobles de qualsevol naturalesa.

Article 50. Règim pressupostari i de control.

1. Les autoritats portuàries han d'aprovar cada any els avantprojectes de programa d'actuació, inversions i finançament i de pressupost d'explotació i de capital, que s'han de remetre a Ports de l'Estat per a la seva aprovació amb caràcter previ i integració, de manera consolidada, en els seus propis programes i pressupostos.

En l'elaboració del programa esmentat les autoritats portuàries s'han de subjectar als criteris i directrius de la política pressupostària del Govern i als objectius generals de gestió que estableixi Ports de l'Estat, d'acord amb la política de transports que defineixi el Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

2. Les autoritats portuàries han d'ajustar la seva comptabilitat a les disposicions del Codi de comerç, a les del Pla general de comptabilitat i a les altres que hi siguin aplicables, sense perjudici de les obligacions a què es refereix l'article 123 del text refós de la Llei general pressupostària.

3. El règim de control de les activitats econòmiques i financeres de les autoritats portuàries l'han d'exercir, de conformitat amb el que estableixen els articles 17.3 i 20 del text refós de la Llei general pressupostària, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i el Tribunal de Comptes, respectivament.

4. El Consell d'Administració o l'òrgan en qui aquest delegui ha d'aprovar les modificacions internes dels pressupostos que no n'incrementin la quantia total i siguin conseqüència de les necessitats sorgides durant l'exercici.

Les variacions dels pressupostos d'explotació i de capital s'han d'ajustar al que preveu l'article 87.5 del text refós de la Llei general pressupostària.

Quan no hi concorren les previsions a què es refereix l'article esmentat, la modificació de les xifres d'inversions reals o financeres reflectides en aquests pressupostos requereix l'autorització del ministre d'Obres Públiques i Transports quan el seu import no excedeixi el 5 per 100 de la suma d'aquestes, i del Govern en els altres casos.

Aquestes variacions requereixen l'informe favorable previ de Ports de l'Estat.

5. L'exercici social es computa per períodes anuals i comença el dia 1 del mes de gener de cada any.

6. El compte de pèrdues i guanys, la proposta, si s'escau, d'aplicació de resultats, el balanç i la memòria justificativa de cada exercici econòmic els ha de presentar el president de l'autoritat portuària al Consell d'Administració per a la seva aprovació, que s'ha de produir abans de finalitzar el primer semestre de l'any següent.

Article 51. Règim tributari.

Les autoritats portuàries queden sotmeses al mateix règim tributari que correspon a l'Estat.

Article 52. Règim de personal.

1. El personal de les autoritats portuàries queda vinculat a aquestes per una relació subjecta a les normes del dret laboral o privat que hi siguin aplicables.

2. La selecció del personal s'ha de fer d'acord amb sistemes basats en els principis de mèrit i capacitat, i, a excepció del personal directiu o de confiança, mitjançant una convocatòria pública.

3. El seu règim de retribucions i incompatibilitats s'ha d'ajustar a l'establert amb caràcter general per al personal de les entitats de dret públic a què es refereix l'article 6 del text refós de la Llei general pressupostària.

Títol II**De la gestió del domini públic portuari****Capítol I****Utilització del domini públic portuari i prestació de serveis portuaris****Secció 1a****Disposicions generals****Article 53. Contingut del domini portuari estatal.**

Pertanyen al domini públic portuari estatal:

a) Els terrenys, obres i instal·lacions fixes portuàries de titularitat estatal afectes al servei dels ports.

b) Els terrenys i instal·lacions fixes que les autoritats portuàries adquireixin mitjançant compravenda, expropiació o per qualsevol altre títol per al compliment dels seus fins, quan siguin degudament afectats.

c) Les obres que l'Estat o les autoritats portuàries realitzin sobre el domini esmentat.

d) Les obres construïdes pels titulars d'una concessió de domini públic portuari, una vegada extingida aquesta.

e) Els terrenys, obres i instal·lacions fixes de senyalització marítima, afectes a les autoritats portuàries per a aquesta finalitat.

f) Els espais d'aigua inclosos a la zona de servei dels ports.

Article 54. Utilització del domini públic portuari estatal.

1. L'ocupació i utilització del domini públic portuari estatal s'ha d'ajustar al que estableix la legislació reguladora del domini públic marítimoterrestre estatal, amb les excepcions i singularitats que recull aquesta Llei.

L'atribució de competències en matèria de gestió de la utilització del domini públic marítimoterrestre efectuada a favor de diferents òrgans de l'Administració de l'Estat s'entén feta a les autoritats portuàries corresponents respecte del domini públic portuari estatal.

2. La utilització del domini públic portuari estatal per a usos que tinguin especials circumstàncies d'exclusivitat, intensitat, perillositat o rendibilitat, o que requereixin l'execució d'obres i instal·lacions no executades per l'autoritat portuària corresponent, exigeix, en tot cas, l'atorgament de l'autorització o concessió corresponent, de conformitat amb el que preveu aquesta Llei.

3. Les autoritzacions i concessions atorgades segons aquesta Llei no eximeixen els seus titulars d'obtenir els permisos, llicències i altres autoritzacions que exigeixin altres disposicions legals. No obstant això, quan aquests s'obtinguin abans del títol administratiu exigible de conformitat amb aquesta Llei, la seva eficàcia queda suspesa fins que aquest s'atorgui.

4. L'atorgament de concessions d'ocupació de domini públic portuari per a activitats emparades per una altra

concessió administrativa atorgada per l'Administració de l'Estat s'ha de fer pel procediment que es determini per reglament.

5. Quan l'objecte d'una concessió d'ocupació de domini públic portuari, extingida per què ha transcorregut el termini màxim de durada que preveu l'article 66.2 de la Llei de costes, sigui l'exercici d'una activitat emparada per una altra concessió, atorgada per l'Administració de l'Estat per un termini superior, per a l'extracció de recursos minerals o per a usos energètics o industrials, el seu titular té dret que se li atorgui una nova concessió d'ocupació de domini públic portuari per un termini igual al que resti de vigència a la concessió de l'activitat extractiva, energètica o industrial, amb un màxim de trenta anys. Aquesta renovació de la concessió es pot reiterar fins a completar el termini superior.

En tot cas, és una condició necessària per a l'atorgament de la concessió d'utilització del domini públic que es mantingui la mateixa activitat industrial, extractiva o energètica per a la qual es va atorgar la concessió inicial, i que el concessionari estigui al corrent en el compliment de les obligacions derivades de la concessió.

Article 55. Activitats, instal·lacions i construccions permeses.

1. A la zona de servei dels ports, només es poden portar a terme les activitats, instal·lacions o construccions que s'ajustin als usos portuaris i als fins propis de les autoritats portuàries.

2. En concret, queden prohibides les ocupacions i utilitzacions del domini públic portuari que es destinin a edificacions per a residència o habitació, a l'estesa aèria de línies elèctriques d'alta tensió i a la publicitat comercial a través de cartells o tanques, mitjans acústics o audiovisuals.

A aquests efectes, no es consideren publicitat els cartells informatius i els rètols indicadors d'establiments o empreses autoritzats per l'autoritat portuària.

3. El règim de prohibicions que estableix la Llei de costes per a la utilització del domini públic marítimoterrestre no és aplicable a les instal·lacions i activitats a realitzar en el domini públic portuari.

Article 56. Sol·licitud d'autorització o concessió.

1. Perquè l'autoritat portuària resolgui sobre l'ocupació o utilització del domini públic portuari de la seva competència, l'interessat ha de formular una sol·licitud que ha d'anar acompanyada del corresponent projecte bàsic i d'un estudi economicofinancer.

2. El projecte bàsic ha d'incloure:

a) La descripció de les activitats a dur a terme.

b) Les característiques de les obres i instal·lacions.

c) L'extensió de la zona de domini públic portuari a ocupar o utilitzar.

d) El pressupost estimat de les obres.

e) Les altres especificacions que determini el Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

3. El projecte s'ha d'adaptar al pla especial d'ordenació de l'espai portuari aprovat o, si no, al pla d'utilització d'aquest.

4. Les obres s'han d'executar de conformitat amb el projecte de construcció que en cada cas aprovi l'autoritat portuària, que ha de completar el projecte bàsic.

5. S'han de regular per reglament els requisits necessaris per formular les sol·licituds d'autoritzacions i concessions en el domini públic portuari, i el contingut de l'estudi economicofinancer, sense perjudici del que preveu l'article 54.4.

6. Els titulars de concessions i autoritzacions de domini públic portuari han de prestar fiança, d'acord amb

les normes de la Llei de costes, davant l'autoritat portuària.

Secció 2a Autoritzacions

Article 57. Àmbit d'exigència.

1. Les activitats que es duguin a terme a l'espai portuari que no requereixin obres o instal·lacions de cap tipus i l'ocupació del domini públic portuari amb instal·lacions desmuntables o amb béns mobles estan subjectes a l'autorització prèvia de l'autoritat portuària.

2. Les autoritzacions només es poden atorgar per a instal·lacions o activitats que no s'oposin a les determinacions que estableixi el pla especial d'ordenació de l'espai portuari o, si no, al pla d'utilització respectiu.

3. Les autoritzacions s'atorguen amb caràcter personal i intransferible «inter vivos», llevat de les autoritzacions d'ocupació de domini públic per als supòsits d'abocaments.

Article 58. Extinció.

1. Les autoritzacions les pot revocar unilateralment l'autoritat portuària en qualsevol moment, sense dret a indemnització, quan siguin incompatibles amb obres o plans aprovats amb posterioritat, entorpeixin l'explotació portuària o impedeixin la utilització de l'espai portuari per a activitats de més interès. Correspon a l'autoritat portuària apreciar les circumstàncies anteriors mitjançant una resolució que, en tot cas, ha de ser motivada, amb l'audiència prèvia del titular de l'autorització.

2. Les autoritzacions caduquen per incompliment de qualsevol de les clàusules o condicions incloses en el títol d'aquestes, mitjançant un expedient instruït a aquest efecte i amb l'audiència prèvia del seu titular. Aquest incompliment, sense perjudici de la tramitació de l'expedient sancionador oportú i de la possible caducitat de l'autorització corresponent, pot donar lloc a la baixa de l'empresa en el Registre d'usos del domini portuari de cada autoritat portuària, i la seva activitat se suspèn temporalment.

3. Les autoritzacions que suposin l'ocupació del domini públic portuari s'atorguen a títol de precari i s'extingeixen per qualsevol dels supòsits que preveu l'article 78 de la Llei de costes.

El termini de venciment es determina en el títol corresponent i no pot excedir els tres anys, llevat dels casos en què aquesta Llei n'estableix un de superior. En cap cas no pot ser objecte de pròrroga.

4. Un cop revocada, caducada o extingida l'autorització, el titular té dret a retirar fora de l'espai portuari els materials, equips o instal·lacions corresponents, i està obligat a fer-ho quan ho determini l'autoritat portuària. En tot cas, està obligat a restaurar la realitat física alterada, i reposar el domini públic portuari al seu estat anterior. L'autoritat portuària pot efectuar la retirada dels materials, equips o instal·lacions, amb càrrec al titular de l'autorització revocada, caducada o extingida, quan ell mateix no l'efectuï en el moment o termini que se li indiqui.

Article 59. Activitats industrials, comercials o de serveis al públic.

1. Per a l'exercici, en l'àmbit portuari, d'activitats industrials, comercials o de serveis al públic, és necessària l'autorització corresponent de l'autoritat portuària.

2. Les autoritzacions se subjecten als plecs de condicions generals i, si s'escau, a les condicions concretes que determini cada autoritat portuària per al port o ports de la seva competència.

Aquests plecs de condicions els ha d'aprovar Ports de l'Estat i han de determinar les garanties i exigències que condicionin el lliure accés a la prestació de serveis al públic en l'àmbit portuari, que, si s'escau, les han de concretar o particularitzar cadascuna de les autoritats portuàries.

L'exercici en l'àmbit dels ports de l'Estat de les activitats de practicatge, de consignació de vaixells, d'agència o consignació de mercaderies, de majoristes de peix i de venda o subhasta de peix requereixen, en tot cas, l'aprovació de plecs de condicions generals als quals s'han de subjectar aquestes.

Article 60. Règim d'abocaments.

1. Es prohibeixen els abocaments o emissions contaminants, ja siguin sòlids, líquids o gasosos, en el domini públic portuari, procedents de vaixells o de mitjans flotants de qualsevol tipus, sense perjudici del que estableixen els apartats 3, 4 i 5 de l'article 21 d'aquesta Llei.

Les restes o deixalles sòlides i líquides procedents de sentines, llastos, rentatge de tancs o bodegues, olis usats, aigües brutes i altres líquids contaminants, s'han de descarregar a terra i dipositar en els recipients, instal·lacions o cisternes que determini l'autoritat portuària en cada cas, o que estiguin previstos en els reglaments de policia del port.

Els recipients, instal·lacions o cisternes s'han d'ajustar, si s'escau, a les recomanacions tècniques que promulgui l'Administració competent.

2. Els abocaments contaminants procedents de vaixells o mitjans flotants de qualsevol tipus en les aigües no portuàries en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció es regulen per les normes específiques aplicables i pels convenis subscrits per Espanya sobre aquestes matèries.

3. Tots els abocaments des de terra al mar requereixen l'autorització de l'Administració competent, que s'atorga d'acord amb la legislació aplicable, sense perjudici de l'autorització d'ocupació de domini públic que, si s'escau, atorgui l'autoritat portuària.

4. El règim jurídic d'aquestes autoritzacions s'ha d'ajustar al que prevegi la legislació de costes per a les autoritzacions d'abocaments.

Article 61. Recepció de residus.

1. Les refineries de petroli, les factories químiques i petroquímiques, les instal·lacions d'emmagatzematge i distribució de productes químics o petroquímics, les instal·lacions per al proveïment de combustibles líquids que posseeixin terminals de càrrega o descàrrega d'hidrocarburs en zones portuàries i les drassanes i instal·lacions de reparació naval han de disposar, pels voltants dels terminals o molls, d'instal·lacions per a la recepció i tractament de residus petrolífers i químics i d'aigües de sentines i per a la neteja d'olis, de greixos i d'altres productes contaminants, així com dels mitjans necessaris per prevenir i combatre els vessaments. Correspon a la Capitania Marítima determinar les instal·lacions i mitjans que siguin necessaris, d'acord amb la reglamentació aplicable.

2. L'autoritat portuària exigeix la disponibilitat d'aquestes instal·lacions i mitjans per autoritzar el funcionament de les instal·lacions portuàries incloses a l'apartat anterior.

Article 62. Obres de dragatge.

1. Tota execució d'obres de dragatge en el domini públic portuari requereix l'autorització corresponent de l'autoritat portuària.

Quan les obres de dragatge afectin la seguretat de la navegació en els canals d'entrada i sortida a la zona de

servei portuari o a la determinació de les zones de fondeig o maniobra, s'exigeix un informe previ i vinculant del capità marítim.

2. Els projectes de dragatge portuaris, fins i tot els que executi l'autoritat portuària, han d'incloure un estudi d'avaluació dels seus efectes sobre la dinàmica litoral i la biosfera marina, així com, quan sigui procedent, sobre la possible localització de restes arqueològiques. Se sol·licita un informe de les administracions competents en matèria de pesca i d'arqueologia.

En cas que es produeixin abocaments de productes de dragatge fora de la zona interior de les aigües del port, cal atènyer-se al que preveu l'article 21.4 d'aquesta Llei.

3. L'autoritat portuària ha de remetre a la Capitania Marítima les dades de les quantitats abocades de material de dragatge, la localització de la zona o zones d'abocament i, quan hi hagi risc que el possible desplaçament del material afecti la navegació marítima, els resultats del seguiment de l'evolució del material abocat.

Secció 3a

Concessions

Article 63. Àmbit d'exigència.

1. L'ocupació de béns de domini públic portuari amb obres o instal·lacions no desmuntables o per un termini superior a tres anys està subjecta a la concessió prèvia atorgada per l'autoritat portuària, d'acord amb els criteris tècnics que, amb caràcter general, determini Ports de l'Estat.

2. Les sol·licituds de concessió només es poden referir a obres, instal·lacions o usos compatibles amb les normes i preceptes que estableixi el pla especial d'ordenació de l'espai portuari o, si no, el pla d'utilització d'aquest.

3. El procediment per atorgar concessions s'ha de subjectar al que estableix la legislació de costes. Se n'ha de donar tràmit d'informació pública, excepte en els supòsits que la concessió es refereixi a la utilització total o parcial d'edificacions existents, sense modificació de la seva arquitectura exterior i per als usos autoritzats en el pla especial d'ordenació de la zona de servei del port o, si no, en els plans d'utilització de l'espai portuari.

Article 64. Actes de disposició o gravamen.

1. Les concessions es poden transmetre mitjançant actes «inter vivos» amb l'autorització prèvia de l'autoritat portuària, que pot exercir els drets de tempteig i retracte en els termes que s'estableixin per reglament.

2. La constitució d'hipoteques i altres drets de garantia sobre les concessions l'ha d'autoritzar l'autoritat portuària concedent.

3. En els supòsits d'adjudicació de la concessió mitjançant una rematada judicial, l'autoritat portuària pot exercir el dret de retracte en el termini de tres mesos, a comptar del moment en què aquella tingui coneixement de l'adjudicació.

Article 65. Rescat.

La valoració del rescat de les concessions s'ha d'efectuar d'acord amb el que disposa la legislació de costes, i s'han de tenir en compte entre les regles s'hi estableixen, a més, les relatives a la possible obsolescència tecnològica de la inversió executada i a la seva rendibilitat, que modulen el valor de les obres o instal·lacions no amortitzades.

Secció 4a

La prestació dels serveis portuaris

Article 66. Concepte de serveis portuaris.

1. Són serveis portuaris les activitats de prestació que tendeixin a la consecució dels fins que aquesta Llei assigna a les autoritats portuàries i que tenen lloc en el seu àmbit territorial. En tot cas tenen aquest caràcter els següents:

- El practicatge.
- El remolc portuari.
- La disponibilitat de les zones de fondeig i l'assignació de llocs de fondeig.
- L'amarratge i desamarratge dels vaixells, atracada i, en general, els que afectin el moviment de les embarcacions.
- L'accionament de rescloses.
- La posada a disposició d'espais, magatzems, edificis i instal·lacions per a la manipulació i l'emmagatzematge de mercaderies i vehicles i per al trànsit d'aquests i de passatgers en el port.
- La posada a disposició de mitjans mecànics, terrestres o flotants per a la manipulació de mercaderies en el port.
- El subministrament als vaixells d'aigua i energia elèctrica i de gel als pesquers.
- La recollida d'escombraries i la recepció de residus sòlids i líquids contaminants procedents de vaixells, plataformes o altres instal·lacions fixes situades a la mar.
- Els serveis contra incendis, de vigilància, seguretat, policia i protecció civil portuaris, sense perjudici dels que corresponguin al Ministeri de l'Interior o a altres administracions públiques.

2. Les tasques de càrrega, descàrrega, estiba, desestiba i transbord de mercaderies objecte de tràfic marítim en els vaixells i dins de la zona portuària s'han de regular i exercir d'acord amb la seva normativa específica.

3. Així mateix, correspon a les autoritats portuàries prestar el servei de senyalització marítima en l'àmbit geogràfic que se'ls assigni.

4. Les activitats i serveis prestats per les autoritats portuàries es regeixen per les normes del dret privat.

Article 67. Règim de prestació.

1. La prestació dels serveis portuaris la poden realitzar directament les autoritats portuàries o mitjançant una gestió indirecta per qualsevol procediment que reconeguin les lleis, sempre que no impliqui un exercici d'autoritat.

Els contractes que subscrigui l'autoritat portuària per a la prestació mitjançant gestió indirecta dels serveis portuaris estan subjectes a l'ordenament privat, excepte pel que fa als aspectes que garanteixin la publicitat i concurrència en la seva preparació i adjudicació, que s'han d'ajustar als criteris que dicti Ports de l'Estat i, si no, als que contingui la legislació de contractes de l'Estat relatius al contracte de gestió de serveis públics, per als actes preparatoris.

2. Quan la gestió indirecta del servei necessiti l'atorgament de concessió o autorització d'ocupació de domini públic portuari, les dues relacions han de ser objecte d'un expedient únic, i la seva eficàcia queda vinculada recíprocament.

3. Abans de la subscripció del contracte per a la prestació per part de particulars dels serveis portuaris que s'estimin convenients, l'autoritat portuària ha d'aprovar els respectius plecs de clàusules dels serveis, amb l'informe previ de Ports de l'Estat, en què han de figurar les condicions, garanties, preus i, si s'escau, la productivitat

mínima exigible per a cada activitat o tipus d'operació portuària, així com les penalitats que s'estableixin pel seu incompliment, i s'ha d'assegurar el lliure accés a la prestació del servei, sempre que es compleixin els requisits que s'estableixin en el dit plec.

Capítol II

Règim econòmic de la utilització del domini públic portuari estatal i de la prestació dels serveis portuaris

Secció 1a

Normes generals

Article 68. *Objectius a cobrir.*

1. Els ingressos de les autoritats portuàries han de respondre a l'objectiu d'aconseguir la rendibilitat global del conjunt del sistema portuari i de cadascun dels ports. Amb aquesta finalitat, la suma dels seus productes en el conjunt del sistema i en cada entitat portuària ha de cobrir, almenys, les despeses següents:

- a) Les d'explotació, conservació i administració pròpies de les entitats públiques portuàries.
- b) Les càrregues fiscals i, si s'escau, els interessos dels emprèstits emesos i dels préstecs rebuts.
- c) La depreciació dels seus béns i instal·lacions.
- d) Un rendiment raonable de la inversió neta en actius fixos, per al conjunt del sistema portuari.

2. Correspon a Ports de l'Estat fixar aquest objectiu per a cada una de les autoritats portuàries, atenent les seves pròpies característiques i condicionaments.

Secció 2a

Cànon

Article 69. *Àmbit i determinació.*

1. L'ocupació o aprofitament del domini públic portuari en virtut d'una concessió o autorització merita el cànon corresponent a favor de l'autoritat portuària, sense perjudici dels que siguin exigibles per altres administracions competents.

2. La prestació de serveis al públic i l'exercici d'activitats industrials o comercials en l'àmbit portuari estan subjectes a un cànon a favor de l'autoritat portuària corresponent.

Als efectes del paràgraf anterior, s'exceptuen del pagament del cànon els serveis exempts del pagament de tarifes portuàries a què es refereix l'article 71 d'aquesta Llei.

3. Aquestes cànon tenen la consideració de preus públics, i les seves característiques, quantia i condicions es determinen mitjançant una ordre del Ministeri d'Obres Públiques i Transports, amb l'informe previ del Ministeri d'Economia i Hisenda.

Secció 3a

De les tarifes per serveis portuaris

Article 70. *Àmbit i determinació.*

1. Les autoritats portuàries han d'exigir pels serveis portuaris que prestin el pagament de les tarifes corresponents. Aquestes tarifes tenen el caràcter de preus privats.

2. El ministre d'Obres Públiques i Transports ha d'establir, a proposta de Ports de l'Estat i un cop escoltades les associacions d'usuaris d'àmbit estatal directament afectades, els límits mínims i màxims de les tarifes pels serveis

portuaris prestats en ports de competència de l'Estat a què es refereix l'apartat anterior.

3. Les tarifes pels serveis portuaris que prestin les autoritats portuàries s'actualitzen amb periodicitat anual, d'acord amb l'evolució dels diferents components del cost dels serveis i amb els criteris de política portuària que s'estableixin.

4. El tràfic portuari que utilitzi instal·lacions en règim de concessió administrativa construïdes o no per particulars està subjecte al pagament a l'autoritat portuària corresponent de les tarifes que s'estableixin en les clàusules concessionals, amb les bonificacions i exempcions que aquestes determinin.

Article 71. *Exempcions.*

1. Estan exempts del pagament de les tarifes els serveis prestats a:

- Els vaixells de guerra i aeronaus militars nacionals i, en règim de reciprocitat, els estrangers sempre que no realitzin operacions comercials i la seva visita tingui caràcter oficial o d'arribada forçosa.
- El material de les autoritats portuàries i les embarcacions dedicades per les administracions públiques a tasques de vigilància, recerca, protecció i regeneració costanera, repressió del contraban, salvament, lluita contra la contaminació marina, ensenyaments marítims, i, en general, a missions oficials de la seva competència.
- El material i embarcacions de la Creu Roja Espanyola dedicats a les tasques pròpies que té encomanades aquesta institució.

2. El ministre d'Obres Públiques i Transports pot establir exempcions o bonificacions per a activitats d'interès humanitari o social rellevant.

Article 72. *Tarifes de serveis de gestió indirecta.*

1. Les autoritats portuàries poden establir tarifes màximes, de compliment obligat, per als serveis portuaris que es prestin en règim de gestió indirecta.

2. Aquestes tarifes es poden recollir en les clàusules dels contractes que se subscriuguin o bé aprovar mitjançant un acord de l'autoritat portuària corresponent.

3. Les tarifes màximes a què fan referència els apartats anteriors s'han d'actualitzar periòdicament d'acord amb els criteris de política portuària que s'estableixin.

Article 73. *Consignatari de vaixells.*

1. Als efectes d'aquesta Llei, es considera agent consignatari d'un vaixell la persona física o jurídica que actua en nom i representació del navilier o del propietari del vaixell, i que es fa responsable del pagament de les liquidacions que l'autoritat portuària o marítima practiqui per tarifes o altres conceptes originats per l'estada de vaixells al port.

2. El subjecte obligat al pagament d'aquestes liquidacions, efectuades per l'autoritat portuària o marítima, és, en cas que existeixi, el consignatari que ha sol·licitat a aquestes entitats els serveis portuaris corresponents o el capità del vaixell, si aquest no està consignat.

En els dos casos està obligat al pagament el navilier o el propietari del vaixell, amb caràcter solidari.

3. Per garantir les obligacions del consignatari davant l'autoritat portuària o la Capitania Marítima, el consignatari de vaixells ha de dipositar davant l'entitat portuària garanties econòmiques o avals bancaris suficients, d'acord amb els criteris que es determinin en el plec de condicions generals a què es refereix l'article 59.2 d'aquesta Llei.

4. L'agent consignatari d'un vaixell pot renunciar unilateralment a la consignació d'aquest, i ha de comunicar

de manera fefaent a l'autoritat portuària i a la Capitania Marítima aquesta renúncia, que és efectiva respecte de cada autoritat una vegada que s'hagi satisfet a cadascuna els seus deutes pendents, fins al moment de les comunicacions respectives.

Títol III

De la marina mercant

Capítol I

Objectius

Article 74. Objectius.

La política de la marina mercant s'ha de dirigir, en el marc de les competències que l'article 149.1 de la Constitució espanyola assigna a l'Administració de l'Estat, a la consecució dels objectius següents:

1. La tutela de la seguretat de la vida humana a la mar.
2. La tutela de la seguretat de la navegació marítima.
3. La tutela de la seguretat marítima.
4. La protecció del medi ambient marí.
5. L'existència dels serveis de transport marítim que demanin les necessitats del país.
6. El manteniment de les navegacions d'interès públic.

Capítol II

Explotació naviliera i règim de les navegacions

Secció 1a

Vaixells i empreses navilieres

Article 75. Registre de vaixells i empreses navilieres.

1. El Registre de vaixells i empreses navilieres és un registre públic de caràcter administratiu que té per objecte la inscripció de:

- Els vaixells abanderats a Espanya.
- Les empreses navilieres espanyoles.

2. Als efectes de la seva identificació, en la inscripció dels vaixells s'han de fer constar totes les seves circumstàncies essencials i les seves modificacions, així com els actes i contractes pels quals se n'adquireixi o transmeti la propietat, els de constitució d'hipoteques o imposició de drets reals i qualsevol altre aspecte que es determini legalment o reglamentàriament.

3. En la inscripció de les empreses navilieres s'ha de fer constar l'acte constitutiu i les seves modificacions, el nomenament i cessament dels seus administradors, els vaixells de la seva propietat o que explotin, i qualsevol altra circumstància que es determini legalment o reglamentàriament.

4. La inscripció en el Registre de vaixells i empreses navilieres no eximeix del compliment dels deures d'inscripció en altres registres públics que hi pugui haver.

5. El que disposa aquest article s'entén sense perjudici del que es preceptua a la disposició addicional quinzena, reguladora del Registre especial de vaixells i empreses navilieres.

Article 76. Abanderament de vaixells.

1. Els vaixells degudament registrats i abanderats a Espanya tenen a tots els efectes la nacionalitat espanyola.

2. Estan facultats per obtenir el registre i l'abanderament de vaixells civils les persones físiques residents i les persones jurídiques domiciliades a Espanya o països de la Comunitat Econòmica Europea sempre que, en aquest últim cas, designin un representant a Espanya.

3. Els vaixells civils espanyols poden ser abanderats provisionalment a l'estranger i els estrangers a Espanya, en els casos en què es determini per reglament.

4. Les condicions de tot tipus que s'han de complir amb caràcter previ a la concessió de l'abanderament a Espanya s'han d'establir per reglament.

Article 77. Dotacions dels vaixells.

1. El nombre de membres de la dotació dels vaixells i les seves condicions de capacitació professional han de ser els adequats per garantir en tot moment la seguretat de la navegació i del vaixell, tenint-ne en compte les característiques tècniques i d'explotació, en els termes que s'estableixin per reglament.

2. Així mateix, s'han de determinar per reglament les condicions de nacionalitat de les dotacions dels vaixells, si bé els ciutadans d'estats membres de la Comunitat Econòmica Europea poden accedir a partir del moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei a les ocupacions en les dotacions dels vaixells que no impliquin l'exercici, encara que només sigui de manera ocasional, de funcions públiques, que queda reservat a ciutadans espanyols.

Article 78. Responsabilitat civil.

Les empreses navilieres espanyoles estan obligades a tenir assegurada la responsabilitat civil en què puguin incórrer en el curs de l'explotació dels seus vaixells, en els termes que el Govern determini per reglament d'acord amb les cobertures usuals d'aquest ram en el mercat internacional.

Aquesta reglamentació ha d'establir, així mateix, l'obligatorietat i l'abast de l'assegurança de responsabilitat civil per a la navegació de qualssevol altres vaixells civils espanyols no inclosos al paràgraf anterior.

Igualment, el Govern ha de determinar els supòsits en què els vaixells estrangers que naveguin per la zona econòmica exclusiva, zona contigua, mar territorial o aigües interiors espanyoles han de tenir assegurada la responsabilitat civil que es pugui derivar de la seva navegació, així com l'abast de la cobertura.

Secció 2a

Comerç exterior de vaixells

Article 79. Importació i exportació de vaixells.

1. Les empreses navilieres espanyoles poden importar els vaixells mercants necessaris per a la seva activitat, amb l'acreditació prèvia de la seva baixa en el registre de procedència i la superació dels controls tècnics referents a la seguretat o altres de pertinents d'acord amb la legislació vigent.

2. Les empreses navilieres espanyoles poden exportar lliurement els vaixells mercants espanyols de la seva propietat.

No obstant això, quan sobre aquests vaixells hi hagi càrregues, gravàmens o crèdits marítims privilegiats reconeguts per la legislació vigent i inscrits en el Registre Mercantil o en els que el substitueixin, de conformitat amb el que disposa la disposició final segona de la Llei 19/1989, de 25 de juliol, el creditor pot exigir, prèviament a l'exportació, que l'empresa naviliera presti garantia suficient executable sobre béns o drets en territori espanyol o que el navilier consignï l'import del deute en la forma que preveuen els articles 1.176 a 1.181 del Codi civil. A aquest efecte, la Direcció General de la Marina Mercant ha de

notificar als creditors amb drets inscrits l'existència de l'expedient de baixa en el Registre de vaixells perquè puguin exercir el dret que els reconeix aquest article.

3. Les sol·licituds de baixa en el Registre de vaixells i empreses marítimes les ha de presentar el titular registral del vaixell davant la Direcció General de la Marina Mercant, i la baixa s'entén concedida si no es resol expressament en el termini de quaranta-cinc dies.

4. En circumstàncies excepcionals en què no quedin assegurades les comunicacions marítimes essencials del territori nacional o el proveïment de subministraments i mercaderies el Govern pot establir per reglament les condicions o restriccions aplicables a l'exportació de vaixells mercants.

Aquestes mesures tenen vigència durant el temps que persisteixin les circumstàncies esmentades.

5. El que disposa aquest article s'entén sense perjudici del que preveu la normativa sobre comerç exterior.

Secció 3a

Navegació interior

Article 80. *Règim de la navegació interior.*

1. La navegació interior amb finalitat mercantil queda reservada als vaixells mercants espanyols, llevat del que la normativa comunitària prevegi sobre això.

Excepcionalment, quan no hi hagi vaixells mercants espanyols adequats i disponibles per prestar una activitat determinada, i pel temps que perduri aquesta circumstància, les empreses navilieres espanyoles poden ser autoritzades pel Ministeri d'Obres Públiques i Transports per contractar i utilitzar vaixells mercants estrangers per efectuar navegacions interiors.

2. Els vaixells assenyalats a l'apartat anterior poden realitzar lliurement navegació interior d'acord amb les normes de seguretat marítima, navegació i despatx que es determinin per reglament.

3. La realització de navegació de línia regular interior amb finalitat mercantil pot quedar subjecta a l'autorització administrativa per part de l'Administració competent.

Secció 4a

Navegació de cabotatge

Article 81. *Navegació de cabotatge.*

1. La navegació de cabotatge amb finalitat mercantil queda reservada a vaixells mercants espanyols, llevat del que la normativa comunitària prevegi sobre això.

Excepcionalment, quan no hi hagi vaixells mercants espanyols aptes i disponibles, i pel temps que perduri aquesta circumstància, les empreses navilieres espanyoles poden ser autoritzades pel Ministeri d'Obres Públiques i Transports per contractar i utilitzar vaixells mercants estrangers per efectuar navegacions de cabotatge.

2. La realització, amb finalitat mercantil, de navegacions de línia regular de cabotatge queda subjecta a autorització administrativa. El Ministeri d'Obres Públiques i Transports ha de determinar els requisits que han de complir les empreses navilieres a fi d'acreditar la seva capacitat econòmica, així com la dels vaixells per poder dedicar-se a aquest tipus de navegacions.

3. Als efectes d'aquesta Llei tenen la consideració de línia regular els serveis de cabotatge que, sense que es denominin d'aquesta manera, s'ofereixin de manera general als possibles usuaris i es prestin en condicions de regularitat, publicitat i contractació assimilables als serveis regulars de cabotatge.

4. El que disposa aquest article no és aplicable a les comunitats autònomes amb competència en matèria de transport marítim quan aquest transcorri entre ports o

punts de la mateixa comunitat sense connexió amb ports o punts d'altres àmbits territorials.

Secció 5a

Navegació exterior i extranacional

Article 82. *Navegació exterior i extranacional.*

1. En situacions d'atemptat greu contra els principis de lliure competència o de llibertat comercial o contra aquells en què es fonamenta el transport marítim internacional, i que afectin vaixells espanyols, el Govern pot adoptar totes les mesures i disposicions que siguin necessàries per a la defensa d'interessos espanyols en conflicte.

2. El Govern, amb respecte al que estableix la normativa comunitària o els acords internacionals subscrits per Espanya, pot reservar, totalment o parcialment, certs tràfics a vaixells mercants espanyols o comunitaris si això és necessari per a l'economia o defensa nacional.

Secció 6a

Establiment d'obligacions de servei públic

Article 83. *Establiment d'obligacions de servei públic.*

1. L'Administració competent pot establir obligacions de servei públic en els serveis regulars de navegació interior i de cabotatge en què ho estimi pertinent, en consideració a les seves característiques especials, amb la finalitat de garantir-ne la prestació en condicions de continuïtat i regularitat. Aquestes obligacions, si s'escau, poden donar dret a compensacions econòmiques per part de l'Administració, en les condicions que es determinin amb caràcter general o bé en les autoritzacions corresponents.

2. Així mateix, l'Administració competent pot establir obligacions específiques a les empreses navilieres que realitzin serveis regulars o no regulars de navegació interior, de cabotatge, exterior o extranacional per motius de salvament, seguretat marítima, lluita contra la contaminació, sanitaris o altres causes greus d'utilitat pública o interès social. Aquesta exigència dóna dret, si s'escau, a les empreses afectades a la percepció de la compensació econòmica corresponent pels costos addicionals en què hagin incorregut.

Secció 7a

Conferències marítimes i consells d'usuaris

Article 84. *Conferències marítimes i consells d'usuaris.*

1. S'entén per conferència marítima un grup constituït per dues o més empreses navilieres que efectuen navegacions de línia regular de cabotatge, exterior o extranacional en una o diverses rutes particulars, dins determinats límits geogràfics, i que han concertat un acord, sigui quina sigui la seva naturalesa, dins del marc del qual actuen atenint-se a uns nolis uniformes o comuns o a qualssevol altres condicions convingudes pel que fa a la navegació.

2. Les conferències marítimes han de garantir una oferta de serveis suficient i eficaç, tenint en compte els interessos dels usuaris.

Aquestes conferències estan sotmeses a la competència dels serveis regulars que no hi estan integrats i, si s'escau, dels serveis no regulars que operin en les rutes esmentades, sense que, en cap cas, l'actuació de les conferències pugui suposar l'eliminació de la competència sobre parts substancials del mercat en què presten els

seus serveis, que pugui crear situacions dominants per part de les empreses integrades en aquestes.

3. Els usuaris dels serveis de les línies regulars conferenciades d'acord amb el que estableix l'apartat anterior poden constituir organitzacions denominades consells d'usuaris, per tal de defensar els seus interessos, especialment pel que fa a les condicions tarifàries i de qualitat i regularitat en què es presten els serveis esmentats, i oferir als seus membres un servei d'assessorament i consulta de nolis i serveis marítics.

Article 85. *Obligacions d'informació i consulta.*

1. Les conferències marítimes els vaixells de les quals facin escala en ports espanyols per carregar o descarregar mercaderies han de comunicar a la Direcció General de la Marina Mercant, en cas que aquesta els ho requereixi, totes els acords de distribució de càrregues, escales o sortides que hagin conclòs, els documents directament relacionats amb els acords, les tarifes i altres condicions de transport.

2. En el supòsit que hi hagi constituïdes conferències marítimes i consells d'usuaris, les dues organitzacions han d'efectuar consultes mútues cada vegada que alguna de les parts els ho sol·liciti amb vista a resoldre els problemes relatius al funcionament dels transports marítics.

Capítol III

Administració marítima

Secció 1a

Administració central

Article 86. *Competències del Ministeri d'Obres Públiques i Transports.*

En l'àmbit del que disposa l'article 74, corresponen al Ministeri d'Obres Públiques i Transports les competències en matèria d'ordenació general de la navegació marítima i de la flota civil, a excepció de les que en relació amb l'activitat de la flota pesquera i l'ordenació del sector pesquer corresponen al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació. En especial, són competències del Ministeri d'Obres Públiques i Transports les següents:

1. Les relatives a la seguretat de la vida humana a la mar i de la navegació en relació amb totes les plataformes fixes o els vaixells civils espanyols, així com amb els estrangers quan es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceixi sobirania, drets sobirans o jurisdicció i d'acord amb el dret internacional.

2. Les relatives al salvament de la vida humana a la mar, així com la neteja de les aigües marítimes i la lluita contra la contaminació del medi marí produïda des de vaixells o plataformes fixes que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceixi sobirania, drets sobirans o jurisdicció, adoptant les mesures que pugui ser necessàries i en particular les assenyalades a la lletra d) de l'article 118.2 d'aquesta Llei i en els termes que li atribueixin els plans i programes que preveu l'article 87.

3. Les referents al control de la situació, del registre i de l'abanderament de tots els vaixells civils espanyols, així com la regulació del despatx, sense perjudici de les autoritzacions prèvies que corresponguin a altres autoritats.

4. L'atorgament de concessions o autoritzacions de serveis de navegació marítima, excepte en el supòsit que una comunitat autònoma tingui competències en matèria de transport marítim i aquest transcorri entre ports o punts d'aquesta, sense connexió amb ports o punts d'altres àmbits territorials.

5. L'ordenació i execució de les inspeccions i controls tècnics, radioelèctrics, de seguretat i de prevenció de la contaminació de tots els vaixells civils espanyols, dels que es trobin en construcció a Espanya, i dels estrangers en els casos autoritzats pels acords internacionals. En aquest àmbit s'inclouen les aprovacions i homologacions dels aparells i elements del vaixell o dels seus materials o equips, per raons de tutela de la seguretat marítima, de la vida humana a la mar i de la navegació.

La realització efectiva de les inspeccions i controls abans assenyalats la pot efectuar directament el Ministeri d'Obres Públiques i Transports, o bé es pot efectuar a través d'entitats col·laboradores, en els termes que s'estableixin per reglament, que, en tot cas, han d'actuar sota els criteris i directrius emanats de l'Administració titular, i com a contraprestació dels seus serveis poden percebre les compensacions econòmiques que s'estableixin per cobrir els seus costos.

6. Les d'auxili, salvament i remolcs, troballes i extraccions marítimes, excepte els de material militar o que puguin afectar la defensa, que continuen corresponent al Ministeri de Defensa, i sense perjudici de les potestats que puguin correspondre a l'Administració competent en matèria de troballes o extraccions de valor històric, artístic o arqueològic.

Quan, com a resultat de l'actuació directa de l'Administració de l'Estat, es produeixin premis o compensacions, aquests s'han d'ingressar directament en el Tresor, i poden generar crèdit per a l'exercici de les activitats que hagi produït l'ingrés esmentat.

Quan l'Administració dugui a terme les activitats a què es fa referència anteriorment a través d'entitats privades o públiques, pot convenir fórmules de repartiment dels premis o compensacions en els oportuns contractes de prestació dels serveis.

7. L'ordenació i el control del tràfic marítim a les aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, sense perjudici de les competències que s'atribueixin a altres autoritats, i específicament les que corresponen al Ministeri de Defensa per a la salvaguarda de la sobirania nacional.

8. El règim tarifari i de prestació de tota classe de serveis marítics, fins i tot l'establiment d'obligacions de servei públic quan no estigui atribuït a altres administracions.

9. El registre i control del personal marítim civil, la composició mínima de les dotacions dels vaixells civils als efectes de seguretat, la determinació de les condicions generals d'idoneïtat, professionalitat i titulació per formar part de les dotacions de tots els vaixells civils espanyols, sense perjudici de les competències del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en matèria de capacitació i d'ensenyaments de formació professional nauticopesquera i subaquaticopesquera respecte de les dotacions dels vaixells pesquers.

10. La participació en la Comissió de Fars o altres instruments de col·laboració institucional en matèria de senyalització marítima en les aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, en els aspectes següents:

a) Contribuir a la determinació de les característiques tècniques i el funcionament operatiu dels senyals i la seva ubicació correcta a l'efecte de tutelar la seguretat dels vaixells i de la navegació.

b) La coordinació dels sistemes de senyalització marítima entre si i amb altres sistemes d'ajudes a la navegació activa.

11. L'exercici de la potestat sancionadora de conformitat amb el que preveu la legislació vigent.

12. Qualsevol altres que aquesta Llei o la resta de l'ordenament jurídic li atribueixi.

Article 87. Del servei públic de salvament.

1. El servei públic de salvament de la vida humana a la mar i de la lluita contra la contaminació del medi marí el presta l'Administració de l'Estat, així com les restants administracions públiques competents, d'acord amb el principi de coordinació, instrumentat a través dels plans i programes corresponents. Aquests han de preveure de manera integrada les actuacions de cada Administració, així com els mitjans per exercir-les amb independència de la seva titularitat, de la seva adscripció funcional o de la seva localització territorial.

2. El Govern, a proposta del ministre d'Obres Públiques i Transports, ha d'aprovar el Pla nacional de serveis especials de salvament de la vida humana a la mar i de la lluita contra la contaminació del medi marí. Els plans que en aquesta matèria aprovin les comunitats autònomes competents s'han d'acomodar a les directrius sobre mobilització i coordinació de recursos que figurin en el Pla nacional.

El dit Pla té com a objectius bàsics:

- Coordinar l'actuació dels diferents mitjans capaços de realitzar operacions de recerca, salvament de vides humanes i lluita contra la contaminació marina, pertanyents a les diverses administracions, així com a institucions públiques i privades.

- Implantar un sistema de control del trànsit marítim que cobreixi la totalitat de les nostres costes, mitjançant l'establiment de centres coordinadors regionals i locals.

- Potenciar els mitjans de salvament i lluita contra la contaminació marina ja existents i formar el personal especialitzat que ha de ser el responsable de la direcció i coordinació de les operacions de recerca i salvament i lluita contra la contaminació marina.

3. El Pla nacional ha de ser objecte de desplegament mitjançant programes sectorials i territorials, que ha d'aprovar el Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

Per a l'elaboració dels programes, l'Administració de l'Estat pot comptar amb la col·laboració de les comunitats autònomes competents o que disposin de mitjans humans i materials necessaris per a la realització de les activitats que compreguin, a fi d'assegurar la coordinació adequada.

L'Administració de l'Estat pot desenvolupar els programes amb personal i mitjans propis o adscrits a aquesta, o bé mitjançant contractes amb empreses, públiques o privades, o convenis amb entitats de caràcter no lucratiu.

4. Es crea la Comissió Nacional de Salvament Marítim com a òrgan de coordinació per facilitar la participació de les administracions públiques competents en la planificació i en el seguiment dels objectius compresos en aquesta. La seva composició i funcions s'han de determinar per reglament.

Secció 2a**Administració perifèrica****Article 88. Capitania marítima. Funcions.**

1. En cadascun dels ports en què es dugui a terme un determinat nivell d'activitats de navegació o ho requereixin les condicions de trànsit o seguretat hi ha d'haver una capitania marítima. S'han d'establir per reglament els requisits mínims que responguin als criteris enunciats, així com el procediment per a la creació d'aquests òrgans perifèrics.

En els ports de competència de les comunitats autònomes l'Administració portuària i la Capitania Marítima han de coordinar les seves actuacions per al compliment dels seus fins respectius.

2. En els ports en què no hi hagi consells de navegació i port hi poden haver consells de navegació presidits

pel capità marítim, com a òrgans d'assistència, informació i col·laboració en assumptes marítims, la composició i funcionament dels quals s'han de determinar per reglament.

3. El capità marítim exerceix, entre d'altres, les funcions següents:

- a) L'autorització o prohibició d'entrada i sortida de vaixells en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, així com el despatx de vaixells, sense perjudici de les preceptives autoritzacions prèvies que corresponguin a altres autoritats.

- b) La determinació per raons de seguretat marítima de les zones de fondeig i de maniobra en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, i correspon a l'Administració portuària competent l'autorització de fondeig i assignació de llocs a la zona de servei dels ports.

- c) La intervenció en els procediments de determinació de les condicions dels canals d'entrada i sortida dels ports, mitjançant un informe vinculant en el que afecti la seguretat marítima.

- d) La fixació per raons de seguretat marítima dels criteris que determinin les maniobres, incloent-hi l'atràcada, que han de fer els vaixells que portin mercaderies perilloses o presentin condicions excepcionals.

- e) La disponibilitat per raons de seguretat marítima dels serveis de practicatge i remolc en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

- f) La supervisió de la inspecció tècnica dels vaixells civils espanyols, dels que es trobin en construcció a Espanya, dels estrangers en casos autoritzats pels acords internacionals i de les mercaderies a bord d'aquests, especialment de les classificades internacionalment com a perilloses, així com dels mitjans d'estiba i desestiba en els aspectes relacionats amb la seguretat marítima.

- g) I, en general, totes les funcions relatives a la navegació, seguretat marítima, salvament marítim i lluita contra la contaminació del medi marí en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

Secció 3a**Societat de Salvament i Seguretat Marítima****Article 89. Naturalesa, denominació i objecte.**

1. Es crea, adscrita al Ministeri d'Obres Públiques i Transports i amb la denominació de Societat de Salvament i Seguretat Marítima, una entitat de dret públic de les compreses a l'apartat 1.b) de l'article 6è de la Llei general pressupostària, amb personalitat jurídica, patrimoni propi i plena capacitat d'obrar.

2. Aquesta entitat ha d'ajustar les seves activitats a l'ordenament jurídic privat, excepte en les matèries en què expressament sigui aplicable la Llei general pressupostària, i es regeix pel que disposen aquesta Llei i les normes que la despleguin, així com pel que preveu aquesta secció.

3. La constitució efectiva de l'entitat esmentada ha de tenir lloc en la forma que preveu la disposició final primera, apartat u, d'aquesta Llei.

4. El Ministeri d'Obres Públiques i Transports ha de fixar les directrius d'actuació de la Societat, aprovar el pla anual d'objectius, efectuar el seguiment de la seva activitat i exercir, sense perjudici d'altres competències, el control d'eficàcia d'acord amb la normativa vigent.

5. El titular del departament d'adscripció exerceix, en tot cas, les facultats inherents a la potestat reglamentària que exigeixi el funcionament de l'entitat.

Article 90. *Objecte de la Societat estatal.*

Correspon a la Societat de Salvament i Seguretat Marítima la prestació de serveis de recerca, rescat i salvament marítim, de control i ajuda del trànsit marítim, de prevenció i lluita contra la contaminació del medi marí, de remolc i embarcacions auxiliars, així com la d'aquells complementaris dels anteriors.

Article 91. *Òrgans de govern i gestió de la Societat.*

1. Els òrgans de Govern de la Societat de Salvament i Seguretat Marítima són:

- a) El Consell d'Administració.
- b) El president.

2. L'òrgan de gestió és el director de la Societat.

Article 92. *El Consell d'Administració.*

1. El Consell d'Administració està format pel president de la Societat, que ho és del Consell, pel director de la Societat i per un mínim de vuit i màxim de quinze membres designats pel ministre d'Obres Públiques i Transports.

Els nomenaments dels membres del Consell d'Administració tenen una durada de quatre anys renovables, llevat que se'n produeixi el cessament.

2. Correspon al Consell d'Administració:

a) Conferir i revocar poders generals o especials a persones determinades, tant físiques com jurídiques, per als assumptes en què sigui necessari aquest atorgament.

b) Aprovar l'organització de la Societat i les seves modificacions, així com les normes internes de funcionament d'aquesta.

c) Dictar les normes de funcionament del mateix Consell pel que fa a convocatòries, reunions, constitució, adopció d'acords, nomenament, separació i funcions del secretari del Consell, i règim econòmic d'aquest, en el marc de les disposicions vigents en matèria d'indemnitzacions per raó del servei per a aquesta classe de societats estatals.

d) Aprovar la plantilla de personal i les seves modificacions, així com els criteris generals per a la selecció, admissió i retribució d'aquest, sense perjudici del que estableix la normativa laboral i pressupostària.

e) Aprovar els avantprojectes de pressupostos anuals de la Societat i del programa d'actuació, inversions i finançament, i elevar-los al titular del departament.

f) Proposar, per a la seva aprovació per part del titular del departament, el pla anual d'objectius.

g) Aprovar el balanç, el compte de pèrdues i guanys, la memòria explicativa de la gestió anual de l'entitat i la proposta, si s'escau, d'aplicació de resultats, i acordar el percentatge d'aquests que es destini a la constitució de reserves en la quantitat que sigui necessària per al funcionament adequat d'aquesta. La resta dels resultats, un cop deduït aquest percentatge, s'ha d'ingressar en el Tresor.

h) Proposar, per a la seva aprovació per part del titular del departament, les tarifes que es puguin facturar per la prestació de serveis relacionats amb l'objecte de la societat.

i) Aprovar els acords, pactes, convenis i contractes que s'atribueixin per reglament al Consell per raó de la seva importància o matèria.

j) Realitzar tots els actes de gestió, disposició i administració del seu patrimoni propi que es reputin necessaris, i en concret, autoritzar les operacions de crèdit i altres operacions d'endeutament que puguin convenir a la Societat, dins els límits que fixin les lleis anuals de pressupostos.

k) Acordar o proposar, si s'escau, al Consell de Ministres, de conformitat amb el procediment que la legislació aplicable estableixi sobre això, la constitució o participació en el capital de tota classe d'entitats que adoptin la forma de societats mercantils i l'objecte social de les quals estigui vinculat amb els fins i objectius de la Societat.

l) Aprovar les regles generals de contractació i els límits econòmics en la capacitat d'aprovació i signatura de contractes del president, i del personal directiu que així ho requereixi.

m) Aprovar les instruccions i plecs generals per a la realització d'obres, adquisicions, estudis i serveis de la Societat, així com aprovar els projectes, o delegar la seva aprovació, en la quantia que determini el Consell.

Article 93. *El president: nomenament i funcions.*

1. El president de la Societat és el director general de la Marina Mercant.

2. Al president li corresponen les funcions següents:

a) Representar de manera permanent l'entitat i el seu Consell d'Administració en qualssevol actes i davant tota persona física o jurídica, ja sigui pública o privada, en judici o fora de judici, sense perjudici de les facultats d'apoderament pròpies del Consell d'Administració.

b) Convocar, presidir i aixecar les reunions del Consell d'Administració, i dirigir les seves deliberacions i dirigir els empats amb el seu vot de qualitat.

c) Vetllar pel compliment de les normes aplicables a l'entitat i per l'execució dels acords que hagi pres el Consell d'Administració de la Societat.

d) Exercir les facultats especials que el Consell delegui expressament en ell.

3. El president pot delegar determinades funcions en els consellers i en el director de la Societat.

Article 94. *El director de la Societat: nomenament i funcions.*

1. El director de la Societat és nomenat pel ministre d'Obres Públiques i Transports a proposta del Consell d'Administració.

2. Correspon al director de la Societat l'exercici de les funcions següents:

a) Dirigir els serveis de la Societat i controlar l'exercici de la seva activitat.

b) Dirigir i controlar els serveis marítims encomanats per l'Administració marítima sota la direcció i instruccions d'aquesta i prestar-li suport tècnic en l'exercici de les seves competències específiques.

c) Presentar al Consell d'Administració l'avantprojecte de pressupostos, el programa d'actuació, inversions i finançament, el pla anual d'objectius i els comptes anuals per al seu examen i tramitació posterior.

d) Disposar les despeses i ordenar els pagaments corresponents.

Article 95. *Règim de personal.*

El personal de la societat es regeix per les normes de dret laboral o privat que hi siguin aplicables.

La selecció d'aquest personal s'ha de fer d'acord amb sistemes basats en els principis de mèrit i capacitat, i, a excepció del personal directiu, mitjançant una convocatòria pública.

Article 96. *Règim pressupostari.*

1. La societat ha d'elaborar anualment un programa d'actuació, inversions i finançament d'acord amb el que disposa l'article 87 del text refós de la Llei general pressupostària. Aquest programa, acompanyat d'una memòria

explicativa del seu contingut i de les principals modificacions que conté respecte al que es trobi en vigor, s'ha de remetre al Ministeri d'Obres Públiques i Transports als efectes del que estableix l'article 89.2 del dit text legal.

2. L'entitat ha d'elaborar anualment els pressupostos d'explotació i de capital que, una vegada acordats pel Consell d'Administració, s'han de tramitar en la forma que estableixen els articles 87.4 i 90 del text refós de la Llei general pressupostària. Al pressupost de capital s'ha d'adjuntar el detall plurianual dels projectes d'inversió finançats per aquest.

3. El Consell d'Administració ha d'aprovar les modificacions internes dels pressupostos que no incrementin la quantia global d'aquests i que siguin conseqüència de les necessitats sorgides durant l'exercici.

4. La resta de variacions dels pressupostos d'explotació i de capital que no afectin subvencions dels pressupostos generals de l'Estat les ha d'autoritzar:

a) El ministre d'Economia i Hisenda, quan no excedeixin el 5 per 100 del pressupost respectiu, i el Govern en els altres casos, sempre que l'entitat rebi subvencions d'explotació o capital amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat.

b) Quan no rebi aquestes subvencions, la modificació de les xifres d'inversions reals o financeres que reflecteixin aquests pressupostos requereix l'autorització del ministre d'Obres Públiques i Transports quan el seu import no excedeixi el 5 per 100 de la suma d'aquestes, i del Govern en els altres casos.

5. L'exercici social es computa per períodes anuals i comença el dia 1 del mes de gener de cada any.

6. El compte de pèrdues i guanys, la proposta, si s'escau, d'aplicació de resultats, el balanç i la memòria justificativa de cada exercici econòmic, els ha de presentar el director de la Societat al Consell d'Administració per a la seva aprovació, que s'ha de produir abans de finalitzar el primer semestre de l'any següent.

Article 97. Règim patrimonial i financer.

1. La Societat, per al compliment del seu objecte, té un patrimoni propi, format pel conjunt dels béns i drets que l'Estat li atribueixi com a propis, els que adquireixi en el futur per qualsevol títol o li cedeixi o doni qualsevol persona o entitat.

2. A l'entitat se li adscriuen, així mateix per al compliment del seu objecte, els centres de control de trànsit marítim i de coordinació regional de salvament marítim i lluita contra la contaminació, així com els corresponents mitjans materials, personals, pressupostaris i financers.

Igualment, s'adscriuen a la Societat els remolcadors, les embarcacions de salvament, les llanxes de neteja i la totalitat del material de seguretat actualment adscrits a la Direcció General de la Marina Mercant, incloent-hi els mitjans materials cedits per aquesta Direcció General a la Creu Roja, així com els recursos pressupostaris corresponents.

3. La Societat que es crea es finança mitjançant:

a) Els productes, rendes i increments del seu patrimoni propi, així com les rendes del patrimoni que se li adscriu.

b) Els ingressos ordinaris i extraordinaris obtinguts en l'exercici de les seves activitats.

c) Les subvencions que, si s'escau, es puguin incloure en els pressupostos generals de l'Estat.

d) Les subvencions, aportacions i donacions que es concedeixin a favor seu procedents de fons específics de la Comunitat Econòmica Europea, d'altres administracions públiques, d'ens públics, així com de particulars.

e) Els procedents de préstecs, crèdits i altres operacions financeres que puguin concertar.

f) Qualsevol altre recurs no previst a les lletres anteriors que li pugui correspondre per llei o se li atribueixi per conveni, donació o per qualsevol altre procediment legalment establert.

Article 98. Règim de contractació.

La contractació de la Societat s'ha d'ajustar als principis de publicitat, concurrència, salvaguarda de l'interès de l'entitat i homogeneïtzació de comportaments en el sector públic, establerts a la disposició transitòria segona del Reglament general de contractació de l'Estat, i ha de tenir lloc en règim de dret privat, sense perjudici de les funcions de coordinació que, en matèria de subministraments informàtics, puguin correspondre a òrgans de l'Administració de l'Estat.

Article 99. Comptabilitat i règim de control.

1. La Societat queda sotmesa al règim de comptabilitat pública en els termes que preveu el títol VI del text refós de la Llei general pressupostària.

2. El règim de control de les activitats econòmiques i financeres de l'entitat l'exerceixen, de conformitat amb el que estableixen els articles 17.1 i 20 del text refós de la Llei general pressupostària, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i el Tribunal de Comptes, respectivament.

Article 100. Transformació de la societat «Remolques Marítims, Sociedad Anónima».

1. El Govern, en un termini de sis mesos a partir de la constitució de la Societat de Salvament i Seguretat Marítima, ha de procedir a adoptar totes les mesures que siguin necessàries per incorporar al seu patrimoni propi la totalitat de les accions representatives del capital social de «Remolques Marítims, Sociedad Anónima».

2. Durant el temps que transcorri des de la constitució de la Societat de Salvament i Seguretat Marítima fins a la incorporació al seu patrimoni de les accions de la societat «Remolques Marítims, Sociedad Anónima», aquesta continua funcionant d'acord amb les directrius i instruccions que dicti la Direcció General de la Marina Mercant a través dels òrgans de govern i gestió de la nova societat de salvament i seguretat marítima.

Capítol IV

Dels cossos de la marina civil

Article 101. Cossos de marina civil.

Es crea, adscrit al Ministeri d'Obres Públiques i Transports, el cos de l'Administració civil de l'Estat següent:

Cos especial facultatiu de marina civil, del grup A, a què es refereix l'article 25 de la Llei 30/1984, de 2 d'agost.

Capítol V

Del servei de practicatge

Article 102. Definició i règim de gestió.

1. S'entén per practicatge el servei d'assessorament als capitans de vaixells i artefactes flotants, per facilitar la seva entrada i sortida a port i les maniobres nàutiques dins d'aquest, en condicions de seguretat i en els termes que estableixin aquesta Llei, la reglamentació general que reguli aquest servei, així com les altres disposicions normatives o contractuals que hi siguin aplicables.

2. Els pràctics de port que facin les funcions de practicatge han de tenir la qualificació professional adequada, degudament constatada en els termes que l'Administra-

ció marítima determini per reglament per a cada port o grup de ports.

3. El servei de practicatge l'exerceix, en els ports que depenguin de l'Administració de l'Estat, l'autoritat portuària corresponent, a través de contractes amb tercers o bé per gestió directa.

4. La substitució de l'actual gestió indirecta del servei de practicatge per la seva gestió directa està justificada per l'existència en la indirecta de problemes greus i reiterats de gestió o de qualitat en el servei, i l'ha d'autoritzar, a proposta de l'autoritat portuària corresponent, Ports de l'Estat, un cop escoltats el Consell de Navegació i Port i l'organització que, en l'àmbit estatal, tingui la representació professional dels pràctics.

5. L'autoritat portuària, com a titular del servei de practicatge, ha d'establir les condicions de prestació d'aquest, les tarifes aplicables als usuaris, el control de la seva prestació i la competència sancionadora en els termes que preveuen aquesta Llei, la reglamentació específica aplicable, els plecs de condicions generals per a la prestació del servei i el contracte corresponent.

Igualment, l'autoritat portuària ha de determinar el nombre de pràctics necessaris per a la prestació del servei de practicatge, un cop escoltats la Capitania Marítima, el Consell de Navegació i Port i l'organització que en l'àmbit estatal tingui la representació professional dels pràctics.

6. Es consideren aplicables a aquest servei pel que fa als treballadors que hi intervinguin, i en especial a efectes del règim de jornada de treball, les regles que, quant a prolongació de treball efectiu amb temps de permanència o disponibilitat, estiguin previstes en la normativa sobre jornada laboral en transports.

7. Les funcions encomanades a les autoritats portuàries en els apartats anteriors d'aquest article les exerceix, en el cas dels ports de competència de les comunitats autònomes, l'Administració portuària de què depenguin. Hi és aplicable, en tot cas, el que disposa l'apartat 8 d'aquest article.

8. Són competències de l'Administració marítima les següents:

a) La determinació de la necessitat de l'existència en un port d'un servei de practicatge, així com, si s'escau, la no-obligatorietat de la seva utilització i les condicions tècniques amb què s'ha de prestar aquest servei, per raons de seguretat marítima, un cop escoltada l'Administració portuària competent, així com el Consell de Navegació i Port, o, si s'escau, de Navegació, i l'organització que en l'àmbit estatal tingui la representació professional dels pràctics.

b) La determinació dels requisits professionals i de titulació mínims que han de reunir els aspirants a pràctics, així com l'establiment i realització de les proves necessàries per al reconeixement de la capacitat per prestar els serveis de practicatge en un port o grup de ports determinat.

c) La determinació de les condicions de formació permanent i de reciclatge, així com de les proves de suficiència que han de superar els pràctics per comprovar en tot moment la seva qualificació tècnica i aptitud física adequades, com a requisits per mantenir la seva capacitat com a pràctics d'un port o grup de ports determinat.

d) La decisió sobre la possibilitat de realitzar en condicions acceptables, des de la perspectiva de la seguretat marítima, les operacions de practicatge o sobre les condicions de la seva realització, en cas de discrepància professional entre els pràctics i l'autoritat portuària.

e) La suspensió cautelar de l'habilitació del pràctic, per exigències de seguretat en el servei de practicatge, a partir de la incoació de l'expedient oportú i fins que sobre aquest recaigui una resolució definitiva.

Article 103. Règim econòmic.

1. Com a contraprestació dels serveis de practicatge prestats directament per les autoritats portuàries, aquestes perceben les tarifes corresponents, de conformitat amb el que estableix l'article 70 d'aquesta Llei.

2. Quan els serveis de practicatge es prestin de manera indirecta, les seves tarifes màximes s'han d'ajustar al que estableixen l'article 72 d'aquesta Llei i el corresponent contracte de prestació del servei.

Article 104. Responsabilitat.

La responsabilitat civil en què puguin incórrer els pràctics o les autoritats portuàries en la gestió del servei de practicatge no pot superar, en cas de sinistre, la quantia de dues mil pessetes per unitat d'arqueig brut del vaixell per al qual presten el servei, amb un límit màxim de cent milions de pessetes.

A aquest efecte, s'entén per arqueig brut el que defineixen els convenis internacionals subscrits per Espanya i les normes reglamentàries nacionals que hi siguin aplicables.

Capítol VI

Taxes per serveis d'inspecció i control

Article 105. Àmbit i règim d'exigència.

1. Les inspeccions i controls tècnics, radioelèctrics, de seguretat marítima i de prevenció de la contaminació a què es refereix l'apartat 5 de l'article 86 d'aquesta Llei i que siguin necessaris per a l'emissió, renovació o modificació de certificats que acreditin el compliment per part dels vaixells i els seus elements dels requisits i especificacions que prevegi la legislació vigent, donen dret a la percepció per l'Administració marítima de taxes compensatòries del cost dels tràmits i actuacions necessaris d'acord amb el que disposen els apartats següents.

2. Constitueix el fet imposable d'aquestes taxes la prestació per part de l'Administració dels serveis o actuacions esmentats a l'apartat anterior.

3. Són subjectes passius de les taxes les persones naturals o jurídiques destinatàries dels serveis o actuacions administratives corresponents.

4. La determinació de la quantia de les taxes i les seves modificacions corresponents s'ha d'efectuar d'acord amb les previsions que conté la Llei 8/1989, de 13 d'abril, sobre taxes i preus públics.

5. Les taxes es meriten en el moment de la sol·licitud o en el de la prestació del servei quan aquest no sigui a petició de part.

6. El rendiment de les taxes s'ha d'ingressar en el Tresor, i pot generar crèdit per a activitats objecte de les taxes.

7. Les taxes poden ser objecte d'autoliquidació pel subjecte passiu en la forma que es determini per reglament.

Títol IV

Règim de policia

Capítol I

Reglament de policia dels ports de l'Estat

Article 106. Reglament de servei i policia.

1. Les autoritats portuàries han d'elaborar, amb un informe de la Capitania Marítima, un reglament de servei i policia del port que reguli el funcionament dels diferents

serveis i operacions i que s'ha d'enviar a Ports de l'Estat per a la seva elevació, acompanyat de l'informe corresponent, al Ministeri d'Obres Públiques i Transports per a la seva aprovació.

2. El reglament a què es refereix el paràgraf anterior, una vegada aprovat, s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Capítol II

Mesures que garanteixen l'activitat portuària i la navegació

Article 107. *Enfonsament de vaixells.*

1. L'autoritat portuària, amb l'informe previ de la Capitania Marítima, quan un vaixell presenti perill d'enfonsament en el port, si, un cop requerit el navilier o consignatari perquè abandoni el port o repari el vaixell, aquest no ho fa, el pot traslladar o procedir al seu enfonsament, a costa d'aquell, on no perjudiqui l'activitat portuària, la navegació o la pesca. A aquest últim efecte, s'ha de sol·licitar un informe de l'Administració pesquera, que s'entén positiu si no s'emet en el termini de quinze dies o en el que fixi l'autoritat portuària, per raons d'urgència davant l'amenaça d'enfonsament.

2. En els supòsits d'enfonsament de vaixells en les aigües d'un port, l'autoritat portuària ha d'assenyalar als seus propietaris, naviliers, representants o a les companyies asseguradores on han de situar les seves restes o el vaixell una vegada reflotat, dins el termini que determini a aquest efecte, així com les garanties o mesures de seguretat que s'han de prendre per evitar un nou enfonsament.

Si incompleixen les ordres o acords de l'autoritat portuària, aquesta pot utilitzar per al rescat del vaixell enfonsat els mitjans d'execució forçosa que prevegi l'ordenament jurídic, i, en tot cas, el propietari o navilier queda obligat a sufragar les despeses ocasionades.

Si en el termini establert per reglament aquest no abona les quantitats meritades pel rescat, l'autoritat portuària pot procedir a l'alienació de les restes del vaixell, i deduir de l'import obtingut les despeses ocasionades. Si no n'hi ha prou, la diferència s'exigeix per via de constreyniment.

3. Si el perill d'enfonsament o l'enfonsament del vaixell té lloc fora del port i en una zona en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, el capità marítim és competent per exercir les accions a què es refereix aquest article.

Article 108. *Operacions de desballestament.*

En les operacions de desballestament de vaixells, instal·lacions marítimes i material inservible que es realitzin en aigües portuàries, s'exigeix prèviament l'informe vinculant del capità marítim a l'efecte de donar compliment a la normativa sobre seguretat marítima.

Article 109. *Protecció de la navegació lliure.*

En cas que un o diversos vaixells impedeixin o destorbin el lliure accés a un port, canal o via navegable, o el lliure trànsit per aquests, o quan un vaixell hagi sortit a la mar amb incompliment greu de les normes sobre despatx, o desobeeixi les ordres de les capitanies marítimes competents, aquestes poden prendre, amb caràcter immediat, i amb la durada que s'estimi necessària, totes les mesures que siguin necessàries, de conformitat amb l'ordenament jurídic, per restablir la legalitat infringida o la lliure navegació afectada.

Als efectes indicats, el capità marítim ha de donar les ordres oportunes al respecte capità del vaixell, o qui actui

en nom d'aquest. Les ordres esmentades les han de complir l'interessat i tots els que estiguin en el vaixell, sense perjudici de l'exercici de les accions que corresponguin, d'acord amb les lleis, als que es creguin perjudicats.

En cas que sigui necessari, el capità marítim pot imposar la detenció, fondeig i retenció del vaixell en el lloc que es determini, durant el temps imprescindible, fins que es restableixi la normalitat.

Article 110. *Situació de perill a bord.*

Els capitans de vaixells o els que actuïn en nom d'aquests poden adoptar, amb caràcter extraordinari, totes les mesures de policia que estimin necessàries per al bon règim de bord en cas de perill.

Article 111. *Prevenició d'activitats il·lícites i tràfics prohibits.*

A l'efecte de prevenir la realització d'activitats il·lícites o l'exercici de qualsevol tràfic prohibit, el Govern pot impedir, restringir o condicionar la navegació de determinades categories de vaixells civils en les aigües interiors, el mar territorial o la zona contigua.

Article 112. *Mesures de garantia de la navegació marítima i del medi marí.*

En les aigües en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, a l'efecte de salvaguardar la seguretat de la navegació i de prevenir la contaminació del medi marí, el Ministeri d'Obres Públiques i Transports a través de les autoritats portuàries i capitanies marítimes pot visitar, inspeccionar, condicionar el fondeig, capturar, iniciar procediments judicials i, en general, adoptar les mesures que s'estimin necessàries respecte dels vaixells que vulnerin o puguin vulnerar els béns jurídics esmentats.

Aquestes mesures es poden adoptar sense perjudici de les que, a aquest efecte, puguin decidir altres organismes o administracions públiques competents en matèria de preservació del medi marí.

Capítol III

Infraccions

Article 113. *Concepte i classificació.*

1. Constitueixen infraccions administratives en l'àmbit de la marina mercant i en el portuari estatal, les accions i omissions que aquesta Llei tipifica i sanciona.

2. Les infraccions es classifiquen en lleus, greus i molt greus, segons els criteris que s'indiquen als articles següents.

Article 114. *Infraccions lleus.*

Són infraccions lleus les accions o omissions que, tot i no tenir la consideració d'infracció greu o molt greu, per la seva transcendència o per la importància dels danys ocasionats, estiguin tipificades en algun dels supòsits següents:

1. Pel que fa a l'ús del port i les seves instal·lacions.

a) L'incompliment de les disposicions que estableixi el reglament de servei i policia del port.

b) L'incompliment de les ordenances establertes o les instruccions donades per l'autoritat portuària en relació amb les operacions marítimes en l'àmbit del port.

c) La realització d'aquestes operacions marítimes en l'àmbit portuari amb perill per a les obres, instal·lacions, equip portuari o altres vaixells, o sense prendre les precaucions necessàries.

d) L'incompliment de les ordenances establertes o les instruccions donades per l'autoritat portuària pel que fa a operacions d'estiba i desestiba, càrrega i descàrrega, emmagatzematge, lliurament i recepció i qualssevol altres relacionades amb la mercaderia.

e) La utilització no autoritzada, inadequada o sense les condicions de seguretat suficients, dels equips portuaris, ja siguin de l'autoritat portuària o de particulars.

f) L'incompliment de les ordenances o instruccions donades per l'autoritat portuària en l'àmbit de les seves competències sobre l'ordenació dels tràfics i mitjans de transport terrestre o marítim.

g) La informació incorrecta facilitada a l'autoritat portuària sobre els tràfics de vaixells, mercaderies, passatgers i vehicles de transport terrestre, especialment sobre les dades que serveixin de base per a l'aplicació de les tarifes portuàries.

h) Causar per negligència o dol directament danys a les obres, instal·lacions, equips, mercaderies, contenidors i mitjans de transport marítims o terrestres, situats a la zona portuària.

i) L'incompliment de la normativa o de les instruccions que en matèria de seguretat marítima o de contaminació dictin els òrgans competents.

j) Qualsevol altra actuació o omissió que causi danys o menyscabament als béns del domini públic portuari, o al seu ús o explotació.

2. Pel que fa a les activitats subjectes a autorització prèvia, concessió o prestades mitjançant contracte.

a) L'incompliment de les condicions dels corresponents títols administratius de les clàusules dels contractes de prestació indirecta dels serveis portuaris o dels plecs de condicions generals que els regulin, sense perjudici de la seva caducitat o rescissió.

b) La publicitat exterior no autoritzada en l'espai portuari.

c) El subministrament incorrecte o deficient d'informació a l'autoritat portuària, per pròpia iniciativa o a requeriment d'aquesta.

d) L'incompliment parcial o total d'altres obligacions que estableixen aquesta Llei i les disposicions que la despleguin i apliquin, i l'omissió d'actes que siguin obligatoris de conformitat amb aquestes.

e) L'incompliment dels reglaments de servei i policia del port, del Reglament general de practicatges i altres normes reglamentàries que regulin activitats portuàries.

3. Infraccions contra la seguretat marítima.

a) Les accions de les persones embarcades que, en estat d'ebrietat o sota la influència de substàncies psicòtropes, drogues tòxiques o estupefaents, posin en perill la seguretat del vaixell.

b) Els actes contraris a les normes reglamentàries o ordres dictades pel capità o oficialitat del vaixell que puguin pertorbar la seguretat de la navegació.

4. Infraccions contra l'ordenació del tràfic marítim.

a) La falta de presentació per part del capità o de la persona que ho hagi de fer de la documentació exigida.

b) L'incompliment de les normes reglamentàries en matèria de marina mercant sobre càrrega o descàrrega de mercaderia a bord o embarcament o desembarcament de passatgers.

c) La utilització, dins del port, de senyals acústics no autoritzats pel reglament corresponents.

d) La navegació de qualsevol classe de vaixells, embarcacions o artefactes destinats a usos de transport, pesca o d'esbarjo en la franja de mar contiguous a la costa d'una amplada de dos-cents metres a les platges i cinquanta metres a la resta de la costa, excedint el límit de velocitat que marquin les disposicions vigents.

e) La navegació, llevat de causa de força major, realitzada per qualsevol classe de vaixell, embarcació o artefacte destinat a usos esportius, fora dels canals abalisats per a accés a la costa, en les zones marcades com reservades al bany i degudament abalisades.

f) L'incompliment del deure de facilitar la informació que s'hagi de subministrar a l'autoritat marítima, per pròpia iniciativa o a requeriment d'aquesta, o fer-ho de manera incorrecta o deficient.

5. Infraccions relatives a la contaminació del medi marí.

a) L'incompliment de les normes o la inobservança de les prohibicions que contenen els reglaments de policia de ports o d'altres aigües sobre manteniment de la neteja de les aigües o aprofitaments comuns del medi marítim.

b) La realització de reparacions, carenes i recollides susceptibles de causar contaminació en contravenció de la normativa aplicable.

Article 115. Infraccions greus.

Són infraccions greus les accions o omissions tipificades a l'article anterior, quan suposin lesió a alguna persona que motivi baixa per incapacitat laboral no superior a set dies, o danys o perjudicis superiors a les dues-centes mil pessetes i inferiors a un milió de pessetes, les que posin en perill la seguretat del vaixell o de la navegació, la reincidència en qualsevol de les faltes tipificades com a lleus abans del termini establert per a la seva prescripció i, en tot cas, les següents:

1. Infraccions relatives a l'ús del port i a l'exercici d'activitats que s'hi presten.

a) Les que suposin o impliquin un risc greu per a les persones.

b) L'abocament no autoritzat des de vaixells o artefactes flotants de productes sòlids, líquids o gasosos a la zona II, exterior de les aigües portuàries.

c) L'incompliment de la normativa establerta per a les operacions d'estiba o desestiba en la seva legislació específica.

d) L'incompliment de les normes, ordenances i instruccions sobre la manipulació i emmagatzematge a terra de mercaderies perilloses o l'ocultació d'aquestes o de la seva condició.

e) L'oferiment o lliurament de diners o un altre tipus de regals o presents al personal de l'autoritat portuària o marítima o al personal de les societats estatals d'estiba i desestiba, per tal de captar la seva voluntat en benefici del subornador, així com la sol·licitud, exigència o acceptació pel personal d'aquestes entitats o societats de presents, obsequis, regals o diners.

f) L'obstrucció a l'exercici de les funcions de policia que corresponguin a l'autoritat portuària o marítima.

g) El falsejament de la informació subministrada a l'autoritat portuària per pròpia iniciativa o a requeriment d'aquesta.

h) L'omissió per part del capità de sol·licitar els serveis de practicatge o remolcadors que siguin obligatoris segons les disposicions vigents.

2. Infraccions contra la seguretat marítima.

a) Les baralles i batusses entre les persones embarcades quan afectin la seguretat del vaixell o de la navegació.

b) Els actes contraris a les normes reglamentàries o ordres dictades pel capità o oficials, susceptibles de perjudicar greument la seguretat del vaixell o de la navegació.

c) Portar armes, aparells o substàncies perilloses sense l'autorització prèvia del capità del vaixell.

d) Les accions o omissions de qualsevol membre de la tripulació del vaixell mentre es trobi en estat d'ebrietat o sota la influència de substàncies psicòtropes, drogues tòxiques o estupefaents a conseqüència dels quals es pugui alterar la seva capacitat per exercir les seves funcions.

e) La negativa del capità a mantenir a bord un polissó fins al seu lliurament a les autoritats competents o a les que aquestes disposin.

f) L'omissió injustificada per part del capità, o per qui tingui el comandament en substitució d'aquell, en cas d'abordatge, de donar informació referent al nom i port de matrícula del vaixell que es troba sota el seu comandament, lloc de procedència i de destinació.

g) L'embarcament clandestí a bord d'un vaixell espanyol.

h) Que els capitans, patrons o un altre personal marítim traspassi els límits d'atribucions que corresponguin a la titulació professional o d'esbarjo que posseeixin.

i) La falta de comunicació per part dels interessats a la Capitania Marítima més pròxima, llevat de causa justificada, del cessament de la situació de perill d'un vaixell o plataforma fixa que hagi ocasionat la seva petició d'auxili.

j) La falta de coneixement o compliment per part dels membres de la dotació de tot vaixell civil espanyol de les seves obligacions i funcions atribuïdes en el quadre orgànic corresponent per a situacions de sinistre, aprovat per l'Administració d'acord amb els reglaments aplicables.

k) L'incompliment per part dels naviliers, capitans i patrons de les normes sobre reconeixements i certificats del vaixell i dels seus elements.

l) La navegació, llevat de causa de força major, realitzada per qualsevol classe de vaixell, embarcació o artefacte destinat a usos de transport, pesca o d'esbarjo fora dels canals abalisats d'accés a la costa, en les zones de bany, quan causi lesions als usuaris d'aquestes.

m) Les accions o omissions no compreses als apartats anteriors que posin en perill la seguretat del vaixell o de la navegació.

3. Infraccions contra l'ordenació del tràfic marítim.

a) L'incompliment de les normes vigents sobre l'ús en els vaixells del pavelló nacional o contrasenyes.

b) Que els vaixells naveguin sense portar el nom i foli d'inscripció reglamentari quan sigui procedent.

c) La mancança, deteriorament o inexactitud greu de la documentació reglamentària del vaixell.

d) La realització sense l'autorització adequada d'activitats comercials portuàries, de comerç exterior o interautonòmic en ports, llocs de la costa o situacions de fondeig en aigües interiors o mar territorial.

e) Incomplir les instruccions de les capitania marítimes en l'àmbit de les seves competències, sobre manobres i navegació dels vaixells en els ports, rades o altres aigües marítimes no portuàries.

f) Incomplir les normes reglamentàries o les instruccions de les capitania marítimes sobre règim i tràfic d'embarcacions, fins i tot d'esbarjo o dedicades a qualsevol ús, i sobre l'ús de tot artefacte la utilització del qual pugui significar risc per a la navegació o per a les persones.

g) Incomplir les normes sobre despatx de vaixells i embarcacions o sobre enrolament de tripulacions i règim del rol davant les capitania marítimes i oficines consulars.

h) L'exercici de les indústries marítimes flotant incomplint les normes sobre inscripció marítima, així com la falta de llibreta o de qualsevol altre document o requisit reglamentari exigint per a l'exercici de la professió.

i) La infracció de les normes sobre inscripció dels vaixells, embarcacions o plataformes fixes en les llistes

corresponents del Registre de vaixells i empreses navilieres i la utilització d'uns o altres en tràfics o activitats no permeses per les inscripcions.

j) La infracció de les normes sobre utilització d'estacions i serveis radioelèctrics pels vaixells.

k) L'incompliment de l'obligació d'inscripció de les empreses en el Registre de vaixells i empreses navilieres, o de donar compte a aquest dels actes, contractes o acords que hi hagin de ser inscrits o anotats.

l) La construcció d'un vaixell o la realització d'obres de transformació o canvi de motor sense l'autorització administrativa estatal que correspongui o amb infracció de les normes que la regulen, així com l'avarada sense el permís corresponent.

m) La infracció de les normes reglamentàries sobre desballestament dels vaixells i sobre destrucció o abandonament de les plataformes fixes en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

n) L'incompliment de les condicions establertes en les concessions o autoritzacions de prestació de serveis marítimes.

ñ) L'incompliment del deure de facilitar la informació que s'hagi de subministrar per reglament a les autoritats marítimes o fer-ho de manera incorrecta.

4. Infraccions relatives a la contaminació del medi marí produïda des de vaixells o plataformes fixes o altres instal·lacions que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceixi sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

a) L'evacuació negligent, en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, de deixalles o altres substàncies des de vaixells, plataformes fixes o altres construccions en la mar quan es produeixi en contravenció de la legislació vigent sobre la matèria.

b) L'incompliment de les normes especials sobre navegació, manipulació de la càrrega i assegurança obligatòria de vaixells que transportin hidrocarburs o altres substàncies contaminants.

c) L'incompliment de les disposicions vigents sobre elements, instal·lacions i documents a bord per a la prevenció i el control de les operacions d'evacuació de deixalles o altres substàncies.

d) La falta de comunicació immediata a la Capitania Marítima més pròxima o a la Direcció General de la Marina Mercant, en els casos i en els termes que prevegi la legislació aplicable, dels abocaments i evacuacions contaminants que es produeixin des dels vaixells o des de les plataformes fixes o altres instal·lacions que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

e) La introducció negligent, de manera directa o indirecta, en el medi marí de substàncies, materials o formes d'energia que puguin constituir un perill per a la salut humana, perjudicar els recursos turístics, paisatgístics o biològics i la vida marina, reduir les possibilitats d'esbarjo o obstaculitzar altres usos legals dels mars, en la mesura que aquesta introducció sigui contrària a la legislació vigent o no disposi de l'autorització adequada.

Article 116. Infraccions molt greus.

Són infraccions molt greus les accions o omissions tipificades als articles 114 i 115 anteriors quan ocasionin lesió a alguna persona que motivi baixa per incapacitat laboral superior a set dies, o danys o perjudicis superiors al milió de pessetes, les que posin en greu perill la seguretat del vaixell o de la navegació, la reincidència en qualsevol de les faltes tipificades com a greus abans del termini establert per a la seva prescripció, i en tot cas les següents:

1. Infraccions relatives a l'ús del port i a l'exercici d'activitats que s'hi presten.

a) Les que impliquin un risc molt greu per a la salut o seguretat de vides humanes.

b) L'abocament no autoritzat des de vaixells o artefactes flotants de productes sòlids, líquids o gasosos a la zona I, interior de les aigües portuàries.

c) La realització, sense el títol administratiu adequat d'acord amb aquesta Llei, de qualsevol tipus d'obres o instal·lacions en l'àmbit portuari, així com l'augment de la superfície ocupada o del volum o de l'altura construïts sobre els autoritzats, sempre que s'hagi desatès el requeriment exprés de l'autoritat portuària per a la cessació de la conducta abusiva o que, tot i que s'hagi notificat la incoació d'un expedient sancionador, s'hagi persistit en aquesta conducta.

2. Infraccions contra la seguretat marítima.

a) Ordenar o emprendre la navegació sense que el vaixell reuneixi les condicions de navegabilitat adequades i faci perillar la seva seguretat.

b) Les alteracions substancials realitzades en la construcció dels elements de salvament respecte de les característiques dels prototips oficialment homologats.

c) L'incompliment de les normes o instruccions de les autoritats marítimes sobre dipòsit, manipulació, càrrega, estiba, desestiba, transport o manteniment de matèries explosives o perilloses a bord dels vaixells.

d) Fer ús, sense necessitat, de senyals d'auxili i utilitzar arbitràriament signes distintius que confereixin al vaixell el caràcter de vaixell hospital o qualsevol altre de característic en contra del que preveu el dret internacional.

e) Permetre exercir les funcions de capità, patró o oficial encarregat de la guàrdia durant la navegació als que no estiguin en possessió de titulació suficient que legalment els habiliti per a això, o contractar-los, així com exercir aquestes funcions sense la titulació esmentada, excepte en el cas de les embarcacions d'esbarjo.

f) La falta de coneixement o compliment per part dels membres de la dotació dels vaixells espanyols de passatge de les seves obligacions i funcions atribuïdes en el quadre orgànic corresponent per a situacions de sinistre, aprovat per l'Administració d'acord amb les normes aplicables.

g) L'incompliment de les normes o resolucions de l'Administració en matèria de dotacions mínimes de seguretat a què fa referència l'article 77 d'aquesta Llei.

h) L'incompliment de les disposicions reglamentàries sobre la seguretat marítima que ocasioni accidents amb danys per a les persones.

i) L'incompliment de les normes o resolucions de les autoritats marítimes en relació amb la instal·lació i l'exercici d'activitats des de plataformes fixes que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, quan es posi en perill la seguretat marítima.

j) Les accions o omissions del capità, patró del vaixell o pràctic de servei mentre es trobin en estat d'ebrietat o sota la influència de substàncies psicòtropes, drogues tòxiques o estupefaents i com a conseqüència es pugui alterar la seva capacitat per exercir les seves funcions.

k) Les accions o omissions del capità o dels membres de la dotació del vaixell que suposin la no-prestació o denegació d'auxili a les persones o vaixells, quan aquest sigui sol·licitat o se'n presumeixi la necessitat.

l) Les accions o omissions no compreses als apartats anteriors que posin en greu perill la seguretat del vaixell o de la navegació.

3. Infraccions contra l'ordenació del tràfic marítim.

a) Navegar sense sistemes de senyalització establerts per reglament que permetin la localització i visualització permanent del vaixell.

b) Navegar sense haver obtingut la patent de navegació, passavant o document acreditatiu de la nacionalitat del vaixell o embarcació, o amb els certificats reglamentaris caducats.

c) Navegar sense que el vaixell es trobi degudament matriculat.

d) L'incompliment de les normes que reserven per a vaixells de bandera espanyola determinats tràfics o activitats de conformitat amb el que preveu aquesta Llei.

e) L'incompliment de les normes sobre registre de vaixells i empreses navilieres, exportació, importació o abanderament provisional de vaixell espanyol a favor d'estrangers o de vaixells estrangers a Espanya.

f) L'incompliment de les ordres, prohibicions o condicions a què es refereixen els articles 109, 110, 111 i 112 d'aquesta Llei.

g) Prestar serveis de navegació marítima sense la concessió o autorització administrativa corresponent quan sigui exigible de conformitat amb el que preveu aquesta Llei.

h) El falsejament de la informació que per reglament s'hagi de subministrar a les autoritats marítimes.

i) L'incompliment de les obligacions de servei públic imposades a les empreses navilieres titulars de línies regulars o serveis no regulars de navegació interior, de cabotatge, exterior o extranacional.

j) La falta de compliment de les obligacions derivades de les disposicions que es dictin en aplicació del que preveu aquesta Llei, sobre coordinació dels ports de l'Estat i de la marina mercant amb les necessitats de la defensa nacional i la seguretat pública.

4. Infraccions relatives a la contaminació del medi marí produïda des de vaixells o plataformes fixes o altres instal·lacions que es trobin en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

a) L'evacuació deliberada des de vaixells o plataformes fixes o altres construccions que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, de residus, deixalles o altres matèries carregades a bord o dipositades amb aquest propòsit, excepte quan es disposi de l'autorització d'abocament adequada o aquesta no sigui exigible segons el que preveu la legislació específica vigent.

b) Portar a terme amb deliberació la contaminació del medi marí per l'enfonsament de vaixells o la destrucció de plataformes fixes o altres construccions que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, amb les mateixes excepcions assenyalades al paràgraf anterior.

c) L'evacuació deliberada de deixalles o altres matèries resultants directament o indirectament de les operacions normals dels vaixells, plataformes fixes o altres construccions que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, quan aquestes evacuacions es produeixin en contravenció de la legislació vigent sobre la matèria.

d) La introducció deliberada, de manera directa o indirecta, en el medi marí de substàncies, materials o formes d'energia que puguin constituir un perill per a la salut humana, perjudicar els recursos turístics, paisatgístics o biològics i la vida marina, reduir les possibilitats d'esbarjo o obstaculitzar altres usos legals dels mars, en la mesura que aquesta introducció sigui contrària a la legislació vigent o no disposi de l'autorització adequada.

Article 117. Prescripció.

1. El termini de prescripció de les infraccions és de cinc anys per a les molt greus, tres anys per a les greus i un any per a les lleus.

El termini comença a comptar des de la consumació total de la conducta constitutiva de la infracció.

2. En el supòsit d'infraccions continuades, el termini de prescripció comença a comptar des del moment de la finalització de l'activitat o de l'últim acte amb què la infracció es consumeixi. En cas que els fets o activitats constitutius d'infracció siguin desconeguts perquè no hi ha signes externs, el termini es computa des que aquests es manifestin.

3. No obstant això, sigui quin sigui el temps transcorregut des de la comissió de la infracció, s'exigeix la restitució de les coses i la seva reposició al seu estat anterior.

4. Es considera que una construcció o instal·lació està totalment acabada quan estigui disposada per servir a la finalitat prevista sense necessitat de cap actuació posterior. A aquest efecte, la data de terminació l'ha de constatar l'autoritat portuària i, subsidiàriament per aquest ordre, la de llicència, permís o autoritzacions de funcionament o servei, o el certificat final d'obra subscrit per un tècnic competent.

Article 118. *Responsables.*

Són responsables de la infracció les persones físiques o jurídiques següents:

1. Supòsits d'infraccions en matèria d'usos i activitats portuàries:

a) En el cas d'incompliment de les condicions d'un contracte o títol administratiu, el titular d'aquest.

b) En altres casos d'infraccions relacionades amb el vaixell, el navilier, i solidàriament el consignatari d'aquest o, si no, el capità del vaixell, sense perjudici de les responsabilitats que puguin correspondre al titular del contracte de prestació del servei de practicatge i al pràctic en l'exercici de la seva funció, d'acord amb la seva regulació específica.

c) En el cas d'infraccions atribuïdes a la manipulació de mercaderies, amb caràcter solidari el personal que les manipuli i l'empresa estibadora responsable de l'execució de les operacions esmentades, i subsidiàriament el consignatari de les mercaderies.

d) En el cas que preveu l'article 114.1, g), les entitats obligades a facilitar aquesta informació.

e) En el cas de les accions o omissions a què es refereix l'article 114.1, h) i j), l'autor o responsable de l'acció o omissió i solidàriament, si s'escau, l'empresa responsable de la prestació del servei amb la qual l'autor tingui una relació laboral en el moment que es produeixen els danys o perjudicis esmentats.

f) En el cas que preveu l'article 115.1, d), les entitats responsables del transport de les mercaderies perilloses, i subsidiàriament les obligades a facilitar la informació d'acord amb les reglamentacions sobre la matèria.

g) En el cas que preveu l'article 115.1, e), les persones que ofereixin o lliurin els diners o els regals i els treballadors que els sol·licitin o rebin.

h) En el cas de la realització d'obres sense títol administratiu suficient, el promotor de l'activitat, l'empresari que l'executa i el tècnic director d'aquesta.

2. Supòsits d'infraccions en matèria de marina civil:

a) En les infraccions comeses en ocasió de la navegació marítima de vaixells civils no mercants, o amb motiu de la instal·lació de plataformes fixes o altres construccions situades fora de la zona de servei dels ports, la persona física o jurídica titular de l'activitat empresarial que realitzi el vaixell, la plataforma o construcció o, en el cas de vaixells utilitzats exclusivament en la navegació d'esbarjo, la persona física o jurídica propietària de l'embarcació, o la que sigui directament responsable de la infracció. En aquests supòsits són responsables subsidiàris els capitans o patrons dels vaixells.

b) En les infraccions comeses en ocasió de la navegació marítima de vaixells mercants, l'empresa naviliera titular de l'activitat o, si no, el capità del vaixell.

c) En les infraccions comeses per usuaris i, en general, per tercers que, sense estar compresos en els apartats anteriors, realitzin activitats que es vegin afectades per la legislació reguladora de la marina mercant, la persona física o jurídica a la qual es dirigeixi el precepte infringit o a la qual les normes corresponents atribueixin específicament la responsabilitat.

d) De les infraccions per contaminació del medi marí produïdes des de vaixells, en són solidàriament responsables el navilier, el propietari, l'assegurador de la responsabilitat civil i el capità del vaixell. Si la infracció es comet des de plataformes fixes o altres instal·lacions que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, en són solidàriament responsables el propietari d'aquestes, el titular de l'activitat empresarial, si s'escau, i l'assegurador de l'activitat. Així mateix, els subjectes responsables esmentats queden solidàriament obligats a reparar el dany causat, i l'Administració competent pot executar o encomanar a càrrec seu les operacions que, amb caràcter d'urgència, puguin ser necessàries per a la preservació del medi ambient.

3. Les disposicions sobre infraccions i sancions en matèria de marina civil no són aplicables a les persones no nacionals, embarcades a bord de vaixells estrangers, encara que es trobin en zones sotmeses a la jurisdicció espanyola, sempre que el fet afecti exclusivament l'ordre interior del vaixell i hi hagin participat únicament súbdits estrangers.

En aquests casos, les autoritats espanyoles s'han de limitar a prestar als capitans i cònsols del país de la bandera els auxilis que sol·licitin i que siguin procedents d'acord amb el dret internacional.

4. Les sancions que s'imposin als diferents subjectes com a conseqüència d'una mateixa infracció tenen entre si caràcter independent, llevat que aquesta Llei estableixi un règim diferent.

Capítol IV

Sancions i altres mesures

Secció 1a

Disposicions generals

Article 119. *Principis generals.*

1. Les accions o omissions que siguin constitutives d'infracció se sancionen segons les disposicions que conté aquesta Llei.

2. Si un mateix fet o omissió és constitutiu de dues o més infraccions, es pren en consideració únicament la que comporti la sanció més elevada. No obstant això, els titulars de concessions atorgades d'acord amb aquesta Llei sempre poden ser sancionats per les infraccions que s'hi estableixen, amb independència d'altres responsabilitats que, si s'escau, siguin exigibles.

3. Quan la infracció pugui ser constitutiva de delictes o falta, s'ha de traslladar al Ministeri Fiscal, i s'ha de suspendre el procediment sancionador mentre l'autoritat judicial no dicti sentència ferma o resolució que posi fi al procés.

La sanció penal exclou la imposició d'una sanció administrativa. Si no s'ha estimat l'existència d'un delictes o falta, l'Administració ha de continuar l'expedient sancionador, tenint en compte, si s'escau, els fets declarats provats en la resolució de l'òrgan judicial competent.

En tot cas, s'han de complir de manera immediata les mesures administratives adoptades per salvaguardar l'ac-

tivitat portuària, la seguretat marítima i l'ordenació del tràfic marítim, i per a la prevenció de la contaminació del medi marí, sense que la suspensió del procediment sancionador es pugui estendre a l'executivitat de les mesures per establir l'ordre jurídic vulnerat.

4. Així mateix, s'han d'iniciar els procediments de suspensió dels efectes i anul·lació o resolució dels actes administratius o contractes en què presumptament es pugui emparar l'actuació il·legal.

5. En els casos en què aquesta Llei hagi previst responsabilitat administrativa solidària d'empresa i treballadors, no és procedent la imposició d'una sanció administrativa al treballador quan aquest ja hagi estat ja per l'empresari com a conseqüència dels mateixos fets.

Secció 2a

Sancions aplicables

Article 120. *Multes i sancions accessòries.*

1. Les infraccions lleus se sancionen amb multes de fins a 10.000.000 de pessetes.

2. En el cas d'una infracció greu, la sanció és:

a) Per a les infraccions relatives a l'ús del port i a l'exercici de les activitats que s'hi presten: en els supòsits de l'article 115, 1), b), c), e), f), g) i h), una multa de fins a 20.000.000 de pessetes; en els supòsits de l'article 115, 1), a) i d), una multa de fins a 50.000.000 de pessetes.

b) En les infraccions contra la seguretat marítima, una multa de fins a 30.000.000 de pessetes.

c) En les infraccions contra l'ordenació del tràfic marítim, una multa de fins a 20.000.000 de pessetes.

d) En les infraccions per contaminació del medi marí, una multa de fins a 100.000.000 de pessetes.

3. En cas d'una infracció molt greu, la sanció és:

a) Per a les infraccions relatives a l'ús del port i a l'exercici de les activitats que s'hi presten: en els supòsits de l'article 116, 1), c), una multa del 50 per 100 del valor de les obres i instal·lacions. En la resta dels supòsits, una multa de fins a 100.000.000 de pessetes.

b) En les infraccions contra la seguretat marítima, una multa de fins a 150.000.000 de pessetes.

c) En les infraccions contra l'ordenació del tràfic marítim, una multa de fins a 50.000.000 de pessetes.

d) En les infraccions per contaminació del medi marí, una multa de fins a 500.000.000 de pessetes.

4. En el supòsit d'una infracció greu o molt greu per reincidència en faltes lleus o greus, respectivament, abans del termini previst per a la seva prescripció, la multa s'obté per la suma de les establertes per a cada una d'aquestes.

5. La quantia de la multa fixada de conformitat amb les regles establertes als números anteriors es pot condonar parcialment mitjançant un acord de l'òrgan competent per a la seva imposició, i sempre que l'infractor hagi procedit a corregir la situació creada per la comissió de la infracció, amb el requeriment previ i en el termini que es determini per reglament.

6. Per als supòsits d'infraccions molt greus es pot acordar la retenció del vaixell o impedir-ne l'entrada o les operacions de càrrega i descàrrega d'aquest com a sanció complementària a la que sigui procedent en cada cas.

7. En el supòsit de l'article 116, 2), b), la multa comporta l'anul·lació de l'homologació oficial del prototip.

8. En el cas d'infraccions molt greus, pel que fa a l'ús del port i les seves instal·lacions, produïdes en l'exercici de les activitats a què es refereix l'article 54 d'aquesta Llei, el Ministeri d'Obres Públiques i Transports pot declarar, a proposta de Ports de l'Estat, la inhabilitació temporal dels infractors per un termini màxim de tres a cinc anys per ser

titulars d'autoritzacions i concessions, respectivament, en l'àmbit del port corresponent o per a l'exercici d'activitats portuàries.

9. En el cas d'autoritzacions d'activitats que preveu l'article 59.1 d'aquesta Llei, a realitzar a la zona de servei del port, les infraccions relatives al seu ús o a les activitats que s'hi presten poden comportar a més la suspensió temporal de l'activitat, d'acord amb els criteris següents:

– Infraccions lleus: suspensió per un període no superior a un mes.

– Infraccions greus: suspensió per un període no superior a sis mesos.

– Infraccions molt greus: suspensió i inhabilitació temporal per un període no superior a cinc anys per dur a terme qualsevol activitat en el supòsit de què es tracti.

10. En els supòsits d'infraccions greus o molt greus contra la seguretat marítima, comeses pel capità o el patró del vaixell, el pràctic de servei o altres membres de la dotació, el director general de la Marina Mercant, per a les greus, i el ministre d'Obres Públiques i Transports, a proposta de la Direcció General de la Marina Mercant, per a les molt greus, pot declarar la suspensió del títol professional d'acord amb els criteris següents:

a) Infraccions greus: suspensió per un període no superior a un any.

b) Infraccions molt greus: suspensió per un període entre un i cinc anys.

11. Les sancions imposades per infraccions greus o molt greus, una vegada fermes, s'han de fer públiques en la forma que s'estableixi per reglament.

12. El termini de prescripció de les sancions és de cinc anys per a les corresponents a infraccions molt greus, de tres anys per a les greus i d'un any per a les lleus.

Article 121. *Mesures no sancionadores.*

Les accions o omissions que siguin constitutives d'una infracció donen lloc, a més de la imposició de la sanció que sigui procedent, a l'adopció, si s'escau, de les mesures següents:

a) La restitució de les coses o la seva reposició al seu estat anterior.

b) La indemnització dels danys irreparables per una quantia igual al valor dels béns destruïts o del deteriorament causat, així com dels perjudicis ocasionats, en el termini que es fixi.

Quan el benefici que es dedueixi per a l'infractor de les accions o omissions constitutives d'infracció sigui superior a la indemnització, per a la fixació d'aquesta es pren, com a mínim, la quantia d'aquell.

c) La caducitat del títol administratiu, quan sigui procedent, per incompliment de les seves condicions.

d) La denegació d'escala, sortida, càrrega o descàrrega del vaixell en els casos en què s'estableixi legalment o per reglament.

Article 122. *Criteris de graduació.*

1. La quantia de les multes i l'aplicació de les sancions accessòries es determina en funció del benefici obtingut per la comissió de la infracció, la rellevància externa de la conducta infractora, la negligència o intencionalitat del subjecte infractor, el dany causat, el nombre d'infraccions comeses, així com per qualsevol altra circumstància que pugui incidir en el grau de reprovabilitat de la infracció, en un sentit atenuant o agreujant.

2. S'apliquen analògicament, en la mesura que es pugui i amb les matisacions i adaptacions que exigeixi la peculiaritat del sector administratiu de què es tracta, les regles penals sobre exclusió de l'antijuridicitat i de la cul-

pabilitat, sense perjudici d'atendre, als mateixos efectes, altres circumstàncies rellevants en el sector esmentat.

Article 123. *Competència.*

1. La competència per a la imposició de les sancions que preveu aquesta Llei correspon:

a) Al Consell d'Administració de l'autoritat portuària, per als supòsits d'infraccions lleus relatives a l'ús del port i a l'exercici de les activitats que s'hi presten.

b) Als capitans marítims en els supòsits d'infraccions lleus contra la seguretat marítima i ordenació del tràfic marítim o les relatives a la contaminació del medi marí produïda des de vaixells o plataformes fixes o altres instal·lacions que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

c) Al Consell d'Administració de l'autoritat portuària i al director general de la Marina Mercant, en l'àmbit de les seves competències, per als supòsits d'infraccions greus que tipifica aquesta Llei.

d) Al ministre d'Obres Públiques i Transports, a proposta de Ports de l'Estat, o del director general de la Marina Mercant, en l'àmbit de les seves competències, en els casos d'infraccions molt greus, en una quantia inferior a dos-cents milions.

e) Al Consell de Ministres, a proposta del ministre d'Obres Públiques i Transports, en els casos d'infraccions molt greus, en una quantia superior a l'assenyalada a l'apartat anterior d'aquest article.

2. El Govern pot actualitzar o modificar aquests límits, així com la quantia de les multes, d'acord amb les variacions que experimenti l'índex de preus al consum.

3. L'import de les multes i indemnitzacions per infraccions relatives a l'ús del port i a l'exercici de les activitats que s'hi presten es considera un ingrés propi de l'autoritat portuària en l'àmbit de la qual s'hagi comès la infracció.

Secció 3a

Indemnització per danys i perjudicis

Article 124. *Indemnització per danys i perjudicis.*

1. Quan no sigui possible la restitució i reposició a l'estat anterior, i en tot cas, quan s'hagin produït danys i perjudicis, els responsables de la infracció han d'abonar les indemnitzacions que siguin procedents.

2. Quan el benefici sigui superior a la indemnització, es pren per a la fixació d'aquesta, com a mínim, la quantia d'aquell.

3. Quan els danys siguin de difícil avaluació, l'autoritat portuària o marítima ha de tenir en compte per fixar la indemnització els criteris següents, i hi ha d'aplicar el que proporcioni el valor més alt:

- Cost teòric de la restitució i reposició.
- Valor dels béns danyats.
- Benefici obtingut per l'infractor amb l'activitat il·legal.

Capítol V

Procediment, mitjans d'execució i mesures cautelars

Article 125. *Procediment.*

1. El personal i els responsables de l'autoritat portuària o marítima estan obligats a formular les denúncies, tramitar les que es presentin i resoldre les de la seva competència imposant les sancions que siguin procedents.

2. Als efectes indicats, el personal amb funcions d'inspecció o control està facultat per accedir a les super-

fícies i instal·lacions objecte de concessió o autorització situades a la zona de servei dels ports o als vaixells i plataformes de pavelló espanyol o, amb les limitacions, si s'escau, que estableixin els convenis internacionals subscrits per Espanya, als de pavelló estranger que es trobin en aigües situades en zones en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció en què s'hagin de fer les comprovacions i actuacions corresponents, llevat que tinguin la consideració legal de domicili, cas en què la tasca inspectora s'ha d'ajustar a les regles que en garanteixen la inviolabilitat.

3. No obstant això, per a les infraccions relatives a l'ús del port i a l'exercici de les activitats que s'hi presten, la incoació del procediment sancionador i l'adopció de mesures de restauració de l'ordre jurídic vulnerat s'han d'adequar al que estableix la legislació de costes, sense una altra peculiaritat que l'òrgan competent per acordar-les és l'autoritat portuària. En tot cas, correspon a aquesta l'adopció de les mesures de restauració.

Les infraccions que preveu aquesta Llei se sancionen amb la instrucció prèvia de l'expedient administratiu oportú en la forma que estableix la Llei de procediment administratiu.

Article 126. *Mesures per garantir el cobrament.*

1. Tant l'import de les multes com el de les indemnitzacions per danys o perjudicis causats es poden exigir per la via administrativa de constrenyiment.

2. Així mateix, les autoritats portuàries i marítimes, per garantir el cobrament de les multes i indemnitzacions i el restabliment de l'ordre jurídic vulnerat, gaudeixen dels mitjans d'execució forçosa que recullen la Llei de procediment administratiu i la legislació de costes.

Article 127. *Obligacions de consignació dels fets produïts.*

Els capitans dels vaixells estan obligats a consignar, en el diari de navegació o en el rol de despatx i dotació, els fets comesos per persones que es trobin a bord durant la navegació i que, segons el seu parer, puguin constituir una infracció de les que preveu aquesta Llei. El assentament ha de ser subscrit pel capità i per l'interessat o, en cas que aquest es negui, per dos testimonis.

Article 128. *Retenció de vaixells.*

El capità marítim pot ordenar la retenció immediata del vaixell, com a mesura cautelar, a fi d'assegurar les obligacions a què es refereix l'article 118.2, d), d'aquesta Llei.

Aquesta retenció es pot substituir per un aval o garantia suficient segons el parer de la Direcció General de la Marina Mercant.

Disposició addicional primera. *Zona de servei.*

Mentre no es procedeixi a la delimitació que preveu l'article 15.1, es considera zona de servei dels ports de competència estatal el conjunt dels espais de terra inclosos a la zona de servei existent a l'entrada en vigor d'aquesta Llei i les superfícies d'aigua compreses a les zones I i II delimitades per a cada port a efectes tarifaris, d'acord amb la normativa vigent.

Disposició addicional segona. *Zona contigua.*

A la zona contigua que defineix l'article 7.1 d'aquesta Llei, el Govern pot adoptar les mesures de fiscalització necessàries per:

a) Prevenir en el territori nacional o en el mar territorial les infraccions de les lleis i reglaments duaners, de contraban, fiscals, d'immigració o sanitaris.

b) Sancionar les infraccions esmentades.

Disposició addicional tercera. *Capitanies i capitans de port.*

A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, les referències que la legislació anterior fa a les capitanies de port o als capitans de port s'han d'entendre fetes a les capitanies marítimes o capitans marítimes a què es refereix l'article 88.

Disposició addicional quarta. *Col·laboració interministerial.*

1. Els departaments de l'Administració de l'Estat i els altres organismes de les administracions públiques poden demanar la col·laboració dels serveis del Ministeri d'Obres Públiques i Transports quan ho requereixin necessitats d'interès general.

Així mateix, el Ministeri d'Obres Públiques i Transports pot demanar la col·laboració dels serveis adscrits als departaments o organismes esmentats que realitzin funcions en l'àmbit portuari o marítim, sempre que hi concorrin necessitats d'interès general.

2. El Ministeri d'Obres Públiques i Transports pot sol·licitar al Ministeri de l'Interior la col·laboració dels seus serveis marítimes quan ho requereixin necessitats d'interès general en l'àmbit de la marina civil, de la seguretat de persones o coses, o del transport marítim.

Disposició addicional cinquena. *Política de defensa en els àmbits portuari i marítim.*

1. De conformitat amb el que estableix la legislació reguladora de la defensa nacional, el Ministeri d'Obres Públiques i Transports és l'òrgan de l'Administració de l'Estat amb competència en tot el territori nacional per executar la política de defensa en els ports, en el domini públic maritimoterrestre de titularitat estatal i en el sector de la marina mercant, sota la coordinació del ministre de Defensa.

2. En el marc de les funcions relacionades amb la defensa civil, correspon al Ministeri d'Obres Públiques i Transports, en coordinació amb el de Defensa, estudiar, planificar, programar, executar i inspeccionar tots els aspectes o actuacions que es relacionin amb l'aportació de recursos dependents del departament a la Defensa Nacional, en l'àmbit dels ports que depenguin de l'Administració de l'Estat i en el de la marina mercant.

De la mateixa, exerceix les mateixes funcions pel que fa a la mobilització de les persones, els béns i els serveis d'acord amb els plans sectorials i ministerials de mobilització. A aquests efectes, s'han de disposar permanentment actualitzats tots els mecanismes de transformació de l'organització civil de la marina mercant que siguin necessaris.

3. El Ministeri d'Obres Públiques i Transports ha de desplegar les normes i procediments necessaris per:

– Al coneixement per part del Ministeri de Defensa dels efectius, característiques i situació de la flota mercant, així com l'aportació de contingents de la flota esmentada a l'Armada en situacions de crisi.

– Imposar obligacions de servei públic per motius de defensa nacional o en situacions de crisi o amb la finalitat de garantir-ne la prestació en condicions de continuïtat i regularitat, sense perjudici de les indemnitzacions que puguin ser aplicables de conformitat amb la legislació vigent.

– Disposar que tota empresa naviliera espanyola amb sucursals o centres d'activitat situats fora del territori nacional, contribueixi amb els seus mitjans al manteniment del sistema i necessitats de la defensa nacional.

– A la notificació per part de les empreses navilieres espanyoles de tots els contractes d'arrendament o noliejament de vaixells mercants espanyols que concertin amb empreses estrangeres.

– A la comunicació, per part dels capitans dels vaixells mercants espanyols que es trobin en navegació, de la seva posició geogràfica a la Direcció General de la Marina Mercant, especialment en situacions de crisi o de tensió internacional, i aquella ha de donar compte d'aquesta informació al quarter general de l'Armada.

4. El que estableix l'apartat anterior en relació amb la flota mercant s'entén aplicable a altres vaixells civils quan el seu ús sigui necessari per a la consecució de les necessitats de la defensa nacional.

Disposició addicional sisena. *Transformació de les juntes de ports i ports autònoms.*

U. Els organismes autònoms juntes de port i les entitats públiques ports autònoms existents a l'entrada en vigor d'aquesta Llei es transformen en autoritats portuàries de les que preveu l'article 35 d'aquesta Llei, d'acord amb el que estableix la disposició final primera. La seva denominació és «Autoritat Portuària de/d'» seguida del nom del port corresponent.

Dos. Les noves entitats públiques succeeixen les actuals juntes de port i ports autònoms en la titularitat del seu patrimoni, i queden subrogades en la seva mateixa posició en les relacions jurídiques de les que aquells siguin part.

Els béns de domini públic afectes als organismes i entitats que es transformen, així com els inclosos a les zones I i II a què fa referència la disposició addicional primera, s'adscriuen a les autoritats portuàries corresponents, i conserven la seva qualificació jurídica originària.

Tres. La participació en el capital de les societats estatals d'estiba i desestiba de vaixells que en l'actualitat correspon a l'Administració de l'Estat es transfereix al patrimoni de cadascuna de les autoritats portuàries que tinguin encomanada la gestió del port en la localitat de les quals les societats tinguin el domicili social.

Quatre. 1) Els funcionaris destinats a les juntes de port, als serveis perifèrics de la Comissió Administrativa de Grups de Ports i als ports autònoms poden optar, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, i fins al 31 de desembre de 1992, per:

a) Incorporar-se com a personal laboral a les entitats que es creen, que respectivament assumeixin les competències que estan desenvolupant, amb reconeixement de l'antiguitat que els correspongui als efectes de la percepció del complement retributiu corresponent, i en els seus cossos d'origen queden en la situació d'excedència voluntària que preveu l'article 29.3, a), de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures per a la reforma de la funció pública.

Els períodes de servei acreditats en el règim de classes passives de l'Estat poden ser totalitzats en el règim general de la Seguretat Social, als efectes de drets passius, segons les normes que conté el Reial decret 691/1991, de 12 d'abril.

L'antiguitat, a efectes del càlcul d'indemnitzacions per extinció del contracte de treball després de l'adquisició de la condició de personal laboral, és la de la data d'adquisició d'aquesta, excepte en el cas de renúncia expressa a la condició de funcionari en el moment d'adquirir aquella condició, amb l'abast que preveuen els articles 37 i 38 del text articulat de la Llei de funcionaris civils de l'Estat, supòsit en què l'antiguitat es computa des de l'ingrés en l'Administració pública.

b) Romandre en la situació administrativa de servei actiu, i reintegrar-se al departament al qual figura adscrit el seu cos o escala.

2) El personal laboral dels organismes i entitats abans esmentats s'ha d'incorporar amb aquesta condició a les autoritats portuàries corresponents.

3) La incorporació com a personal laboral de les autoritats portuàries, resultant de l'aplicació del que disposen els números anteriors, s'efectua amb respecte dels seus drets laborals, i se'ls assignen les tasques i funcions que corresponguin a la seva titulació acadèmica i capacitat professional, d'acord amb l'estructura orgànica que s'aprovi i amb independència de les que estaven exercint fins al moment de la seva integració.

Cinc. Es declara a extingir el cos de tècnics mecànics de senyals marítims.

Sis. Les obres i instal·lacions d'il·luminació de costes i senyalització marítima, i els terrenys afectes al servei d'aquestes, s'adscriuen a les autoritats portuàries que determini el Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

Disposició addicional setena. *Transformació de la Direcció General de Ports i de la Comissió Administrativa de Grups de Ports.*

U. La Direcció General de Ports queda suprimida en el moment de l'entrada en funcionament, prevista a la disposició final primera, de Ports de l'Estat, en què s'integren, així mateix, els serveis centrals de l'organisme autònom de caràcter comercial Comissió Administrativa de Grups de Ports, que s'extingeix en la mateixa data.

Dos. El nou ens públic succeeix l'organisme autònom que s'extingeix en la titularitat del seu patrimoni, i queda subrogat en la mateixa posició en les relacions jurídiques en què sigui part.

Tres. 1. Els funcionaris destinats a la Direcció General de Ports i als serveis centrals de la Comissió Administrativa de Grups de Ports poden optar, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, i fins al 31 de desembre de 1992, per:

a) Integrar-se com a personal laboral de Ports de l'Estat, amb reconeixement de l'antiguitat que els correspongui als efectes de la percepció del corresponent complement retributiu, i en els seus cossos d'origen queden en la situació d'excedència voluntària que preveu l'article 29.3, a), de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures per a la reforma de la funció pública.

Els períodes de serveis acreditats en el règim de classes passives de l'Estat poden ser totalitzats en el règim general de la Seguretat Social, als efectes de drets passius, segons les normes que conté el Reial decret 691/1991, de 12 d'abril.

L'antiguitat a efectes del càlcul d'indemnitzacions per extinció del contracte de treball després de l'adquisició de la condició de personal laboral és la de la data d'adquisició d'aquesta, excepte en el cas de renúncia expressa a la condició de funcionari, en el moment d'adquirir aquella condició, amb l'abast que preveuen els articles 37 i 38 del text articulat de la Llei de funcionaris civils de l'Estat, supòsit en què es computa l'antiguitat des de l'ingrés a l'Administració pública.

b) Romandre en la situació administrativa de servei actiu, i reintegrar-se al departament al qual figura adscrit el seu cos o escala.

2. El personal amb contracte laboral amb la Direcció General de Ports, fins i tot el del Programa de Clima Marítim i Banc de Dades Oceanogràfiques, i el personal laboral dels serveis centrals de la Comissió Administrativa de Grups de Ports, s'integra com a personal de Ports de l'Estat.

3. La integració com a personal laboral de Ports de l'Estat, resultant de l'aplicació del que disposen els apartats anteriors, s'efectua respecte dels seus drets laborals, i se'ls assignen les tasques i funcions que corresponguin

a la seva titulació acadèmica i capacitat professional, d'acord amb l'estructura orgànica que s'aprovi i amb independència de les que duien a terme fins al moment de la seva integració.

Disposició addicional vuitena. *Manteniment de la titularitat de les comunitats autònomes en matèria portuària.*

Sense perjudici de la possibilitat d'aplicació en el futur del que estableixen els articles 4, 5.2 i 5.3, l'entrada en vigor d'aquesta Llei no afecta la titularitat de les comunitats autònomes sobre tots els ports o instal·lacions marítimes inclosos expressament en els corresponents decrets de transferència o en les actes d'adscripció del domini públic maritimoterrestre subscrites per l'Administració de l'Estat i la comunitat autònoma corresponent.

Disposició addicional novena. *Reserva d'aplicació de la legislació sobre hidrocarburs.*

El que disposa aquesta Llei no exclou l'aplicació de la legislació sobre recerca, explotació i explotació d'hidrocarburs, pel que fa a les activitats que es duïen a terme des de plataformes o instal·lacions que ocupin domini públic portuari.

Disposició addicional desena. *Obligacions d'informació.*

1. El Ministeri d'Obres Públiques i Transports ha de facilitar al Ministeri per a les Administracions Públiques, dins el primer trimestre de cada any i referida al 31 de desembre de l'any anterior, la informació següent relativa al sistema portuari:

a) Les auditories i controls de gestió realitzats pel Ministeri d'Obres Públiques i Transports a Ports de l'Estat, a les diferents autoritats portuàries i a la Societat de Salvament i Seguretat Marítima, durant l'any que acaba en la data de referència.

b) Les estructures orgàniques bàsiques, amb expressió dels diferents nivells directius, de cada entitat portuària.

c) Les plantilles de personal laboral de totes les entitats anteriors, incloent-hi categories professionals i nivells de retribució anuals.

2. Fins que no finalitzi el procés d'incorporació del personal funcionari que pugui optar per la seva vinculació laboral amb les autoritats portuàries, amb Ports de l'Estat o amb la Societat de Salvament i Seguretat Marítimes, hi ha d'haver un comitè de seguiment d'aquesta operació constituït per representants del Ministeri d'Obres Públiques i Transports i de la Comissió Interministerial de Retribucions, al qual s'ha de subministrar amb caràcter previ i de manera regular informació puntual sobre els criteris que, en matèria retributiva, hagin de presidir el procés esmentat, i sobre el seu desenvolupament i les seves conseqüències.

Disposició addicional onzena.

En la determinació de les tarifes per serveis portuaris a què es refereix l'article 70 d'aquesta Llei s'ha de tenir en compte, pel que fa als ports de les Balears, Ceuta i Melilla, les seves especials condicions d'allunyament o insularitat.

Disposició addicional dotzena.

Les condicions d'allunyament i insularitat dels ports canaris, així com la seva competitivitat amb els ports extracomunitaris de països geogràficament pròxims a la Comunitat canària, s'han de tenir en compte en la deter-

minació de les tarifes per serveis portuaris a què es refereix l'article 70 d'aquesta Llei; dels canons aplicables a les concessions atorgades a la zona de servei de port, i de les aportacions i percepcions del fons de finançament a què es refereix l'article 47 d'aquesta Llei, tenint en compte, en aquest últim cas, el saldo net a llarg termini del finançament procedent del dit fons per al conjunt dels ports canaris.

En tot cas, als efectes de les tarifes a què es refereix l'article 70 d'aquesta Llei, ha de tenir un tractament especial la circumstància de doble insularitat que concorre en el tràfic marítim entre les illes de Tenerife o Gran Canària, respectivament, amb les no capitalines, així com la d'aquestes entre si.

El que preveuen els paràgrafs anteriors és sense perjudici dels objectius de rendibilitat general dels actius portuaris i d'autofinançament de les despeses que, amb caràcter general, estableixi el Govern per al conjunt del sistema portuari.

Disposició addicional tretzena. *Règim d'estiba i desestiba de vaixell.*

1. S'afegeix un paràgraf nou, com a paràgraf final, a l'article 9è del Reial decret llei 2/1986, de 23 de maig, del servei públic d'estiba i desestiba de vaixells, amb la redacció següent:

«Sense perjudici del que disposa el paràgraf primer, els treballadors de les societats estatals, sempre que compleixin els requisits físics i de capacitat exigits per cobrir les vacants que es convoquin, tenen preferència per ordre d'antiguitat, per cobrir les ofertes d'ocupació que es produeixin en qualsevol de les societats estatals, sobre els treballadors que figurin inscrits en el Registre especial de treballadors portuaris de l'Institut Nacional d'Ocupació corresponent al port on s'hagi produït l'oferta d'ocupació.»

2. S'afegeix un nou paràgraf, com a paràgraf 3r, a l'article 12 del dit Reial decret llei, amb la redacció següent:

«Se n'exceptua el supòsit dels ports que determini Ports de l'Estat, en què la societat estatal corresponent ha de traslladar l'oferta de treball no coberta a la societat estatal d'un altre port pròxim. En aquest cas, els treballadors han d'acceptar les ofertes de treball en les condicions laborals que estableixi el port on es produeix l'oferta. La compensació per despeses de desplaçament s'ha de produir en els termes que es fixin mitjançant una negociació col·lectiva.

Només quan la segona societat estatal no pugui proporcionar els treballadors sol·licitats, es pot contractar els inscrits en el Registre especial esmentat.»

3. El Govern, tenint en compte les circumstàncies econòmiques concretes en què es desenvolupa el servei públic d'estiba, a cada port, i la seva repercussió negativa sobre cadascun dels sectors econòmics afectats pel servei esmentat, pot suspendre temporalment l'aplicació de qualsevol de les previsions que conté el Reial decret llei 2/1986, mentre es mantinguin les circumstàncies i condicions que van justificar la suspensió, per tal de garantir una ordenació adequada de l'activitat econòmica en el sector afectat.

Disposició addicional catorzena.

Els funcionaris que resultin afectats per la creació de la Societat de Salvament i Seguretat Marítima poden exercir la seva facultat d'opció en els terminis i les condi-

cions que preveu la disposició addicional sisena, apartat quatre, paràgraf 1, lletres a) i b).

El personal laboral afectat s'ha d'incorporar a la Societat esmentada en els termes que preveu l'apartat quatre, paràgrafs 2 i 3, de la disposició addicional sisena esmentada.

Disposició addicional quinzena. *Registre especial de vaixells i empreses navilieres.*

U. Objecte, règim jurídic i normes de funcionament.

1. Es crea un registre especial de vaixells i empreses navilieres, en el qual es poden inscriure els vaixells i les empreses navilieres sempre que reuneixin els requisits que preveu aquesta disposició addicional.

2. El Registre especial de vaixells i empreses navilieres està situat en el territori de la Comunitat Autònoma de les Canàries.

3. El Registre especial de vaixells i empreses navilieres és un registre públic de caràcter administratiu, que es regeix pel que estableixen aquesta disposició addicional i les seves normes de desplegament.

Dos. Gestió i administració del Registre.

1. La gestió i administració del Registre especial de vaixells i empreses navilieres es realitza a través de dues oficines de gestió, adscrites al Ministeri d'Obres Públiques i Transports, una, amb seu a Las Palmas de Gran Canària, i una altra, amb seu a Santa Cruz de Tenerife, incardinades en les capitanies marítimes de les províncies esmentades.

2. En tot cas, el Ministeri d'Obres Públiques i Transports té les competències per concedir la inscripció i la baixa en el Registre especial, per determinar les característiques de la dotació dels vaixells, les inspeccions d'aquests i els altres tràmits administratius que habiliten la operativitat normal dels vaixells.

Tres. Matricula, abanderament i patent de navegació dels vaixells.

1. La inscripció en el Registre especial de vaixells que realitzin exclusivament navegació exterior o extranacional suposa la baixa simultània del Registre a què es refereix l'article 75 d'aquesta Llei.

El règim jurídic aplicable és el del Registre ordinari per a la navegació de cabotatge i el del Registre especial s'aplica per a la navegació exterior o extranacional.

2. La patent de navegació dels vaixells inscrits en el Registre especial l'atorga el ministre d'Obres Públiques i Transports i l'expedeix el director general de la Marina Mercant.

3. Aquesta patent habilita els vaixells per navegar sota pavelló espanyol i legitima els capitans per a l'exercici de les seves funcions a bord dels vaixells esmentats.

4. A les empreses navilieres titulars de vaixells de pavelló estranger no se'ls exigeix la presentació del certificat de baixa en el Registre de bandera de procedència per a l'abanderament provisional a Espanya.

Quatre. Requisits d'inscripció de les empreses navilieres i dels vaixells.

1. Poden sol·licitar la seva inscripció en el Registre especial les empreses navilieres sempre que tinguin a les Canàries el centre efectiu de control de l'explotació dels vaixells o que, tot i tenir-lo a la resta d'Espanya o a l'estranger, tinguin un establiment o representació permanent a les Canàries, a través del qual exerceixin els drets i compleixin les obligacions atribuïdes per la legislació vigent i les que es derivin d'aquesta disposició addicional i de les seves normes de desplegament.

2. Les empreses a què es refereix el número anterior poden sol·licitar la inscripció en el Registre especial d'aquells vaixells que compleixin els requisits següents:

a) Tipus de vaixells: tot vaixell civil utilitzat per a la navegació amb un propòsit mercantil, excloent-ne els dedicats a la pesca, tant si els vaixells estan construïts com si estan en construcció.

b) Mida mínima: 100 GT.

c) Títol de possessió: les empreses navilieres han de ser propietàries dels vaixells la inscripció del qual sol·liciten o tenir-ne la possessió sota contracte d'arrendament sense dotació o un altre títol que comporti el control de la gestió nàutica i comercial del vaixell.

d) Condicions dels vaixells: els vaixells procedents d'altres registres que es pretenguin inscriure en el Registre especial han de justificar el compliment de les normes de seguretat que estableixin la legislació espanyola i els convenis internacionals subscrits per Espanya, per la qual cosa poden ser objecte d'una inspecció amb caràcter previ a la seva inscripció en el Registre especial, en les condicions que determini el Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

3. Amb caràcter previ a la matriculació d'un vaixell en el Registre especial, el seu titular ha d'aportar el justificant que acrediti el pagament dels tributs de duanes, en el cas de vaixells importats subjectes a aquesta formalitat.

Cinc. Requisits de les navegacions.

1. Es poden inscriure en el Registre especial els vaixells de les empreses navilieres que compleixin els requisits de l'apartat anterior quan es destinin a navegació exterior o extranacional.

2. A la vista del procés de liberalització de la navegació de cabotatge determinat en el marc comunitari europeu, el Govern pot permetre, mitjançant un real decret, la inscripció en el Registre especial dels vaixells que es destinin a navegació de cabotatge, amb la modulació del règim aplicable que, si s'escau, es determini.

Sis. De les dotacions dels vaixells.

La dotació dels vaixells inscrits en el Registre especial ha de reunir les característiques següents:

a) Nacionalitat: el capità i el primer oficial dels vaixells han de tenir, en tot cas, la nacionalitat espanyola.

La resta de la dotació ha de ser de nacionalitat espanyola o d'algun altre Estat membre de la Comunitat Europea, almenys, en el 50 per 100.

No obstant això, quan no hi hagi disponibilitat de tripulants de nacionalitat espanyola o d'algun altre Estat membre de la Comunitat Europea, quan hi hagi raons de viabilitat econòmica del servei de transport, o per qualsevol altra causa que pugui tenir una incidència fonamental en l'existència del servei, el Ministeri d'Obres Públiques i Transports pot autoritzar a les empreses sol·licitants l'ocupació de tripulants no nacionals dels estats membres de la Comunitat Europea en una proporció superior a l'expressada anteriorment, sempre que quedi garantida la seguretat del vaixell i la navegació.

b) Composició mínima: a instàncies de l'empresa naviliera, que en tot cas hi ha d'adjuntar la sol·licitud d'inscripció del vaixell en el Registre, el Ministeri d'Obres Públiques i Transports ha de fixar, abans que es formalitzi la matrícula del vaixell en el Registre esmentat, la seva tripulació mínima, en funció del tipus del vaixell, del seu grau d'automatització i del tràfic a què estigui destinat, i s'ha d'ajustar al mínim compatible amb la seguretat del vaixell i de la navegació i als compromisos internacionals assumits per Espanya. A aquests efectes s'han de determinar les homologacions professionals necessàries per cobrir els llocs que requereixin una qualificació tècnica especial i s'ha de tenir en compte la possible polivalència

funcional de les tripulacions derivades d'una qualificació adequada d'aquestes.

Set. Normativa laboral i de Seguretat Social aplicable als treballadors no nacionals.

Les condicions laborals i de Seguretat Social dels treballadors no nacionals espanyols, empleats a bord dels vaixells matriculats en el Registre especial, s'han de regular per la legislació a la qual lliurement se sotmetin les parts, sempre que aquesta respecti la normativa emanada de l'Organització Internacional del Treball o, si no hi ha submissió expressa, pel que disposa la normativa laboral i de Seguretat Social espanyola, tot això sense perjudici de l'aplicació de la normativa comunitària i dels convenis internacionals subscrits per Espanya.

Disposició addicional setzena. Taxes.

1. Les actuacions dels registres de vaixells i empreses navilieres que regulen l'article 75 i la disposició addicional quinzena d'aquesta Llei donen lloc a la percepció de les taxes següents:

a) Taxa d'inscripció.

b) Taxa de baixa.

c) Taxa anual de permanència en els registres.

2. Constitueix el fet imposable de les taxes a què es refereix l'apartat anterior, respectivament, la inscripció, la baixa i el manteniment de cada vaixell matriculat en els registres.

3. La meritació de les taxes es produeix:

a) En el cas de les taxes d'inscripció i de baixa, quan es practiquin els assentaments corresponents en els registres.

b) En el cas de la taxa anual de permanència, en finalitzar cada període anual a partir de la data de la inscripció en els registres.

4. Són subjectes passius de les taxes que estableix aquesta disposició, a títol de contribuent, les empreses navilieres, és a dir, les persones naturals o jurídiques que inscriguin vaixells en els registres, i responsables subsidiaris d'aquestes els administradors de les empreses esmentades.

5. Les taxes es fixen inicialment en 25 pessetes per unitat d'arqueig de cada vaixell que s'hi inscrigui i es revisen anualment d'acord amb la variació que experimenti l'índex de preus al consum.

6. La taxa ha de ser objecte d'autoliquidació pel subjecte passiu.

Disposició transitòria primera. Règim econòmic de prestació de serveis i ocupació de béns.

1. Les autoritats portuàries han de percebre pels serveis portuaris que prestin les contraprestacions que els organismes o entitats les funcions dels quals assumeixen percebin a l'entrada en vigor d'aquesta Llei. Aquestes contraprestacions mantenen la seva estructura, quantia i elements substancials fins a la seva substitució pel règim que aquesta preveu. Sense perjudici d'això, les contraprestacions esmentades tenen la condició de preus privats a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

2. Els cànon per ocupació del domini públic es consideren ingressos propis de la respectiva autoritat portuària.

Disposició transitòria segona. Pràctics de port.

U. 1. Els pràctics de port que hagin accedit al lloc de treball per concurs o concurs oposició i estiguin prestant els seus serveis com a pràctics en ports de competència estatal a l'entrada en vigor d'aquesta Llei els continuen

prestant com a pràctics del port corresponent, integrats en les actuals corporacions de pràctics o, si s'escau, en les entitats que substitueixin aquestes en les seves actuals funcions, i conserven tots els drets adquirits que els confereix la regulació del servei vigent abans de l'aprovació d'aquesta Llei.

Les corporacions de pràctics no tenen el caràcter de corporació de dret públic.

2. L'Administració portuària pot adoptar les mesures necessàries per garantir una prestació adequada del servei en els ports on el volum del servei de practicatge sigui insuficient, o bé a través de l'agrupació d'aquests serveis amb els d'altres ports, mantenint el règim de gestió indirecta existent, o bé, excepcionalment, mitjançant l'aplicació del sistema de gestió directa, amb l'informe previ de l'organització que en l'àmbit estatal tingui la representació dels pràctics.

En aquest últim cas i una vegada notificada la decisió de l'autoritat portuària de prestar directament el servei de practicatge, els pràctics esmentats s'han d'integrar com a personal laboral en l'autoritat portuària del port en què prestin els seus serveis, sense perjudici que puguin accedir, amb caràcter preferent, a una plaça de pràctic en un altre port, amb la superació prèvia de les proves oportunes i sense perdre la condició a què es refereix l'apartat u, número 1, d'aquesta disposició transitòria. Aquest règim d'accés preferent té un límit temporal de cinc anys.

La integració com a personal laboral s'ha de fer amb reconeixement de la seva antiguitat, d'acord amb la classificació professional de titulat que li correspongui, i amb la seva capacitat, i amb independència de les funcions que exercia abans.

El personal laboral de les corporacions de pràctics, en el supòsit considerat als paràgrafs anteriors, s'ha d'integrar a la plantilla laboral de l'autoritat portuària corresponent, i aquesta se subroga en els drets i les obligacions laborals de la corporació esmentada, i en la mateixa posició en les relacions jurídiques en què sigui part, i la succeeix en la titularitat dels béns, drets i obligacions afectes directament al servei del practicatge.

El valor net del patrimoni integrat, determinat d'acord amb els criteris de valoració de la Llei d'expropiació forçosa, és abonat als membres de la corporació que formin part d'aquesta en el moment de la seva extinció, en la forma que disposin les seves normes constitutives o, si no, per parts iguals.

Aquesta integració produeix l'extinció de la corporació corresponent.

El personal anteriorment esmentat s'hi ha d'integrar conservant tots els drets adquirits amb anterioritat, i se'ls reconeix l'antiguitat que tenien en la seva relació laboral amb la corporació de pràctics respectiva.

3. El servei de practicatge s'ha de prestar, mentre no es modifiqui o substitueixi, d'acord amb el règim i les obligacions que estableix el Reglament general de practicatges, aprovat pel Decret de 4 de juliol de 1958, quan no s'oposi al que preveu aquesta Llei.

Dos. 1. Les autoritats portuàries, mentre hi hagi pràctics amb les condicions a què es refereix el número 1 de l'apartat anterior, han de contractar els serveis de practicatge amb les respectives corporacions de pràctics o, si s'escau, amb les entitats que les substitueixin.

2. Aquestes corporacions han d'incorporar els nous pràctics que siguin necessaris perquè el servei es presti en les condicions que exigeixen l'autoritat portuària, el plec de condicions generals corresponent, i el Reglament general de practicatges.

Els nous pràctics que s'incorporin a les corporacions de pràctics o entitats que les substitueixin han d'estar degudament habilitats per l'Administració marítima, d'acord amb el que preveu l'article 102 d'aquesta Llei, i s'hi ha d'integrar amb els mateixos drets i obligacions, excepte els que derivin del règim d'exercici de la profes-

sió vigent fins al moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

3. Mentre duri el període transitori, definit per l'existència en un port de pràctics que tinguin la condició a què es refereix l'apartat u, número 1, d'aquesta disposició transitòria, el nomenament de nous pràctics per ocupar les vacants existents en cada port correspon a l'autoritat portuària, amb la participació de l'Administració marítima i de la corporació de pràctics o entitat que la substitueixi, en què s'han d'integrar aquests.

4. Sense perjudici de la possibilitat de repercussió sobre els pràctics membres de la corporació o, si s'escau, de l'entitat que la substitueixi, aquesta és directament responsable de l'exercici i prestació del servei de practicatge davant l'autoritat portuària.

5. No obstant el que assenyala l'apartat anterior, l'autoritat portuària, a proposta de la corporació de pràctics o de l'autoritat marítima en l'àmbit de les seves competències, pot sancionar els pràctics integrats en la dita corporació per incompliment de les condicions de prestació del servei establertes per l'autoritat portuària i recollides als plecs o reglaments corresponents, d'acord amb el que preveu el títol IV d'aquesta Llei.

6. En el cas d'incompliment molt greu en el servei de practicatge de les obligacions establertes en la reglamentació general a què s'hagi d'ajustar, de les condicions establertes en el plec de condicions generals per a la prestació del servei o en el contracte corresponent, així com en els supòsits de sancions fermes com a conseqüència de la comissió d'infraccions que defineix l'article 116 de la Llei, l'autoritat portuària pot declarar la rescissió del contracte, sense dret a indemnització, amb l'autorització prèvia de Ports de l'Estat, un cop escoltats el Consell de Navegació i Port i l'organització que, si s'escau, tingui, en l'àmbit estatal, la representació professional dels pràctics.

7. Un cop rescindit el contracte de prestació del servei de practicatge amb la corporació, els pràctics que hi estiguin integrats que en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei estiguin prestant els seus serveis en el port corresponent i els hagin seguit prestant sense discontinuïtat fins al moment de la rescissió, s'han d'integrar en la nova entitat que resulti adjudicatària del contracte de prestació de serveis.

Els pràctics no inclosos en el cas anterior mantenen la seva habilitació per exercir les funcions de practicatge, i, si s'escau, es poden integrar en la nova entitat que resulti adjudicatària del contracte de prestació d'aquest servei.

8. En el supòsit que preveu l'article 102, apartat 4, d'aquesta Llei, els pràctics que en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei estiguin prestant servei en el port i l'hagin seguit prestant ininterrompudament fins al moment del pas a la gestió directa, s'han d'integrar com a personal laboral en l'autoritat portuària, en les condicions que s'estableixen per als pràctics a l'apartat u, número 2.

9. Així mateix, és aplicable als pràctics que prestin els seus serveis en ports de competència de les comunitats autònomes a l'entrada en vigor d'aquesta Llei el que estableixen l'apartat dos, número 2, paràgraf segon, en relació amb l'habilitació necessària de l'Administració marítima, i els apartats tres i quatre d'aquesta disposició.

Tres. Des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, la jubilació forçosa dels pràctics de port es produeix en complir l'edat de jubilació que correspongui amb el règim de Seguretat Social aplicable.

En cas que es produeixi la integració dels pràctics en l'autoritat portuària com a personal laboral, la jubilació forçosa és per a aquests treballadors aquella en què compleixin l'edat de jubilació que els correspongui amb el règim de Seguretat Social aplicable.

Aquesta jubilació forçosa només pot tenir lloc si el treballador ha completat els períodes de carència necessaris per percebre la pensió de jubilació corresponent.

El que preveu aquest apartat és aplicable a tot el personal que presti serveis de practicatge per un temps indefinit en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Quatre. El personal que s'incorpori al servei de practicatge a partir de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, en cas que dugui a terme la seva activitat com a treballador per compte d'altri, s'ha d'integrar en el règim general de la Seguretat Social.

El personal que treballi per compte propi s'ha d'integrar en el règim especial de treballadors autònoms.

Cinc. Es declara a extingir l'actual condició i règim d'exercici de la funció de pràctics vigent fins a l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Sis. A partir del moment de l'aplicació del sistema tarifari a què es refereix l'article 103 d'aquesta Llei, queda sense vigor la taxa parafiscal denominada «Sisè de practicatge».

Disposició transitòria tercera. *Societats estatals d'estiba i desestiba.*

U. Mentre no finalitzi el procés d'adopció dels plans d'ocupació corresponents de les societats estatals d'estiba i desestiba, que preveu el Reial decret llei 2/1986, de 23 de maig, sobre el servei públic d'estiba i desestiba de vaixells, el seguiment i la coordinació de la política en aquesta matèria s'ha de portar a terme d'acord amb el procediment i regulació vigents abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Dos. 1. La primera designació dels representants del capital de l'Estat en les societats estatals d'estiba i desestiba que no s'hagin constituït a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'ha de fer d'acord amb el procediment que estableix la disposició addicional primera del dit Reial decret llei 2/1986, de 23 de maig.

2. En tot cas, el termini per a la constitució de les societats estatals esmentades i la designació dels representants del capital de l'Estat d'acord amb el que estableix el número anterior és de dos anys a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Tres. El termini per a l'aplicació de les mesures que preveu la disposició transitòria tercera del dit Reial decret llei 2/1986, de 23 de maig, tendents a l'adequació de les plantilles operatives en les societats estatals, s'estén a un període de deu anys i es computa, per a cada una, a partir del moment de la seva constitució.

Disposició transitòria quarta. *Autoritzacions i concessions.*

U. Sense perjudici de la seva possible modificació quan es donin els supòsits legalment previstos, les autoritzacions que suposin una ocupació del domini públic portuari i les concessions vigents a l'entrada en vigor d'aquesta Llei segueixen subjectes a les mateixes condicions en què es van atorgar fins que transcorri el termini pel qual es van atorgar, a excepció dels canons aplicables, que s'han d'adaptar al que preveuen aquesta Llei i les disposicions que la despleguin.

Dos. 1. En tot cas, es considerar incompatible amb els criteris d'ocupació del domini públic portuari que estableix aquesta Llei el manteniment de concessions atorgades a perpetuitat, per un temps indefinit o per un termini superior a trenta anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

En tots aquests casos, les concessions vigents s'entenen atorgades pel termini màxim de trenta anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

2. En els altres supòsits, la revisió de les clàusules concessionals requereix la tramitació d'un expedient, amb audiència a l'interessat en la forma i amb els criteris que s'estableixin per reglament.

Tres. L'autoritat portuària que correspongui ha de resoldre sobre el manteniment o la revocació de les concessions atorgades en precari. En cas que s'opti pel manteniment ha d'atorgar una concessió ferma d'acord amb els criteris i el procediment que estableix aquesta Llei.

Quatre. Extingides les concessions atorgades abans d'aquesta Llei, l'autoritat portuària competent ha de resoldre sobre el manteniment o aixecament de les instal·lacions o obres que s'hagin executat a la seva empara.

Cinc. En cap cas no es pot atorgar una pròrroga del termini de concessions existents a l'entrada en vigor d'aquesta Llei en condicions que s'oposin al que estableixen aquesta o les disposicions que la despleguin.

En tot cas, s'entén contrària al que estableix aquesta Llei la pròrroga pel termini que, acumulat a l'atorgat inicialment, excedeixi el límit de trenta anys.

Sis. Les persones que estiguin fent activitats industrials, comercials o de serveis al públic en l'àmbit d'un port abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei poden continuar exercint la seva activitat en les mateixes condicions anteriors, si bé s'han d'adaptar a les disposicions que s'estableixin en els plecs de condicions generals que regulin la seva activitat en un termini de tres mesos a partir de la publicació dels plecs esmentats i en les condicions específiques que, si s'escau, pugui establir l'autoritat portuària.

Si l'adequació no s'ha produït en el termini assenyalat, l'autoritat portuària pot declarar extingida l'autorització per a l'exercici de les seves activitats en l'àmbit portuari.

Disposició transitòria cinquena. *Ports en règim concessional.*

En els supòsits de ports de competència de l'Estat que es gestionin mitjançant una concessió, la seva zona de servei ha de formar part de la del port de gestió directa estatal que, per les característiques dels seus tràfics o per la seva proximitat geogràfica, determini el Ministeri d'Obres Públiques i Transports.

Disposició transitòria sisena. *Procediments aplicables.*

Mentre no es produeixi el desplegament reglamentari d'aquesta Llei, en l'àmbit portuari i sempre que no s'oposi al que aquesta preveu, la tramitació dels expedients d'atorgament de concessions i autoritzacions i d'imposició de sancions s'ha de fer d'acord amb el que preveu la legislació de costes.

Disposició transitòria setena. *Regulació vigent en matèria de marina mercant.*

El règim existent a l'entrada en vigor d'aquesta Llei en matèria d'autorització de serveis de navegació, reserves o repartiments de càrrega a favor de vaixells espanyols o comunitaris, registre i abanderament de vaixells i altres disposicions reguladores de la marina mercant continuen vigents mentre el Govern no aprovi les disposicions reglamentàries pertinents en desplegament d'aquesta Llei i sempre que siguin compatibles amb el que aquesta estableix.

Disposició transitòria vuitena. *Comandàncies i ajudanties de marina.*

Les comandàncies i ajudanties militars de marina continuen actuant en les seves funcions d'òrgans perifèrics del Ministeri d'Obres Públiques i Transports en matèria de marina mercant, fins que el Govern reguli l'Administració marítima perifèrica i les capitanies marítimes, d'acord amb el que preveu aquesta Llei, i en aquell moment cessi en l'exercici de funcions existent fins aleshores. Així

mateix, s'ha de procedir de manera gradual a la transferència dels mitjans del Ministeri de Defensa dedicats, fins a la data d'entrada en vigor de la Llei, a les activitats de marina mercant, al Ministeri d'Obres Públiques i Transports, tenint en compte les possibilitats pressupostàries.

Així mateix, les comandàncies i ajudanties de marina continuen exercint les funcions d'òrgans perifèrics del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en matèria de pesca marítima fins que el Govern reguli l'estructura perifèrica del departament esmentat, i es procedeixi a la transferència gradual a aquest dels mitjans del Ministeri de Defensa dedicats fins a la data d'entrada en vigor de la Llei a les activitats de pesca marítima.

Disposició transitòria novena. *Personal laboral.*

El personal laboral que, a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, estigui exercint funcions relacionades amb la marina civil, prestant serveis en llocs a ocupar per personal funcionari, es pot integrar al cos creat a l'article 101 d'aquesta Llei, i ha de complir les condicions i requisits que recull la disposició transitòria quinzena de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures per a la reforma de la funció pública, incorporada per la Llei 23/1988, de 28 de juliol, i altra normativa aplicable en la matèria.

Disposició transitòria desena. *Auxilis, salvaments, remolcs, troballes i extraccions marítimes.*

Fins que, a proposta dels ministeris de Defensa i d'Obres Públiques i Transports en l'àmbit de les seves respectives competències, es procedeixi a reglamentar les competències sobre auxilis, salvaments, remolcs, troballes i extraccions marítimes per adaptar-les al que preveu el punt sis de l'article 86 d'aquesta Llei, aquestes competències les continuen exercint els òrgans de l'Armada, d'acord amb el que preveu la Llei 60/1962, de 24 de desembre.

Disposició transitòria onzena. *Entrada en funcionament de Ports de l'Estat i de les autoritats portuàries.*

1. El president de Ports de l'Estat pot compatibilitzar aquest càrrec amb el de director general de Ports i president de la Comissió Administrativa de Grups de Ports fins a l'extinció de la Direcció General i de l'organisme autònom que preveu la disposició final primera.

2. Els membres dels consells d'administració dels ports autònoms i de les juntes de port assumeixen les competències que aquesta Llei atribueix als consells d'administració de les autoritats portuàries fins que es produïxi la designació dels nous vocals d'acord amb les previsions d'aquesta Llei, amb caràcter transitori.

Així mateix, els presidents dels ports autònoms i de les juntes de port assumeixen les competències que aquesta Llei atribueix als presidents de les autoritats portuàries.

Disposició transitòria dotzena. *Règim d'estiba i desestiba portuària.*

Els treballadors que, abans de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, estiguin inclosos amb el caràcter d'eventuals en els censos gestionats per l'organització de treballs portuaris, reconeguda aquesta condició per sentència judicial ferma, i es trobin en l'actualitat inscrits en algun registre especial de treballadors portuaris, poden ser contractats per les societats estatals per cobrir les vacants que aquestes convoquin, amb preferència sobre els altres treballadors que figurin inscrits en els registres especials esmentats, sempre que compleixin els requisits físics i de capacitació exigits per cobrir les vacants esmen-

tades, i sense perjudici del règim de preferència a què es refereix la disposició addicional tretzena, apartat 1.

Disposició derogatòria única.

1. Queden derogats, en el que s'oposin a aquesta Llei i, en tot cas, no són aplicables en l'àmbit dels ports que depenen de l'Estat els punts següents de la Llei general d'obres públiques, de 13 d'abril de 1877: la referència «els ports» del paràgraf 2n de l'article 1r; els punts 3r i 4t de l'article 4t; el punt 2n de l'article 5è; el punt 4t de l'article 6è; el punt 2n de l'article 7è; els punts 6è i 7è de l'article 8è, i el punt 4t de l'article 11 i les referències a ports de l'article 125. La resta de les disposicions de la dita Llei s'entén que no són aplicables a les zones de servei dels ports que depenen de l'Estat.

2. Queden derogades les disposicions següents:

- a) Llei de ports de 7 de maig de 1880.
- b) Reial decret llei de 19 de gener de 1928, sobre ports.
- c) Llei de 14 d'octubre de 1931, que aprova i ratifica amb força de tal diversos decrets del Departament de Marina, en el que fa referència al de 22 d'agost, i prohibeix la venda a estrangers de vaixells mercants nacionals.
- d) Llei de 13 de març de 1932, sobre nolis en el tràfic de cabotatge.
- e) Llei de 27 de febrer de 1939, relativa a la constitució d'hipoteques sobre vaixells nacionals.
- f) Llei de 2 de juny de 1939, que institueix un sistema de crèdit naval.
- g) Llei de 5 d'abril de 1940, sobre autorització per a l'adquisició de vaixells a l'estranger.
- h) Llei de 19 de febrer de 1942, de creació de la Subsecretaria de la Marina Mercant, a excepció dels preceptes previstos per al cas de guerra i mobilització o relacionats amb la defensa nacional, que conserven la vigència fins que es desplegui la Llei orgànica 6/1980, d'1 de juliol, per la qual es regulen els criteris bàsics de la defensa nacional i l'organització militar, modificada per la Llei orgànica 1/1984, de 5 de gener.
- i) Llei penal i disciplinària de la marina mercant de 22 de desembre de 1955.
- j) Llei de 12 de maig de 1956, de protecció i renovació de la flota mercant espanyola.
- k) Llei de 26 de desembre de 1958, sobre creació d'un nou organisme administratiu «Agrupació de Maquinària i Material Complementari per a Obres i Treballs Marítims».
- l) Llei 68/1961, de 23 de desembre, sobre sancions per faltes comeses contra les lleis, reglaments i regles generals de policia de navegació, de les indústries marítimes i dels ports, no compreses a la Llei penal de la marina mercant, llevat del que estableix la disposició final primera de la Llei 53/1982, sobre infraccions que en matèria de pesca marítima cometin els vaixells estrangers en les aigües sota jurisdicció espanyola i els vaixells espanyols, sigui quin sigui l'àmbit de la seva comissió i les seves sancions.
- m) Llei 87/1964, de 16 de desembre, que reglamenta les convocatòries per cobrir places de pràctic de número dels ports.
- n) Llei 1/1966, de 28 de gener, sobre règim financer dels ports espanyols.
- ñ) Llei 27/1968, de 20 de juny, sobre juntes de ports i Estatut d'autonomia.
- o) Llei 55/1969, de 26 d'abril, sobre ports esportius.
- p) Llei 6/1970, de 4 d'abril, de protecció del tràfic marítim internacional.
- q) Llei 21/1977, d'1 d'abril, pel que fa a l'aplicació de sancions en els casos de contaminació marina provocada per abocaments des de vaixells.

r) Reial decret Llei 13/1980, de 3 d'octubre, sobre supressió i reordenació d'organismes autònoms en els ministeris d'Obres Públiques i Urbanisme i de Sanitat i Seguretat Social.

s) Llei 18/1985, d'1 de juliol, per la qual es modifica la Llei 1/1966, de 28 de gener, sobre règim financer dels ports espanyols.

Així mateix, queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei.

Disposició final primera. *Constitució i entrada en funcionament dels nous ens públics.*

1. La constitució de Ports de l'Estat, de les autoritats portuàries i de la Societat de Salvament i Seguretat Marítima té lloc en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

L'entrada en funcionament dels ens públics esmentats es produeix el dia 1 de gener de 1993.

2. A l'entrada en vigor d'aquesta Llei es creen tantes autoritats portuàries, de les que preveu l'article 35 d'aquesta Llei, com juntes de port i ports autònoms existents.

3. La Direcció General de Ports, la Comissió Administrativa de Grups de Ports, les juntes de port i els ports autònoms s'extingeixen a l'entrada en funcionament de Ports de l'Estat.

4. El Ministeri d'Obres Públiques i Transports ha d'adoptar les mesures necessàries de reorganització del departament esmentat, i tenir en compte les competències atribuïdes als ens públics que es creen.

Disposició final segona. *Administració marítima perifèrica.*

1. En el termini d'un any des de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, i a proposta del Ministeri d'Obres Públiques i Transports, el Govern ha de reglamentar:

a) El nombre, àmbit geogràfic i nom de cadascuna de les províncies i districtes marítims en què hagi de quedar dividit el litoral, així com la constitució, estructura orgànica, competències i altres aspectes de l'estructura perifèrica del departament, capitania marítima, consells de navegació i port i consells de navegació.

b) L'organització dels jutjats marítims permanents i del Tribunal Marítim Central, per tal d'adaptar-los al que preveu aquesta Llei. Així mateix, pot procedir al canvi de la seva denominació.

2. Les que conté el títol II de la Llei 60/1962, de 24 de desembre, que regula qüestions relatives a la jurisdicció i el procediment en matèria d'auxilis, salvament, remolcs, troballes i extraccions marítimes, continuen en vigor en qualitat de normes reglamentàries i les pot derogar o

modificar el Govern a proposta conjunta dels ministres de Defensa i Obres Públiques i Transports.

Disposició final tercera. *Desplegament reglamentari.*

El Consell de Ministres i el ministre d'Obres Públiques i Transports, en l'àmbit de les seves respectives competències, poden dictar les normes reglamentàries i disposicions administratives de caràcter general que requereixin el desplegament i l'aplicació d'aquesta Llei.

ANNEX

Són ports d'interès general i, per tant, i d'acord amb l'article 149.1.20a de la Constitució espanyola, competència exclusiva de l'Administració de l'Estat, els següents:

1. Pasajes i Bilbao al País Basc.
2. Santander a Cantàbria.
3. Gijón-Musel i Avilés a Astúries.
4. San Ciprián, Ferrol i la seva ria, La Corunya, Villagarcía de Arosa i la seva ria, Marín-Pontevedra i la seva ria i Vigo i la seva ria, a Galícia.
5. Ayamonte, Huelva (que inclou el de Punta Umbría), Sevilla i la seva ria (que inclou el de Bonanza), Cadis i la seva badia (que inclou El Puerto de Santa María, el de la zona franca de Cadis, Puerto Real, el Bajo de la Cabezueta, Puerto Sherry i el de Rota), Tarifa, Algesires-La Línea, Màlaga, Motril, Almeria i Carboneras a Andalusia.
6. Ceuta i Melilla.
7. Cartagena (que inclou la dàrsena d'Escombreras) a Múrcia.
8. Torrevella, Alacant, Gandia, València, Sagunt, Castelló i Vinaròs a la Comunitat Valenciana.
9. Tarragona i Barcelona a Catalunya.
10. Palma de Mallorca, Alcúdia, Maó, Eivissa i Cala Sabina a les Balears.
11. Arrecife, Puerto Rosario, Las Palmas (que inclou el de Salinetas i el de Arinaga), Santa Cruz de Tenerife (que inclou el de Granadilla), Los Cristianos, San Sebastián de la Gomera, Santa Cruz de la Palma i La Estaca a les Canàries.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 24 de novembre de 1992.

JUAN CARLOS I

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ

(Aquesta Llei s'inclou tenint en compte la correcció d'errades publicada al «BOE» 298, de 12-12-1992.)

ANNEX 6

La Ponència Ambiental, en la sessió realitzada el dia 7 de juliol de 2009, va aprovar la declaració d'impacte ambiental que es transcriu a continuació:

“DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL DEL PROJECTE D'AMPLIACIÓ DEL PORT PESQUER DE BLANES, PROMOGUT I TRAMITAT PER PORTS DE LA GENERALITAT

Expedient: OTAAGI20080126

L'Oficina Territorial d'Avaluació Ambiental de Girona, d'acord amb les competències que té atorgades pel Decret 125/2005, de 14 de juny, de reestructuració dels Serveis Territorials del Departament de Medi Ambient i Habitatge, proposa a la Ponència Ambiental el següent acord sobre l'avaluació d'impacte ambiental del projecte bàsic d'ampliació del port pesquer de Blanes, promogut i tramitat per Ports de la Generalitat.

La present declaració d'impacte ambiental es redacta d'acord amb la Instrucció 2/2005, de la secretaria general del Departament de Medi Ambient i Habitatge, relativa a la tramitació dels expedients d'avaluació ambiental de projectes.

ANTECEDENTS

En data 14 de març de 2008 va tenir entrada a la Direcció General de Polítiques Ambientals del Departament de Medi Ambient i Habitatge el document inicial del projecte.

En data 14 d'abril de 2008 el document es va traslladar als Serveis Territorials a Girona per tal d'iniciar el procediment d'avaluació d'impacte ambiental del projecte.

D'acord amb l'article 8 del Reial decret legislatiu 1/2008, d'11 de gener, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació d'impacte ambiental de projectes (en endavant RDL 1/2008), en data 23 d'abril de 2008 es van remetre escrits de consulta a les administracions afectades i públic interessat. Un cop conclosa aquesta fase prèvia, en data 7 de novembre de 2008 es va emetre el document d'amplitud i nivell de detall de l'estudi d'impacte ambiental. L'Annex a la present declaració recull una síntesi de les actuacions dutes a terme en aquesta fase prèvia.

MARC NORMATIU I PROCEDIMENT ADMINISTRATIU

El projecte constitueix un supòsit previst al grup 6 apartat d) de l'Annex I del RDL 1/2008 i, per tant, s'ha de sotmetre al procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

El promotor ha sotmès a informació pública el projecte i l'estudi d'impacte ambiental durant el termini d'un mes mitjançant anunci publicat al DOGC núm. 5.298, de 16 de gener de 2009, i als diaris Avui i Diari de Girona el 20 de gener de 2009. En aquest termini s'han presentat set al·legacions.

Així mateix, el promotor ha efectuat una nova consulta sobre l'Estudi d'Impacte Ambiental a les següents administracions públiques i públic interessat:

- Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino.
- Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB).

- Diputació de Girona.
- Direcció General de Qualitat Ambiental
- Direcció General de Patrimoni Cultural
- Direcció General d'Arquitectura i Paisatge
- Àrea de Medi Natural dels Serveis Territorials de Girona.
- Agència Catalana de l'Aigua
- Ajuntament de Blanes
- Confraria de Pescadors de Blanes

El 20 d'abril de 2009 el promotor ha presentat un exemplar del projecte i de l'estudi d'impacte ambiental i l'expedient d'informació pública amb les al·legacions presentades. A l'expedient es documenten les respostes del Ministerio de Medio Ambiente, del Centre d'Estudis Avançats de Blanes, de l'Àrea de Medi Natural i de la Confraria de Pescadors de Blanes. Així mateix, a l'apartat "Avaluació" de la present declaració d'impacte ambiental es comenten els aspectes de major transcendència ambiental derivats de les consultes realitzades, excepte la referent a la Confraria de Pescadors, que es limita a donar el seu acord amb el projecte.

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE I DE L'ESTUDI D'IMPACTE AMBIENTAL

D'acord amb la documentació aportada pel promotor, el port pesquer de Blanes té actualment una sèrie de problemes operatius que afecten als usuaris de les activitats nàutiques que acull (nàutica d'esbarjo, pesca i creuers turístics) que impedeixen el funcionament eficaç de la instal·lació. Així, el projecte d'ampliació té per objecte resoldre les necessitats que tenen les instal·lacions portuàries actuals, concretament:

- Problemes d'agitació interior, especialment en el moll pesquer actual.
- Problemes d'ultrapassaments durant temporals i inestabilitat del dic d'abric.
- Manca d'espai en terra i aigua.
- Necessitat d'una millora en la llotja i en la urbanització de la zona exterior.
- Necessitat de millora en la infraestructura al servei dels sectors pesquer i turístic.

A aquests efectes, el projecte preveu construir un nou dic d'abric al sud del dic actual, que serà desmuntant parcialment, i que arribarà fins a la cota batimètrica de -14 m. En el traçat del nou dic per a l'alternativa escollida s'evita afectar la punta de Santa Anna i el baix de sa Llosa.

L'ampliació comporta una ocupació en superfície de 42.037 m², dels quals 12.983 m² corresponen a la làmina d'aigua de la nova dàrsena i 29.054 m² a les estructures associades al nou dic d'abric i el contradic.

D'acord amb el projecte, el dic tindrà una longitud total de 615 metres i estructuralment, es projecta de tipologia mixta, amb els dos trams situats als extrems amb una secció de dic en talús i el tram central amb una secció en dic de formigó vertical.

Així mateix, les obres comportaran el dragatge d'uns 40.000 m³ de sorra del fons marí, dels quals 33.000 m³ correspondran a la cimentació del dic de recer i uns 7.000 m³ s'utilitzaran per al rebliment dels calaixos que conformaran el tram vertical del dic.

Alternatives

El projecte defineix com alternatives tres configuracions principals en planta (1, 2 i 3), de les quals la 1 i la 2 presenten diverses variacions en quant a la distribució dels espais i de les estructures (1-A, 1-B, 2-A, 2-B i 2-C). Aquestes alternatives coincideixen amb les propostes descrites al Pla especial urbanístic del sistema portuari de Blanes d'acord amb les necessitats de superfície d'aigua i de terra dels diferents sectors implicats: pesquer, esportiu i turístic.

Les característiques principals de les alternatives estudiades són les següents:

Alternativa 1. Preveu mantenir la planta actual del port i com actuació principal reforçar el dic principal, juntament amb la pavimentació de l'actual platja interior i petites modificacions de les estructures interiors del port. Aquesta alternativa preveu dues variacions, anomenades 1-A i 1-B, que difereixen únicament en que la segona preveu, a més del reforç del dic principal, l'eixamplament de la banquetta interior del dic.

Alternativa 2. Preveu la construcció d'un nou dic exterior, ampliant el port cap al sud-est gairebé fins a la projecció de la punta de Santa Anna. D'aquesta manera es genera una nova dàrsena entre l'actual dic principal i el nou dic exterior. Aquesta alternativa proposa 3 variacions estructurals (A, B i C), que difereixen en la configuració de la nova dàrsena. L'alternativa 2-A preveu mantenir-la separada de la dàrsena actual, generant nous espais de terra al costat est. L'alternativa 2-B preveu obrir el dic actual, fusionar els dos dics i deixar una única bocana, comunicant així les dues dàrsenes. L'alternativa 2-C preveu una única bocana, de nova obertura, però mantenint la major part del dic principal i del contradic principals. Aquesta solució preveu tancar la bocana actual i comporta un gran volum de demolicions.

Alternativa 3. Preveu la construcció d'un nou dic extern que sobrepassaria la Punta de Santa Anna, generant una nova dàrsena exterior al dic d'abric i de forma adjacent al port actual. Constitueix l'alternativa amb major superfície d'ocupació i nous volums estructurals.

En la següent taula es mostren, de forma resumida, les característiques de cadascuna de les alternatives proposades d'acord amb la informació que proporciona el promotor (entre parèntesi s'exposa el grau de satisfacció de les necessitats demandades):

	Necessitats demandades	Alternativa 1- A	Alternativa 1- B	Alternatives 2-A, 2-B i 2-C	Alternativa 3
Superfície d'aigua (metres d'atrancament)					
Activitat pesquera	93,9	60 (64%)	60 (64%)	95 (100%)	95 (100%)
Activitat esportiva	710,1	189,5 (27%)	189,5 (27%)	277,5 (39%)	720 (100%)
Activitat recreativa	85,8	117,5 (34%)	117,5 (34%)	85,8 (100%)	85,8 (100%)
Aparcaments	-	-	-	-	-
Altres activitats	25	10 (40%)	10 (40%)	25 (100%)	25 (100%)
Superfície de terra (m²)					
Activitat pesquera	1.147	0 (0%)	1.497 (100%)	2.802 (>100%)	3.078 (>100%)
Activitat esportiva	3.810	832 (22%)	832 (22%)	832 (22%)	3.610 (95%)
Activitat pesquera	500	0 (0%)	0 (0%)	>600 (>100%)	600 (100%)
Aparcaments	4.400	0 (0%)	0 (0%)	1.920 (44%)	4.018 (91%)
Altres activitats	Reforç dic	Si	Si	Si	Si
	Millora protecció	Si	Si	Si	Si
Pressupost total (Euros)		13.175.280	16.630.920	22.423.960 (2-A) 22.978.440 (2-B) 34.671.240 (2-C)	30.231.920

En la documentació també s'ha avaluat l'alternativa zero, tot i que el promotor la descarta perquè actualment la instal·lació no funciona d'una manera eficaç, entenent que no pot cobrir les necessitats que justifiquen l'ampliació.

En la documentació del projecte es conclou que les alternatives que no comporten cap obra exterior són les que satisfan en un menor grau les necessitats dels diferents sectors i impliquen una menor inversió. En aquest sentit, considera que les alternatives 2-B i 2-C són les que satisfan plenament les necessitats dels sectors pesquer, comercial-turístic i d'altres embarcacions, i planteja com a proposta millorada una solució combinada d'ambdues, de la qual es deriva la proposta de configuració final escollida pel projecte, anomenada alternativa "planta projecte". Aquesta alternativa es configura amb un nou dic d'abric que es projecta al sud-oest del dic actual, del qual es preveu mantenir una part. Es demolirà el martell actual i es construirà un nou contradic en sentit sud-oest per a conformar el canal de navegació. Així mateix, i com a mesura correctora, es preveu també la construcció d'un dic de recolzament adjacent a la platja de Blanes per tal de garantir que la sorra de la platja no es desplaci i pugui aterrar la nova bocana del port.

Pel que fa a la tipologia estructural del nou dic, tot i que el projecte preveu aprofitar algunes de les estructures actuals, s'han estudiat tres alternatives constructives: dic en talús amb escullera, dic vertical de formigó armat i dic mixt, que combina les dues anteriors. En aquest sentit, la proposta presentada opta per una tipologia mixta per al dic d'abric, amb estructura de

talús d'escullera en la zona de bocana i en el sector oriental del dic per a no causar problemes de navegació i pel calat disponible, i amb una estructura de dic vertical en el tram mig, construïda a base de calaixos de formigó armat, que ocupa menor superfície de fons i té avantatges constructius respecte l'escullera, en tant que minimitza la superfície d'ocupació del fons marí per part de l'estructura.

Estudi d'impacte ambiental

L'estudi d'impacte ambiental (d'ara en endavant EIA) del projecte ha estat elaborat per l'empresa PROINTEC i signat per F. Xavier Escartín, ECCP.

L'EIA analitza de forma comparativa els efectes ambientals de les alternatives plantejades, que recauen en els possibles impactes que pot tenir la nova infraestructura portuària principalment sobre les comunitats marines, la dinàmica de les corrents marítimes, el transport de sediments i també sobre el paisatge costaner més proper i concretament sobre la Punta de Santa Anna. Cal indicar que els efectes sobre la dinàmica litoral i el transport de sediments tenen una relació directa amb el disseny del dic d'abric. Així mateix, es preveu que alguns d'aquests impactes puguin aparèixer tant durant la fase de construcció del port com durant la fase d'explotació. Concretament, l'EIA ha avaluat els impactes per a cada alternativa sobre un total de 19 factors ambientals, d'entre els quals:

- Interferència en la dinàmica litoral
- Contaminació de les aigües costaneres
- Contaminació de les aigües portuàries
- Eutrofització de les aigües portuàries
- Contaminació per les operacions de dragatge i abocament d'escullera
- Ocupació de parcel·les del medi marí
- Contaminació atmosfèrica
- Contaminació acústica
- Modificació de l'aspecte paisatgístic
- Comunitats litorals
- Formació de nou hàbitat per a les comunitats litorals
- Interferència en la circulació ordinària de vehicles en el nucli de Blanes
- Modificació de l'actual línia de costa

L'EIA valora mitjançant una matriu comparativa de puntuacions l'efecte dels impactes identificats i conclou que l'alternativa proposada en el projecte, anomenada "planta projecte", derivada de la combinació de les alternatives 2-B i 2-C, constitueix la tercera alternativa amb un menor impacte ambiental després de les alternatives 1-A i 1-B (amb la mateixa puntuació) i 2-A. No obstant això, d'acord amb la documentació l'alternativa escollida proporciona un major grau de satisfacció de les necessitats dels tres sectors implicats, que justifiquen l'objectiu del projecte. Segons l'EIA l'alternativa escollida representa un compromís entre l'objectiu d'aprofitar el màxim possible l'espai que proporciona l'actual port i el de cobrir totes les necessitats plantejades pels diferents sectors, així com minimitzar els impactes sobre la Punta de Santa Anna i la platja de Blanes.

Tot i que en la taula de puntuacions de les alternatives de l'EIA (apartat 9.3) s'identifica únicament un impacte sever per a l'alternativa escollida pel que fa a la modificació del paisatge, en la taula que inclou l'apartat d'identificació i valoració dels impactes de la configuració final del projecte (apartat 10.3) s'identifiquen impactes severos també sobre la interferència de la dinàmica litoral (medi abiòtic) i sobre la modificació de l'actual línia de costa (medi socioeconòmic).

Així mateix, s'identifiquen diversos impactes de caràcter moderat, concretament sobre la contaminació de les aigües costaneres i portuàries sobretot durant la fase constructiva, sobre les comunitats litorals, la circulació ordinària del nucli de Blanes, el deteriorament de les infraestructures viàries pel pas de maquinària pesada i sobre la seguretat del vianants.

En aquest sentit, tenint en compte l'alternativa escollida i per tal de minimitzar els impactes ambientals identificats, l'EIA preveu una sèrie de mesures preventives i correctores, entre les quals cal destacar les següents:

- Dissenyar el dic de forma que minimitzi el canvi en el pol de difracció.
- Fer una recàrrega de sorra a la platja de Blanes i construir un dic adjacent de recolzament per a evitar erosions pel basculament i l'aterrament de la bocana del port.
- Construir el dic per sota de la Punta de Santa Anna per tal de no superar la barrera que constitueix a la dinàmica sedimentària litoral.
- Mesures orientades a evitar la dispersió i transport dels materials fins.
- Determinació i cens de nacs (*Pinna nobilis*) en l'àmbit afectat pel projecte.
- Abalisament de la praderia de posidònia propera al nou dic i utilització de barreres o cortines anti-terbolesa.

Algunes de les mesures preventives i correctores proposades per l'EIA han estat incorporades a la fase de disseny, i d'acord amb el document, són difícilment quantificables. Altrament, es defineix un pressupost de 940.437 euros per a la resta de mesures previstes així com per a altres mesures no especificades i que es puguin establir a partir dels resultats del procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

En aquest sentit, l'EIA considera que, un cop aplicades les mesures preventives i correctores esmentades, els impactes del projecte esdevenen compatibles per a tots els factors ambientals, amb l'excepció de per a la contaminació acústica, la modificació de l'aspecte paisatgístic i l'impacte sobre les comunitats litorals, que es consideren seran moderats.

Tot i que l'EIA conclou que no existeix cap restricció ecològica que faci inviable el projecte bàsic proposat, també es preveuen una sèrie de recomanacions i mesures compensatòries per aconseguir millores ambientals en el conjunt del projecte. Les mesures proposades més significatives són les següents:

- Seguiment de l'evolució de la línia de costa en la platja de Blanes, situada a ponent del port, mitjançant campanyes batimètriques de detall.
- Fer un control dels materials de pedrera perquè continguin una concentració de fins inferior al 5%.

- Realitzar un control de qualitat de les aigües portuàries durant la fase constructiva i un control de les emissions atmosfèriques derivada de l'ús de la maquinària.
- Instal·lació de plaques solars que complementin la producció d'energia elèctrica per a les noves necessitats de consum del port.
- Implantació d'un sistema de gestió ambiental (SGA).
- Implantació de mesures per a reduir la contaminació lluminosa.

El Programa de vigilància ambiental té per objecte controlar l'eficàcia de les mesures preventives projectades i determinar la necessitat d'adoptar les mesures correctores previstes i adaptar-ne de noves en cas de detectar desviaments o impactes no previstos. El pressupost és de 77.900 euros.

AVALUACIÓ

Tractament dels aspectes que estableix el document d'amplitud i nivell de detall

L'EIA incorpora la major part dels aspectes que s'estableixen en el document d'amplitud i nivell de detall emès pel Departament de Medi Ambient i Habitatge en data 7 de novembre de 2008. No obstant això, no s'han valorat els possibles impactes indirectes derivats de l'increment en el nombre d'amarradors i del trànsit d'embarcacions en el sistema costaner de l'entorn de Blanes, d'acord amb el que s'estableix en el punt 1d) del document d'amplitud i nivell de detall.

Anàlisi d'alternatives

De l'anàlisi d'alternatives realitzat per l'EIA es desprèn que l'alternativa escollida no és la de menor impacte ambiental. En aquest sentit, les alternatives 1-A i 1-B permeten mantenir l'estructura actual del port amb petites modificacions dels espais interiors, sense haver de construir un nou dic exterior. El document justifica aquesta elecció en que la configuració prevista en l'alternativa escollida és la que permet cobrir totes les necessitats d'espai de terra i d'aigua dels sectors afectats per l'ampliació del port, i que justifiquen el projecte, amb un impacte ambiental més assumible.

Afectacions a les comunitats litorals

L'informe de l'Àrea de Medi Natural de data 11 de març de 2009 conclou que d'acord amb l'anàlisi de l'EIA el projecte no afectarà la platja de s'Abanell ni el delta de la Tordera. La proposta escollida permet la conservació de la punta de Santa Anna, la platja dels Capellans i Sa Llosa. Així mateix, considera que no s'afecta directament les fanerògames marines perquè es troben a l'exterior de l'àmbit del projecte.

L'EIA inclou una cartografia de detall dels fons marins de la zona, en la qual s'identifica l'existència d'una praderia discontinua de *Posidonia oceanica* al costat nord-est de la formació rocallosa de Sa Llosa. *Posidonia oceanica* és una espècie endèmica de la Mediterrània i les seves formacions constitueixen un hàbitat d'interès comunitari (HIC) prioritari d'acord amb l'Annex I de la Directiva Hàbitats. Es considera l'espècie formadora de la principal comunitat climàtica dels ecosistemes marins mediterranis i, per tant, té un alt valor ecològic.

Així mateix, i d'acord amb la informació disponible en el Departament de Medi Ambient i Habitatge cal indicar l'existència d'una altra praderia de *Posidonia oceanica* d'aproximadament 356 m² de superfície i 51 metres de longitud, i que s'estén de forma paral·lela a la planta del dic projectat, al voltant de la isòbata -14, entre els punts de mostreig identificats com BLA-7 i BLA-8. No obstant l'EIA no la identifica, s'ha constatat que aquesta praderia té una qualitat molt alta i es troba en bon estat de conservació, amb presència de *Pinna nobilis*. La praderia s'assenta sobre substrat sorrenc i sobre unes barres rocoses, fet que li atorga una certa singularitat en el context regional.

D'acord amb la informació continguda a l'EIA, el nou dic de recer projectat per a l'alternativa escollida no afectarà la praderia que es situa prop de Sa Llosa. No obstant això, el punt més proper del nou dic es situarà a uns 20 metres d'aquesta praderia i a uns 30 metres de la que s'ha identificat al sud del nou dic projectat. Ateses les característiques de l'obra que es preveu executar i tenint en compte l'elevada fragilitat de les comunitats formades per *Posidonia oceanica*, es considera que poden existir riscos d'afectació directa durant la construcció de l'estructura, derivats principalment de l'abocament de materials a l'aigua, la deposició de fins i l'increment de la terbolesa, així com riscos d'afectació indirecta degut a l'alteració dels corrents marins de la zona, que no han estat valorats suficientment per l'EIA. En aquest sentit, es fa necessari preveure mesures preventives i correctores específiques per a minimitzar la possible afectació a les praderies de posidònia.

Afectació a la dinàmica litoral

L'EIA ha valorat els possibles efectes que pot tenir l'ampliació del port sobre l'estabilitat de la platja de s'Abanell i del delta de la Tordera a partir de simulacions sobre la incidència sobre la platja de Blanes, situada immediatament al sud del port i que es considera una platja encaixada.

La platja de s'Abanell i el delta de la Tordera s'ubiquen al sud-oest de la punta de Sa Palomera, que juntament amb la punta de Santa Anna constitueix una barrera per al transport de sediments que es produeix cap al sud-oest per a aquestes dues zones.

En data 29 de maig de 2008 la Dirección General de Sostenibilidad de la Costa y el Mar va emetre un informe en la fase de consultes prèvies en el qual es considerava que el projecte d'ampliació tindria una incidència negativa sobre el sistema costaner de la platja de Blanes, en introduir un nou pol de difracció de l'onatge que produiria erosió en la part central de la platja i el basculament de la platja cap a la bocana del port. En aquest sentit, l'anàlisi realitzat en l'EIA determina que el tram central de la platja de Blanes patirà un gir d'uns 4° amb la nova configuració del port, afectant fonamentalment al tram nord de la platja de Blanes contigua al contradic que bascularà i augmentarà l'amplada pel nou pol de difracció del nou dic d'abric.

Per a evitar que aquest basculament i el gir de la platja provoquin erosions a la platja de Blanes i aterraments a la bocana, el projecte preveu com a mesures preventives fer una recàrrega de sorra d'uns 40.000 m³ i construir un nou dic de recolzament d'uns 60 m de llargària amb un peu de platja submergit d'uns 20 m de longitud.

En aquest sentit, en data 23 de gener de 2009 la Dirección General de Sostenibilidad de la Costa y el Mar va emetre un nou informe durant el període d'informació pública del projecte i de l'EIA en el qual es valoren favorablement les mesures adoptades.

Per contra, l'EIA també indica que no hi haurà cap incidència sobre la banda sud-oest de la platja de Blanes ni tampoc sobre la riera de Blanes, que desemboca en aquest tram. Així mateix, i d'acord amb l'anàlisi que conté l'Apèndix 5 de l'EIA, no es preveu que la construcció del nou dic augmenti l'efecte barrera al transport longitudinal de sediments que constitueixen els accidents geogràfics de Sa Palomera i la punta de Santa Anna, i que tampoc no es modifiquin els patrons d'onatge a la platja de s'Abanell.

Dragatges

L'EIA inclou una caracterització del material a dragar d'acord amb les recomanacions contingudes en el document tècnic del CEDEX "*Recomendaciones para la gestión del material dragado en los puertos españoles*" (1994). L'estudi conclou que el material es pot classificar com a no contaminat atès que tots els valors obtinguts per a tots els paràmetres analitzats es troben per sota del nivell d'acció 1 i, per tant, els efectes químics o bioquímics sobre la flora i la fauna marines són nuls o pràcticament insignificants. D'acord amb les recomanacions tècniques esmentades els materials dragats que pertanyen a aquesta categoria poden abocar-se lliurement al mar amb la única consideració dels efectes de naturalesa mecànica.

Contaminació acústica

En resposta a les al·legacions sorgides durant el període d'informació pública, la documentació inclou un estudi sobre l'increment de les emissions acústiques degudes a l'increment del trànsit generat pel port. Aquest estudi valora la incidència prenent com a referència la Llei 6/2001, de 31 de maig, de protecció contra la contaminació acústica i conclou que l'augment de les immissions és molt poc significatiu i, tot i que queda per sota dels límits legals, proposa compensar-lo utilitzant paviment porós.

Estabilitat de la muntanya del Conventet

L'EIA conclou que el projecte no afectarà directament a l'estabilitat de la muntanya del Conventet atès que les obres es recolzen directament sobre el fons marí i no sobre els vessants de la muntanya i, en aquest sentit, la muntanya continuarà la seva evolució natural independentment de les actuacions d'ampliació.

No obstant això, el document inclou a títol complementari un estudi sobre possibles actuacions de protecció de talussos en les zones exposades (Apèndix 6).

Sostenibilitat de la instal·lació

L'EIA preveu mesures complementàries per a millorar la sostenibilitat general del projecte, entre les quals la instal·lació de punts nets per a la gestió dels residus i la producció d'energia mitjançant una instal·lació solar fotovoltaica. No obstant això, el projecte no concreta la ubicació d'aquestes instal·lacions.

Impacte sobre el paisatge

L'impacte sobre el paisatge rau fonamentalment en la disposició i configuració del nou dic d'abric, que alterarà les visuals actuals des de la platja de Blanes cap a la zona de la punta de Santa Anna i la Roca dels Capellans, i reduirà la conca visual sud des de l'extrem nord de la platja en un 25% i des de l'extrem sud de la platja en un 15%.

En aquest sentit, l'EIA incorpora un estudi de les visuals afectades i preveu mesures correctores orientades a limitar l'alçada de l'espàtller que corona el dic. A aquestes efectes, en el disseny del projecte s'ha reduït l'alçada de l'espàtller fins a un màxim de 7,5 m en la cota de coronació de l'extrem sud-oest del dic i fins als 8,5 m en el tram central del dic vertical.

CAPACITAT DEL MEDI RECEPTOR

La zona afectada pel projecte no s'inclou dins cap espai natural protegit declarat en aplicació de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals i normativa de desenvolupament. Tampoc no s'inclou en cap espai proposat per a formar part de la xarxa ecològica europea Natura 2000. L'espai natural protegit més proper és el Paratge Natural d'Interès Nacional "Pinya de Rosa", que es troba a més d'1km cap al nord-est, per la qual cosa no s'hi preveuen efectes negatius directes.

L'ampliació de la infraestructura portuària pot induir a un increment de les activitats nàutiques turístiques i d'esbarjo i per tant, també a un augment del nombre de fondejos en l'espai natural protegit. En aquest sentit, cal destacar la presència d'importantes extensions de posidònia al litoral del PEIN de Pinya de Rosa que podrien veure's afectades per un fondeig i freqüentació elevats.

El nou dic d'abric comportarà algunes alteracions en la dinàmica litoral i el transport de sediments, concretament en l'àmbit nord de la platja de Blanes, i que s'ha previst compensar mitjançant l'aplicació de mesures correctores en el disseny del dic així com amb una recàrrega específica de sorra a la platja i la construcció d'un dic de recolzament addicional per a contenir-la.

Pel que fa a les comunitats biològiques presents en l'àmbit del projecte cal destacar les comunitats de sorres fines amb *Spisula subtrucata*, sovint amb la presència de la fanerògama marina *Cymodocea nodosa*, i les comunitats associades a les praderies de posidònia (*Posidonia oceanica*), presents al nord de l'estructura rocallosa de Sa Llosa i al sud-est del nou dic projectat. Així mateix, en aquesta estructura també cal destacar la presència de formacions de precoralígen i una gran varietat d'espècies de fauna marina.

Les comunitats de sorres fines i les comunitats associades a les formacions rocalloses identificades són abundants al litoral català per la qual cosa no es preveu que la seva afectació suposi un impacte rellevant. Tanmateix, els alguers de posidònia són una formació vegetal de fanerògames marines inclosa en l'annex I de la Directiva Hàbitats i reconeguda com a hàbitat d'interès comunitari prioritari. Així mateix, les praderies de posidònia constitueixen l'hàbitat exclusiu per a les nacs (*Pinna nobilis*), molusc bivalve amb distribució endèmic en el

Mediterrani, considerat com a vulnerable pel "Catálogo Nacional de Especies Amenazadas" (BOE núm. 148, de 22/6/1999), i inclòs en l'Annex IV de la Directiva Hàbitats. L'EIA identifica la presència d'aquesta espècie en l'àmbit d'implantació del projecte.

D'acord amb l'EIA i amb la informació disponible, el projecte no es preveu que afecti de forma directa les praderies de *Posidonia oceanica* identificades en la zona, atenent al disseny i la configuració en planta del nou dic d'abric projectat. No obstant això, cal preveure les possibles afectacions indirectes a les praderies properes a la zona d'execució de l'obra identificades en l'apartat d'avaluació de la present declaració d'impacte ambiental.

Per altra banda, cal indicar que el nou dic constituirà un nou biòtop per al desenvolupament de comunitats associades a aquestes estructures artificials submarines.

Pel que fa al paisatge, s'identifica la punta de Sa Palomera i de Santa Anna i la Roca dels Capellans com els elements més característics del paisatge de la badia de Blanes. En aquest sentit, el projecte afectarà parcialment les conques visuals d'aquests elements geogràfics des de la platja de Blanes. No obstant això, el projecte ha previst mesures correctores en la fase de disseny del nou dic d'abric per tal de minimitzar la reducció de les conques visuals.

Finalment cal considerar les afectacions del projecte sobre el medi social i la qualitat de vida de les persones, tenint en compte la localització del port en un extrem del nucli. L'ampliació pot suposar un increment del trànsit tant durant la fase d'obres, pel que fa a la circulació de la maquinària associada, així com durant la fase d'explotació, per la nova activitat que es generarà al voltant del port. L'EIA considera que els increments en la contaminació acústica i les immissions de soroll no seran significatius, tot i que proposa l'aplicació de nous paviments sono-reductors per a disminuir els nivells generals de soroll de les principals vies d'accés a la instal·lació.

D'acord amb l'estudi d'impacte ambiental, l'impacte global del projecte es qualifica com a compatible-moderat. Tenint en compte aquest factors i donada la magnitud del projecte, la capacitat del medi receptor es preveu suficient per a assumir l'obra objecte d'aquest Acord.

Per tot l'anterior, vist l'estudi d'impacte ambiental, en el qual no es preveuen efectes negatius notables, irreversibles i permanents sobre cap factor ambiental sensible, i vista la capacitat del medi, i a proposta de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat, la Ponència Ambiental formula la declaració d'impacte ambiental amb caràcter favorable per a l'alternativa escollida si s'implementen les condicions establertes a l'estudi d'impacte ambiental i les condicions addicionals fixades en el present Acord.

CONDICIONS ADDICIONALS

a) Mesures sobre les mesures preventives i correctores

1. Sens perjudici de les autoritzacions que corresponguin d'acord amb la normativa sectorial vigent, el material procedent de l'excavació i dels dragatges necessaris per a l'execució del projecte serà utilitzat preferentment en les obres associades a les noves infraestructures portuàries, un cop caracteritzat adequadament de forma prèvia. Només s'admetrà l'abocament en mar obert si es justifica la impossibilitat de qualsevol altra destinació. En aquest cas l'abocament no podrà realitzar-se dins l'àmbit d'espais protegits ni sobre praderies de fanerògames marines, i el Departament de Medi Ambient i Habitatge haurà de valorar de formà prèvia les propostes dels possibles punts d'abocament.
2. Els dragats i la recàrrega de sorra previstos per a la recàrrega de la platja de Blanes hauran de realitzar-se d'acord amb les determinacions que preveu la normativa sectorial vigent i amb les recomanacions contingudes en el document tècnic del CEDEX *"Guía metodológica para la elaboración de estudios de impacto ambiental de las extracciones de arenas para la regeneración de playas"*, així com d'acord amb totes aquelles determinacions que estableixi la Dirección General de Sostenibilidad de la Costa y del Mar del Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino.
3. Els materials a utilitzar de préstecs terrestres haurà de provenir d'extraccions a cel obert degudament legalitzades d'acord amb la normativa sectorial vigent.
4. Caldrà realitzar un tractament previ dels àrids a abocar per tal que el percentatge de materials fins que contingui sigui el mínim possible a efectes de reduir la terbolesa de l'aigua produïda pel seu l'abocament al mar.
5. Sense perjudici de la consideració anterior, es disposarà una cortina anti-terbolesa al voltant de les zones d'obra i d'abocament de material al mar de característiques, longitud i calat necessaris per a contenir la ploma de terbolesa que es pugui generar durant la construcció de les noves estructures del port. En qualsevol cas, s'haurà d'evitar l'afectació a les praderies de *Posidonia oceanica* i l'augment transitori de terbolesa no haurà de superar els límits establerts en la normativa sobre aigües de bany.
6. Es tindrà especial cura en la protecció de la praderia de posidonia identificada entre els punts de mostreig BLA-7 i BLA-8 al voltant de la isòbata -13 m. A aquests efectes, s'abalisarà la praderia amb boies per a identificar-ne la ubicació visualment i s'implementaran les mesures necessàries per a evitar la seva afectació, sense perjudici d'allò que es determina en la condició número 5 de la present declaració d'impacte ambiental.
7. Caldrà elaborar un informe amb els resultats del cens de nacres (*Pinna nobilis*) previst a l'estudi d'impacte ambiental, que serà tramés al Departament de Medi Ambient i Habitatge de forma prèvia a l'inici de les obres. En aquest sentit, caldrà translocar aquells individus que puguin ser afectats directa o indirectament per les obres. Aquesta translocació es farà d'acord amb els criteris que estableixi el Departament de Medi Ambient i Habitatge. La determinació de la presència de nacres que puguin ser afectades pel projecte haurà de fer-se amb la suficient antelació com per permetre la seva translocació amb les màximes garanties de supervivència.

8. Es situarà el parc de maquinària, els abassegaments de materials i les instal·lacions provisionals d'obra en zones de mínim risc de contaminació. Aquestes zones, un cop utilitzades, es restituiran a la seva situació inicial.
9. Es realitzarà un seguiment arqueològic durant l'execució dels dragatges i de les excavacions. En cas d'aparició de restes en la Punta de Sant Anna I, II i III, se seguiran les directrius del Servei d'Arqueologia de la Direcció General de Patrimoni Cultural que fan referència a: prospectar mitjançant sondejos d'una superfície mínima d'un metre quadrat dins d'una retícula de deu metres i fins a la fondària que l'estratigrafia indiqui a nivell d'època antiga; aquestes prospeccions hauran de cobrir aquelles àrees del fons marí que quedin afectades pel dragatge o per la aportació artificial de materials.

b) Mesures sobre el programa de vigilància ambiental

10. S'incorporarà al programa de vigilància ambiental el control fisicoquímic sobre els materials a excavar i dragar, establint-hi els sistemes de gestió que se'n derivin en correspondència amb els criteris establerts als punts 1 i 2 d'aquesta declaració.
11. Caldrà ampliar el seguiment per avaluar l'evolució de la platja de Blanes que preveu l'estudi d'impacte ambiental com a mínim durant els dos anys següents a la finalització de les obres. Aquest seguiment es realitzarà en coordinació amb la Dirección General de Sostenibilidad de la Costa y del Mar del Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino. Sense perjudici de les actuacions de recàrrega de sorra previstes pel projecte i l'EIA, en cas que a partir del seguiment es detectessin variacions significatives de la platja caldrà preveure mesures correctores addicionals per tal de controlar-ne l'estabilitat.
12. Es minimitzarà l'emissió de pols durant l'execució de l'obra mitjançant un programa de regs o d'altres sistemes adients al transport o execució i un seguiment periòdic que s'incorporarà al programa de vigilància ambiental.
13. Caldrà realitzar un pla de gestió viària per al trànsit de camions per tal de tenir en compte, entre d'altres aspectes, les rutes i les franges horàries que menys molestin a la població.

c) Mesures per a incorporar en el reglament d'explotació del port

14. Incorporar al reglament d'explotació del port la realització d'un control analític periòdic de la qualitat de les seves aigües interiors per tal de gestionar, en conseqüència, el sistema de renovació forçada d'aigua. Aquesta gestió tindrà com a objectiu garantir l'absència d'efecte emissari de contaminació cap a les platges adjacents, ja sigui per la bocana o per la mateixa circulació forçada.
15. Incorporar al reglament d'explotació del port les normes i directrius necessàries per a evitar l'abocament d'aigües residuals a l'interior, per a complir la Llei de residus i la normativa

internacional vigent en matèria de recollida i emmagatzematge de residus olivosos (conveni MARPOL), i per a minimitzar els abocaments de productes a l'aigua en les operacions portuàries. S'haurà de prestar especial atenció als abocaments produïts pels vaixells. El port haurà de comptar amb les corresponents instal·lacions MARPOL i les mesures previstes en el Reial decret 253/2004, de 13 de febrer, pel qual s'estableixen mesures de prevenció i lluita contra la contaminació en les operacions de càrrega, descàrrega i manipulació d'hidrocarburs en l'àmbit marítim i portuari.

d) Mesures sobre la mobilitat

16. Es realitzarà un estudi d'avaluació de la mobilitat generada associada a la nova configuració i dimensions del port, seguint les directrius que preveu el Decret 344/2006, de 19 de setembre, de regulació dels estudis d'avaluació de la mobilitat generada.

e) Documentació complementària

17. El titular de l'obra trametrà al Departament de Medi Ambient i Habitatge, la següent documentació:
- L'estudi que estableix el punt 7 de la DIA.
 - Un informe anual sobre l'evolució de la platja de Blanes d'acord amb el que s'estableix en el punt 11 de la DIA.

SEGUIMENT I PUBLICITAT

El promotor del projecte es responsabilitzarà de l'execució del programa de vigilància ambiental i dels seus costos. Les incidències ambientals s'hauran de reflectir en els informes tècnics mensuals dels quals es tramitarà una còpia al Departament de Medi Ambient i Habitatge.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge exercirà les funcions de comprovació, interpretació, seguiment i vigilància ambiental d'aquesta declaració d'impacte i de les condicions imposades, i també les altres funcions que preveu l'article 7 del Decret 114/1988, de 7 d'abril, d'avaluació d'impacte ambiental.

Es constituirà, de manera prèvia al començament de les obres, una comissió mixta de concertació i control entre el Departament de Medi Ambient i Habitatge i el promotor. Aquesta comissió tècnica vetllarà pel contingut, la periodicitat, l'aplicació i l'època de realització de les mesures correctores i de protecció que assenyalen l'estudi d'impacte ambiental i la present declaració.

El projecte constructiu incorporarà les mesures ambientals definides a la present declaració, així com les que preveu l'estudi d'impacte ambiental i inclourà a la seva memòria un apartat que justifiqui de quina manera s'han incorporat aquestes mesures. Així mateix, el pressupost general del projecte haurà d'incloure el pressupost específic establert per a les mesures correctores.

Qualsevol modificació en el projecte requerirà l'informe previ del Departament de Medi Ambient i Habitatge als efectes de valorar la seva incidència en el medi.

Aquesta declaració d'impacte ambiental s'incorporarà als tràmits administratius i resolutoris que autoritzin total o parcialment aquest projecte.

D'acord amb el que estableix l'article 5 del Decret 114/1988, aquesta declaració d'impacte ambiental s'ha de trametre al promotor del projecte i s'ha de fer pública mitjançant la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i al web del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

ANNEX

DETERMINACIÓ DE L'AMPLITUD I NIVELL DE DETALL DE L'ESTUDI D'IMPACTE AMBIENTAL DEL PROJECTE D'AMPLIACIÓ DEL PORT PESQUER DE BLANES

Consultes efectuades a administracions afectades i públic interessat en aplicació de l'article 8 del RDL 1/2008:

Relació de consultats	Respostes rebudes
Agència Catalana de l'Aigua (Departament de Medi Ambient i Habitatge)	X
Àrea de Medi Natural (Serveis Territorials a Girona del Departament de Medi Ambient i Habitatge)	X
Direcció General d'Arquitectura i Paisatge (Departament de Política Territorial i Obres Públiques)	-
Direcció General de Patrimoni Cultural (Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació)	X
Direcció General de Qualitat Ambiental (Departament de Medi Ambient i Habitatge)	-
Ajuntament de Blanes	X
Dirección General de Sostenibilidad de la Costa y el Mar (Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino)	X
Diputació de Girona	-
Centre d'Estudis Avançats de Blanes – CSIC	X
Associació de Naturalistes de Girona	-

L'Agència Catalana de l'Aigua indica que, analitzada la documentació aportada, s'observa que les obres previstes no afecten d'una manera directa el Domini Públic Hidràulic de cap llera pública, ni a la zona de servitud ni de policia del mateix. Malgrat això, també assenyalava que la desembocadura a mar de la riera de Blanes es produeix a una distància aproximada de 500 m al sud-oest del port. Aquesta riera desemboca a la platja de Blanes amb el final de la canalització de la riera que travessa el nucli urbà. Atesa aquesta circumstància, l'ACA considera necessari que l'estudi d'impacte ambiental del projecte del port tingui en compte la possible incidència de l'ampliació del port en el transport de sediments longitudinal de la platja de Blanes. Una variació de la longitud de la platja en la desembocadura de la riera de Blanes pot suposar una variació en la pendent longitudinal de la riera i, en conseqüència, una modificació de la capacitat hidràulica de la canalització existent.

L'Àrea de Medi Natural identifica tres comunitats submarines que podrien ser afectades pel projecte d'ampliació del port i considera que cal garantir que el projecte no afecta la platja de S'Abanell, la qual està sotmesa a fortes regressions pels temporals, i que requereix reposicions periòdiques de sorra les quals s'han d'obtenir mitjançant el dragat del medi marí.

Així mateix, demana que l'EIA tingui en compte específicament els següents aspectes:

- Establir mesures compensatòries per l'afectació sobre la comunitat de *Posidonia oceanica*, en aquest sentit caldrà:
 - Determinar i censar les nacres (*Pinna nobilis*) existents i preveure'n el trasllat i translocació en cas que s'afectin.
 - Cartografiar de forma detallada l'hàbitat de *Posidonia oceanica* i valorar-ne l'afectació directa o indirecta del projecte.
 - Preveure mesures compensatòries, com a ara una prova pilot de plantació de *P. oceanica* per al seu seguiment, per estudiar la viabilitat d'aquesta mesura.
- Preveure l'execució dels treballs fora de l'època de bany per evitar episodis de terbolesa de l'aigua.
- Definir la zonificació de les zones verdes o jardins i preveure no utilitzar espècies amb caràcter invasor.

El Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General de Patrimoni Cultural, considera que un cop analitzat la documentació del projecte, el tractament donat al patrimoni cultural no és el correcte i indica que, segons l'Inventari del Patrimoni Immoble a l'àrea d'influència del port es localitzen els següents jaciments arqueològics:

- Punta de Santa Anna I. Situat al peu i voltant de l'agulla rocallosa, i fins els 14-17 m de fondària, es localitza un derelicta probablement del segle XVI o XVII, del qual encara es conserva la fusta de l'arquitectura del vaixell, i que transportava com a càrrega més significativa ullals d'elefant.
- Punta de Santa Anna II i Punta de Santa Anna III: Jaciments on s'han documentat diverses restes arqueològiques de cronologia diversa, però que no s'han delimitat en la seva totalitat.

Per tot això, el Servei d'Arqueologia i Paleontologia considera que, tot i que s'ha portat a terme un estudi batimètric i geofísic, aquest no s'ha fet per tècnics arqueòlegs, els quals són els únics que poden qualificar correctament les restes arqueològiques localitzades al fons del mar. Conseqüentment no s'ha realitzat des d'un punt de vista arqueològic proposant les mesures correctores adients. La Direcció General del Patrimoni Cultural va informar amb data 19 de juny de 2007 a la Direcció General de Ports, Aeroports i Costes del Departament de Política Territorial i Obres Públiques que, donat el risc d'afectació a jaciments arqueològics subaquàtics documentats és imprescindible aplicar les següents mesures correctores:

- Prospeectar mitjançant sondejos d'una superfície mínima d'un metre quadrat dins d'una retícula de 10 m i fins a la fondària que l'estratigrafia indiqui com a nivell d'època antiga.
- Les prospeccions haurien de cobrir aquelles àrees del fons marí que quedin afectades pel dragatge o per l'aportació artificial de materials.

Finalment, indica que, un cop el Servei d'Arqueologia i Paleontologia disposi dels resultats d'aquests treballs, informará definitivament de la compatibilitat o incompatibilitat del projecte amb les restes arqueològiques documentades.

El Centre d'Estudis Avançats de Blanes – CSIC ha fet, entre d'altres, les següents consideracions, que s'exposen de forma resumida:

- El projecte ha de desenvolupar-se en un context general de sostenibilitat i emmarcat en la gestió integrada de zones costaneres, és a dir, un procés dinàmic de planificació i gestió que integra i dona cohesió a l'acció de tots els agents que intervenen en l'àmbit costaner.

- Considera que els impactes més significatius del projecte poden ser:
 - o Afectació a la platja.
 - o Afectació a l'estabilitat de la muntanya i a la punta de Santa Anna.
 - o Contaminació acústica i problemes de mobilitat en el nucli de Blanes.
 - o Afectació sobre *Posidonia oceanica*.

En aquest sentit, indica que cal aprofundir més en l'avaluació d'alguns dels impactes, concretament pel que fa referència a la contaminació atmosfèrica, la contaminació acústica, l'impacte paisatgístic i la modificació del paisatge, l'impacte sobre les comunitats litorals i en especial sobre l'afectació a les praderies de *Posidonia oceanica*, la interferència en la circulació ordinària, els impactes derivats de l'augment de llocs d'amarratge i d'embarcacions, l'afectació al patrimoni arqueològic, i avaluar l'impacte sobre l'estabilitat de la muntanya, les noves àrees d'accés i d'aparcament, així com la procedència del material de préstec. En aquest sentit, el CSIC considera que la valoració de l'impacte produït per la contaminació procedent de l'execució del projecte hauria de qualificar-se com a moderat o sever, i l'impacte sobre la mobilitat del nucli de Blanes molt crític, així com també l'impacte sobre el paisatge.

- Dues de les tres activitats que es proposa satisfer mitjançant l'ampliació del port (la pesquera i la nàutica esportiva), bé sigui pel seu ús o pel seu creixement, no haurien de requerir major espai públic de superfície d'aigua per a les seves activitats, mentre que en relació amb la tercera (nàutica turística), si és presumible la necessitat, hauria d'estudiar-se amb deteniment com afecta a l'entorn, en totes les seves particularitats i de forma integrada.
- En el cas de les afectacions a *Posidonia oceanica*, el fet que aquesta planta no es trobi en l'àrea que serà ocupada per l'obra no significa que la praderia en qüestió no pugui quedar afectada o destruïda, atenent que, durant la realització del port esportiu de Portbou, el CSIC va realitzar mesures, en col·laboració amb la Direcció General de Ports, de la distància fins a la qual l'efecte mecànic de construcció d'un dic és notable per a l'ecosistema. Aquesta mesura van ser d'uns 75 m. Aquests treballs estan en un informe tècnic realitzat per a l'esmentat organisme. En aquest sentit, l'impacte de l'ampliació del port sobre *Posidonia oceanica* es valora com a sever.
- Valorar la necessitat del projecte d'ampliació en una anàlisi cost-benefici social en relació amb els sectors afectats/beneficiats.
- Estudiar la viabilitat de l'alternativa 1-B o derivades, actuant únicament sobre la bocana en una mini-ampliació (no satisfaria les demandes dels sector creuers turístics i sí les pesqueres i nàutico-esportives).

L'Ajuntament de Blanes indica que l'EIA haurà de tenir en compte els següents aspectes:

- Per tal de reduir al màxim el possible impacte paisatgístic caldrà avaluar l'aplicació de possibles mesures com ara en relació amb l'alçada, materials emprats i emplaçament de les edificacions.
- Tot i que no es preveu que la construcció del nou dic tingui una incidència substancial en l'aportació de sediments a la platja de Blanes i/o en la modificació quantitativa dels sediments existents, i que la incidència en el desplaçament dels sediments des del centre de la platja cap als laterals serà baixa, fora de la temporada estival la pèrdua de sorra a la part central de la platja podria afectar al passeig, accessos i serveis instal·lats (conduccions d'aigua), especialment en episodis de temporals.
- Durant la temporada de bany, la manca de sorra podria fer que, en aquest tram de platja, l'ús lúdic fos complicat: superfície útil d'ús molt reduïda, pendents pronunciats i dificultat en la instal·lació d'equipaments, adequació dels accessos i tasques de neteja mecànica.
- L'estudi d'impacte ambiental hauria d'incloure la valoració de les mesures correctores del perfil de la platja que s'hauran d'anar realitzant en anys successius per garantir-ne l'actual ús lúdic i el possible reforç de l'escullera de contenció del propi passeig marítim.
- *Posidonia oceanica* constitueix una planta de gran valor ambiental, que contribueix tant a la qualitat de les aigües com a la seva productivitat, i és extremadament sensible a qualsevol alteració del medi marí. El procés de construcció del port pot afectar directament a aquesta comunitat a tota la fauna associada (nacres – *Pinna nobilis*). L'estudi d'impacte ambiental hauria de considerar més en profunditat la situació actual de les comunitats de fanerògames marines, les mesures concretes per a evitar-ne la desaparició i el seguiment de les comunitats, abans i després de la construcció del port, per tal d'avaluar-ne l'impacte real i la seva possible recuperació.
- L'estudi d'impacte ambiental haurà de considerar també l'època més adient per a realitzar les obres a efectes d'una major o menor dispersió de sediments en suspensió per efecte dels corrents, i la seva afectació a la capacitat d'alimentació dels animals filtradors i al desenvolupament de les algues, al reduir la quantitat de llum que els hi arriba.
- Cal minimitzar els impactes en tot el possible i crear les condicions òptimes perquè, quan el port estigui acabat, el fons marí malmès es recuperi en el mínim temps possible i pugui ser recolonitzat pels organismes marins.
- Caldrà tenir en compte l'impacte del port en l'empobriment de les comunitats marines de la zona per tal d'avaluar la necessitat de que les estructures submergides del port tinguin una superfície adient que afavoreixi la fixació dels organismes marins, així com cavitats que permetin la ràpida recolonització i reclutament posterior dels animals.
- Tant des d'un punt de vista de la seguretat ciutadana com per assegurar la viabilitat dels aspectes lúdics de la platja, cal avaluar l'impacte de les obres del port i del seu

posterior funcionament, en relació amb l'ús i amplada del que es considera com a zona de bany i que, en una platja d'aquestes característiques pot arribar als 200 m d'amplada. L'impacte de les obres serà menor si aquestes es desenvolupen fora de la temporada considerada de bany.

- El projecte hauria de preveure l'espai necessari per al trànsit d'embarcacions per poder maniobrar, treballar i entrar al port durant la seva construcció i funcionament posterior. Cal saber com pot interaccionar amb les balisses que delimiten la zona de bany i si ambdós aspectes són compatibles.
- El projecte hauria de tenir en compte els impactes deguts als consums energètics, d'aigua i a la generació de residus. Cal avaluar-ne el seu impacte durant el procés de construcció com al llarg de la seva posterior gestió. Caldria fer esment a la procedència dels materials utilitzats en la construcció.

La Dirección General de Sostenibilidad de la Costa y el Mar, del Ministerio de Medio Ambiente, Medio Rural y Marino ha fet, entre d'altres, les següents consideracions:

- El projecte bàsic preveu diferents alternatives de configuració en planta del port, així com una alternativa de reordenació de les instal·lacions existents, sense construcció de noves infraestructures.
- Existeix una platja d'avarada en l'interior del port que, depenent de l'alternativa plantejada, seria transformada en marina seca. La proposta 2C no ho preveu.
- Entre totes les alternatives analitzades, el projecte proposa la 2C, construcció d'un dic en talús acabant en un morro que es situa uns 70 m cap a l'oest de la bocana actual. Aquest nou dic trasllada el pol de difracció de l'onatge incident, augmentant la superfície de la platja que es veu afectada per aquest fenomen, provocant un desplaçament de la platja que ampliarà la seva superfície en la part propera al port.
- Aquesta acumulació de sorres adjacents al dic farà que el perfil de la platja envaeixi la bocana, exigint dragats continus que desequilibraran la platja.
- El projecte bàsic desenvolupa altres alternatives que no interfereixen substancialment en la dinàmica de la platja, atès que no introdueixen canvis en el pol actual de difracció. Es el cas de l'alternativa 1, que planteja una reordenació dels usos portuaris sense ampliació de superfície, i les alternatives 2, 2A, 2B i 3 que plantegen una nova àrea a l'abric exterior mantenint la bocana actual.
- El greu deteriorament que es produirà en la zona obliga a un desenvolupament de mesures correctores i compensatòries més desenvolupat i continuat en el temps que el proposat en el projecte bàsic, analitzant volums i peridocitats de dragatge necessaris.

- Es considera que les obres del projecte bàsic d'ampliació del port pesquer de Blanes tenen una incidència negativa sobre el sistema costaner de la platja de Blanes, degut al greu deteriorament que generen en la zona.
- Caldria analitzar altres alternatives que no interfereixin en la dinàmica de la platja. Aquest és el cas de les alternatives 1, que planteja una reordenació d'usos sense ampliació, i de les alternatives 2, 2A, 2B i 3, que proposen una nova àrea d'abric exterior, mantenint la bocana actual, i situant una nova bocana a profunditats majors entre el port actual i el nou dic exterior.
- S'observa l'existència de comunitats de *Posidonia oceanica* i *Cymodocea* en les zones properes a l'ampliació del port. Per tant, caldria complir la normativa de protecció de la flora i fauna marina, i en particular de la *Posidonia oceanica*.
- Aquesta Direcció General considera que el projecte ha de sotmetre's al procediment d'Avaluació d'Impacte Ambiental, estimant insuficient l'estudi aportat, i indicant que caldrà tenir en compte les consideracions esmentades.
- Com a zona d'influència per aquesta proposta, cal destacar que mitjançant O.M. d'1 d'octubre de 2007 aquesta Direcció General va autoritzar a l'Agència Catalana de l'Aigua la realització d'obres d'emergència per al dragat de sorres i regeneració de la veïna platja de S'Abanell per a protegir la instal·lació de captació d'aigua marina de la desaladora del delta de la Tordera, en el terme municipal de Blanes, degut al progressiu procés de regressió de la platja, que s'estén fins a la desembocadura del riu Tordera.

En data 7 de novembre de 2008 l'Oficina Territorial d'Avaluació Ambiental va emetre el document de determinació de l'abast i nivell de detall de l'estudi d'impacte ambiental amb les següents indicacions, tenint en compte les consideracions obtingudes durant la fase de consultes:

1. Alternatives

Caldrà ampliar l'anàlisi d'alternatives que es recull en l'apartat 5.4 del document inicial de projecte, pel que fa als següents aspectes:

- a) D'acord amb el document inicial de projecte i tenint en compte que el nou dic de recer s'ubicarà a una distància d'aproximadament 75 m d'una praderia de *Posidonia oceanica*, i que aquesta constitueix un hàbitat d'interès comunitari prioritari, caldrà introduir en l'anàlisi els possibles impactes indirectes que es puguin generar sobre aquest hàbitat per causa de la nova ubicació del dic, com els derivats de la possible modificació en el transport i/o aportació de sediments i de la possible alteració dels corrents marins de la zona. En aquest sentit, s'elaborarà una cartografia de detall d'aquesta fanerògama marina i es determinarà la superfície potencialment afectada per a cadascuna de les alternatives. En aquesta anàlisi es tindran en compte tant els impactes directes com indirectes.

- b) Caldrà introduir en l'anàlisi d'alternatives l'impacte del projecte sobre la mobilitat del nucli de Blanes.
- c) Caldrà valorar ambientalment la viabilitat de l'alternativa 1-B, que preveu actuar únicament sobre la bocana mitjançant una mini-ampliació, o d'altres que prioritzin l'aprofitament i redistribució de l'espai disponible actualment, no introdueixin canvis en el pol actual de difracció i no interfereixin substancialment en la dinàmica de la platja, d'acord amb les consideracions de la Dirección General de Sostenibilidad de la Costa y del Mar del Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino.
- d) En consonància amb les determinacions establertes pel Departament de Medi Ambient i Habitatge durant el procediment d'avaluació ambiental del Pla de ports, l'estudi d'impacte ambiental valorarà i estudiarà propostes que tinguin en compte la promoció del lloguer d'embarcacions, en el sentit de reduir les necessitats d'ampliació de les instal·lacions portuàries existents per a l'activitat nàutica d'esbarjo.

2. Anàlisi d'impactes

- a) L'estudi d'impacte ambiental inclourà els següents estudis específics:
 - Un estudi dels efectes que tindrà l'ampliació del port sobre l'increment de l'erosió a la platja de s'Abanell i la regressió del delta de la Tordera.
 - Un estudi d'impacte paisatgístic dels efectes de l'ampliació i de les obres complementàries sobre la punta de Santa Anna i sobre les visuals més significatives de la zona.
 - Un estudi sobre els impactes indirectes derivats de l'increment en el nombre d'amarradors i del trànsit d'embarcacions en el sistema costaner.
 - S'estudiarà l'impacte del projecte sobre el transport litoral de sediments, l'alteració de la dinàmica de la platja i els efectes indirectes de les possibles actuacions de dragat periòdic de la bocana.
- b) Així mateix, caldrà aprofundir amb major detall en l'avaluació dels impactes del projecte, i específicament pel que fa als següents aspectes:
 - La mobilitat en el nucli de Blanes i l'increment en les emissions i immissions, tenint en compte les noves àrees d'accés i d'aparcament i la nova oferta de serveis i activitats.
 - L'estabilitat de la muntanya del Conventet en la qual es recolza l'actual estructura del port.
- c) La metodologia d'avaluació dels impactes haurà de considerar tots els aspectes ambientals, socials i econòmics lligats al projecte, utilitzant matrius cost-benefici o anàlisi multicriteri.

- d) Caldrà tenir en compte l'impacte del port en l'empobriment de les comunitats marines de la zona i avaluar la necessitat que les estructures submergides del port tinguin una superfície dissenyada per a què s'afavoreixi la fixació dels organismes marins, com per exemple cavitats que permetin la ràpida colonització i el reclutament de la fauna i flora bentònica pròpia dels ambients costaners.
- e) L'estudi d'impacte ambiental haurà de considerar també l'època més adient per a realitzar les obres a efectes d'una major o menor dispersió de sediments en suspensió per efecte dels corrents, i la seva afectació a la capacitat d'alimentació dels animals filtradors i al desenvolupament de les algues, al reduir la quantitat de llum que els hi arriba.
- f) L'estudi d'impacte ambiental haurà de valorar la possible afectació del projecte sobre el perfil actual de la platja de Blanes i, si s'escau, incloure una valoració de les mesures correctores previstes per a mantenir-lo i garantir-ne l'actual ús lúdic. Cal avaluar l'impacte de les obres del port i del seu posterior funcionament en relació amb l'ús i l'amplada del que es considera com a zona de bany. Caldria preveure l'execució de les obres fora de la temporada considerada de bany per a minimitzar l'afectació sobre els usuaris de la platja.
- g) Caldrà valorar la possible incidència de l'ampliació del port en el transport longitudinal de sediments de la platja de Blanes, atenent a que una variació de la longitud de la platja en la desembocadura de la riera de Blanes pot suposar una variació en la pendent longitudinal de la riera i, en conseqüència, una modificació de la capacitat hidràulica de la canalització existent.
- h) Donat el risc d'afectació a jaciments arqueològics subaquàtics documentats és imprescindible aplicar les següents mesures correctores:
 - Prospeectar mitjançant sondejos d'una superfície mínima d'un metre quadrat dins una retícula de 10 m i fins a la fondària que l'estratigrafia indiqui com a nivell d'època antiga.
 - Les prospeccions haurien de cobrir aquelles àrees del fons marí que quedin afectades pel dragatge o per l'aportació artificial de materials.
- i) El projecte hauria de tenir en compte els impactes deguts als consums energètics, d'aigua i d'altres recursos naturals, així com a la generació de residus. Cal avaluar-ne el seu impacte durant el procés de construcció com al llarg de la seva posterior gestió. Caldrà detallar la procedència dels materials utilitzats en la construcció de les noves estructures.

3. Mesures preventives, correctores i compensatòries

- a) En cas que l'alternativa escollida afecti directa o indirectament la comunitat de *Posidonia oceanica* caldrà preveure mesures compensatòries, com per exemple

una prova pilot de plantació d'aquesta espècie i l'estudi i seguiment de la viabilitat de la mesura en el temps.

- b) Determinar i censar les nacres (*Pinna nobilis*) existents i preveure'n el trasllat i translocació en cas que se n'afectin.
- c) Caldrà preveure les mesures correctores i compensatòries associades als impactes indirectes del projecte, com per exemple els que es generin per la necessitat de realitzar dragats periòdics de la bocana per la nova configuració del dic exterior i de la bocana.
- d) Per tal de reduir al màxim l'impacte paisatgístic caldrà avaluar l'aplicació de mesures preventives en relació amb l'alçada del dic, els materials emprats i l'emplaçament de les noves edificacions que es prevegin. Caldrà fer una simulació fotogràfica que representi l'efecte de les diferents alternatives estudiades.
- e) Caldrà preveure mesures correctores per a garantir unes condicions òptimes de restauració i recuperació del fons marí afectat per les obres.
- f) Definir la zonificació dels espais verds o jardins dins de les instal·lacions portuàries i preveure no utilitzar espècies amb caràcter invasor.
- g) S'incorporarà a l'estudi d'impacte ambiental una relació detallada i una valoració econòmica de les mesures previstes per a eliminar, reduir o compensar els efectes ambientals significatius, en compliment de l'apartat "d" de l'article 2 del Decret 114/1988.

La Ponència Ambiental, en la sessió realitzada el dia 7 de juliol de 2009, va aprovar la declaració d'impacte ambiental que es transcriu a continuació:

**"DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL DEL "PROJECTE DE DIC EXEMPT
ULTRAPASSABLE EN EL PORT DE LLANÇÀ", PROMOgut I TRAMITAT PER PORTS
DE LA GENERALITAT**

1. MARC NORMATIU I PROCEDIMENT ADMINISTRATIU

El projecte s'ha de sotmetre al procediment d'avaluació d'impacte ambiental en constar a l'annex I del Reial decret legislatiu 1/2008, d'11 de gener, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació d'impacte ambiental de projectes, grup 6.f, que inclou la construcció de dics i altres obres de defensa contra el mar quan aquestes infraestructures assoleixin una fondària mínima de 12 m. També s'inclou al grup 8 de l'annex del Decret 114/1988, de 7 d'abril, d'avaluació d'impacte ambiental, que inclou els dics i altres actuacions de defensa amb pressupost d'execució per contracte superior a 3 M €.

El 3 de desembre de 2007 té entrada un exemplar de l'estudi d'impacte ambiental (EIA) i del projecte, promogut i tramitat per l'empresa pública Ports de la Generalitat, així com una còpia de l'anunci d'informació pública d'ambdós documents per un termini de 30 dies, publicat en el DOGC núm. 4.991, de 19.10.2007.

El 5 de febrer de 2008, i un cop efectuades les consultes previstes a l'article 8 del Reial decret legislatiu 1/2008, es va emetre el document d'abast que determinava l'amplitud i el nivell de detall de l'EIA.

El 25 d'abril de 2008 té entrada un document complementari a l'EIA en el qual s'atenen les qüestions tècniques determinades al document d'abast.

Mitjançant escrit de 2 de maig de 2008 se sol·licita a Ports de la Generalitat el resultat de la informació pública de l'expedient i se li indica la necessitat de notificar a les administracions públiques afectades el document complementari a l'EIA.

El 13 de maig de 2008 té entrada el resultat de la informació pública de l'expedient, efectuada en els mesos d'octubre i novembre de l'any 2007.

En data 29 d'octubre de 2008 té entrada una documentació addicional a l'estudi d'impacte ambiental anomenada "Proposta de creació d'una àrea de fondeig ecològic al cap de creus".

2. CARACTERÍSTIQUES DEL PROJECTE I DE LA DOCUMENTACIÓ AMBIENTAL

El projecte, redactat per la consultora IBERINSA l'agost de 2007, té per objecte resoldre els problemes derivats de l'ultrapassament de l'onatge a la zona de la llotja de pescadors i serveis adjacents i també els derivats dels processos d'agitació a l'interior de la dàrsena

pesquera que han provocat danys a la llotja de pescadors i a les embarcacions amarrades.

La cota inicial del dic de recer del port de Llançà era de +6,5 m. Fou recrescuda l'any 1998 fins +8,9 m en una longitud de 160 m per protegir la llotja. No obstant, la documentació indica que continuen els problemes d'ultrapassament, raó per la qual l'ens titular de la instal·lació portuària va encarregar diversos estudis per la seva resolució.

En base a aquests antecedents, la documentació ambiental tramitada, elaborada per la consultora Litoral Consult l'octubre de 2007, formula tres alternatives tècnicament viables per resoldre els problemes d'ultrapassament:

Alternativa 1. Consisteix en el recreixement del dic orientat a nord i nord-oest fins a +13,6 m en els 100 primers m de longitud, tram que coincideix bàsicament amb la part posterior a la llotja de pescadors. El recreixement no seria continu sinó que hi haurà un primer tram d'uns 20 m de longitud inalterat, un tram d'uns 10 m recrescut a la cota +10,6, un tram d'uns 70 m recrescut fins a la cota +13,6 m i un darrer tram d'uns 20 m recrescut dins a la cota +10,6 m. El pressupost de licitació és de 1.599.077,77€.

Alternativa 2. Es proposa la reubicació de les edificacions afectades per l'ultrapassament dins l'àmbit del port i es proposen els terrenys ocupats actualment per un sortidor de combustible i una grua per a embarcacions, sense descartar l'ampliació de la superfície de terra ocupant la zona actual de mirall d'aigua. S'identifica com a alternativa zero. El pressupost de licitació és de 1.350.000,00 €.

Alternativa 3. Consisteix en la construcció d'un dic exterior, separat de l'espalller del dic de recer existent una distància variable entre 120 m i 140 m en direcció est, que tindria per objecte dissipar l'energia de l'onatge i disminuir l'alçada de les ones fins a 4,0 m, valor que evita que es produeixi l'ultrapassament. El dic proposat té unes dimensions de 116,4 m x 18 m i sobresurtirà una alçada de 5 m sobre el nivell del mar. La superfície ocupada serà d'uns 4.300 m² i comportarà una generació de residus de dragat de 3.835 m³. Es requeriran 9.204 m³ d'esculleres, 25.012 m³ de material de reblert dels calaixos i 2.339 m³ de graves. El pressupost de licitació és de 4.658.175,27 €.

L'estudi d'impacte ambiental centra la seva anàlisi únicament en l'alternativa 3. No es preveu cap mesura correctora. En el seu lloc es determinen mesures anomenades moderadores per 15 dels 20 impactes identificats en la fase d'execució de l'obra. En alguns casos aquestes mesures es refereixen a bones pràctiques ambientals en l'execució dels treballs de construcció i, en els casos que tenen més entitat, preveuen:

Balisar la zona d'obres i l'emissari submarí que parteix de la platja de la Farella.
Efectuar les operacions de transvasament de material d'obra als mitjans flotants a la zona industrial del port.

Utilitzar equips insonoritzats en llur elements principals per tal de no sobrepassar un nivell d'immissió sonora de 65 dB (A), valor límit d'immissió diürna a zones de sensibilitat moderada segons la Llei 16/2002.

Control dels límits de les zones de dragatge per afectar les superfícies imprescindibles.

Realització de les operacions d'aportació de sorra a la primavera, època d'escassa estabilització de la columna d'aigua per afavorir la dispersió dels materials resuspesos. En tot cas no s'executaran les obres en l'època estival coincident amb la temporada de banys.

Trasplantament de les mates de posidònia existents a l'àrea del projecte.

Les vies marítimes utilitzades per les embarcacions participants a l'obra han de transcórrer per fora de l'àmbit marí dels espais protegits.

3. DETERMINACIÓ DE L'ABAST DE L'ESTUDI D'IMPACTE AMBIENTAL

D'acord amb l'article 8 del Reial Decret Legislatiu 1/2008, amb data de 10 de desembre de 2007 es van remetre els següents escrits de consulta:

Relació de consultats	Respostes rebudes
Agència Catalana de l'Aigua	-
Àrea de Medi Natural (Serveis Territorials a Girona del DMAH)	X
Direcció General d'Arquitectura i Paisatge (Dept. de Política Territorial i Obres Públiques)	-
Direcció General de Patrimoni Cultural (Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació)	-
Direcció General de Qualitat Ambiental (DMAH)	X
Serveis Territorials (Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural)	-
Servei Provincial de Costes (Direcció General de Costes del Ministeri de Medi Ambient)	-
Ajuntament de Llançà	-
Institució Altempordanesa per a l'Estudi i la Defensa de la Natura – IAEDEN	X

L'Àrea de Medi Natural ha indicat que, pel que fa a l'anàlisi de la incidència dels vectors del medi natural, la construcció d'un dic ultrapassable és l'opció que afecta més negativament els valors ambientals ja que comporta la desaparició directa d'una comunitat d'herbei de praderia de posidònia, planta que compta amb protecció com a espècie per part de la normativa catalana i com a hàbitat per les normes europees.

En el supòsit que sigui ineludible l'execució del caldrà que el promotor es coordini amb aquest Departament per tal de dissenyar l'estratègia a seguir i seleccionar el lloc adient on trasplantar les mates afectades de posidònia, a més d'establir un programa de seguiment de l'actuació.

També s'haurà de determinar el lloc on abocar els materials dragats, especialment si és imprescindible regenerar una platja local i acreditar que el nou dic no constitueixi un

element que provoqui el reflux de les emissions d'efluents procedents de l'EDAR cap a la platja de la Gola, freqüentada per banyistes.

La Direcció General de Qualitat Ambiental ha indicat que l'EIA ha de contenir la valoració de l'impacte sobre el medi atmosfèric a causa dels contaminants emesos procedents de les activitats associades a aquesta fases (moviments de terres, circulació de vehicles d'obra,...)

L'IAEDEN indica que no s'han documentat (descripció, zonificació, valoració econòmica) els danys que motiven el projecte, el que no permet fer una correcta valoració de les alternatives, més encara quan l'anàlisi dels 27 temporals ocorreguts des de l'any 1999, únicament en quatre ocasions s'han produït danys. Malgrat aquesta manca d'informació, i sense una clara justificació, se selecciona l'alternativa que comporta un major impacte sobre el medi submarí, sobre el paisatge, sobre la utilització de recursos naturals i sobre l'atractiu turístic de Llançà. Es demana que es valorin d'altres alternatives com ara la modificació de les característiques constructives de l'edifici afectat o el canvi d'ubicació.

Com a resultat de l'anàlisi del document inicial de projecte i de les consultes descrites, el document d'abast contenia els següents aspectes que calia analitzar o ampliar:

Ampliar l'alternativa 2 amb una modificació de les característiques constructives de la llotja actual, la seva reubicació i/o el seu canvi d'ús per a d'altres activitats compatibles amb els nivells d'ultrapassament actuals que evitin recreixer el dic de recer i construir el dic exempt.

Incorporar, per a cada alternativa, una simulació fotogràfica de la implantació de cada solució i avaluar els efectes sobre el paisatge. Es determinaran mesures preventives, correctores (disseny del dic) o compensatòries dels impactes previsibles sobre el paisatge.

Analitzar els possibles efectes de l'alternativa 3 sobre les platges de la Gola i de les Carboneres tant pel que fa a la dinàmica dels sediments com pel que fa al risc de reflux dels abocaments d'efluents de l'EDAR cap a la platja de la Gola.

Avaluar alternatives al tractament dels sediments generats en el dragat atès que la concentració de matèria orgànica supera el llindar recomanat per el CEDEX per a la regeneració de platges i que, d'altra banda, el document ambiental no ha documentat la presència de platges en regressió en l'entorn del projecte.

Concretar les previsions d'obtenir el granulat de reblert de la construcció del dragat a l'entorn del contradic del port de Llança i la viabilitat ambiental de l'actuació.

Per a l'alternativa 3, documentar la superfície total ocupada per Posidonia oceanica afectada directa o indirectament i justificar la viabilitat tècnica del trasplantament proposat.

Ampliar l'anàlisi dels impactes identificats a les alternatives 1 i 2.

Revisar la metodologia de valoració dels impactes atès que no es considera que hagin estat adequadament valorats els impactes en servei sobre el paisatge submarí i el paisatge costaner, sobre els recursos turístics i de lleure i sobre la dinàmica sedimentària local.

Valoració econòmica, de les mesures previstes per eliminar, reduir o compensar els efectes ambientals significatius, en compliment de l'apartat "d" de l'article 2 del Decret 114/1988.

4. AVALUACIÓ

4.1 Tractament dels aspectes determinats al document d'abast

El promotor ha presentat una addenda a l'EIA, amb data d'abril de 2008, que amplia la documentació ambiental en els aspectes requerits i que incorpora dos estudis específics, un estudi d'impacte paisatgístic i un estudi de l'afectació del dic exempt sobre l'efluent de l'emissari submarí de Llançà.

L'addenda a l'EIA documenta els temporals que han provocat danys (quatre de vint-i-set episodis entre els anys 1999 i 2003) i tracta, amb diferent grau de detall, els aspectes indicats al document d'abast amb l'excepció dels apartats g), h) i i), que no han estat incorporats.

Pera l'alternativa 3 es proposa utilitzar els sediments dragats com a material de reblert del l'estructura del dic exempt, si les seves característiques físiques ho permeten atès que es confirma que cap platja propera requereix de material (apartat "d" del document d'abast). Així mateix es descarta la possibilitat d'obtenir el granulat de reblert de la construcció del dragat a l'entorn del contradic del port de Llançà atès que no es preveuen a curt termini dragatges de manteniment (apartat "e" del document d'abast).

4.2 Anàlisi d'alternatives

Si bé l'EIA descriu tres alternatives tècnicament viables, l'addenda a l'EIA desestima l'alternativa 1 per un informe desfavorable de l'Ajuntament de Llançà, que no forma part de l'expedient, i també desestima l'alternativa 2 per no ésser tècnicament viable. En el mateix sentit, el document de síntesi selecciona com a opció tècnicament més viable l'alternativa 3. Aquestes contradiccions dins la pròpia documentació ambiental confirmen que l'estudi d'impacte no selecciona l'alternativa en base a criteris exclusivament ambientals sinó amb la intervenció d'altres criteris que pertocarien a l'òrgan substantiu.

4.3 Consultes efectuades

A l'expedient d'informació pública del projecte i de l'EIA consten únicament dues consultes efectuades pel promotor que corresponen a la Confraria de Pescadors del Port de Llançà, que ha donat la conformitat al projecte, i a l'Ajuntament de Llançà.

L'Ajuntament de Llançà destaca l'impacte del projecte sobre el paisatge indicant que la nova construcció tindrà una afecció important des del mar i des del mirador del Castellar (punt emblemàtic a nivell municipal com a mirador del paisatge), per la qual cosa resulta necessari tractar la seva superfície per tal d'aconseguir una millor integració en l'entorn, valorant la relació d'aquesta volumetria amb la massa del Castellar com a darrer element del passeig marítim.

Mitjançant escrits de 2 de maig de 2008, s'han efectuat cinc consultes sobre l'addenda a l'EIA a administracions públiques afectades: l'Àrea de Medi Natural (DMAH), la Direcció General d'Arquitectura i Paisatge, l'Agència Catalana de l'Aigua, la Direcció General de Patrimoni Cultural i el Consorci de la Costa Brava. S'han rebut respostes de l'Àrea de Medi Natural, del Consorci de la Costa Brava i de la Direcció General d'Arquitectura i Paisatge.

El Consorci de la Costa Brava ha valorat la documentació relativa a la dispersió de l'efluent de l'emissari submarí de l'EDAR de Llançà (apartat "c" del document d'abast) i conclou que no es preveu cap afectació per l'execució del dic ultrapassable.

L'Àrea de Medi Natural reitera que la construcció del dic ultrapassable és l'alternativa que més afecta als valors del medi natural, especialment pel que fa a l'herbei de posidònia per la qual cosa indica la necessitat de valorar la possibilitat d'executar una de les altres alternatives o bé una combinació d'ambdues (recreixement parcial i modificació de l'estructura exterior de l'edifici) per tal de poder fer front als temporals ocasionals.

Quant a les mesures de conservació de la posidònia, es confirma la manca de viabilitat de la plantació a partir de fruits i es valora la proposta que efectua el promotor de trasplantament en l'addenda a l'EIA (apartat "f" del document d'abast). En aquest sentit s'indica la manca d'experiències documentades a Catalunya ni a l'Estat espanyol. L'impacte previst per a l'alternativa 3 es pot qualificar de negatiu, permanent, irreversible i irrecuperable sobre els herbeis de posidònia afectats, per la qual cosa es valora com a un impacte sever. Cal, per tant, optar per establir mesures compensatòries dels efectes que comportarà el projecte sobre els elements del medi natural afectats.

La Direcció General d'Arquitectura i Paisatge ha emès un informe indicant que el dic exempt no serà visible des del passeig marítim ni des del nucli urbà però serà molt visible des del mirador del Castellar tot i que el seu efecte es veurà atenuat per la diferència d'alçades entre el dic i el mirador. L'impacte del dic sobre el paisatge, des del mar, també es veurà atenuat per que tindrà com a teló de fons la dàrsena del port actual, de major alçada que el dic. Es conclou que l'impacte que tindrà el projecte sobre el paisatge serà assumible i no es determina la necessitat d'aplicar cap mesura correctora.

A l'expedient consten dos informes emesos per la Direcció General de Sostenibilitat de la Costa i del Mar, Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí, a sol·licitud de Ports de la Generalitat. El primer informe, de data 24/11/2008, té caràcter desfavorable en base a les incerteses sobre la viabilitat tècnica del trasplantament de posidònia, a la seva condició d'hàbitat d'interès comunitari prioritari i al considerable impacte que es generarà a l'entorn

de la platja de la Gola. Considera més apropiat el recreixement del dic exterior com a solució més adequada a la problemàtica sorgida en el port de Llançà, tali com es preveu al Pla de Ports de Catalunya.

El segon informe, de data 20/2/2009, pren en consideració la resposta rebuda del promotor i considera justificats els aspectes relatius a la dinàmica litoral, a l'impacte visual i a l'alternativa seleccionada. Manté, no obstant, l'informe desfavorable fins que no s'emeti la declaració d'impacte ambiental tot considerant que fins aquest moment no està justificat el trasplantament proposat.

5. CAPACITAT DEL MEDI RECEPTOR

L'EIA descriu i valora els factors ambientals susceptibles d'ésser afectats pel projecte.

No s'afecta cap espai de protecció especial, ni del Pla d'espais d'interès natural, tampoc cap espai inclòs a la proposta catalana de la xarxa Natura 2000. El projecte s'insereix en un entorn costaner de la Costa Brava nord, entre la península de s'Arnella i el cap de Ras i es caracteritza pel seu relleu accidentat que li confereix una elevada qualitat visual.

Els elements mediambientals més sensibles susceptibles d'ésser afectats són el paisatge costaner i la flora submarina, en concret els herbeis de posidònia, per la qual cosa l'EIA adopta mesures moderadores en fase constructiva, si bé no en proposa cap per a la fase de servei per a disminuir aquests impactes.

Tenint en compte tots aquest factors, valorant les mesures correctores proposades, i donada la magnitud del projecte, la capacitat del medi receptor es preveu suficient per assumir l'obra objecte d'aquest Acord.

6. ACORD

Vist l'estudi d'impacte ambiental i la documentació complementària, vist que no es preveuen efectes sobre cap factor ambiental sensible per a l'alternativa triada que comportin un impacte crític, vista la capacitat del medi per acollir el projecte i valorades les mesures compensatòries destinades a disposar d'un coneixement exhaustiu de la distribució de les fanerògames marines, de la seva dinàmica biològica i de les tècniques de recuperació de la Posidonia Oceanica, i a proposta d'aquesta Oficina Territorial d'Avaluació Ambiental, la Ponència Ambiental formula la declaració d'impacte ambiental amb caràcter favorable per a l'alternativa 3, si s'implementen les següents mesures addicionals:

6.1 Mesures preventives i correctores

Els materials que provenguin de préstecs terrestres seran d'extraccions a cel obert degudament legalitzades d'acord amb la Llei 12/1981 i el Decret 343/1983 de la

Generalitat de Catalunya. La resta de materials que s'utilitzin s'ajustaran a la normativa específica que els sigui d'aplicació.

El parc de maquinària, els amuntegaments de materials, i les instal·lacions provisionals d'obra, se situaran en zones de mínim risc de contaminació. Aquestes zones, un cop utilitzades, seran restaurades i es restituiran a la seva situació inicial.

6.2 Mesures compensatòries

Realitzar les següents actuacions per mitigar els efectes sobre la biota marina, específicament orientades a la protecció de les praderies de posidònia i altres fanerògames marines:

Instal·lar una balisa consistent en una boia lluminosa per delimitar la Reserva Natural Integral de S'Encalladora d'acord amb el sistema de senyalització reglamentat.

Executar una experiència pilot de recolonització d'una parcel·la propera, on se sàpiga que hi hagi hagut praderia de Posidonia oceanica, mitjançant trasplantament d'esqueixos, tal i com es preveia a l'estudi d'impacte presentat i realització de sembra de llavors, en una altra parcel·la de característiques i dimensions similars a la anterior, i seguiment de l'evolució.

Estudiar la distribució de les praderies de P. oceanica del sector nord del Parc Natural de Cap de Creus i altres fanerògames marines, i establir un sistema de monitorització que permeti avaluar la seva dinàmica i evolució. Cartografia detallada, a escala 1:5.000, de les praderies de P. oceanica, fins a un màxim de 30 m. de profunditat.

Protegir la praderia de P. oceanica inclosa a la part marina de l'espai ZEPA de Natura 2000 i del PEIN "L'Albera" i ubicada a la cala Canyelles (TM Llançà) i establir un sistema de monitorització que permeti avaluar la seva dinàmica i evolució. Cartografia detallada, a escala 1:1.000.

Fer la batimetria i biometria del medi marí del sector Nord del Parc Natural Cap de Creus, amb sondes multifeix.

Facilitar la disponibilitat d'una embarcació per a les tasques d'informació i control a les aigües del Parc natural de Cap de Creus.

Instal·lació d'un nombre aproximat de 70 boies ecològiques per a embarcacions d'esbarjo en zones de P. oceanica segons les previsions del projecte de Pla rector d'ús i gestió de l'àmbit marí del parc natural de Cap de Creus. (1r. / 2n Any).

Les mesures descrites a l'apartat 6.2 de la present declaració, per a les que s'estableix un pressupost total aproximat de 500.000 €, seran objecte d'un conveni entre el Departament de Medi Ambient i el Departament de Política Territorial i Obres Públiques que establirà el pressupost de cadascuna de les actuacions i els terminis per a la seva execució, que no superaran els cinc anys des de la data de signatura. També es

determinaran en el conveni els mecanismes de gestió i seguiment de l'efectivitat de les mesures. El conveni s'haurà de signar de manera prèvia a l'inici de les obres.

Determinar, pel que fa al programa de vigilància ambiental, les condicions complementàries següents:

El Programa de vigilància ambiental incorporarà un control específic sobre la qualitat de les aigües marines durant la construcció del reforç per la qual cosa s'establirà una xarxa de punts de control, i un programa de paràmetres a analitzar. Aquest control s'intensificarà durant els mesos d'estiu per tal de garantir la qualitat de les aigües de bany

Responsabilitzar de l'execució del programa de vigilància ambiental i dels seus costos el promotor del projecte. Aquest disposarà d'una direcció ambiental d'obra que tindrà com a funció bàsica fer complir el que disposa l'estudi d'impacte ambiental i la present declaració d'impacte ambiental mitjançant el seguiment acurat de les obres. Les incidències ambientals s'hauran de reflectir en informes tècnics que es redactaran mensualment, i que s'adreçaran puntualment al Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Constituir, abans de l'inici de les obres, una comissió mixta de concertació i control entre el Departament de Medi Ambient i Ports de la Generalitat. Aquesta comissió tècnica vetllarà pel contingut, la periodicitat, l'aplicació i l'època de realització de les mesures preventives, correctores i compensatòries que assenyala l'estudi d'impacte ambiental i la present declaració.

El titular de l'obra trametrà al Departament de Medi Ambient i Habitatge, i de manera prèvia a l'inici de les obres, els estudis previs sobre mesures correctores en relació el trasplantament i sembra de posidònia esmentades a l'apartat 6.2 de la present declaració d'impacte, que requeriran un informe favorable.

El titular de l'obra, i de manera prèvia a l'inici de les obres del dic exempt, procedirà a instal·lar la balisa indicada a la Reserva Natural Integral de s'Encalladora, d'acord amb els criteris tècnics i d'ubicació que determini el Parc Natural de Cap de Creus i seguint les disposicions vigents sobre senyalització marina.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge exercirà les funcions de comprovació, seguiment i vigilància del compliment d'aquesta declaració d'impacte ambiental i de les condicions imposades, i també les altres funcions que preveu l'article 7 del Decret 114/1988, de 7 d'abril, d'avaluació d'impacte ambiental.

D'acord amb el que estableix l'article 5 del Decret 114/1988, aquesta declaració d'impacte ambiental s'ha de fer pública mitjançant la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i al web del Departament de Medi Ambient i Habitatge i s'ha de trametre a Ports de la Generalitat."